

Warszawa, dnia 17 kwietnia 2015 r.

WICEPREZES
URZĘDU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH
Dariusz Piasta

UZP/DP/L-ASII WL 1020/145/15
Kw-3704/15

Według rozdzielnika

Szanowni Państwo,

Stosownie do postanowień § 36 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979), uprzejmie informuję, że na stronie internetowej:

(1) Rządowego Centrum Legislacji, w folderze Rządowy Proces Legislacji, w zakładce projekty ustaw oraz

(2) Urzędu Zamówień Publicznych, w folderze: Serwis informacyjny > Zagadnienia merytoryczne > Legislacja > Projekty aktów normatywnych > Projekty ustaw > **Projekty ustaw**,

zostały zamieszczone projekty ustaw:

- 1) **Prawo zamówień publicznych;**
- 2) **o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi.**

Przedmiotowe projekty ustaw zostały wpisane do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów odpowiednio pod numerami UC 158 i UC 154.

Ewentualne uwagi do ww. projektów ustaw proszę zgłaszać w terminie do **22 maja 2015 r.**

W przypadku zgłaszania uwag, proszę o ich przesłanie również w formie elektronicznej na adres: Agata.Wojcikiewicz@uzp.gov.pl; Anna.Siwonia@uzp.gov.pl.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że zgodnie z § 40 ust. 4 Regulaminu pracy Rady Ministrów niezgłoszenie uwag w wyznaczonym terminie zostanie uznane za rezygnację z przedstawienia stanowiska.

Z poważaniem
Piasta

z dnia .....

Prawo zamówień publicznych¹⁾**DZIAŁ I****Przepisy ogólne****Rozdział 1****Przepisy wprowadzające**

Art. 1. 1. Zamówieniem publicznym jest każda umowa odpłatna zawierana między zamawiającym a wykonawcą, której przedmiotem jest dostawa, usługa lub robota budowlana.

2. Ustawa określa:

- 1) zasady i tryby udzielania zamówień publicznych oraz przeprowadzania konkursów;
- 2) środki ochrony prawnej w zakresie zamówień publicznych i konkursów;
- 3) kontrolę udzielania zamówień publicznych;
- 4) organy właściwe w sprawach uregulowanych w ustawie.

Art. 2. 1. Ustawę stosuje się do udzielania zamówień publicznych lub przeprowadzania konkursów przez zamawiających, będących:

- 1) jednostkami sektora finansów publicznych, w rozumieniu przepisów o finansach publicznych;
- 2) innymi, niż określone w pkt 1, państwowymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej;
- 3) podmiotami prawa publicznego, rozumianymi jako osoby prawne, utworzone w konkretnym celu zaspokajania potrzeb w interesie ogólnym, które nie mają charakteru przemysłowego ani

---

¹⁾) Niniejsza ustawa:

1) wdraża:

- a) dyrektywę 2014/24/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającą dyrektywę 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 65),
- b) dyrektywę 2014/25/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylającą dyrektywę 2004/17/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 243),
- c) dyrektywę 2009/81/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniającą dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 216 z 20.08.2009, str. 76, z późn. zm.),
- d) dyrektywę 2007/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. zmieniającą dyrektywę Rady 89/665/EWG i 92/13/EWG w zakresie poprawy skuteczności procedur odwoławczych w dziedzinie udzielania zamówień publicznych (Dz. Urz. UE L 335 z 20.12.2007, str. 31).

handlowego, jeżeli podmioty, o których mowa w tym przepisie oraz w pkt 1 i 2, pojedynczo lub wspólnie, bezpośrednio lub pośrednio:

- a) finansują je w ponad 50% lub
- b) posiadają ponad połowę udziałów albo akcji, lub
- c) sprawują nadzór nad organem zarządzającym, lub
- d) mają prawo do powoływania ponad połowy członków ich organu administrującego, nadzorczego lub zarządzającego;

4) związkami złożonymi z co najmniej jednego z podmiotów, o których mowa w pkt 1-3;

5) przedsiębiorstwami publicznymi, rozumianymi jako przedsiębiorstwa, na które podmioty, o których mowa w pkt 1-4, pojedynczo lub wspólnie, bezpośrednio lub pośrednio wywierają wpływ poprzez:

- a) posiadanie ponad połowy udziałów albo akcji w tych przedsiębiorstwach,
- b) kontrolowanie ponad połowy głosów przypadających na akcje wyemitowane przez te przedsiębiorstwa,
- c) prawo do powoływania ponad połowy członków organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego tych przedsiębiorstw

- jeżeli zamówienie publiczne jest udzielane w celu wykonywania jednego z rodzajów działalności sektorowej;

6) innymi niż określone w pkt 1-5 podmiotami, jeżeli zamówienie publiczne jest udzielane w celu wykonywania jednego z rodzajów działalności sektorowej, a działalność ta jest wykonywana na podstawie praw szczególnych lub wyłącznych, przyznanych w drodze ustawy lub decyzji administracyjnej, polegających na zastrzeżeniu wykonywania określonej działalności dla jednego lub większej liczby podmiotów, wywierające istotny wpływ na możliwość wykonywania tej działalności przez inne podmioty. Praw szczególnych lub wyłącznych nie stanowią prawa przyznane na podstawie procedury zapewniającej odpowiednie upublicznienie i których przyznanie oparte jest na obiektywnych kryteriach, w szczególności przyznane na podstawie procedur opartych na zaproszeniu do ubiegania się o zamówienie dotyczących udzielania zamówień publicznych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-3, lub umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi, lub procedur, których podstawę stanowią przepisy odrębne, o których mowa w ust. 2;

7) innymi niż określone w pkt 1-6 podmiotami, jeżeli łącznie zachodzą następujące okoliczności:

- a) ponad 50% szacunkowej wartości udzielanego przez nie zamówienia publicznego jest finansowane przez podmioty, o których mowa w pkt 1-4,

- b) szacunkowa wartość zamówienia publicznego jest równa lub przekracza progi unijne,
- c) przedmiotem zamówienia publicznego są roboty budowlane obejmujące wykonanie działalności w zakresie inżynierii lądowej lub wodnej, określonej w załączniku II do dyrektywy 2014/24/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 65), zwanej dalej „dyrektywą klasyczną”, budowy szpitali, obiektów sportowych, rekreacyjnych, wypoczynkowych, budynków szkolnych, budynków szkół wyższych lub budynków wykorzystywanych do celów administracyjnych, lub usługi związane z takimi robotami budowlanymi.

2. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych wskazuje w formie obwieszczenia ogłaszanego w Monitorze Polskim oraz zamieszcza na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych, zwanego dalej „Urzędem”, wykaz aktów prawnych wdrażających przepisy wymienione w załączniku II do dyrektywy 2014/25/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień publicznych przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylającej dyrektywę 2004/17/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 243), zwanej dalej „dyrektywą sektorową”.

Art. 3. 1. Przepisy ustawy stosuje się do:

- 1) zamówień publicznych lub konkursów, udzielanych przez podmioty, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-4 i pkt 7, zwanych dalej „zamówieniami klasycznymi”;
- 2) zamówień publicznych lub konkursów, udzielanych przez podmioty, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-6, w celu wykonywania działalności sektorowej, zwanych dalej „zamówieniami sektorowymi”;
- 3) zamówień publicznych udzielanych przez podmioty, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-6, w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, jeżeli przedmiotem zamówienia publicznego są:
  - a) dostawy sprzętu wojskowego, w tym jego części, komponentów lub podzespołów,
  - b) dostawy newralgicznego sprzętu, w tym jego części, komponentów lub podzespołów,
  - c) roboty budowlane, dostawy i usługi bezpośrednio związane ze sprzętem, o którym mowa w lit. a i b, i jego części, komponentów i podzespołów związanych z cyklem życia tego produktu,
  - d) roboty budowlane i usługi do szczególnych celów wojskowych lub newralgiczne roboty budowlane lub usługi

- zwanych dalej „zamówieniami w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa”.

2. Przepisy ustawy stosuje się również do zamówień sektorowych lub konkursów udzielanych lub organizowanych w celu prowadzenia działalności sektorowej, o której mowa w art. 12 pkt 7 lit. d, związanych z kanalizacją i oczyszczaniem ścieków oraz pozyskiwaniem wody pitnej z uwzględnieniem

projektów dotyczących inżynierii wodnej, nawadniania lub melioracji, pod warunkiem że ilość wody wykorzystywanej do celów dostawy wody pitnej stanowi ponad 20% łącznej ilości wody dostępnej dzięki tym projektom.

3. Przepisy ustawy stosuje się również do świadczenia usług zarządzania usługami pocztowymi lub świadczenia usług dotyczących przesyłek innych niż pocztowe przez zamawiających, udzielających zamówień sektorowych, o których mowa w art. 12 pkt 7 lit. g.

4. Ilekroć w ustawie jest mowa o zamówieniach publicznych - należy przez to rozumieć zamówienia klasyczne, zamówienia sektorowe i zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa.

Art. 4. Przepisów ustawy nie stosuje się do zamówień publicznych lub konkursów, których szacunkowa wartość nie przekracza kwoty 127.000 zł, a w przypadku zamówień sektorowych lub zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, jest mniejsza niż progi unijne.

Art. 5. Przepisów ustawy nie stosuje się do zamówień publicznych o szacunkowej wartości mniejszej niż progi unijne:

1) których przedmiotem są dostawy lub usługi służące wyłącznie do celów prac badawczych, eksperymentalnych, naukowych lub rozwojowych, które nie służą prowadzeniu przez zamawiającego produkcji masowej mającej na celu osiągnięcie rentowności rynkowej lub pokryciu kosztów badań lub rozwoju;

2) których przedmiotem są dostawy lub usługi z zakresu działalności kulturalnej związanej z organizacją wystaw, koncertów, konkursów, festiwali, widowisk, spektakli teatralnych, przedsięwzięć z zakresu edukacji kulturalnej lub z gromadzeniem materiałów bibliotecznych przez biblioteki lub muzealiów, jeżeli zamówienia te nie służą wyposażaniu zamawiającego w środki trwałe przeznaczone do bieżącej obsługi jego działalności;

3) których przedmiotem są dostawy lub usługi z zakresu działalności oświatowej związane z gromadzeniem w bibliotekach szkolnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych, o których mowa w przepisach o systemie oświaty, jeżeli zamówienia te nie służą wyposażaniu zamawiającego w środki trwałe przeznaczone do bieżącej obsługi jego działalności;

4) udzielanych w ramach realizacji współpracy rozwojowej przez jednostki wojskowe w rozumieniu przepisów o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa.

Art. 6. 1. Przepisów ustawy nie stosuje się do:

1) zamówień publicznych lub konkursów, które zamawiający ma obowiązek odpowiednio udzielić lub zorganizować zgodnie z procedurami odmiennymi od przewidzianych w ustawie, określonych:

a) w umowie międzynarodowej zawartej między Rzeczpospolitą Polską a jednym lub wieloma

państwami niebędącymi członkami Unii Europejskiej, dotyczącej realizacji lub eksploatacji przedsięwzięcia przez strony tej umowy,

b) przez organizację międzynarodową;

2) zamówień publicznych lub konkursów, udzielanych lub organizowanych zgodnie z przepisami dotyczącymi zamówień publicznych określonymi przez organizację międzynarodową lub międzynarodową instytucję finansową, jeżeli te zamówienia lub konkursy są w całości finansowane przez tę organizację lub instytucję, a w przypadku zamówień publicznych lub konkursów współfinansowanych w przeważającej części przez tę organizację lub instytucję, jeżeli strony uzgodniły mającą zastosowanie procedurę udzielania zamówień publicznych lub konkursów, inną niż przewidziana w ustawie;

3) zamówień publicznych, których przedmiotem są:

a) usługi arbitrażowe lub pojednawcze,

b) usługi Narodowego Banku Polskiego,

c) usługi w zakresie nabycia własności lub innych praw do gruntów, istniejących budynków, lub innych nieruchomości, w szczególności dzierżawy lub najmu, bez względu na sposób finansowania,

d) usługi w zakresie nabycia, opracowania, produkcji lub koprodukcji materiałów do audycji przeznaczonych na potrzeby audiowizualnych usług medialnych lub radiowych usług medialnych, udzielanych przez dostawców audiowizualnych lub radiowych usług medialnych, lub zakup czasu antenowego, lub dostarczanie audycji, udzielanych dostawcom audiowizualnych lub radiowych usług medialnych; w zakresie przewidzianym w tym przepisie określenia „audiowizualne usługi medialne”, „dostawca usług medialnych” oraz „audycja” oznaczają odpowiednio audiowizualne usługi medialne, dostawcę usług medialnych oraz audycję w rozumieniu ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 226, z późn. zm.²⁾); w zakresie przewidzianym w tym przepisie określenie „materiały do audycji” oznaczają audycję,

e) usługi prawnicze:

- zastępstwa procesowego wykonywanego przez adwokata, radcę prawnego lub prawnika, w rozumieniu ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2014 r. poz. 134), w postępowaniu

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 85, poz. 459, Nr 112, poz. 654, Nr 153, poz. 903 i Nr 160, poz. 963 oraz z 2012 r. poz. 1209 i 1315.

- arbitrażowym lub pojednawczym, lub przed sądami, trybunałami lub innymi organami publicznymi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państw trzecich lub przed międzynarodowymi sądami, trybunałami, instancjami arbitrażowymi lub pojednawczymi,
- doradztwa prawnego wykonywanego przez adwokata, radcę prawnego lub prawnika, w rozumieniu ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej, w zakresie przygotowania postępowań, o których mowa w tiret pierwszym, lub gdy zachodzi prawdopodobieństwo, że sprawa, której dotyczy to doradztwo, stanie się przedmiotem tych postępowań,
  - notarialnego poświadczania i uwierzytelniania dokumentów,
  - świadczone przez pełnomocników lub inne usługi prawnicze, których wykonawcy są wyznaczani przez sąd lub trybunał danego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, lub wyznaczani z mocy prawa w celu wykonania konkretnych zadań pod nadzorem takich trybunałów lub sądów,
  - związane, nawet sporadycznie, z wykonywaniem władzy publicznej;
- f) usługi finansowe związane z emisją, sprzedażą, zakupem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych, w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2014 r. poz. 94 i 586 oraz z 2015 r. poz. 73), oraz operacje przeprowadzane z Europejskim Instrumentem Stabilności Finansowej i Europejskim Mechanizmem Stabilności,
- g) pożyczki, bez względu na to, czy wiążą się one z emisją, sprzedażą, zakupem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych,
- h) usługi w dziedzinie obrony cywilnej, ochrony ludności i zapobiegania niebezpieczeństwom, świadczone przez organizacje lub stowarzyszenia o charakterze niekomercyjnym i objęte następującymi kodami CPV: 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 oraz 85143000-3, określonymi we Wspólnym Słowniku Zamówień, z wyjątkiem usług transportu sanitarnego pacjentów,
- i) usługi publiczne w zakresie transportu pasażerskiego koleją lub metrem,
- j) usługi Banku Gospodarstwa Krajowego w zakresie bankowej obsługi jednostek, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 i 2, z wyłączeniem jednostek samorządu terytorialnego;
- 4) umów o pracę;
- 5) zamówień publicznych lub konkursów, którym nadano klauzulę „poufne”, „tajne” lub „ściśle

tajne”, zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych, lub którym muszą towarzyszyć szczególne środki bezpieczeństwa, zgodne z przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi, lub jeżeli wymaga tego podstawowy interes bezpieczeństwa państwa, pod warunkiem że nie można zagwarantować ochrony informacji objętych klauzulami, szczególnych środków bezpieczeństwa lub podstawowych interesów państwa przez mniej uciążliwe środki, w szczególności poprzez nałożenie wymagań mających na celu ochronę poufnego charakteru informacji udostępnianych przez zamawiającego w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego;

6) zamówień publicznych na usługi, udzielanych innemu zamawiającemu, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-4, któremu przyznano wyłączne prawo do świadczenia tych usług, w drodze zgodnej z Traktatem o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, ustawy lub podanej do publicznej wiadomości decyzji administracyjnej;

7) zamówień publicznych lub konkursów, udzielanych przez zamawiającego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-4, których głównym celem jest:

- a) pozwolenie zamawiającym na oddanie do dyspozycji publicznej sieci telekomunikacyjnej lub
- b) eksploatacja publicznej sieci telekomunikacyjnej, lub
- c) świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych za pomocą publicznej sieci telekomunikacyjnej;

8) zamówień publicznych na usługi badawcze i rozwojowe, chyba że usługi badawcze i rozwojowe są objęte kodami CPV od 73000000-2 do 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 i 73430000-5, określonymi we Wspólnym Słowniku Zamówień oraz spełnione są łącznie następujące warunki:

- a) korzyści z tych usług przypadają wyłącznie zamawiającemu na potrzeby jego własnej działalności,
- b) całość wynagrodzenia za świadczoną usługę wypłaca zamawiający;

9) zamówień publicznych na usługi udzielanych centralnej jednostce zakupującej w zakresie scentralizowanych lub pomocniczych działań zakupowych;

10) zamówień Banku Gospodarstwa Krajowego:

a) związanych z realizacją zadań dotyczących obsługi funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie odrębnych ustaw oraz realizacją programów rządowych, w części dotyczącej:

– pozyskiwania środków finansowych dla zapewnienia płynności finansowej, finansowania działalności obsługiwanych funduszy i programów oraz refinansowania akcji kredytowej,

b) związanych z operacjami na rynku międzybankowym dotyczących zarządzania długiem Skarbu Państwa oraz płynnością budżetu państwa,

c) związanych z wykonywaniem działalności bankowej przez Bank Gospodarstwa Krajowego, w części dotyczącej:

- pozyskiwania środków finansowych dla zapewnienia płynności finansowej oraz refinansowania akcji kredytowej.

2. Minister właściwy do spraw zagranicznych informuje Komisję Europejską o umowach międzynarodowych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a.

Art. 7. 1. Przepisów ustawy nie stosuje się do:

1) zamówień publicznych udzielanych przez zamawiającego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-4, osobie prawnej, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- a) zamawiający sprawuje nad tą osobą prawną kontrolę, odpowiadającą kontroli sprawowanej nad własnymi jednostkami polegającą na decydującym wpływie na cele strategiczne oraz istotne decyzje dotyczące zarządzania sprawami tej osoby prawnej; warunek ten jest również spełniony, gdy kontrolę taką sprawuje inna osoba prawna kontrolowana przez zamawiającego w taki sam sposób,
- b) ponad 80 % działalności kontrolowanej osoby prawnej dotyczy wykonywania zadań powierzonych jej przez zamawiającego sprawującego kontrolę lub przez inną osobę prawną, nad którą ten zamawiający sprawuje kontrolę, o której mowa w lit. a,
- c) w kontrolowanej osobie prawnej nie ma bezpośredniego udziału kapitału prywatnego;

2) zamówień publicznych udzielanych przez osobę prawną, będącą zamawiającym, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-4, innemu zamawiającemu, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-4, który sprawuje nad nią kontrolę, lub innej osobie prawnej kontrolowanej przez tego samego zamawiającego, pod warunkiem, że w osobie prawnej, której udziela się zamówienia publicznego, nie ma bezpośredniego udziału kapitału prywatnego;

3) zamówień publicznych udzielanych przez zamawiającego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-4, osobie prawnej, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- a) zamawiający wspólnie z innymi zamawiającymi, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-4, sprawuje nad daną osobą prawną kontrolę, która odpowiada kontroli sprawowanej przez nich nad własnymi jednostkami, przy czym wspólne sprawowanie kontroli ma miejsce, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- w skład organów decyzyjnych kontrolowanej osoby prawnej wchodzi przedstawiciele wszystkich uczestniczących zamawiających, z zastrzeżeniem, że poszczególny przedstawiciel może reprezentować więcej niż jednego zamawiającego,

- uczestniczący zamawiający mogą wspólnie wywierać decydujący wpływ na cele strategiczne oraz istotne decyzje kontrolowanej osoby prawnej,

- kontrolowana osoba prawna nie działa w interesie sprzecznym z interesami zamawiających sprawujących nad nią kontrolę,

b) ponad 80 % działalności kontrolowanej osoby prawnej dotyczy wykonywania zadań powierzonych jej przez zamawiających sprawujących nad nią kontrolę lub przez inne osoby prawne kontrolowane przez tych zamawiających,

c) w kontrolowanej osobie prawnej nie ma bezpośredniego udziału kapitału prywatnego.

4) umów zawartych wyłącznie po między co najmniej dwoma zamawiającymi, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-4, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

a) umowa ustanawia lub wdraża współpracę między uczestniczącymi zamawiającymi w celu zapewnienia wykonania usług publicznych, które muszą one wykonać, z myślą o realizacji ich wspólnych celów,

b) wdrożeniem tej współpracy kierują jedynie względy związane z interesem publicznym,

c) zamawiający realizujący współpracę wykonują na otwartym rynku mniej niż 20 % działalności będących przedmiotem współpracy.

2. Do obliczania procentu działalności, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, pkt 3 lit. b i pkt 4 lit c, uwzględnia się średni całkowity obrót lub odpowiedni alternatywny miernik oparty na działalności, w szczególności koszty poniesione przez osobę prawną lub zamawiającego w odniesieniu do usług, dostaw lub robót budowlanych za trzy lata poprzedzające udzielenie zamówienia publicznego. Jeżeli ze względu na datę utworzenia, rozpoczęcia działalności lub reorganizację działalności osoby prawnej lub zamawiającego dane dotyczące obrotów lub kosztu za poprzednie trzy lata są nieodstępne lub nieadekwatne, wystarczające jest wykazanie, że miernik działalności jest wiarygodny, w szczególności za pomocą prognoz handlowych.

2. Do obliczania procentu działalności, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, pkt 3 lit. b i pkt 4 lit. c, uwzględnia się średni przychód osiągnięty przez osobę prawną lub zamawiającego w odniesieniu do usług, dostaw lub robót budowlanych za trzy lata poprzedzające udzielenie zamówienia publicznego.

3. W przypadku gdy, ze względu na dzień utworzenia lub rozpoczęcia działalności przez osobę prawną lub zamawiającego lub reorganizację ich działalności, dane dotyczące średniego przychodu za

poprzednie trzy lata są niedostępne lub nieadekwatne, procent działalności, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, pkt 3 lit. b i pkt 4 lit. c ustala się za pomocą prognoz handlowych.

Art. 8. 1. Przepisów ustawy nie stosuje się do zamówień sektorowych:

1) których przedmiotem są dostawy, usługi lub roboty budowlane, udzielane przez zamawiającego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-6, podmiotom:

- a) z którymi zamawiający, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-6, sporządza roczne skonsolidowane sprawozdania finansowe w rozumieniu przepisów o rachunkowości lub
  - b) w których zamawiający, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-6, bezpośrednio lub pośrednio:
    - posiada ponad połowę udziałów albo akcji w tych podmiotach lub
    - kontroluje ponad połowę głosów przypadających na akcje wyemitowane przez te podmioty, lub
    - ma prawo do powoływania ponad połowy członków organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego tych podmiotów, lub
  - c) które bezpośrednio lub pośrednio:
    - posiadają ponad połowę udziałów albo akcji zamawiającego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-6, lub
    - kontrolują ponad połowę głosów przypadających na akcje wyemitowane przez zamawiającego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-6, lub
    - mają prawo do powoływania ponad połowy członków organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego zamawiającego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-6, lub
  - d) które wspólnie z zamawiającym, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-6, podlegają określonemu w lit c wpływowi innego przedsiębiorcy na podstawie prawa własności, udziału finansowego lub obowiązujących go przepisów
- jeżeli w okresie poprzednich 3 lat co najmniej 80 % przeciętnych obrotów tych podmiotów osiągniętych ze świadczenia usług, dostaw lub wykonywania robót budowlanych pochodziło ze świadczenia usług, dostaw lub wykonywania robót budowlanych na rzecz zamawiającego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-6, lub podmiotów powiązanych z tym zamawiającym w sposób, o którym mowa w pkt 1 lit. a-d; jeżeli ze względu na datę utworzenia podmiotu powiązanego z zamawiającym w sposób, o którym mowa w pkt 1 lit. a-d, lub datę rozpoczęcia jego działalności nie można ustalić danych dotyczących obrotów za poprzednie trzy lata, wskazuje się, że miernik działalności jest wiarygodny, w szczególności za pomocą prognoz handlowych;

2) których przedmiotem są dostawy, usługi lub roboty budowlane, udzielane przez podmiot utworzony przez zamawiających, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-6, w celu wspólnego wykonywania działalności sektorowej:

- a) jednemu z tych zamawiających, pod warunkiem że podmiot ten został utworzony na okres co najmniej 3 lat, a z dokumentu, na podstawie którego został utworzony, wynika, że zamawiający tworzący ten podmiot pozostaną jego członkami co najmniej przez ten okres,
- b) podmiotowi powiązanemu z jednym z tych zamawiających w sposób, o którym mowa w pkt 1 lit. a-d, jeżeli w okresie poprzednich 3 lat co najmniej 80 % przeciętnych obrotów tego podmiotu osiągniętych ze świadczenia usług lub dostaw, lub wykonywania robót budowlanych pochodziło ze świadczenia usług lub wykonywania robót budowlanych na rzecz zamawiającego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-6, lub podmiotów powiązanych z zamawiającym w sposób, o którym mowa w pkt 1 lit. a-d; jeżeli ze względu na datę utworzenia podmiotu powiązanego z zamawiającym w sposób, o którym mowa w pkt 1 lit. a-d, lub datę rozpoczęcia jego działalności nie można ustalić danych dotyczących obrotów za poprzednie trzy lata, wskazuje się, że miernik działalności jest wiarygodny, w szczególności za pomocą prognoz handlowych;

3) udzielanych podmiotowi utworzonemu przez zamawiających, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-6, w celu wspólnego wykonywania działalności sektorowej przez jednego z tych zamawiających, pod warunkiem że podmiot ten został utworzony na okres co najmniej 3 lat, a z dokumentu, na podstawie którego został utworzony, wynika, że zamawiający tworzący ten podmiot pozostaną jego członkami co najmniej przez ten okres;

4) udzielanych w celu odsprzedaży lub dzierżawy przedmiotu zamówienia publicznego osobom trzecim, pod warunkiem że zamawiający, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-6, nie posiada prawa szczególnego lub wyłącznego do sprzedaży lub dzierżawy przedmiotu zamówienia publicznego, a inne podmioty mogą go bez ograniczeń sprzedawać lub dzierżawić na tych samych warunkach co zamawiający;

5) których przedmiotem jest dostawa wody, udzielanych przez zamawiającego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-6, prowadzącego działalność sektorową, o której mowa w art. 12 pkt 7 lit. d);

6) udzielanych przez zamawiającego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-6, zaangażowanego w działalność sektorową, o której mowa w art. 12 pkt 7 lit. a-c, w zakresie dostaw energii oraz paliw do produkcji energii.

2. Jeżeli spośród podmiotów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, więcej niż jeden podmiot świadczy takie same lub podobne usługi albo dostawy albo wykonuje takie same lub podobne roboty budowlane na

rzecz zamawiającego, uwzględnia się całkowity przychód wszystkich tych podmiotów osiągany ze świadczenia usług lub wykonywania robót budowlanych.

3. Przepisów ustawy nie stosuje się do zamówień sektorowych lub konkursów, jeżeli zamówienia te lub konkursy są udzielane lub organizowane w celu wykonywania działalności sektorowej, poza obszarem Unii Europejskiej, pod warunkiem że do jej wykonywania nie jest wykorzystywana sieć znajdująca się na obszarze Unii Europejskiej lub obszar Unii Europejskiej.

4. Zamawiający, na wniosek Komisji Europejskiej, przekazuje informacje w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1-4 i ust. 3 dotyczące zastosowania przewidzianego w tych przepisach wyłączenia obowiązku stosowania ustawy.

Art. 9. 1. Przepisów ustawy nie stosuje się do udzielania zamówień sektorowych lub organizowania konkursów przez zamawiających, jeżeli Komisja Europejska w drodze decyzji stwierdziła, że działają na rynku konkurencyjnym, do którego dostęp nie jest ograniczony, albo jeżeli nie wydała takiej decyzji w terminie 130 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 2.

2. Organ właściwy z własnej inicjatywy lub na wniosek zamawiającego może po przeprowadzeniu analizy właściwego rynku wystąpić do Komisji Europejskiej z wnioskiem o stwierdzenie, że zamawiający, wykonujący działalność sektorową, działają na rynku konkurencyjnym, do którego dostęp nie jest ograniczony.

3. Organ właściwy przeprowadza analizę rynku w zakresie danej działalności i sporządza wniosek zgodnie z wymaganiami określonymi przez Komisję Europejską na podstawie art. 35 ust. 6 dyrektywy sektorowej. Wniosek uzgadnia się z Prezesem Urzędu oraz Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

4. Za zgodą Komisji Europejskiej wniosek, o którym mowa w ust. 2, może zostać zmieniony. Zmiana wniosku powoduje przedłużenie terminu, o którym mowa w ust. 1.

5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, organy właściwe do występowania z wnioskiem, o którym mowa w ust. 2, mając na względzie rodzaj działalności oraz zakres działania organów, a także znajomość przez te organy funkcjonowania rynku w zakresie danej działalności.

Art. 10. 1. Przepisów ustawy nie stosuje się do zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa:

1) podlegających:

- a) szczególnej procedurze na podstawie umowy międzynarodowej, zawartej między Rzeczpospolitą Polską a jednym lub wieloma państwami będącymi lub niebędącymi członkami Unii Europejskiej, lub porozumienia zawieranego na szczeblu ministerialnym,

b) szczególnej procedurze na podstawie umowy międzynarodowej, zawartej między Rzeczpospolitą Polską a jednym lub wieloma państwami będącymi lub niebędącymi członkami Unii Europejskiej, lub porozumienia zawieranego na szczeblu ministerialnym, związanych ze stacjonowaniem wojsk i dotyczących przedsiębiorców, niezależnie od ich siedziby lub miejsca zamieszkania,

c) szczególnej procedurze organizacji międzynarodowej, jeżeli zamówienia te muszą być udzielane przez Rzeczpospolitą Polską zgodnie z tą procedurą;

2) w przypadku których stosowanie przepisów ustawy zobowiązywałoby zamawiającego do przekazania informacji, których ujawnienie jest sprzeczne z podstawowymi interesami bezpieczeństwa państwa;

3) udzielanych do celów działalności wywiadowczej;

4) udzielanych w ramach programu współpracy opartego na badaniach i rozwoju, prowadzonych wspólnie przez Rzeczpospolitą Polską i co najmniej jedno państwo członkowskie Unii Europejskiej nad opracowaniem nowego produktu oraz, tam gdzie ma to zastosowanie, do późniejszych etapów całości lub części cyklu życia tego produktu;

5) udzielanych w państwie niebędącym członkiem Unii Europejskiej, w tym zakupów cywilnych realizowanych podczas rozmieszczenia sił zbrojnych, oraz sił, do których podstawowych zadań należy ochrona bezpieczeństwa, w przypadku gdy względy operacyjne wymagają ich udzielenia wykonawcom usytuowanym w strefie prowadzenia działań;

6) udzielanych przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej rządowi innego państwa związanych z:

a) dostawami sprzętu wojskowego lub newralgicznego sprzętu, lub

b) robotami budowlanymi i usługami bezpośrednio związanymi z takim sprzętem, lub

c) robotami budowlanymi i usługami do szczególnych celów wojskowych, newralgicznymi robotami budowlanymi lub newralgicznymi usługami;

7) których przedmiotem są usługi finansowe, z wyjątkiem usług ubezpieczeniowych;

8) dotyczących produkcji lub handlu bronią, amunicją lub materiałami wojennymi, o których mowa w art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, jeżeli wymaga tego podstawowy interes bezpieczeństwa państwa, a udzielenie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa bez zastosowania ustawy nie wpłynie negatywnie na warunki konkurencji na rynku wewnętrznym w odniesieniu do produktów, które nie są przeznaczone wyłącznie do celów wojskowych.

2. Zamawiający nie może korzystać z zasad, procedur, programów, układów lub zamówień

publicznych, o których mowa w art. 5 pkt 4, art. 6 ust. 1 pkt 5 oraz zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy.

3. W przypadku zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, o których mowa w ust. 1 pkt 4, zamawiający po wszczęciu programu informuje Komisję Europejską o części wydatków na badania i rozwój dotyczących ogólnych kosztów programu współpracy, porozumieniu dotyczącym podziału kosztów oraz o planowanych zamówieniach w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa dla każdego państwa członkowskiego.

4. Minister właściwy do spraw zagranicznych informuje Komisję Europejską o umowach międzynarodowych i porozumieniach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a.

Art. 11. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania w sprawie oceny występowania podstawowego interesu bezpieczeństwa państwa, mając na uwadze obowiązek zapewnienia prawidłowego stosowania przepisu art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa dostaw sprzętu wojskowego, a także właściwego wykonywania napraw i remontów posiadanego sprzętu wojskowego.

Art. 12. Występujące w ustawie określenia oznaczają:

1) Biuletyn Zamówień - repozytorium ogłoszeń dotyczących zamówień publicznych, przewidzianych w ustawie, znajdujące się na platformie e- Zamówienia;

2) centralna jednostka zakupująca - zamawiającego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1–6, który realizuje scentralizowane działania zakupowe oraz ewentualnie pomocnicze działania zakupowe;

3) cykl życia – kolejne lub powiązane ze sobą etapy w okresie istnienia danego produktu, obiektu budowlanego lub świadczenia usługi, w tym badanie, rozwój, projektowanie przemysłowe, produkcję, naprawę, modernizację, zmianę, utrzymanie, logistykę, szkolenie, testowanie, wycofanie i usuwanie;

4) dokumenty zamówienia – dokumenty, które wytworzył lub do których odwołuje się zamawiający, służące do opisanego lub określenia zamówienia publicznego lub postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w tym:

a) ogłoszenie o zamówieniu,

b) okresowe ogłoszenie informacyjne, ogłoszenie o istnieniu systemu kwalifikowania, o ile są stosowane jako zaproszenie do ubiegania się o zamówienie,

c) opis przedmiotu zamówienia publicznego,

d) specyfikacje techniczne,

e) dokument opisowy,

- f) proponowane warunki umowy,
- g) regulamin postępowania,
- h) formaty przedstawiania dokumentów przez kandydatów i oferentów,
- i) inne dodatkowe dokumenty;

5) dostawca usług w zakresie obsługi zamówień - podmiot publiczny lub prywatny, który oferuje pomocnicze działania zakupowe na rynku;

6) dynamiczny system zakupów - ograniczony w czasie elektroniczny proces udzielania zamówień publicznych, których przedmiotem są bieżące zakupy dostaw, usług lub robót budowlanych, których cechy, jako zakupów ogólnie dostępnych na rynku, spełniają wymagania zamawiających;

7) działalność sektorowa – działalność polegająca na:

- a) wydobywaniu gazu ziemnego, ropy naftowej oraz jej naturalnych pochodnych,
- b) poszukiwaniu, rozpoznawaniu lub wydobywaniu węgla brunatnego, węgla kamiennego i innych paliw stałych,
- c) tworzeniu sieci przeznaczonych do świadczenia publicznych usług związanych z produkcją, przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej, gazu lub ciepła, lub dostarczaniu energii elektrycznej, gazu lub ciepła do takich sieci, lub kierowaniu takimi sieciami, z wyjątkiem działalności wykonywanej przez zamawiającego innego niż zamawiający, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-4, polegającej na:
  - dostarczaniu gazu lub ciepła do sieci, jeżeli:
    - - produkcja gazu lub ciepła stanowi nieuniknioną konsekwencję prowadzenia działalności innej niż określona lit. a-e oraz
    - - dostarczanie gazu lub ciepła ma na celu wyłącznie ekonomiczne wykorzystanie produkcji i w okresie ostatnich 3 lat łącznie z rokiem, w którym udziela się zamówienia publicznego, nie przekracza 20 % przeciętnych obrotów zamawiającego,
  - dostarczaniu energii elektrycznej do sieci, jeżeli:
    - - produkcja energii elektrycznej jest niezbędna do prowadzenia działalności innej niż określona w lit. a-e oraz
    - - dostarczanie energii elektrycznej jest uzależnione wyłącznie od własnego zużycia i w okresie ostatnich 3 lat łącznie z rokiem, w którym udziela się zamówienia publicznego, nie przekracza 30 % łącznej produkcji,
- d) tworzeniu sieci przeznaczonych do świadczenia publicznych usług związanych z produkcją lub

dystrybucją wody pitnej, lub dostarczaniu wody pitnej do takich sieci, lub kierowaniu takimi sieciami, z wyjątkiem działalności wykonywanej przez zamawiającego innego niż zamawiający, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-4, polegającej na dostarczaniu wody pitnej do sieci, jeżeli:

- produkcja wody pitnej jest niezbędna do prowadzenia działalności innej niż określona w lit. a-e oraz

- dostarczanie wody pitnej uzależnione jest wyłącznie od własnego zużycia i w okresie ostatnich 3 lat łącznie z rokiem, w którym udziela się zamówienia publicznego, nie przekracza 30 % łącznej produkcji, ustalonej na podstawie średniego poziomu z tych lat.

e) zapewnieniu lub obsłudze sieci świadczących publiczne usługi w zakresie transportu kolejowego, autobusowego, tramwajowego, trolejbusowego, koleją linową lub przy użyciu systemów automatycznych,

f) zarządzaniu lotniskami, portami morskimi lub śródlądowymi oraz ich udostępnianiu przewoźnikom powietrznym, morskim lub śródlądowym,

g) świadczeniu usług pocztowych;

8) europejska ocena techniczna - udokumentowaną ocenę działania wyrobu budowlanego względem jego podstawowych cech, zgodnie z odpowiednim europejskim dokumentem oceny, w rozumieniu art. 2 pkt 12 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011 z dnia 9 marca 2011 r. ustanawiające zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych (Dz. Urz. UE L. 88 z 4.4.2011, str. 5);

9) innowacje - wdrożenie nowego lub znacznie udoskonalonego produktu, usługi lub procesu, w tym między innymi procesów produkcji, budowy lub konstrukcji, nowej metody marketingowej lub nowej metody organizacyjnej w działalności przedsiębiorczej, organizowaniu pracy lub relacjach zewnętrznych;

10) kandydat - wykonawcę, który złożył wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub został zaproszony do udziału w postępowaniu w trybie przetargu ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego, negocjacji bez ogłoszenia albo partnerstwa innowacyjnego;

11) katalog elektroniczny - format organizacji informacji ofertowej, wspólny dla wszystkich uczestniczących w postępowaniu oferentów, tworzony przez wykonawców na potrzeby udziału w danym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, zgodnie z opisem przedmiotu zamówienia publicznego i formatem ustalonym przez zamawiającego;

12) newralgiczne roboty budowlane - roboty budowlane do celów bezpieczeństwa, które wiążą się z korzystaniem z informacji niejawnych, wymagają ich wykorzystania lub je zawierają;

- 13) newralgiczny sprzęt – sprzęt do celów bezpieczeństwa, który wiąże się z korzystaniem z informacji niejawnych, wymaga ich wykorzystania lub je zawiera;
- 14) newralgiczne usługi – usługi do celów bezpieczeństwa, które wiążą się z korzystaniem z informacji niejawnych, wymagają ich wykorzystania lub je zawierają;
- 15) norma - specyfikację techniczną przyjętą przez uznaną instytucję normalizacyjną w celu powtarzalnego i stałego stosowania, której przestrzeganie nie jest obowiązkowe;
- 16) norma europejska - normę przyjętą przez jedną z europejskich organizacji normalizacyjnych oraz dostępną publicznie;
- 17) norma międzynarodowa - normę przyjętą przez międzynarodową organizację normalizacyjną oraz dostępną publicznie;
- 18) obiekt budowlany – wynik całości robót budowlanych w zakresie budownictwa lub inżynierii lądowej i wodnej, który może samoistnie spełniać funkcję gospodarczą lub techniczną;
- 19) oferent - wykonawcę, który złożył ofertę;
- 20) oferta – jednostronne zobowiązanie wykonawcy do spełnienia oznaczonego świadczenia na rzecz zamawiającego, zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego w ogłoszeniu lub w innych dokumentach zamówienia, wyrażone w formularzu ofertowym oraz innych dokumentach dookreślających lub precyzujących treść oferty składanych wraz z formularzem ofertowym, takich jak plany, rysunki, projekty, kosztorysy;
- 21) oznakowanie - dokument, zaświadczenie lub poświadczenie potwierdzające, że dany obiekt budowlany, produkt, usługa, proces lub procedura spełniają określone wymogi;
- 22) platforma e-Zamówienia – platformę elektroniczną, prowadzoną przez Prezesa Urzędu, na której udostępniane są w szczególności:
- a) Biuletyn Zamówień,
  - b) profil nabywcy,
  - c) aukcje elektroniczne;
- 23) pomocnicze działania zakupowe - działania polegające na zapewnieniu wsparcia dla działań zakupowych, w szczególności poprzez:
- a) zapewnienie infrastruktury technicznej umożliwiającej zamawiającemu udzielanie zamówień publicznych lub zawieranie umów ramowych,
  - b) doradztwo dotyczące przeprowadzania lub planowania postępowań o udzielenie zamówienia

publicznego,

- c) przygotowanie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego i zarządzanie nimi, w imieniu i na rzecz zamawiającego;

24) profil nabywcy - rozwiązanie techniczne, umożliwiające realizację procesu udzielania zamówień publicznych, w tym sporządzanie dokumentów elektronicznych, ich udostępnianie, przekazywanie i przechowywanie, z wykorzystaniem środków elektronicznych;

25) progi unijne - kwoty wartości zamówienia publicznego lub konkursu określone w art. 4 dyrektywy klasycznej, w art. 15 dyrektywy sektorowej i w art. 8 dyrektywy 2009/81/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniającej dyrektywę 2004/17/WE i 2004/18/WE (Dz. Urz. UE.L.216 z 20.08.2009, str. 76, z późn. zm.), oraz w aktach wykonawczych Komisji Europejskiej wydawanych na podstawie art. 6 dyrektywy klasycznej, art. 17 dyrektywy sektorowej i art. 8 dyrektywy 2009/81/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniającej dyrektywę 2004/17/WE i 2004/18/WE, zmieniających dyrektywę w odniesieniu do progów obowiązujących w zakresie procedur udzielania zamówień publicznych;

26) referencje techniczne - dowolny dokument inny niż normy europejskie, opracowany przez europejskie organy normalizacyjne, zgodnie z procedurami dostosowanymi do rozwijających się potrzeb rynku;

27) scentralizowane działania zakupowe - działania statutowe w formie:

a) nabywania dostaw lub usług z przeznaczeniem dla zamawiających, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 – 6,

b) udzielania zamówień publicznych lub zawierania umów ramowych na roboty budowlane, dostawy lub usługi z przeznaczeniem dla zamawiających, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 – 6;

28) sprzęt wojskowy – wyposażenie specjalnie zaprojektowane lub zaadaptowane do potrzeb wojskowych i przeznaczone do użycia jako broń, amunicja lub materiały wojenne;

29) sytuacja kryzysowa - wojnę, konflikt zbrojny lub jakąkolwiek sytuację, w której wystąpiła lub nieuchronnie wystąpi szkoda, wyraźnie przekraczająca swoim rozmiarem szkody występujące w życiu codziennym oraz narażająca życie i zdrowie wielu osób lub mająca poważne następstwa dla dóbr materialnych, lub wymagająca podjęcia działań w celu dostarczenia ludności środków niezbędnych

do przeżycia;

30) środki elektroniczne – sprzęt elektroniczny i oprogramowanie do przetwarzania, w tym do kompresji cyfrowej, i przechowywania danych, które są przesyłane, przekazywane i odbierane za pomocą przewodów, fal radiowych, środków optycznych lub innych środków elektromagnetycznych;

31) umowa ramowa - umowę zawartą między zamawiającym a jednym lub większą liczbą wykonawców, której celem jest ustalenie warunków dotyczących zamówień publicznych, jakie mogą zostać udzielone w danym okresie, w szczególności cen i, jeżeli zachodzi taka potrzeba, przewidywanych ilości;

32) umowa o podwykonawstwo – pisemną umowę o charakterze odpłatnym, której przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane stanowiące część zamówienia publicznego, zawartą między wybranym przez zamawiającego wykonawcą a podwykonawcą, a w przypadku zamówień publicznych na roboty budowlane także między podwykonawcą a dalszym podwykonawcą lub między dalszymi podwykonawcami;

33) wykonawca - osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej lub grupę takich podmiotów, w tym tymczasowe stowarzyszenie przedsiębiorców, które oferują na rynku wykonanie robót budowlanych lub obiektu budowlanego, dostawę produktów lub świadczenie usług;

34) wspólna specyfikacja techniczna - specyfikację techniczną w dziedzinie ICT określoną zgodnie z art. 13 i 14 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie normalizacji europejskiej, zmieniającego dyrektywę Rady 89/686/EWG i 93/15/EWG oraz dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 94/9/WE, 94/25/WE, 95/16/WE, 97/23/WE, 98/34/WE, 2004/22/WE, 2007/23/WE, 2009/23/WE i 2009/105/WE oraz uchylające decyzję Rady 87/95/EWG i decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1673/2006/WE (Dz. Urz. UE L 316 z 14.11.2012, str. 12);

35) Wspólny Słownik Zamówień – załącznik I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 2195/2002 z dnia 5 listopada 2002 r. w sprawie Wspólnego Słownika Zamówień CPV (Dz. Urz. WE L 340 z 16.12.2002, str. 0001-0562; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 6, t. 7, str. 3, z późn. zm.);

36) zakupy cywilne – zamówienia publiczne inne niż zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, które obejmują zamówienia publiczne na dostawy niewojskowe, zamówienia publiczne na roboty budowlane lub zamówienia publiczne na usługi do celów logistycznych;

37) zamówienia publiczne na dostawy - umowy, których przedmiotem jest nabycie, dzierżawa, najem

lub leasing, z opcją lub bez opcji zakupu, produktów , w szczególności na podstawie umowy sprzedaży, dostawy, najmu, dzierżawy lub leasingu; zamówienia publiczne na dostawy mogą obejmować dodatkowo rozmieszczenie i instalację;

38) zamówienia publiczne na roboty budowlane – umowy, których przedmiotem jest wykonanie robót budowlanych związanych z działalnością określoną w załączniku II do dyrektywy klasycznej, załączniku I do dyrektywy sektorowej oraz w zakresie zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa - w dziale 45 Wspólnego Słownika Zamówień, albo zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych związanych z tą działalnością lub wykonanie albo zaprojektowanie i wykonanie obiektu budowlanego, a także realizację obiektu budowlanego, za pomocą dowolnych środków, zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego;

39) zamówienia publiczne na usługi – umowy, których przedmiotem jest świadczenie usług, innych niż roboty budowlane.

Rozdział 2

Zamówienia mieszane

Art. 13. 1. Jeżeli zamówienie publiczne obejmuje równocześnie co najmniej dwa rodzaje zamówień publicznych spośród zamówień publicznych na roboty budowlane, zamówień publicznych na usługi lub zamówień publicznych na dostawy, do udzielenia zamówienia publicznego stosuje się przepisy dotyczące tego rodzaju zamówienia publicznego, który odpowiada głównemu przedmiotowi tego zamówienia.

2. Jeżeli zamówienie publiczne obejmuje równocześnie usługi społeczne i inne usługi, określone w załączniku XIV do dyrektywy klasycznej lub w załączniku XVII do dyrektywy sektorowej oraz inne usługi albo usługi oraz dostawy, do udzielenia zamówienia publicznego stosuje się przepisy dotyczące tego przedmiotu zamówienia publicznego, którego szacowany udział w danym zamówieniu jest największy.

Art. 14. 1. Jeżeli zamówienie publiczne jest obiektywnie podzielne, zamawiający może udzielić odrębnych zamówień publicznych na poszczególne części, stosując do ich udzielenia przepisy właściwe do udzielania tych części z uwagi na cechy i charakterystyczne każdej z tych części lub udzielić jednego zamówienia publicznego zgodnie z zasadami, o których mowa w ust. 2 i 3.

2. Jeżeli zamówienie publiczne obiektywnie podzielne obejmuje równocześnie:

1) zamówienia klasyczne lub zamówienia sektorowe, do których udzielenia mają zastosowanie przepisy ustawy oraz inne zamówienia publiczne, do których nie mają zastosowania przepisy ustawy, do udzielenia takiego zamówienia mają zastosowanie przepisy ustawy;

2) zamówienia klasyczne lub zamówienia sektorowe oraz koncesje na roboty budowlane lub usługi, do udzielenia takiego zamówienia mają zastosowanie przepisy ustawy, jeżeli szacunkowa wartość zamówienia publicznego jest równa lub wyższa od wartości, od których mają zastosowanie przepisy ustawy;

3) zamówienia klasyczne lub zamówienia sektorowe oraz zamówienia, o których mowa w art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, do udzielenia takiego zamówienia nie stosuje się przepisów ustawy, jeżeli udzielenie jednego zamówienia publicznego jest uzasadnione z przyczyn obiektywnych;

4) zamówienia klasyczne lub zamówienia sektorowe oraz zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, do udzielenia takiego zamówienia stosuje się przepisy dotyczące udzielania zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, jeżeli udzielenie jednego zamówienia publicznego jest uzasadnione z przyczyn obiektywnych;

5) zamówienia sektorowe udzielane w celu wykonywania co najmniej dwóch rodzajów działalności sektorowej, do udzielenia takiego zamówienia stosuje się przepisy mające zastosowanie do tego rodzaju działalności, którego zamówienie publiczne zasadniczo dotyczy.

3. Zamawiający nie może w celu uniknięcia stosowania procedur udzielania zamówień publicznych przewidzianych w ustawie łączyć zamówień klasycznych lub zamówień sektorowych z zamówieniami w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, lub zamówieniami, o których mowa w art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

4. Zamawiający nie może w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy lub przepisów o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi podejmować decyzji o udzieleniu jednego zamówienia publicznego lub kilku odrębnych zamówień publicznych.

Art. 15. Jeżeli zamówienie publiczne obiektywnie niepodzielne obejmuje równocześnie:

1) co najmniej dwa rodzaje zamówień publicznych spośród: zamówień klasycznych, zamówień sektorowych, umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi lub innych zamówień, do udzielenia takiego zamówienia stosuje się przepisy dotyczące tego rodzaju zamówienia publicznego, który odpowiada głównemu przedmiotowi tego zamówienia;

2) zamówienia klasyczne lub zamówienia sektorowe oraz zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, do udzielenia takiego zamówienia stosuje się przepisy dotyczące udzielania zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa;

3) zamówienia klasyczne lub zamówienia sektorowe oraz zamówienia, o których mowa w art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, do udzielenia takiego zamówienia nie stosuje się

przepisów ustawy;

4) zamówienia publiczne, w odniesieniu do których nie jest możliwe określenie rodzaju działalności, której zamówienie publiczne zasadniczo dotyczy, do udzielenia takiego zamówienia stosuje się przepisy dotyczące udzielania:

a) zamówień publicznych, jeżeli jeden z rodzajów działalności dotyczy zamówień klasycznych, a drugi zamówień sektorowych,

b) zamówień sektorowych, jeżeli jeden z rodzajów działalności dotyczy zamówień sektorowych, a drugi umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi,

c) zamówień sektorowych, jeżeli jeden z rodzajów działalności dotyczy zamówień sektorowych, a drugi nie dotyczy zamówień klasycznych, zamówień sektorowych lub umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi.

Rozdział 3

Zasady udzielania zamówień publicznych

Art. 16. 1. Zamówienia publiczne są otwarte na konkurencję. Zamawiający nie może udzielać zamówień publicznych w sposób mający na celu uniknięcie stosowania ustawy lub sztuczne ograniczenie konkurencji.

2. Zamawiający zapewnia równe i niedyskryminacyjne traktowanie wykonawców oraz działa w sposób przejrzysty i proporcjonalny.

3. Zamawiający przyznaje wykonawcom z państw trzecich będących stronami Porozumienia Światowej Organizacji Handlu w sprawie zamówień rządowych („Porozumienie GPA”) lub innych umów międzynarodowych, których stroną jest Unia Europejska, oraz robotom budowlanym, dostawom i usługom odpowiednio wykonywanym lub świadczonym przez tych wykonawców traktowanie nie mniej korzystne niż traktowanie przyznane wykonawcom pochodzącym z Unii Europejskiej oraz robotom budowlanym, dostawom i usługom odpowiednio wykonywanym lub świadczonym przez tych wykonawców.

Art. 17. 1. Osoby wykonujące czynności w związku z prowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub mogące mieć wpływ na jego wynik podlegają wyłączeniu z dokonywania tych czynności, jeżeli pozostają w konflikcie interesów, rozumianym jako posiadanie bezpośredniego lub pośredniego interesu finansowego, ekonomicznego lub osobistego, który może być postrzegany

jako zagrażający ich bezstronności lub niezależności w związku z tym postępowaniem.

2. Osoby wykonujące czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub mogące mieć wpływ na jego wynik składają, pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania, oświadczenie o braku lub istnieniu okoliczności, o których mowa w ust. 1.

3. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2, składa się niezwłocznie po powzięciu wiadomości o okolicznościach, o których mowa w ust. 1, nie później jednak niż w dniu upływu terminu składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub otwarcia ofert. .

Art. 18. W trakcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zamawiający udziela informacji związanych z postępowaniem tylko w przypadkach określonych w ustawie. Po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego informacje związane z postępowaniem podlegają udostępnieniu na zasadach określonych w przepisach o dostępie do informacji publicznej.

Art. 19. 1. Nie ujawnia się informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, jeżeli wykonawca zastrzegł, że nie mogą być one udostępniane oraz wykazał, iż zastrzeżone informacje stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa, z zastrzeżeniem informacji podawanych do publicznej wiadomości w ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia lub przekazywanych kandydatom lub oferentom na podstawie ustawy.

2. Jeżeli jest to uzasadnione ochroną prawa do prywatności lub interesem publicznym, zamawiający może nie ujawniać:

- 1) danych osobowych, w przypadku zamówienia publicznego udzielonego na podstawie art. 60 ust. 1 pkt 2 lit. b,
- 2) wysokości wynagrodzenia, w przypadku zamówienia publicznego udzielonego na podstawie art. 60 ust. 1 pkt 2 lit. c,

- w zakresie dostaw lub usług z zakresu działalności kulturalnej związanej z organizacją wystaw, koncertów, konkursów, festiwali, widowisk, spektakli teatralnych, przedsięwzięć z zakresu edukacji kulturalnej lub z gromadzeniem materiałów bibliotecznych przez biblioteki lub muzealiów, jeżeli zamówienia te nie służą wyposażaniu zamawiającego w środki trwałe przeznaczone do bieżącej obsługi jego działalności, o ile wykonawca, przed podpisaniem umowy w sprawie zamówienia publicznego zastrzegł, że dane te nie mogą być udostępniane.

Art. 20. Zamawiający może zobowiązać wykonawców do przestrzegania wymagań związanych z zachowaniem poufnego charakteru informacji udostępnionych w toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Art. 21. 1. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego prowadzi się w języku polskim.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach zamawiający może wyrazić zgodę na złożenie oferty, wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub innych dokumentów, a także na prowadzenie dialogu lub negocjacji:

- 1) w jednym z języków powszechnie używanych w handlu międzynarodowym;
- 2) w języku kraju, w którym zamówienie publiczne jest udzielane.

3. W przypadku gdy zamawiający dopuszcza składanie ofert w języku powszechnie używanym w handlu międzynarodowym zgodnie z ust. 2 pkt 1, oferta powinna być przetłumaczona na język polski.

Art. 22. Wykonawca może złożyć jeden wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, jedną ofertę lub ofertę wstępną.

Art. 23. Do czynności podejmowanych przez zamawiającego i wykonawców oraz do umów w sprawach zamówień publicznych stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121 i 827 oraz z 2015 r. poz. 4), jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

Art. 24. Zamawiający, przyznając środki finansowe na dofinansowanie projektu, może uzależnić ich przyznanie od zastosowania przy ich wydatkowaniu zasad niedyskryminacyjnego i równego traktowania oraz przejrzystości.

Rozdział 4

Komunikacja zamawiającego z wykonawcami

Art. 25. 1. W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego komunikacja i wymiana informacji pomiędzy zamawiającym a wykonawcami, w tym składanie ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, odbywa się przy użyciu profilu nabywcy, zgodnie z wymogami niniejszego rozdziału.

2. Profil nabywcy jest niedyskryminacyjny, ogólnie dostępny i interoperacyjny z produktami teleinformatycznymi będącymi w powszechnym użyciu oraz nie może ograniczać dostępu wykonawców do postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

3. Oferty i wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu sporządza się w postaci elektronicznej, podpisane bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub równoważnego środka, spełniającego wymagania dla tego rodzaju podpisu.

Art. 26. 1. Zamawiający zapewnia zachowanie integralności danych oraz poufności ofert i wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu do upływu terminu składania odpowiednio ofert lub wniosków.

2. Z treścią ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu nie można się zapoznać przed upływem terminu wyznaczonego na ich składanie.

Art. 27. 1. Zamawiający może odstąpić od wymogu użycia profilu nabywcy przy składaniu części oferty, gdy:

- 1) z uwagi na wyspecjalizowany charakter zamówienia publicznego, użycie profilu nabywcy wymagałoby narzędzi, urządzeń lub formatów plików, które nie są ogólnie dostępne lub które nie są obsługiwane za pomocą ogólnie dostępnych aplikacji;
- 2) aplikacje do obsługi formatów plików, które nadają się do przygotowania ofert, korzystają z formatów plików, których nie można obsługiwać za pomocą żadnych innych aplikacji otwarto źródłowych lub ogólnie dostępnych, lub są objęte systemem licencji i nie mogą zostać udostępnione do pobierania lub zdalnego wykorzystania przez zamawiającego;
- 3) użycie profilu nabywcy wymagałoby specjalistycznego sprzętu biurowego, który nie jest dostępny dla zamawiającego;
- 4) dokumenty zamówienia wymagają przedstawienia modelu fizycznego lub w skali, którego nie można przekazać przy użyciu profilu nabywcy.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, składanie tej części oferty odbywa się za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. poz. 1529), osobiście albo za pośrednictwem posłańca..

Art. 28. Zamawiający może odstąpić od wymogu użycia profilu nabywcy przy składaniu ofert, w zakresie w jakim jest to niezbędne z racji naruszenia bezpieczeństwa profilu nabywcy albo z uwagi na ochronę szczególnie wrażliwego charakteru informacji wymagającego tak wysokiego poziomu ochrony, że nie można go właściwie zapewnić przez użycie profilu nabywcy.

Art. 29. Zamawiający może wymagać użycia profilu nabywcy w przypadkach, o których mowa w art. 27 ust. 1 pkt 1 i 2, mimo że konieczne jest zastosowanie narzędzi i urządzeń, które nie są ogólnie dostępne, pod warunkiem że zachodzi jedna z następujących okoliczności:

- 1) zamawiający oferuje nieograniczony, pełny, bezpośredni i bezpłatny dostęp za pomocą profilu nabywcy do tych narzędzi i urządzeń od dnia publikacji ogłoszenia o zamówieniu lub od dnia wysłania zaproszenia do potwierdzenia zainteresowania; w ogłoszeniu o zamówieniu lub w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania podaje się adres profilu nabywcy, pod którym są dostępne te narzędzia i urządzenia;

- 2) zamawiający zapewnia, aby oferenci niemający dostępu do tych narzędzi i urządzeń lub możliwości ich uzyskania w stosownych terminach, pod warunkiem, że brak dostępu nie może być przypisany danemu oferentowi, mogli uzyskać dostęp do postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przez stosowanie tymczasowych narzędzi nieodpłatnie udostępnionych w sieci;
- 3) zamawiający prowadzi alternatywny kanał elektronicznego składania części oferty.

Art. 30. W przypadku zamówień publicznych na roboty budowlane lub konkursów zamawiający może wymagać zastosowania narzędzi elektronicznego modelowania danych budowlanych lub podobnych narzędzi. W takim przypadku zamawiający udostępnia alternatywne środki dostępu zgodnie z art. 29 do czasu, gdy takie narzędzia staną się ogólnie dostępne.

Art. 31. W przypadkach, o których mowa w art. 27 ust. 1 i w art. 28, zamawiający wskazuje w protokole postępowania, powody dla których odstąpił od wymogu użycia profilu nabywcy.

Art. 32. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe wymagania techniczne i organizacyjne profilu nabywcy,
- 2) wzory dokumentów elektronicznych niezbędnych do udzielenia zamówienia publicznego,
- 3) sposób sporządzania, przechowywania, udostępniania i usuwania dokumentów elektronicznych

- mając na względzie obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa Unii Europejskiej, konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu konkurencji oraz potrzebę zapewnienia sprawności postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, otwartego dostępu wykonawców do postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz bezpieczeństwa przetwarzanych danych.

Art. 33. W przypadku gdy komunikacja i wymiana informacji pomiędzy zamawiającym a wykonawcami odbywa się wyłącznie przy użyciu profilu nabywcy, zamawiający może wymagać złożenia ofert w formie katalogu elektronicznego lub dołączenia katalogu elektronicznego do oferty albo dopuścić taką możliwość.

Art. 34. Jeżeli zamawiający wymaga złożenia ofert w formie katalogów elektronicznych lub dopuszcza taką możliwość, w ogłoszeniu o zamówieniu, w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania lub, w przypadku gdy ogłoszenie o istnieniu systemu kwalifikowania stanowi zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, w zaproszeniu do składania ofert lub do negocjacji, wskazuje na taki wymóg lub możliwość oraz w innych dokumentach zamówienia wskazuje niezbędne informacje dotyczące formatu, wykorzystywanego sprzętu elektronicznego oraz technicznych warunków i specyfikacji połączenia dotyczących katalogu elektronicznego.

Rozdział 5

Obliczanie szacunkowej wartości zamówienia publicznego

Art. 35. 1. Podstawą obliczenia szacunkowej wartości zamówienia publicznego jest całkowite wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, oszacowane przez zamawiającego z należytą starannością.

2. Jeżeli zamówienie publiczne przewiduje prawo opcji lub wznowienie zamówienia publicznego, przy ustalaniu szacunkowej wartości zamówienia publicznego uwzględnia się największy możliwy zakres tego zamówienia z uwzględnieniem prawa opcji lub wznowienia zamówienia publicznego.

3. Jeżeli zamawiający przewiduje udzielenie zamówień uzupełniających, przy ustalaniu szacunkowej wartości zamówienia publicznego uwzględnia się szacunkową wartość zamówień uzupełniających.

4. Zamawiający nie może dokonywać wyboru metody wykorzystywanej do obliczenia szacunkowej wartości zamówienia publicznego w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy.

5. Zamawiający nie może dzielić zamówienia publicznego, jeżeli podział ten skutkowałby nieobjęciem zamówienia publicznego odpowiednimi przepisami ustawy, chyba że jest to uzasadnione obiektywnymi przyczynami.

6. Szacunkową wartość zamówienia publicznego powinna być aktualna na dzień przekazania ogłoszenia o zamówieniu, okresowego ogłoszenia informacyjnego albo ogłoszenia o istnieniu systemu kwalifikowania, pod warunkiem że stanowią one zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, a w przypadku niepublikowania takiego ogłoszenia, na dzień wysłania do wykonawcy lub wykonawców zaproszenia do ubiegania się o zamówienie publiczne.

7. Prezes Urzędu informuje o wartości w złotych wszystkich kwot wyrażonych w ustawie w euro, ustalonych zgodnie z komunikatem Komisji Europejskiej wydanym na podstawie art. 6 ust. 3 dyrektywy klasycznej, art. 17 ust. 2 dyrektywy sektorowej oraz art. 68 ust. 2 i 3 dyrektywy 2009/81/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniającej dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE, zwanej dalej „dyrektywą obronną”.

8. Informacja, o której mowa w ust. 7, jest publikowana w formie obwieszczenia ogłaszanego w Monitorze Polskim oraz na stronie internetowej Urzędu, niezwłocznie po publikacji komunikatu Komisji Europejskiej, o którym mowa w ust. 7, w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Art. 36. 1. W przypadku gdy zamawiający składa się z kilku wyodrębnionych jednostek organizacyjnych, szacunkową wartością zamówienia publicznego jest łączna szacunkowa wartość

zamówień publicznych tego samego rodzaju udzielanych przez wszystkie jednostki organizacyjne zamawiającego.

2. Jeżeli wyodrębniona jednostka organizacyjna zamawiającego jest samodzielnie odpowiedzialna za udzielenie zamówienia publicznego, szacunkową wartość zamówienia publicznego ustala się odrębnie od wartości zamówień publicznych tego samego rodzaju udzielanych przez inne jednostki organizacyjne tego zamawiającego.

Art. 37. 1. W przypadku dynamicznego systemu zakupów uwzględnia się maksymalną łączną szacunkową wartość wszystkich zamówień publicznych, których zamawiający zamierza udzielić w okresie ważności dynamicznego systemu zakupów.

2. W przypadku umowy ramowej uwzględnia się maksymalną łączną szacunkową wartość wszystkich zamówień publicznych, których zamawiający zamierza udzielić w okresie trwania umowy ramowej.

3. W przypadku partnerstwa innowacyjnego, szacunkową wartością zamówienia publicznego jest maksymalna szacunkowa wartość wszystkich prac badawczych i rozwojowych, które mają zostać przeprowadzone w ramach partnerstwa innowacyjnego, a także wszystkich dostaw, usług lub robót budowlanych, które mają być opracowane i zamówione w ramach planowanego partnerstwa.

Art. 38. 1. W przypadku gdy planowana realizacja obiektu budowlanego, świadczenie usług lub nabycie podobnych dostaw może prowadzić do udzielenia zamówień publicznych w formie odrębnych części, w szacunkowej wartości zamówienia publicznego uwzględnia się całkowitą szacunkową wartość wszystkich tych części.

2. W przypadku zamówień publicznych udzielanych w formie odrębnych części, do udzielenia zamówienia publicznego na daną część zamawiający może stosować przepisy właściwe dla wartości tej części zamówienia publicznego, jeżeli:

1) szacunkowa wartość danej części jest mniejsza niż 80.000 euro dla dostaw lub usług albo 1.000.000 euro dla robót budowlanych oraz

2) łączna wartość części udzielanych z zastosowaniem przepisów właściwych dla tych części wynosi nie więcej niż 20% szacunkowej wartości całego zamówienia publicznego.

Art. 39. 1. Podstawą obliczania szacunkowej wartości zamówienia publicznego na usługi lub zamówienia publicznego na dostawy powtarzające się okresowo lub podlegających wznowieniu w określonym czasie jest łączna wartość kolejnych zamówień publicznych tego samego rodzaju:

1) udzielonych w terminie poprzednich 12 miesięcy lub w poprzednim roku budżetowym, z uwzględnieniem zmian ilościowych zamawianych usług lub dostaw oraz prognozowanego na

dany rok średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, albo

- 2) których zamawiający zamierza udzielić w terminie 12 miesięcy następujących po pierwszej usłudze lub dostawie.

2. W przypadku zamówień publicznych, których przedmiotem są dostawy nabywane na podstawie umowy dzierżawy, najmu lub leasingu, podstawą obliczenia szacunkowej wartości zamówienia publicznego jest:

- 1) wartość miesięczna pomnożona przez 48, jeżeli zamówienie publiczne udziela się na czas nieoznaczony lub, którego okres obowiązywania nie może zostać określony;
- 2) wartość ustalona z uwzględnieniem okresu wykonywania zamówienia publicznego, jeżeli zamówienie publiczne udziela się na okres oznaczony nie dłuższy niż 12 miesięcy;
- 3) wartość ustalona z uwzględnieniem okresu wykonywania zamówienia publicznego oraz szacowanej wartości końcowej przedmiotu umowy w sprawie zamówienia publicznego, jeżeli zamówienie publiczne udziela się na okres oznaczony dłuższy niż 12 miesięcy.

3. W przypadku zamówień publicznych na usługi, w odniesieniu do których nie określono łącznej ceny, podstawą obliczania szacunkowej wartości zamówienia publicznego jest:

- 1) wartość miesięczna pomnożona przez 48, w przypadku zamówień publicznych udzielanych na czas nieoznaczony lub oznaczony dłuższy niż 48 miesięcy;
- 2) całkowita wartość zamówienia publicznego przez cały okres realizacji zamówienia publicznego, w przypadku zamówień publicznych udzielanych na okres oznaczony nie dłuższy niż 48 miesięcy.

4. W przypadku zamówień publicznych na usługi, których przedmiotem są:

- 1) usługi bankowe lub inne usługi finansowe, szacunkową wartością zamówienia publicznego są opłaty, prowizje, odsetki i inne podobne świadczenia;
- 2) usługi ubezpieczeniowe, szacunkową wartością zamówienia publicznego są należne składki i inne podobne świadczenia;
- 3) wykonania projektów, szacunkową wartością zamówienia publicznego są opłaty, należne prowizje i inne podobne świadczenia.

Art. 40. 1. Szacunkową wartość zamówienia publicznego na roboty budowlane ustala się na podstawie:

- 1) kosztorysu inwestorskiego sporządzanego na etapie opracowania dokumentacji projektowej albo na podstawie planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym, jeżeli przedmiotem zamówienia publicznego jest wykonanie robót

budowlanych;

- 2) planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym, jeżeli przedmiotem zamówienia publicznego jest zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych albo realizacja obiektu budowlanego, za pomocą dowolnych środków, zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego.

2. Przy obliczaniu szacunkowej wartości zamówienia publicznego na roboty budowlane uwzględnia się koszt robót budowlanych oraz całkowitą szacunkową wartość dostaw i usług związanych z wykonywaniem robót budowlanych oddanych przez zamawiającego do dyspozycji wykonawcy, o ile są one niezbędne do wykonania tych robót budowlanych.

3. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) metody i podstawy sporządzania kosztorysu inwestorskiego,
- 2) metody i podstawy obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym

- uwzględniając dane techniczne, technologiczne i organizacyjne, mające wpływ na szacunkową wartość zamówienia publicznego.

Dział II

Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego

Rozdział 1

Zamawiający

Art. 41. 1. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego przygotowuje i przeprowadza zamawiający.

2. Zamawiający z administracji rządowej albo samorządowej są obowiązani przy przeprowadzaniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego do korzystania z profilu nabywcy udostępnionego na platformie e-Zamówienia.

Art. 42. 1. Zamawiający powołuje komisję do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, zwaną dalej "komisją przetargową".

2. Komisja przetargowa składa się z co najmniej trzech osób.

3. Zamawiający określa organizację, skład, tryb pracy oraz zakres obowiązków członków komisji przetargowej, mając na celu zapewnienie sprawności jej działania, indywidualizacji odpowiedzialności jej członków za wykonywane czynności oraz przejrzystości jej prac.

4. Jeżeli dokonanie określonych czynności związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wymaga wiadomości specjalnych, zamawiający, z własnej inicjatywy lub na wniosek komisji przetargowej, może powołać biegłych.

Art. 43. Zamawiający może powierzyć przygotowanie lub przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dostawcy usług w zakresie obsługi zamówień.

Art. 44. 1. W celu realizacji scentralizowanych oraz ewentualnie pomocniczych działań zakupowych można powołać centralną jednostkę zakupującą.

2. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzane przez centralną jednostkę zakupującą odbywa się wyłącznie przy użyciu profilu nabywcy.

3. Świadczenie usług przez centralną jednostkę zakupującą może być odpłatne.

4. Centralna jednostka zakupująca, świadcząc usługi na rzecz zamawiającego, powinna uwzględniać jego potrzeby.

5. Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia:

1) wskazać albo powołać podmiot wykonujący zadania centralnej jednostki zakupującej, albo określić sposób powoływania takich podmiotów,

2) określić zakres działania tych podmiotów,

3) oznaczyć zamawiających zobowiązanych do nabywania określonych rodzajów zamówień publicznych od centralnej jednostki zakupującej, udzielania zamówień publicznych na podstawie umowy ramowej zawartej przez centralną jednostkę zakupującą lub objętych dynamicznych systemów zakupów obsługiwanych przez tą jednostkę,

4) określić sposób współdziałania z centralną jednostką zakupującą

- mając na względzie zapewnienie większej efektywności, profesjonalizacji udzielania zamówień publicznych oraz zwiększenie konkurencji.

6. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może, w drodze uchwały:

1) wskazać albo powołać podmiot wykonujący zadania centralnej jednostki zakupującej, albo określić sposób powoływania takich podmiotów,

2) określić zakres działania tych podmiotów,

3) oznaczyć zamawiających zobowiązanych do nabywania określonych rodzajów zamówień publicznych od centralnej jednostki zakupującej, udzielania zamówień publicznych na podstawie umowy ramowej zawartej przez centralną jednostkę zakupującą lub objętych dynamicznych systemów zakupów obsługiwanych przez tą jednostkę,

4) określić sposób współdziałania z centralną jednostką zakupującą

- mając na względzie zapewnienie większej efektywności, profesjonalizacji udzielania zamówień publicznych oraz zwiększenie konkurencji.

Art. 45. Zamawiający może:

- 1) nabywać dostawy lub usługi od centralnej jednostki zakupującej, która nabyła je z przeznaczeniem dla tego zamawiającego;
- 2) udzielać zamówień publicznych na podstawie umowy ramowej zawartej przez centralną jednostkę zakupującą, jeżeli zamawiający jest objęty daną umową ramową ;
- 3) udzielać zamówień publicznych objętych dynamicznym systemem zakupów obsługiwanych przez centralną jednostkę zakupującą, jeżeli w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, prowadzącym do ustanowienia dynamicznego systemu zakupów centralna jednostka zakupująca wskazała, że obsługiwany przez nią system może być wykorzystywany przez innych zamawiających.

Art. 46. 1. Zamawiający udzielający zamówienia publicznego w sposób określony w art. 45 zwolniony jest ze stosowania trybów oraz innych procedur udzielania zamówień publicznych określonych w ustawie.

2. Zamawiający ponosi odpowiedzialność za wypełnienie obowiązków wynikających z ustawy w zakresie części postępowania, które przeprowadza samodzielnie, w szczególności:

- 1) za udzielanie zamówień publicznych objętych dynamicznym system zakupów obsługiwanych przez centralną jednostkę zakupującą;
- 2) za udzielanie zamówień publicznych na podstawie umowy ramowej zawartej przez centralną jednostkę zakupującą, w przypadkach, o których mowa w art. 159 ust. 1 pkt 2.

Art. 47. Zamawiający mogą wspólnie przygotować i przeprowadzić postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego oraz udzielić zamówienia publicznego.

Art. 48. 1. Jeżeli wspólne przygotowanie i przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz udzielenie zamówienia publicznego odbywa się w całości w imieniu i na rzecz

wszystkich zamawiających, są oni odpowiedzialni solidarnie za wypełnienie swoich obowiązków wynikających z ustawy.

2. Jeżeli przygotowanie i przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz udzielenie zamówienia publicznego nie odbywa się w całości w imieniu i na rzecz wszystkich zamawiających, każdy zamawiający ponosi odpowiedzialność za wypełnienie swoich obowiązków wynikających z ustawy w zakresie części postępowania, które prowadzi w swoim imieniu i na swoją rzecz.

Art. 49. Przepisy dotyczące zamawiającego stosuje się odpowiednio do centralnej jednostki zakupującej oraz zamawiających wspólnie przygotowujących i przeprowadzających postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego oraz udzielających zamówień publicznych.

Art. 50. 1. Zamawiający może korzystać ze scentralizowanych działań zakupowych realizowanych przez centralną jednostkę zakupującą posiadającą siedzibę w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej.

2. Realizowanie scentralizowanych działań zakupowych przez centralną jednostkę zakupującą posiadającą siedzibę w innym państwie członkowskich Unii Europejskiej odbywa się zgodnie z przepisami krajowymi tego państwa członkowskiego.

3. W przypadku udzielania zamówień publicznych objętych dynamicznym systemie zakupów realizowanym przez centralną jednostkę zakupującą posiadającą siedzibę w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub udzielania zamówień publicznych na podstawie umowy ramowej zawartej przez tą jednostkę, stosuje się przepisy krajowe państwa członkowskiego, w którym siedzibę posiada ta jednostka.

Art. 51. 1. Zamawiający mogą wspólnie z zamawiającymi posiadającymi siedzibę w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej przygotować i przeprowadzić postępowanie oraz udzielić zamówienia publicznego, zawrzeć umowę ramową, obsługiwać dynamiczny system zakupów oraz udzielać zamówień publicznych na podstawie umowy ramowej lub objętych dynamicznym systemem zakupów.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, zamawiający zawierają porozumienie, w którym określają:

- 1) obowiązki stron i mające zastosowanie przepisy krajowe,
- 2) organizację postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, zawarcia umowy ramowej lub ustanowienia dynamicznego systemu zakupów, w tym kwestie przygotowania i

przeprowadzenia postępowania, podziału zamawianych robót budowlanych, dostaw lub usług oraz zawarcia umów

- o ile nie zostało to uregulowane w umowie międzynarodowej zawartej między Rzeczpospolitą Polską, a państwami członkowskim Unii Europejskiej, w których siedzibę mają zamawiający.

3. Zamawiający, określając obowiązki stron i mające zastosowanie przepisy krajowe, mogą rozdzielić między siebie poszczególne obowiązki oraz określić mające zastosowanie przepisy krajowe jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej, w którym jeden z uczestniczących we wspólnym udzieleniu zamówienia publicznego zamawiających posiada siedzibę. Podział obowiązków i mające zastosowanie przepisy krajowe określa się w dokumentach zamówienia dotyczących wspólnie udzielanych zamówień publicznych.

4. Zamawiający nie stosuje przepisów ustawy do czynności, o których mowa w ust. 1, jeżeli zastosowanie mają zgodnie z ust. 3 przepisy innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

Art. 52. 1. Zamawiający mogą utworzyć wspólny podmiot z zamawiającymi posiadającymi siedzibę w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej, w szczególności europejskie ugrupowanie współpracy terytorialnej, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1082/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (Dz. Urz. WE L 210 z 31.7.2006, str. 19).

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, właściwy organ wspólnego podmiotu wskazuje przepisy krajowe obowiązujące w jednym z państw członkowskich Unii Europejskiej, które będą miały zastosowanie do przygotowywania i przeprowadzenia postępowania oraz udzielenia zamówienia publicznego, zawierania umów ramowych oraz ustanawiania dynamicznego systemu zakupów przez wspólny podmiot, z tym że zastosowanie mogą mieć wyłącznie przepisy krajowe państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym wspólny podmiot ma siedzibę albo przepisy krajowe państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym wspólny podmiot prowadzi swoją działalność.

3. Porozumienie, o którym mowa w ust. 1 może być zawarte na czas:

- 1) nieokreślony, jeżeli wynika to z umowy ustanawiającej wspólny podmiot;
- 2) określony, jeżeli porozumienie dotyczy określonych rodzajów zamówień publicznych albo jednego lub kilku określonych zamówień publicznych.

Art. 53. Zamawiający nie mogą podejmować czynności, o których mowa w art. 50-52 w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy.

Przygotowanie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego

Art. 54. Przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zamawiający definiuje jakie potrzeby mają zostać spełnione poprzez realizację danego zamówienia publicznego oraz ustala i dokumentuje kwotę, jaką zamierza przeznaczyć na realizację zamówienia publicznego.

Art. 55. Zamawiający, przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, może przeprowadzić wstępne konsultacje rynkowe w celu przygotowania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz poinformowania wykonawców o planach i wymaganiach dotyczących zamówienia publicznego, w szczególności zwracając się do ekspertów, władz lub uczestników rynku o doradztwo lub udzielenie informacji w zakresie przydatnym przy przygotowaniu lub przeprowadzeniu postępowania, pod warunkiem że przeprowadzenie tych konsultacji nie spowoduje zakłócenia konkurencji pomiędzy wykonawcami oraz naruszenia zasad niedyskryminacji i przejrzystości.

Art. 56. Zamawiający zamieszcza informację o zamiarze przeprowadzenia wstępnych konsultacji rynkowych oraz ich przedmiocie na profilu nabywcy.

Art. 57. Jeżeli kandydat, oferent lub podmiot powiązany z kandydatem lub oferentem uczestniczą w wstępnych konsultacjach rynkowych lub w inny sposób są zaangażowani w przygotowanie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, zamawiający podejmuje odpowiednie środki w celu zagwarantowania, że udział danego kandydata lub oferenta w postępowaniu nie spowoduje zakłócenia konkurencji pomiędzy wykonawcami, w szczególności przekazuje pozostałym kandydatom lub oferentom istotne informacje wymienione w trakcie tych konsultacji lub przygotowania postępowania oraz wyznacza odpowiedni termin składania ofert.

Rozdział 3

Wybór trybu udzielania zamówień publicznych

Art. 58. 1. Zamawiający udziela zamówienia publicznego w jednym z następujących trybów:

- 1) przetargu nieograniczonego;
- 2) przetargu ograniczonego;
- 3) negocjacji z ogłoszeniem;
- 4) dialogu konkurencyjnego;
- 5) partnerstwa innowacyjnego;
- 6) negocjacji bez ogłoszenia.

Art. 59. Zamawiający może udzielić zamówienia publicznego w trybie negocjacji z ogłoszeniem albo dialogu konkurencyjnego, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:

- 1) potrzeby zamawiającego nie mogą zostać spełnione bez dostosowania łatwo dostępnych rozwiązań;
- 2) roboty budowlane, dostawy lub usługi obejmują rozwiązania projektowe lub innowacyjne;
- 3) zamówienie publiczne nie może zostać udzielone bez wcześniejszych negocjacji z uwagi na szczególne okoliczności dotyczące charakteru, stopnia złożoności lub struktury prawnej lub finansowej, lub z uwagi na ryzyko związane z robotami budowlanymi, dostawami lub usługami;
- 4) jeżeli zamawiający nie może opisać przedmiotu zamówienia publicznego w wystarczająco precyzyjny sposób poprzez odniesienie do określonej normy, europejskiej oceny technicznej, wspólnej specyfikacji technicznej lub referencji technicznej;
- 5) w postępowaniu prowadzonym uprzednio w trybie przetargu nieograniczonego lub przetargu ograniczonego wszystkie oferty zostały odrzucone na podstawie art. 110 ust. 1. pkt 1-6.

Art. 60. 1. Zamawiający może udzielić zamówienia publicznego w trybie negocjacji bez ogłoszenia, wyłącznie jeżeli zachodzi jedna z następujących okoliczności:

- 1) w postępowaniu prowadzonym uprzednio w trybie przetargu nieograniczonego albo przetargu ograniczonego nie wpłynął żaden wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, nie zostały złożone żadne oferty albo wszystkie wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu zostały odrzucone na podstawie art. 94 albo wszystkie oferty zostały odrzucone ze względu na to, że nie są w stanie, wyraźnie, bez istotnych zmian, zaspokoić potrzeb i spełnić wymogów zamawiającego określonych w dokumentach zamówienia, a pierwotne warunki zamówienia publicznego nie zostały w istotny sposób zmienione, pod warunkiem, że zamawiający przekazał Komisji Europejskiej, na jej wniosek, protokół postępowania;
- 2) dostawy, usługi lub roboty budowlane mogą być świadczone tylko przez jednego wykonawcę:
  - a) z powodu braku konkurencji ze względów technicznych,
  - b) z przyczyn związanych z ochroną praw wyłącznych, w tym praw własności intelektualnej,
  - c) w przypadku udzielania zamówienia publicznego, którego celem jest stworzenie lub nabycie niepowtarzalnego dzieła sztuki lub wykonania artystycznego;
- 3) ze względu na wyjątkową sytuację niewynikającą z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, której nie mógł on przewidzieć, zachodzi pilna potrzeba udzielenia zamówienia publicznego, a nie można zachować terminów określonych dla przetargu

- nieograniczonego, przetargu ograniczonego lub negocjacji z ogłoszeniem;
- 4) przedmiotem zamówienia publicznego na dostawy są produkty wytwarzane wyłącznie do celów badawczych, doświadczalnych, naukowych lub rozwojowych, które nie służą prowadzeniu przez zamawiającego produkcji masowej, mającej na celu osiągnięcie rentowności rynkowej lub pokryciu kosztów badań lub rozwoju;
  - 5) zamówienie publiczne dotyczy dodatkowych dostaw realizowanych przez dotychczasowego wykonawcę, których celem jest częściowa wymiana dostarczonych produktów lub instalacji albo zwiększenie bieżących dostaw lub rozbudowa istniejących instalacji, jeżeli zmiana wykonawcy zobowiązywałaby zamawiającego do nabywania materiałów o innych właściwościach technicznych, co powodowałoby niekompatybilność lub nieproporcjonalnie duże trudności techniczne w użytkowaniu i utrzymaniu; przy czym czas trwania takich zamówień nie może przekraczać 3 lat;
  - 6) zamówienie publiczne na dostawy jest dokonywane na giełdzie towarowej w rozumieniu przepisów o giełdach towarowych, w tym na giełdzie towarowej innych państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego;
  - 7) możliwe jest udzielenie zamówienia publicznego na dostawy lub zamówienia publicznego na usługi na szczególnie korzystnych warunkach w związku z definitywną likwidacją działalności innego podmiotu, postępowaniem egzekucyjnym albo upadłościowym;
  - 8) zamówienie publiczne na usługi następuje po przeprowadzeniu konkursu i ma zostać udzielone, zgodnie z zasadami przewidzianymi w konkursie, zwycięzcy lub jednemu ze zwycięzców konkursu; w tym drugim przypadku wszyscy zwycięzcy muszą zostać zaproszeni do udziału w negocjacjach.
  - 9) w przypadku udzielenia, w okresie 3 lat od udzielenia zamówienia podstawowego, dotychczasowemu wykonawcy usług lub robót budowlanych zamówień uzupełniających, polegających na powtórzeniu tego samego rodzaju zamówień, jeżeli zamówienie uzupełniające było przewidziane w ogłoszeniu o zamówieniu dla zamówienia podstawowego i jest zgodne z projektem, na który udzielono zamówienia podstawowego; w podstawowym projekcie należy wskazać zakres ewentualnych dodatkowych usług lub robót budowlanych oraz warunki, na jakich zostaną one udzielone.

2. Zamawiający udziela zamówienia publicznego w trybie negocjacji bez ogłoszenia w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a i b, jeżeli nie istnieje inne rozsądne rozwiązanie alternatywne lub zastępcze, a brak konkurencji nie jest wynikiem sztucznego zawężenia parametrów zamówienia publicznego.

Rozdział 4

Opis przedmiotu zamówienia publicznego

Art. 61. 1. Zamawiający określa w opisie przedmiotu zamówienia publicznego wymagane cechy dostaw, usług lub robót budowlanych. Cechy mogą odnosić się również do określonego procesu, metody produkcji, realizacji wymaganych dostaw, usług lub robót budowlanych, lub do konkretnego procesu innego etapu ich cyklu życia, pod warunkiem że są one związane z przedmiotem zamówienia publicznego oraz proporcjonalne do jego wartości i celów.

2. W przypadku zamówień publicznych na roboty budowlane zamawiający określa w opisie przedmiotu zamówienia publicznego wymagane cechy materiału, produktu lub dostawy, odpowiadające przeznaczeniu zamierzonemu przez zamawiającego.

3. W opisie przedmiotu zamówienia publicznego na roboty budowlane zamawiający może w miarę możliwości wymagać w szczególności:

- 1) określonych poziomów oddziaływania na środowisko i klimat;
- 2) dostosowania projektu do wszystkich potrzeb, w tym dostępności dla osób niepełnosprawnych;
- 3) oceny zgodności;
- 4) określonej wydajności, bezpieczeństwa lub wymiarów, w tym procedur dotyczących zapewnienia jakości;
- 5) określonej terminologii, symboli, testów i metod testowania;
- 6) określonego opakowania, oznakowania i etykietowania;
- 7) instrukcji użytkowania oraz procesów i metod produkcji na każdym etapie cyklu życia obiektów budowlanych;
- 8) określonych zasad dotyczących projektowania i kosztorysowania;
- 9) warunków testowania, kontroli i odbioru obiektów budowlanych;
- 10) metod i technik budowy;
- 11) wszelkich pozostałych warunków technicznych.

4. W przypadku zamówień publicznych na dostawy lub zamówień publicznych na usługi, zamawiający określa w opisie przedmiotu zamówienia wymagane cechy produktu lub usługi.

5. W opisie przedmiotu zamówienia publicznego na usługi lub zamówienia publicznego na dostawy zamawiający może w miarę możliwości wymagać, w szczególności:

- 1) określonych poziomów jakości;
- 2) oceny zgodności;
- 3) określonych poziomów oddziaływania na środowisko i klimat;
- 4) dostosowania projektu do wszystkich potrzeb, w tym dostępności dla osób

niepełnosprawnych;

- 5) określonej wydajności, przeznaczenia produktu, bezpieczeństwa lub wymiarów, w tym wymagań odnoszących się do produktu w zakresie nazwy, pod jaką produkt jest sprzedawany;
- 6) określonej terminologii, symboli, testów i metod testowania;
- 7) określonego opakowania, oznakowania i etykietowania;
- 8) instrukcji użytkowania;
- 9) procesów i metod produkcji na każdym etapie cyklu życia dostawy lub usługi oraz procedury oceny zgodności.

6. Zamawiający może określić w opisie przedmiotu zamówienia publicznego konieczność przeniesienia praw własności intelektualnej.

7. Opisując przedmiot zamówienia, zamawiający stosuje kody określone we Wspólnym Słowniku Zamówień.

Art. 62. Opis przedmiotu zamówienia publicznego zamawiający zamieszcza w dokumentach zamówienia.

Art. 63. Opis przedmiotu zamówienia publicznego powinien zapewniać równy dostęp wykonawców do postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz nie tworzyć nieuzasadnionych przeszkód dla otwarcia tego postępowania na konkurencję.

Art. 64. 1. W przypadku zamówień publicznych przeznaczonych do użytku osób fizycznych w opisie przedmiotu zamówienia publicznego uwzględnia się konieczność zapewnienia dostępności dla osób niepełnosprawnych lub projektowania z uwzględnieniem dostępności dla wszystkich użytkowników.

2. W przypadku gdy obowiązkowe wymogi w zakresie dostępności dla wszystkich użytkowników, o których mowa w ust. 1, są przyjmowane w formie aktu prawnego Unii Europejskiej, opis przedmiotu zamówienia publicznego, w zakresie zapewnienia dostępności dla wszystkich użytkowników, opisuje się przez odesłanie do tego aktu.

Art. 65. 1. Zamawiający opisuje przedmiot zamówienia publicznego w jeden z następujących sposobów:

- 1) w kategoriach wymagań wydajnościowych lub funkcjonalnych, w tym aspektów środowiskowych, pod warunkiem że parametry są dostatecznie precyzyjne, aby umożliwić oferentom ustalenie przedmiotu zamówienia, a zamawiającemu udzielenie zamówienia publicznego;
- 2) poprzez odniesienie się w kolejności preferencji do:

- a) Polskich Norm przenoszących normy europejskie,
  - b) norm innych państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego przenoszących normy europejskie,
  - c) europejskich ocen technicznych,
  - d) wspólnych specyfikacji technicznych,
  - e) norm międzynarodowych,
  - f) innych systemów referencji technicznych ustanowionych przez europejskie organy normalizacyjne; ustanowionych przez europejskie organy normalizacyjne;
- 3) poprzez odniesienie do norm, ocen technicznych, specyfikacji technicznych i systemów referencji, o których mowa w pkt 2, w zakresie określonych cech oraz poprzez odniesienie do wymagań wydajnościowych lub funkcjonalnych, o których mowa w pkt 1, w zakresie innych cech;
  - 4) w kategoriach wymagań wydajnościowych lub funkcjonalnych, o których mowa w pkt 1, i poprzez odniesienie do norm, ocen technicznych, specyfikacji technicznych i systemów referencji, o których mowa w pkt 2, stanowiących środek domniemania zgodności z tego rodzaju wymaganiami wydajnościowymi lub funkcjonalnymi.

2. W przypadku braku Polskich Norm przenoszących normy europejskie, norm innych państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego przenoszących te normy oraz ocen technicznych, specyfikacji technicznych, norm i systemów referencji, o których mowa w ust. 1 pkt 2 przy opisie przedmiotu zamówienia publicznego uwzględnia się w kolejności:

- 1) Polskie Normy;
- 2) polskie aprobaty techniczne;
- 3) polskie specyfikacje techniczne dotyczące projektowania, wyliczeń i realizacji robót budowlanych oraz wykorzystania dostaw.

3. Opisując przedmiot zamówienia publicznego poprzez odniesienie do norm, ocen technicznych, aprobat, specyfikacji technicznych i systemów referencji, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 2, zamawiający jest obowiązany wskazać, że dopuszcza rozwiązania równoważne opisywanym, a odniesieniu takiemu towarzyszą wyrazy "lub równoważne".

Art. 66. 1. Przedmiotu zamówienia publicznego nie można opisywać przez wskazanie znaków towarowych, patentów, pochodzenia, źródła lub szczególnego procesu, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę, jeżeli mogłoby to prowadzić do uprzywilejowania lub wyeliminowania niektórych wykonawców lub produktów.

2. Opisanie przedmiotu zamówienia publicznego, poprzez wskazanie, o którym mowa w ust. 1, jest

dopuszczalne w wyjątkowych przypadkach uzasadnionych przedmiotem zamówienia publicznego, jeżeli niemożliwe jest opisanie przedmiotu zamówienia publicznego w wystarczająco precyzyjny i zrozumiały sposób, a wskazaniu takiemu towarzyszą wyrazy „lub równoważne”.

Art. 67. 1. W przypadku zamówień publicznych na roboty budowlane, zamówień publicznych na dostawy lub zamówień publicznych na usługi o szczególnych cechach, zamawiający może wymagać przedstawienia określonego oznakowania, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) wymagania dotyczące oznakowania dotyczą wyłącznie kryteriów, które są związane z przedmiotem zamówienia publicznego, i są odpowiednie dla określenia cech robót budowlanych, dostaw lub usług będących przedmiotem zamówienia publicznego;
- 2) wymagania dotyczące oznakowania są oparte na obiektywnie możliwych do sprawdzenia i niedyskryminacyjnych kryteriach;
- 3) oznakowania są przyjmowane w drodze otwartej i przejrzystej procedury, w której mogą uczestniczyć wszystkie odpowiednie podmioty, w tym instytucje rządowe, konsumenci, partnerzy społeczni, producenci, dystrybutorzy oraz organizacje pozarządowe;
- 4) oznakowania są dostępne dla wszystkich zainteresowanych stron;
- 5) wymagania dotyczące oznakowania są określane przez podmiot trzeci, na który wykonawca ubiegający się o oznakowanie nie może wywierać decydującego wpływu.

2. Zamawiający wskazuje w opisie przedmiotu zamówienia publicznego, w kryteriach oceny ofert lub w warunkach realizacji zamówienia publicznego określone oznakowanie, a w przypadku gdy nie wymaga aby dane roboty budowlane, dostawy lub usługi spełniały wszystkie wymagania dotyczące oznakowania – poszczególne wymagania dotyczące oznakowania, oraz termin na przedstawienie określonego oznakowania lub dokumentów potwierdzających spełnienie poszczególnych wymagań dotyczących oznakowań.

3. Jeżeli wymagane jest przedstawienie określonego oznakowania, zamawiający akceptuje wszystkie oznakowania, potwierdzające, że dane roboty budowlane, dostawy lub usługi spełniają równoważne wymagania dotyczące oznakowania.

4. W przypadku gdy wykonawca z przyczyn od niego niezależnych nie może uzyskać określonego przez zamawiającego oznakowania lub oznakowania jemu równoważnego, w terminie wyznaczonym przez zamawiającego, zamawiający akceptuje inne odpowiednie środki dowodowe, o ile dany wykonawca udowodni, że roboty budowlane, dostawy lub usługi, które mają zostać przez niego wykonane, spełniają wymagania określonego oznakowania lub określone wymagania wskazane przez zamawiającego.

5. Jeżeli dane oznakowanie, która spełnia warunki określone w ust. 1, zawiera również wymagania

niezwiązane z przedmiotem zamówienia publicznego, zamawiający nie może żądać tego oznakowania, może jednak opisać przedmiot zamówienia publicznego poprzez odesłanie do tych wymagań oznakowania lub, w razie potrzeby, do tych jej części, które są związane z przedmiotem zamówienia publicznego i są odpowiednie dla określenia cech zamawianych robót budowlanych, dostaw lub usług.

Art. 68. 1. Zamawiający może wymagać od wykonawców przedstawienia sprawozdania z badań przeprowadzonych przez jednostkę oceniającą zgodność lub certyfikatu wydanego przez taką jednostkę jako środka dowodowego potwierdzającego zgodność z wymaganiami lub kryteriami określonymi w opisie przedmiotu zamówienia publicznego, kryteriach oceny ofert lub warunkach realizacji zamówienia publicznego.

2. Zawarte w ust. 1 określenie „jednostka oceniająca zgodność” oznacza organ wykonujący działania z zakresu oceny zgodności, w tym kalibrację, testy, certyfikację i kontrolę, akredytowany zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz. Urz. WE L 218 z 13.8.2008, str. 30).

3. W przypadku wymagania przedstawienia certyfikatów wydanych przez określoną jednostkę oceniającą zgodność, zamawiający akceptuje również certyfikaty wydane przez inne równoważne jednostki oceniające zgodność.

4. Zamawiający akceptuje odpowiednie środki dowodowe, inne niż te, o których mowa w ust. 1 i 2, w szczególności dokumentację techniczną producenta, w przypadku gdy dany wykonawca nie ma dostępu do certyfikatów ani sprawozdań z badań, o których mowa w ust. 1 i 2, ani możliwości ich uzyskania w odpowiednim terminie, o ile ten brak dostępu nie może być przypisany danemu wykonawcy, oraz pod warunkiem że dany wykonawca udowodni, że wykonywane przez niego roboty budowlane, dostawy lub usługi spełniają wymogi lub kryteria określone w opisie przedmiotu zamówienia publicznego, kryteriach oceny ofert lub warunkach realizacji zamówienia publicznego.

Art. 69. 1. Zamawiający może zezwolić na złożenie oferty przewidującej odmienny niż określony przez zamawiającego sposób wykonania zamówienia publicznego („oferta wariantowa”) albo zobowiązać wykonawcę do złożenia takiej oferty.

2. W ogłoszeniu o zamówieniu, a w przypadku zamówień sektorowych, w dokumentach zamówienia, zamawiający określa, czy dopuszcza możliwość złożenia oferty wariantowej albo czy zobowiązuje wykonawcę do złożenia takiej oferty.

3. Zamawiający określa w dokumentach zamówienia minimalne wymagania, jakim muszą odpowiadać oferty wariantowe, w szczególności informację o możliwości złożenia oferty wariantowej wyłącznie z jednoczesnym złożeniem oferty niewariantowej.

4. Zamawiający zapewnia możliwość stosowania wybranych kryteriów oceny ofert do ofert wariantowych spełniających minimalne wymagania, a także do zgodnych z wymaganiami ofert niewariantowych.

5. Oferta wariantowa musi być związana z przedmiotem zamówienia publicznego oraz musi spełniać minimalne wymagania określone przez zamawiającego.

Art. 70. 1. Zamawiający może podzielić zamówienie publiczne na części oraz określić wielkość i przedmiot tych części.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, zamawiający określa w ogłoszeniu o zamówieniu, w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania lub, w przypadku gdy ogłoszenie o istnieniu systemu kwalifikowania stanowi zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, w zaproszeniu do składania ofert lub do negocjacji, liczbę części zamówienia publicznego, na które można składać oferty.

3. Zamawiający może określić w ogłoszeniu o zamówieniu, w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania lub, w przypadku gdy ogłoszenie o istnieniu systemu kwalifikowania stanowi zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, w zaproszeniu do składania ofert lub do negocjacji, maksymalną liczbę części zamówienia publicznego, na które może zostać udzielone zamówienie publiczne jednemu oferentowi.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, zamawiający określa w dokumentach zamówienia obiektywne i niedyskryminacyjne kryteria lub zasady, które zastosuje w celu wyboru, w których częściach zostanie oferentowi udzielone zamówienie publiczne, w przypadku gdy w wyniku przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, jeden oferent miałby uzyskać większą liczbę części zamówienia publicznego niż wynosi maksymalna liczba, na które może zostać mu udzielone zamówienie publiczne.

5. W przypadku niedokonania podziału zamówienia publicznego na części, zamawiający podaje powody tego w protokole postępowania lub w dokumentach zamówienia.

Rozdział 5

Ogłoszenia i dokumenty zamówienia

Art. 71. 1. Zamawiający zaprasza do ubiegania się o zamówienie publiczne za pomocą:

- 1) ogłoszenia o zamówieniu albo
- 2) w przypadkach, o których mowa w art. 227 ust. 3, okresowego ogłoszenia informacyjnego, albo
- 3) w przypadkach, o których mowa w art. 227 ust. 2, ogłoszenia o istnieniu systemu kwalifikowania.

2. W przypadku postępowania prowadzonego w trybie negocjacji bez ogłoszenia zamawiający zaprasza do ubiegania się o zamówienie publiczne, przesyłając wybranemu wykonawcy lub wykonawcom zaproszenie do udziału w postępowaniu.

Art. 72. 1. Zamawiający publikuje ogłoszenia, o których mowa w ustawie:

- 1) w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej oraz
- 2) w Biuletynie Zamówień.

2. Zamawiający przygotowuje ogłoszenia zgodnie ze wzorami standardowych formularzy określonymi w akcie wykonawczym Komisji Europejskiej ustanawiającym standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w ramach procedur udzielania zamówień publicznych wydanym na podstawie art. 51 ust. 1, art. 75 ust. 3 i art. 79 ust. 3 dyrektywy klasycznej, art. 71 ust. 1 i art. 96 ust. 2 dyrektywy sektorowej, art. 32 ust. 1 dyrektywy obronnej oraz art. 3a dyrektywy 2007/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. zmieniającej dyrektywę Rady 89/665/EWG i 92/13/EWG w zakresie poprawy skuteczności procedur odwoławczych w dziedzinie udzielania zamówień publicznych (Dz. Urz. UE L 335 z 20.12.2007, str. 31).

3. Ogłoszenia przekazuje się Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej zgodnie z formatem i procedurami elektronicznego przesyłania ogłoszeń wskazanymi na stronie internetowej, o której mowa w ust. 3 załącznika VIII do dyrektywy klasycznej, w ust. 3 załącznika IX do dyrektyw sektorowej oraz w ust. 3 załącznika VI do dyrektywy obronnej.

4. Zamawiający sporządza i przekazuje ogłoszenia do publikacji w Biuletynie Zamówień przy użyciu profilu nabywcy.

5. Zamawiający może także opublikować ogłoszenie w inny sposób niż określony w ust. 1, w szczególności w dzienniku lub w prasie o zasięgu ogólnopolskim.

6. Ogłoszeń, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lub ust. 5, nie można publikować przed ich publikacją w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, chyba że zamawiający nie został powiadomiony o publikacji w terminie 48 godzin od potwierdzenia otrzymania ogłoszenia przez Urząd Publikacji Unii Europejskiej.

7. Ogłoszenia, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lub ust. 5, nie mogą zawierać innych informacji niż

informacje zawarte w ogłoszeniach przekazanych Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej. W takich ogłoszeniach należy wskazać datę przekazania ogłoszenia Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej.

Art. 73. Zamawiający jest obowiązany zachować dowód przekazania ogłoszenia do publikacji, zawierający datę przekazania tego ogłoszenia.

Art. 74. 1. Zamawiający może opublikować w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, ogłoszenie, którego publikacja w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej ze względu na szacunkową wartość zamówienia publicznego albo konkursu nie jest obowiązkowa. Przepis art. 72 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

2. Zamawiający może, po opublikowaniu ogłoszenia o zamówieniu, bezpośrednio poinformować o wszczęciu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego znanych sobie wykonawców, którzy w ramach prowadzonej działalności świadczą dostawy, usługi lub roboty budowlane będące przedmiotem zamówienia publicznego.

Art. 75. Opublikowane ogłoszenie zamawiający może zmienić, publikując sprostowanie, ogłoszenie zmian lub dodatkowych informacji. Przepisy art. 72 ust. 2-6 i art. 73 stosuje się odpowiednio.

Art. 76. 1. Zamawiający może poinformować o swoich zamiarach odnośnie planowanych zamówień publicznych lub umów ramowych, publikując wstępne ogłoszenie informacyjne.

2. Wstępne ogłoszenie informacyjne obejmuje okres nie dłuższy niż 12 miesięcy od dnia przekazania go do publikacji.

3. W przypadku usług społecznych i innych szczególnych usług, wstępne ogłoszenie informacyjne może obejmować okres dłuższy niż 12 miesięcy.

Art. 77. W przypadku trybu negocjacji bez ogłoszenia, niezwłocznie po wszczęciu postępowania lub w przypadku przewidzianego przez zamawiającego składania ofert - po wyborze oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, zamawiający może opublikować ogłoszenie o dobrowolnej przejrzystości *ex ante*.

Art. 78. 1. Po zawarciu umowy zamawiający publikuje ogłoszenie o udzieleniu zamówienia, nie później niż w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego lub umowy ramowej.

2. W przypadku umów ramowych zamawiający może nie publikować ogłoszenia o udzieleniu zamówienia dla każdego zamówienia publicznego opartego na takiej umowie. Zamawiający jest obowiązany do grupowania w okresach kwartalnych ogłoszeń o udzieleniu zamówienia opartego na umowie ramowej i przekazuje do publikacji grupowe ogłoszenia w ciągu 30 dni od dnia zakończenia każdego kwartału.

3. Zamawiający przekazuje do publikacji ogłoszenie o udzieleniu zamówienia w terminie 30 dni od dnia udzielenia każdego zamówienia publicznego objętego dynamicznym system zakupów. Ogłoszenia o udzieleniu zamówienia można grupować kwartalnie i przekazywać do publikacji w ciągu 30 dni od dnia zakończenia każdego kwartału.

4. W ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia zamawiający może nie ujawniać pewnych informacji dotyczących udzielenia zamówienia publicznego lub zawarcia umowy ramowej, jeżeli ich ujawnienie mogłoby utrudnić stosowanie przepisów prawa lub byłoby sprzeczne z interesem publicznym, lub mogłoby szkodzić zgodnym z prawem interesom handlowym wykonawców, lub mogłoby zaszkodzić uczciwej konkurencji pomiędzy nimi.

Art. 79. 1. Zamawiający udostępnia dokumenty zamówienia na profilu nabywcy od dnia publikacji ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub od dnia wysłania zaproszenia do potwierdzenia zainteresowania.

2. W przypadku gdy ogłoszenie o istnieniu systemu kwalifikowania stanowi zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, dokumenty zamówienia udostępnia się niezwłocznie, nie później jednak niż od dnia wysłania zaproszenia do składania ofert lub do negocjacji.

3. Jeżeli zamawiający nie może udostępnić niektórych dokumentów zamówienia na profilu nabywcy z powodu zaistnienia jednej z okoliczności, o których mowa w art. 27 ust. 1, przekazuje te dokumenty zamówienia w sposób inny niż wskazany w ust. 1, określony w ogłoszeniu lub w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania.

4. Zamawiający nie ma obowiązku korzystania z profilu nabywcy przy udostępnianiu niektórych dokumentów zamówienia, jeżeli nałożył na wykonawców wymogi mające na celu ochronę poufnego charakteru informacji, udostępnianych w toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. W takim przypadku zamawiający określa środki mające na celu ochronę poufnego charakteru informacji oraz wskazuje sposób uzyskania tych informacji.

Art. 80. 1. Wykonawca może zwrócić się do zamawiającego o wyjaśnienie treści dokumentów zamówienia, nie później niż do końca dnia, w którym upływa połowa wyznaczonego terminu składania ofert.

2. Zamawiający udziela wyjaśnień niezwłocznie, jednak nie później niż:

1) na 6 dni przed upływem terminu składania ofert;

2) na 4 dni przed upływem terminu składania ofert - w trybie przetargu nieograniczonego, przetargu ograniczonego albo negocjacji z ogłoszeniem, jeżeli zachodzi pilna potrzeba udzielenia zamówienia publicznego.

Art. 81. 1. Istotne informacje dotyczące postępowania o udzielenie zamówienia publicznego określa regulamin postępowania.

2. Regulamin postępowania nie jest obowiązkowy, jeśli ogłoszenie o zamówieniu zawiera już informacje, które powinny być określone w regulaminie postępowania.

3. Prezes Rady Ministrów określi w drodze rozporządzenia zakres informacji, jakie powinny być zawarte w regulaminie postępowania, mając na względzie rozłączność zakresu danych zawartych w ogłoszeniu o zamówieniu i regulaminie postępowania.

Art. 82. 1. Zamawiający może żądać od wykonawców wniesienia wadium.

2. Jeżeli zamawiający żąda wniesienia wadium, w dokumentach zamówienia określa:

- 1) kwotę wadium w wysokości nie większej niż 3% szacunkowej wartości zamówienia publicznego;
- 2) zasady wnoszenia, przedłużania terminu ważności, zwrotu i zatrzymania wadium.

3. Wadium wnosi się przed upływem terminu składania ofert.

4. Wadium może być wnoszone w jednej lub kilku następujących formach:

- 1) pieniądzu;
- 2) poręczeniach bankowych lub poręczeniach spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, z tym że poręczenie kasy jest zawsze poręczeniem pieniężnym;
- 3) gwarancjach bankowych;
- 4) gwarancjach ubezpieczeniowych;
- 5) poręczeniach udzielanych przez podmioty, o których mowa w art. 6b ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2014 r. poz. 1804).

Rozdział 6

Terminy, zaproszenie kandydatów i informowanie wykonawców

Art. 83. 1. Wyznaczając terminy składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub ofert, zamawiający uwzględnia złożoność zamówienia publicznego oraz czas potrzebny na sporządzenie ofert, z zastrzeżeniem określonych w ustawie minimalnych terminów składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub ofert.

2. W przypadku, gdy oferty mogą zostać złożone jedynie po odbyciu wizyty na miejscu albo po dokonaniu na miejscu sprawdzenia dokumentów potwierdzających dokumenty zamówienia, zamawiający wyznacza terminy składania ofert z uwzględnieniem czasu niezbędnego do zapoznania

się przez wykonawców z informacjami koniecznymi do przygotowania oferty, z tym że terminy te muszą być dłuższe od terminów składania ofert określonych w ustawie.

3. Zamawiający przedłuża terminy składania ofert tak, aby zainteresowani wykonawcy mogli zapoznać się ze wszystkimi informacjami koniecznymi do sporządzenia oferty, w następujących przypadkach:

- 1) gdy nie udzielił wyjaśnień w terminie, o którym mowa w art. 80 ust. 2, chyba że wyjaśnienia nie są istotne dla przygotowania ofert;
- 2) gdy w dokumentach zamówienia wprowadzono istotne zmiany.

4. Przedłużenie terminu składania ofert jest proporcjonalne do znaczenia udzielonych wyjaśnień lub wprowadzonych zmian.

5. Wskazane w ustawie terminy składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, a w przypadku przetargu nieograniczonego - terminy składania ofert, liczone są od dnia przekazania Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej ogłoszenia o zamówieniu.

Art. 84. 1. W przetargu ograniczonym, dialogu konkurencyjnym, partnerstwie innowacyjnym albo negocjacjach z ogłoszeniem zamawiający zaprasza równocześnie kandydatów, którzy nie podlegają wykluczeniu, spełniają kryteria kwalifikacji, a w przypadkach, o których mowa w art. 95, również kryteria selekcji, odpowiednio do składania ofert, ofert wstępnych albo do udziału w dialogu.

2. Wraz z zaproszeniem, o którym mowa w ust. 1, zamawiający przekazuje dokumenty zamówienia, o ile nie zostały one udostępnione na profilu nabywcy z powodu zaistnienia jednej z okoliczności, o których mowa w art. 79 ust. 3 i 4, oraz nie zostały dotąd udostępnione w inny sposób.

3. Zaproszenie, o którym mowa w ust. 1, zawiera co najmniej:

- 1) odniesienie do profilu nabywcy, na którym zostały udostępnione dokumenty zamówienia;
- 2) odniesienie do ogłoszenia stanowiącego zaproszenie do ubiegania się o zamówienie;
- 3) termin składania ofert, a w przypadku negocjacji z ogłoszeniem – termin składania ofert wstępnych, oraz adres, na który muszą one zostać wysłane;
- 4) w przypadku dialogu konkurencyjnego – datę i adres rozpoczęcia dialogu oraz informację o wykorzystywanym języku lub wykorzystywanych językach;
- 5) wykaz dokumentów, które należy ewentualnie załączyć na potwierdzenie oświadczeń składanych przez oferenta jako dowodów braku podstaw wykluczenia oraz spełniania kryteriów kwalifikacji albo w celu uzupełnienia podanych przez oferenta informacji;
- 6) względną wagę przypisaną kryteriom oceny ofert lub, w stosownych przypadkach, kolejność tych kryteriów od najważniejszego do najmniej ważnego, jeśli nie zostało to wskazane w

ogłoszeniu o zamówieniu, w ogłoszeniu o istnieniu systemu kwalifikowania, w opisie przedmiotu zamówienia publicznego lub w dokumencie opisowym;

- 7) w przypadku zamówień sektorowych - kryteria oceny ofert, jeżeli nie zostały one wskazane w ogłoszeniu o istnieniu systemu kwalifikowania stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie.

4. W przypadku postępowania prowadzonego w trybie dialogu konkurencyjnego, informacje, o których mowa ust. 3 pkt 3, zamawiający podaje w zaproszeniu do składania ofert.

Art. 85. 1. Zamawiający informuje niezwłocznie wszystkich kandydatów i oferentów o:

- 1) wyborze oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, podając nazwę(firmę) albo imię i nazwisko, siedzibę albo miejsce zamieszkania i adres oferenta, którego ofertę wybrano oraz nazwę (firmę) albo imiona i nazwiska, siedziby albo miejsca zamieszkania i adresy oferentów, którzy złożyli oferty, a także punktację przyznaną ofertom w każdym kryterium oceny ofert i łączną punktację,
  - 2) dopuszczeniu do dynamicznego systemu zakupów,
  - 3) unieważnieniu postępowania,
  - 4) nieustanowieniu dynamicznego systemu zakupów,
- podając uzasadnienie faktyczne i prawne.

2. Zamawiający publikuje informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4, na profilu nabywcy.

3. Zamawiający informuje niezwłocznie:

- 1) każdego kandydata, który podlega wykluczeniu, nie spełnia kryteriów kwalifikacji lub kryteriów selekcji o odrzuceniu jego wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub wniosku o dopuszczenie do udziału w dynamicznym systemie zakupów,
  - 2) każdego oferenta, którego oferta została odrzucona o powodach odrzucenia oferty, a w przypadkach o których mowa w art. 110 ust. 2 i 3 o braku równoważności lub braku spełniania wymagań wydajnościowych lub funkcjonalnych,
  - 3) każdego oferenta, który złożył ofertę niepodlegającą odrzuceniu o niezaproszeniu do kolejnego etapu negocjacji albo każdego kandydata o niezaproszeniu do kolejnego etapu dialogu, jeżeli zamawiający dopuścił podział na etapy negocjacji w negocjacjach z ogłoszeniem albo dialogu w dialogu konkurencyjnym,
- podając uzasadnienie faktyczne i prawne.

4. Zamawiający może nie udzielać niektórych informacji, o których mowa w ust. 1 i 3, jeżeli ich ujawnienie mogłoby utrudnić stosowanie przepisów prawa lub byłoby sprzeczne z interesem

publicznym lub mogłoby szkodzić uzasadnionym interesom handlowym wykonawców, lub mogłoby zaszkodzić uczciwej konkurencji pomiędzy nimi.

Rozdział 7

Kwalifikacja podmiotowa wykonawców

Art. 86. 1. O udzielenie zamówienia publicznego mogą ubiegać się wykonawcy, którzy spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) nie podlegają wykluczeniu z powodów wskazanych w ustawie;
- 2) spełniają kryteria kwalifikacji, o ile zostały one określone przez zamawiającego w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie lub w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania.

Art. 87. Zamawiający może zastrzec w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, że o udzielenie zamówienia publicznego mogą ubiegać się wyłącznie zakłady pracy chronionej lub wykonawcy, których głównym celem jest społeczna i zawodowa integracja osób niepełnosprawnych w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych lub właściwych przepisów państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, lub osób defaworyzowanych albo zastrzec możliwość realizacji takich zamówień w ramach programów zatrudnienia chronionego, pod warunkiem że co najmniej 30% osób zatrudnionych przez te zakłady, tych wykonawców lub w ramach tych programów stanowić będą pracownicy niepełnosprawni lub defaworyzowani.

Art. 88. 1. Z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wyklucza się:

- 1) wykonawców będących osobami fizycznymi, które prawomocnie skazano za przestępstwo:
  - a) skarbowe, o którym mowa w ustawie z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2013 poz. 186, z późn. zm.³⁾) lub
  - b) udziału w zorganizowanej grupie albo związku, mających na celu popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, o których mowa w art. 258 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.⁴⁾), lub

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1036, 1149 i 1304 oraz z 2014 r. poz. 312 i 1328.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 123, poz. 850, Nr 124, poz. 859 i Nr 192, poz. 1378, z

- c) przekupstwa, o którym mowa w art. 229 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny, lub
  - d) przeciwko obrotowi gospodarczemu, o którym mowa w rozdziale XXXVI ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny lub inne przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych, lub
  - e) o charakterze terrorystycznym, o którym mowa w art. 115 § 20 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny, lub podżeganie, pomocnictwo, współsprawstwo lub usiłowanie popełnienia takiego przestępstwa, lub
  - f) finansowania terroryzmu, o którym mowa w art. 165a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny, lub
  - g) handlu ludźmi, o którym mowa w art. 115 § 22 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny;
- 2) wykonawców będących osobami fizycznymi, które prawomocnie skazano za przestępstwo:
    - a) popełnione w związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego lub
    - b) przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową, lub
    - c) przeciwko środowisku;
  - 3) wykonawców będących spółką jawną, spółką partnerską, spółką komandytową, spółką komandytowo-akcyjną lub osobą prawną, których odpowiednio wspólnika, partnera, członka zarządu, komplementariusza lub urzędującego członka organu zarządzającego prawomocnie skazano za przestępstwo, o którym mowa w pkt 1 lub 2;
  - 4) wykonawców, wobec których wydano prawomocny wyrok sądu lub ostateczną decyzję administracyjną o zaleganiu z uiszczeniem podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne, albo którzy naruszyli obowiązki dotyczące płatności podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne, co zamawiający jest w stanie wykazać za pomocą dowolnych środków dowodowych, z wyjątkiem przypadków gdy wykonawcy dokonali płatności należnych podatków; opłat lub składek na ubezpieczenie społeczne wraz z odsetkami lub grzywnami lub też zawarli wiążące porozumienie w sprawie spłaty tych należności;
  - 5) wykonawców, którzy naruszyli obowiązki wynikające z przepisów prawa pracy, prawa ochrony środowiska oraz przepisów o zabezpieczeniu społecznym, pod warunkiem że zamawiający jest w stanie to wykazać za pomocą dowolnych środków dowodowych;

2008 r. Nr 90, poz. 560, Nr 122, poz. 782, Nr 171, poz. 1056, Nr 173, poz. 1080 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 62, poz. 504, Nr 63, poz. 533, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 190, poz. 1474, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 40, poz. 227 i 229, Nr 98, poz. 625 i 626, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 152, poz. 1018 i 1021, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474 i Nr 240, poz. 1602, z 2011 r. Nr 17, poz. 78, Nr 24, poz. 130, Nr 39, poz. 202, Nr 48, poz. 245, Nr 72, poz. 381, Nr 94, poz. 549, Nr 117, poz. 678, Nr 133, poz. 767, Nr 160, poz. 964, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 233, poz. 1381 i Nr 240, poz. 1431 oraz z 2012 r. poz. 611 oraz z 2013 poz. 849, 905, 1247 i 1036, z 2014 r. poz. 538 oraz z 2015 r. poz. 396.

- 6) wykonawców, którzy zawarli porozumienie mające na celu zakłócenie konkurencji pomiędzy wykonawcami w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, pod warunkiem że zamawiający może stwierdzić zawarcie takiego porozumienia na podstawie wiarygodnych przesłanek;
- 7) wykonawców objętych konfliktem interesów, pod warunkiem że tego konfliktu nie można skutecznie zlikwidować za pomocą mniej uciążliwych środków;
- 8) wykonawców winnych poważnego wprowadzenia w błąd przy dostarczaniu informacji, które wymagane były do weryfikacji braku podstaw wykluczenia lub do oceny spełniania kryteriów kwalifikacji, lub wykonawców, którzy zataili te informacje lub nie są w stanie przedstawić wymaganych dokumentów potwierdzających brak podstaw wykluczenia lub spełnianie kryteriów kwalifikacji.

2. Z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zamawiający może wykluczyć:

- 1) wykonawców, w stosunku do których otwarto likwidację lub których upadłość ogłoszono, z wyjątkiem wykonawców, którzy po ogłoszeniu upadłości zawarli układ zatwierdzony prawomocnym postanowieniem sądu, jeżeli układ nie przewiduje zaspokojenia wierzycieli przez likwidację majątku upadłego,
- 2) wykonawców winnych poważnego wykroczenia zawodowego, które poddaje w wątpliwość ich uczciwość, co zamawiający jest w stanie wykazać za pomocą stosownych środków dowodowych,
- 3) wykonawców, którzy brali udział w przygotowaniu postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, jeżeli spowodowane tym zakłócenie konkurencji nie może zostać wyeliminowane za pomocą mniej uciążliwych środków,
- 4) wykonawców, którzy wykazali istotne lub uporczywe braki w spełnieniu merytorycznych wymogów wynikających z wcześniejszej umowy w sprawie zamówienia publicznego, umowy koncesji lub umowy zawartej z zamawiającym, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-6, co doprowadziło do przedwczesnego rozwiązania wcześniejszej umowy, odszkodowania lub innych, porównywalnych sankcji,
- 5) wykonawców, którzy w sposób niezgodny z przepisami ustawy, próbowali wpłynąć na proces podejmowania decyzji przez zamawiającego lub pozyskać informacje poufne, mogące dać im przewagę w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, lub którzy wskutek zaniedbania przedstawili wprowadzające w błąd informacje, mogące mieć istotny wpływ na decyzje w sprawie wykluczenia, kwalifikacji lub udzielenia zamówienia publicznego
- o ile zamawiający przewidział taką możliwość wykluczenia wykonawcy w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2 zamawiający wyklucza wykonawcę, jeżeli nie upłynęło 5 lat od dnia wydania prawomocnego wyroku potwierdzającego zaistnienie jednej z podstaw wykluczenia, chyba że w tym wyroku został określony inny okres wykluczenia, albo nie upłynęły 3 lata od dnia zaistnienia zdarzenia będącego podstawą wykluczenia.

4. Wykonawca, w stosunku do którego zachodzi jedna z podstaw wykluczenia, o których mowa w ust. 1 lub 2, może przedstawić dowody na to, że podjęte przez niego środki są wystarczające do wykazania jego rzetelności, w szczególności udowodnić naprawienie szkody wyrządzonej przestępstwem lub wykroczeniem, zadośćuczynienie za doznaną krzywdę lub zobowiązanie się do naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, wyczerpujące wyjaśnienie stanu faktycznego czynu oraz współpracę z organami ścigania oraz podjęcie konkretnych środków technicznych, organizacyjnych i kadrowych, które są odpowiednie dla zapobiegania dalszym przestępstwom lub nieprawidłowemu postępowaniu. Przepisu nie stosuje się, jeżeli wykonawca został skazany prawomocnym wyrokiem sądu na zakaz ubiegania się o udzielenie zamówienia publicznego oraz nie upłynął określony w tym wyroku okres obowiązywania tego zakazu.

5. Wykonawca nie podlega wykluczeniu, jeżeli zamawiający, uwzględniając wagę i szczególne okoliczności czynu wykonawcy, uzna za wystarczające dowody przedstawione na podstawie ust. 4

6. W przypadkach, o których mowa w ust. 2 pkt 3, przed podjęciem decyzji o wykluczeniu, zamawiający zapewnia możliwość udowodnienia danemu wykonawcy, że jego zaangażowanie w przygotowanie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego nie jest w stanie zakłócić konkurencji. Podjęte środki zamawiający wskazuje w protokole postępowania.

7. Zamawiający wyklucza wykonawcę na dowolnym etapie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, jeżeli okaże się, że zachodzą wobec niego podstawy wykluczenia lub zamawiający uzna za niewystarczające dowody, o których mowa w ust. 4.

Art. 89. Zamawiający może określić kryteria kwalifikacji związane z przedmiotem zamówienia publicznego i do niego proporcjonalne, umożliwiające zamawiającemu ocenę zdolności wykonawcy do należytego wykonania zamówienia publicznego, dotyczące:

- 1) uprawnień do prowadzenia określonej działalności zawodowej, o ile wynika to z odrębnych przepisów;
- 2) sytuacji ekonomicznej i finansowej;
- 3) zdolności technicznej i zawodowej.

Art. 90. 1. W odniesieniu do kryteriów kwalifikacji dotyczących uprawnień do prowadzenia określonej działalności zawodowej zamawiający może wymagać, aby wykonawcy byli wpisani do jednego z rejestrów zawodowych lub handlowych prowadzonych w państwie członkowskim Unii Europejskiej,

w którym posiadają siedzibę, określonych w załączniku XI do dyrektywy klasycznej, lub aby spełniali wszelkie inne wymogi określone w tym załączniku.

2. W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na usługi, w zakresie, w jakim wykonawcy muszą posiadać określone zezwolenia lub muszą być członkami określonej organizacji, aby móc świadczyć w swoim kraju pochodzenia określonej usługi, zamawiający może wymagać od nich udowodnienia, że posiadają oni takie zezwolenie lub status członkowski.

Art. 91. 1. W odniesieniu do kryteriów kwalifikacji dotyczących sytuacji ekonomicznej i finansowej, zamawiający może wymagać w szczególności:

- 1) aby wykonawcy posiadali określony minimalny roczny obrót, w tym określony minimalny roczny obrót w obszarze objętym zamówieniem publicznym;
- 2) aby wykonawcy przedstawili informacje na temat ich rocznych sprawozdań finansowych wykazujących stosunki na przykład aktywów do zobowiązań,
- 3) posiadania odpowiedniego ubezpieczenia z tytułu ryzyka zawodowego.

2. Minimalny roczny obrót, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, nie może przekraczać maksymalnie dwukrotności szacunkowej wartości zamówienia publicznego, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków odnoszących się do przedmiotu zamówienia publicznego lub sposobu jego realizacji określonych w dokumentach zamówienia lub protokole postępowania.

3. Stosunek, przykładowo, aktywów do zobowiązań, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 może być wzięty pod uwagę, gdy zamawiający w dokumentach zamówienia określi metody i kryteria takiego uwzględnienia. Tego rodzaju metody i kryteria są przejrzyste, obiektywne i niedyskryminacyjne.

4. Jeżeli zamówienie publiczne jest podzielone na części, przepisy ust. 1-3 mają zastosowanie do każdej poszczególnej części. Zamawiający może określić minimalny roczny obrót, który muszą wykazać wykonawcy, również poprzez odniesienie do grup części w przypadku, gdyby oferentowi, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza ekonomicznie, przyznano kilka części zamówienia publicznego do realizacji w tym samym czasie.

5. Jeżeli zamówienie publiczne oparte na umowie ramowej jest udzielane po ponownym poddaniu zamówienia publicznego procedurze konkurencyjnej, wymóg dotyczący maksymalnego rocznego obrotu, o którym mowa w ust. 2, oblicza się na podstawie przewidywanej maksymalnej wielkości konkretnych zamówień publicznych, które będą realizowane w tym samym czasie, lub, w przypadku braku takich informacji, na podstawie wartości umowy ramowej. W przypadku dynamicznego systemu zakupów wymóg dotyczący maksymalnego rocznego obrotu, o którym mowa w ust. 2, wyliczany jest na podstawie przewidywanej maksymalnej wielkości określonych zamówień publicznych, które mają być objęte tym systemem.

Art. 92. 1. Oceniając zdolność techniczną i zawodową wykonawcy, zamawiający może postawić minimalne warunki dotyczące odpowiednio wykształcenia, kwalifikacji zawodowych, doświadczenia, potencjału technicznego wykonawcy lub osób skierowanych przez wykonawcę do realizacji zamówienia publicznego.

2. Zamawiający może uznać, że wykonawca nie posiada wymaganych zdolności zawodowych, jeżeli wykonawca ma sprzeczne interesy, które mogą mieć negatywny wpływ na realizację zamówienia publicznego.

3. W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, którego przedmiot stanowią usługi, roboty budowlane lub dostawy wymagające wykonania prac dotyczących rozmieszczenia lub instalacji, zamawiający może oceniać zdolność wykonawcy, w szczególności w zakresie jego rzetelności, kwalifikacji, efektywności i doświadczenia.

4. W przypadku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na usługi, zamówienia publicznego na roboty budowlane lub zamówienia publicznego na dostawy obejmujące dodatkowo usługi lub prace dotyczące rozmieszczenia i instalacji, zamawiający może wymagać od wykonawców będących osobami prawnymi wskazania w ofercie lub wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu nazwisk oraz odpowiednich kwalifikacji zawodowych osób, które będą odpowiedzialne za realizację zamówienia publicznego.

Art. 93. Zamawiający określa w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie lub w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania kryteria kwalifikacji, które mogą być wyrażone jako minimalne poziomy zdolności wraz z odpowiednimi środkami dowodowymi.

Art. 94. Wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu złożony przez kandydata, który podlega wykluczeniu lub nie spełnia kryteriów kwalifikacji, podlega odrzuceniu.

Art. 95. 1. W przypadku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego w trybie przetargu ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego albo partnerstwa innowacyjnego zamawiający może ograniczyć na podstawie kryteriów selekcji liczbę kandydatów, których zaprosi odpowiednio do składania ofert, ofert wstępnych albo do udziału w dialogu, o ile dostępna jest minimalna liczba kandydatów niepodlegających wykluczeniu oraz spełniających kryteria kwalifikacji.

2. Zamawiający wskazuje w ogłoszeniu o zamówieniu obiektywne i niedyskryminacyjne kryteria selekcji, które zamierza stosować oraz liczbę kandydatów, których zamierza zaprosić, zapewniającą konkurencję.

3. Liczba kandydatów, o której mowa w ust. 2, nie może być mniejsza niż:

- 1) 5 – w przypadku postępowania prowadzonego w trybie przetargu ograniczonego;
- 2) 3 – w przypadku postępowania prowadzonego w trybie negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnym albo partnerstwie innowacyjnym.

5. Zamawiający zaprasza kandydatów niepodlegających wykluczeniu, spełniających kryteria kwalifikacji oraz kryteria selekcji w liczbie nie mniejszej od liczby wskazanej przez zamawiającego. W przypadku, gdy liczba kandydatów niepodlegających wykluczeniu, spełniających kryteria selekcji oraz kryteria kwalifikacji, o których mowa w art. 93, jest mniejsza od liczby wskazanej przez zamawiającego, zamawiający może kontynuować postępowanie, zapraszając kandydatów posiadających wymagany potencjał.

6. Wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu złożony przez kandydata niezaproszonego do składania ofert, ofert wstępnych albo do udziału w dialogu podlega odrzuceniu.

Art. 96. 1. Wykonawcy mogą wspólnie ubiegać się o udzielenie zamówienia publicznego („konsorcjum”).

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, konsorcjum ustanawia pełnomocnika do reprezentowania wykonawców tworzących konsorcjum w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego albo reprezentowania w postępowaniu i zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego.

3. Jeżeli oferta konsorcjum została wybrana, zamawiający może żądać przed zawarciem umowy w sprawie zamówienia publicznego umowy konsorcjum.

4. Jeżeli w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego uczestniczy konsorcjum, zamawiający nie może wymagać od niego posiadania określonej formy prawnej w celu złożenia oferty lub wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu.

5. Zamawiający może w dokumentach zamówienia określić sposób spełnienia przez konsorcjum kryteriów kwalifikacji dotyczących sytuacji ekonomicznej i finansowej lub zdolności technicznej i zawodowej, pod warunkiem że jest to obiektywnie uzasadnione i proporcjonalne.

6. Zamawiający może określić warunki realizacji zamówienia publicznego przez konsorcjum odmienne od warunków nakładanych na pojedynczych uczestników, pod warunkiem że jest to obiektywnie uzasadnione i proporcjonalne.

7. Zamawiający może wymagać aby konsorcjum uczestniczące w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego przybrało określoną formę prawną w przypadku udzielenia mu zamówienia publicznego, jeżeli taka forma prawna jest niezbędna do właściwej realizacji zamówienia publicznego.

8. Przepisy dotyczące wykonawcy stosuje się odpowiednio do konsorcjum.

Art. 97. 1. Wykonawca może w stosownych sytuacjach oraz w odniesieniu do konkretnego zamówienia publicznego polegać na zdolnościach technicznych, zawodowych, finansowych lub ekonomicznych innych podmiotów niezależnie od charakteru prawnego łączących go z nimi stosunków, chyba że zamawiający zastrzegł konieczność osobistego wykonania zamówienia publicznego zgodnie z ust. 6.

2. W odniesieniu do warunków dotyczących wykształcenia i kwalifikacji zawodowych lub dotyczących stosownego doświadczenia zawodowego, wykonawcy mogą polegać na zdolności innych podmiotów tylko wtedy, gdy podmioty te zrealizują roboty budowlane lub usługi, do realizacji których takie zdolności są niezbędne.

3. Wykonawca, który chce polegać na zdolności innych podmiotów, musi udowodnić zamawiającemu, że będzie dysponował niezbędnymi zasobami, o których mowa w ust. 1 i 2, w trakcie realizacji zamówienia publicznego, w szczególności przedstawiając w tym celu zobowiązanie tych podmiotów do oddania mu do dyspozycji niezbędnych zasobów na potrzeby wykonania zamówienia publicznego.

4. Jeżeli wykonawca polega na zdolności innych podmiotów w odniesieniu do kryteriów dotyczących sytuacji ekonomicznej i finansowej, zamawiający może wymagać od wykonawcy i tych podmiotów solidarnej odpowiedzialności za realizację zamówienia publicznego.

5. Dokumenty udowadniające dysponowanie zasobami w trakcie realizacji zamówienia publicznego muszą zawierać informacje potwierdzające spełnianie kryteriów i warunków, o których mowa w ust. 1 i 2.

6. W przypadku zamówień publicznych na roboty budowlane lub zamówień publicznych na usługi oraz prac związanych z rozmieszczeniem lub instalacją w ramach dostaw, zamawiający może wymagać, aby kluczowe zadania były wykonywane bezpośrednio przez wykonawcę lub w przypadku konsorcjum - przez uczestnika konsorcjum.

7. Zamawiający ocenia spełnianie przez podmioty, na których zdolności zamierza polegać wykonawca, kryteriów kwalifikacji, a w przypadku, o którym mowa w art. 95, również kryteriów selekcji oraz weryfikuje, czy nie zachodzą wobec nich podstawy wykluczenia.

8. Jeżeli podmiot, na którego zdolności zamierza polegać wykonawca, nie spełnia kryteriów kwalifikacji lub podlega wykluczeniu, zamawiający żąda, aby wykonawca zastąpił ten podmiot innym podmiotem.

Art. 98. 1. Wraz z wnioskiem o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo wraz z ofertą wykonawca przekazuje jednolity europejski dokument zamówienia, zwany dalej „jednolitym

dokumentem”, obejmujący zaktualizowane oświadczenie własne wykonawcy, w zakresie wskazanym przez zamawiającego w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie lub w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania.

2. Jednolity dokument stanowi wstępne potwierdzenie braku podstaw do wykluczenia wykonawcy oraz spełniania przez niego kryteriów kwalifikacji, a w przypadku, o którym mowa w art. 95, również kryteriów selekcji.

3. W przypadku polegania na zdolności innych podmiotów jednolity dokument powinien zawierać informacje, o których w ust. 2, w odniesieniu do tych podmiotów.

4. Jednolity dokument przekazuje się przy użyciu profilu nabywcy.

5. Jednolity dokument sporządza się w postaci elektronicznej, zgodnie ze wzorem standardowego formularza określonego w akcie wykonawczym Komisji Europejskiej wydanym na podstawie art. 59 dyrektywy klasycznej.

Art. 99. 1. Zamawiający przed udzieleniem zamówienia publicznego wzywa, w wyznaczonym przez siebie terminie, oferenta, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza ekonomicznie do przedstawienia aktualnych dokumentów potwierdzających brak podstaw do wykluczenia oraz spełnianie kryteriów kwalifikacji określonych przez zamawiającego, w szczególności zaświadczeń, oświadczeń lub innych środków dowodowych..

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do udzielania zamówień publicznych w przypadkach, o których mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lub pkt 2 lit. a.

3. Jeżeli jest to niezbędne dla zapewnienia odpowiedniego przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zamawiający może na każdym etapie postępowania wezwać wykonawców do złożenia wszystkich lub niektórych dokumentów potwierdzających brak podstaw do wykluczenia, spełnianie kryteriów kwalifikacji lub kryteriów selekcji.

4. Zamawiający korzysta z systemu e-Certis oraz wymaga przede wszystkim takich rodzajów zaświadczeń lub dowodów w formie dokumentów, które są objęte tym systemem.

5. Zamawiający nie może żądać dokumentów potwierdzających brak podstaw wykluczenia, spełnianie kryteriów kwalifikacji lub kryteriów selekcji, jeżeli może je uzyskać za pomocą bezpłatnych baz danych lub takie dokumenty już posiada.

6. Jeżeli z uzasadnionej przyczyny wykonawca nie może przedstawić dokumentów dotyczących sytuacji finansowej i ekonomicznej wymaganych przez zamawiającego, może przedstawić inny dokument, który w wystarczający sposób potwierdza spełnianie opisanego przez zamawiającego warunku.

7. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz formy, w jakich dokumenty te mogą być składane, mając na uwadze, że potwierdzeniem spełniania kryteriów kwalifikacji lub braku podstaw wykluczenia może być zamiast dokumentu również oświadczenie złożone przed właściwym organem, wyciąg z odpowiedniego rejestru, takiego jak rejestr sądowy, lub, w przypadku jego braku, równoważny dokument wykazujący brak podstaw do wykluczenia oraz spełnianie kryteriów kwalifikacji, wydany przez właściwy organ sądowy lub administracyjny, a potwierdzeniem, że oferowane dostawy, usługi lub roboty budowlane odpowiadają wymaganiom określonym przez zamawiającego może być w szczególności zaświadczenie podmiotu uprawnionego do kontroli jakości, a także potrzebę zapewnienia ochrony informacji niejawnych, w przypadku zamówień publicznych wymagających tych informacji, związanych z nimi lub je zawierających, w sposób określony w przepisach o ochronie informacji niejawnych.

8. Zamawiający nie wymaga środków dowodowych innych niż określone w rozporządzeniu wydanym na podstawie ust. 7.

9. W przypadku polegania na zdolności innych podmiotów, wykonawcy mogą wykorzystywać wszelkie odpowiednie dokumenty, aby udowodnić zamawiającemu, że będą mieli do swojej dyspozycji niezbędne zasoby.

Art. 100. Jeżeli wykonawca nie złożył wszystkich dokumentów wymaganych przez zamawiającego potwierdzających brak podstaw wykluczenia, spełnianie kryteriów kwalifikacji lub kryteriów selekcji, lub dokumenty te są niekompletne, błędne lub budzą wątpliwości, zamawiający żąda, aby dany wykonawca złożył, uzupełnił, poprawił lub wyjaśnił stosowne dokumenty w terminie wskazanym przez zamawiającego.

Rozdział 8

Udzielenie zamówienia publicznego

Art. 101. 1. Zamawiający określa kryteria oceny ofert związane z przedmiotem zamówienia publicznego, w celu wyboru oferty najkorzystniejszej ekonomicznie.

2. Zawarte w ust. 1 określenie „oferta najkorzystniejsza ekonomicznie” oznacza ofertę, która przedstawia najlepszą relację jakości do ceny lub kosztu, albo, w przypadku kiedy jedynym kryterium oceny ofert jest cena lub koszt, ofertę z najniższą ceną lub najniższym kosztem.

3. W przypadku wyboru oferty na podstawie najlepszej relacji jakości do ceny lub kosztu, kryteriami

oceny ofert są cena lub koszt, i inne kryteria.

4. Innymi kryteriami, o których mowa w ust. 3, mogą być, w szczególności:

- 1) jakość, w tym parametry techniczne, właściwości estetyczne i funkcjonalne, dostępność, projektowanie dla wszystkich użytkowników, aspekty społeczne, środowiskowe i innowacyjne, handel i jego warunki;
- 2) organizacja, kwalifikacje i doświadczenie osób wyznaczonych do realizacji danego zamówienia publicznego, jeżeli te wymagania mogą mieć znaczący wpływ na poziom wykonania zamówienia publicznego;
- 3) serwis posprzedażny oraz pomoc techniczna, warunki dostawy, takie jak termin dostawy, sposób dostawy oraz czas dostawy lub okres realizacji.

5. Kryterium, o którym w ust. 4 pkt 2, można stosować do zamówień publicznych, których przedmiotem są świadczenia intelektualne, oraz w których jakość świadczenia będzie zależała od osób wykonujących świadczenia będące przedmiotem zamówienia publicznego.

6. Kryteria oceny ofert są związane z przedmiotem zamówienia publicznego, jeżeli dotyczą robót budowlanych, dostaw lub usług, które mają być zrealizowane w ramach tego zamówienia, we wszystkich aspektach oraz na wszystkich etapach ich cyklu życia, co obejmuje czynniki związane z:

- 1) określonym procesem produkcji, dostarczania lub wprowadzania tych robót budowlanych, dostaw lub usług na rynek albo
  - 2) określonym procesem dotyczącym innego etapu cyklu życia tych robót budowlanych, dostaw lub usług
- nawet jeżeli te czynniki nie są istotnym elementem przedmiotu zamówienia publicznego.

Art. 102. Kryterium ceny może być zastosowane jako jedyne kryterium oceny ofert, jeżeli przedmiot zamówienia publicznego jest powszechnie dostępny i ma ustalone standardy jakościowe.

Art. 103. 1. Kryterium kosztu określa się z wykorzystaniem podejścia opartego na rachunku kosztów cyklu życia.

2. Rachunek kosztów cyklu życia obejmuje:

- 1) koszty poniesione przez zamawiającego lub innych użytkowników:
  - a) związane z nabyciem,
  - b) użytkowania, w szczególności zużycie energii i innych zasobów,
  - c) utrzymania,
  - d) związane z wycofaniem z eksploatacji, w szczególności koszty zbiórki i recyklingu;
- 2) koszty przypisywane ekologicznym efektom zewnętrznym związane z cyklem życia produktu,

usługi lub robót budowlanych, o ile ich wartość pieniężną można określić i zweryfikować, dotyczące:

- a) emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń,
- b) inne związane z łagodzeniem zmian klimatu.

3. W przypadku gdy zamawiający szacuje koszty z wykorzystaniem podejścia opartego na rachunku kosztów cyklu życia, określa w dokumentach zamówienia dane, które powinni przedstawić oferenci, oraz metodę, którą stosuje do określenia kosztów cyklu życia na podstawie tych danych.

4. Metoda zastosowana do określenia kosztów przypisywanych ekologicznym efektom zewnętrznym musi spełniać łącznie następujące warunki:

- 1) być oparta na kryteriach obiektywnie możliwych do zweryfikowania i niedyskryminacyjnych; w przypadku gdy metoda ta nie została ustalona na potrzeby powtarzalnego lub ciągłego stosowania, w sposób nieuzasadniony nie może ona działać na korzyść lub niekorzyść niektórych wykonawców;
- 2) być dostępna dla wszystkich zainteresowanych stron;
- 3) uwzględniać, że wymagane dane mogą zostać dostarczone uzasadnionym nakładem sił przez wykonawców działających z należytą starannością, w tym wykonawców z państw trzecich będących stronami Porozumienia GPA lub innych umów międzynarodowych, których stroną jest Unia Europejska.

5. W przypadku gdy na mocy przepisów unijnych, wymienionych w załączniku XIII do dyrektywy klasycznej lub w załączniku XV do dyrektywy sektorowej obowiązkowa stała się jakakolwiek wspólna metoda kalkulacji kosztów cyklu życia, do oszacowania tych kosztów stosuje się tą wspólną metodę.

Art. 104. 1. Zamawiający określa i opisuje kryteria oceny ofert w sposób przejrzysty i zapewniający równe i niedyskryminacyjne traktowanie oferentów.

2. Dobór i opis kryteriów oceny ofert nie może prowadzić do nieograniczonej swobody zamawiającego w wyborze oferty najkorzystniejszej ekonomicznie i powinien zapewniać możliwość efektywnej konkurencji. Kryteria oceny ofert powinny być opisane w sposób umożliwiający skuteczną weryfikację informacji przedstawianych przez oferentów i ocenę złożonych przez nich ofert.

3. Zamawiający określa w dokumentach zamówienia względną wagę, jaką przypisuje każdemu z kryteriów oceny ofert, z wyjątkiem przypadku gdy jedynym kryterium jest cena lub koszt. Jeżeli przypisanie wagi nie jest możliwe z obiektywnych przyczyn, zamawiający wskazuje kryteria oceny ofert w kolejności od najważniejszego do najmniej ważnego.

4. Prezes Rady Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, inne niż cena obowiązkowe kryteria oceny ofert w odniesieniu do niektórych rodzajów zamówień publicznych, kierując się potrzebą wdrożenia przepisów prawa Unii Europejskiej oraz mając na względzie szczególny charakter lub cel zamówienia publicznego.

Art. 105. Oferent, przed upływem terminu składania ofert, może złożyć zmienioną ofertę lub wniosek o wycofanie oferty.

Art. 106. 1. Oferent jest związany ofertą do upływu terminu określonego w ogłoszeniu o zamówieniu w przypadku przetargu nieograniczonego, albo w zaproszeniu do składania ofert lub ofert ostatecznych - w przypadku pozostałych trybów udzielania zamówień publicznych, pod warunkiem że zamawiający taki termin określił.

2. Bieg terminu związania ofertą rozpoczyna się w dniu, w którym upływa termin składania ofert.

Art. 107. Zamawiający wyznacza termin otwarcia ofert na dzień, w którym upływa termin ich składania. Otwarcie ofert następuje bezpośrednio po upływie terminu ich składania.

Art. 108. 1. W toku badania i oceny ofert zamawiający może żądać od oferentów wyjaśnień dotyczących treści złożonych ofert.

2. Zamawiający poprawia w ofercie:

- 1) oczywiste omyłki pisarskie,
- 2) oczywiste omyłki rachunkowe, z uwzględnieniem konsekwencji rachunkowych dokonanych poprawek,
- 3) inne omyłki polegające na niezgodności oferty z ogłoszeniem stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie lub innymi dokumentami zamówienia, niepowodujące istotnych zmian w treści oferty

- niezwłocznie zawiadamiając o tym oferenta, którego oferta została poprawiona.

3. Jeżeli złożono ofertę, której wybór prowadziłby do powstania u zamawiającego obowiązku podatkowego zgodnie z przepisami o podatku od towarów i usług, zamawiający w celu oceny takiej oferty dolicza do przedstawionej w niej ceny podatek od towarów i usług, który miałby obowiązek rozliczyć zgodnie z tymi przepisami. Wykonawca wraz z ofertą informuje zamawiającego o tym czy wybór oferty będzie prowadzić do powstania u zamawiającego obowiązku podatkowego, wskazując nazwę (rodzaj) towaru lub usługi, których dostawa lub świadczenie będzie prowadzić do jego powstania, oraz wskazując ich wartość bez kwoty podatku.

4. Przepis art. 100 stosuje się odpowiednio.

Art. 109. 1. Zamawiający udziela zamówienia publicznego na podstawie kryteriów oceny ofert, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- 4) oferta jest zgodna z wymaganiami określonymi w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie lub w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania oraz w innych dokumentach zamówienia, z uwzględnieniem, w stosownych przypadkach, przepisów art. 69;
- 5) oferta została złożona przez oferenta, który nie podlega wykluczeniu oraz spełnia kryteria kwalifikacji, a w przypadkach, o których mowa w art. 95, również kryteria selekcji.

Art. 110. 1. Zamawiający odrzuca ofertę lub ofertę ostateczną, jeżeli:

- 1) została złożona przez oferenta podlegającego wykluczeniu, lub niespełniającego kryteriów kwalifikacji;
- 2) zawiera cenę przewyższającą kwotę, o której mowa w art. 54;
- 3) zamawiający uznał ją za rażąco niską;
- 4) jest niezgodna z treścią dokumentów zamówienia;
- 5) jej złożenie stanowi czyn nieuczciwej konkurencji w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji lub istnieją dowody na zмовę lub korupcję;
- 6) została złożona po upływie terminu składania ofert;
- 7) oferent w terminie 3 dni od dnia doręczenia zawiadomienia nie zgodził się na poprawienie omyłki, o której mowa w art. 108 ust. 2 pkt 3;
- 8) jest nieważna na podstawie odrębnych przepisów;
- 9) jest niezgodna z ustawą;
- 10) wadium nie zostało wniesione lub zostało wniesione w sposób nieprawidłowy, jeżeli zamawiający żądał wniesienia wadium;
- 11) oferta wariantowa nie spełnia wymagań, o których mowa w art. 69 ust. 5, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego na dostawy lub zamówienia publicznego na usługi zamawiający nie może odrzucić oferty wariantowej wyłącznie z powodu, że jej wybór prowadziłby do udzielenia zamówienia publicznego na usługi zamiast zamówienia publicznego na dostawy albo do udzielenia zamówienia publicznego na dostawy zamiast zamówienia publicznego na usługi.

3. W przypadku gdy opis przedmiotu zamówienia publicznego odnosi się do norm, ocen technicznych, specyfikacji technicznych i systemów referencji, o których mowa w art. 65 ust. 1 pkt 2, zamawiający nie może odrzucić oferty z powodu, że roboty budowlane, dostawy lub usługi będące

przedmiotem oferty nie są zgodne z normami, ocenami technicznymi, specyfikacjami technicznymi i systemami referencji, do których się ona odnosi, jeżeli oferent udowodni w swojej ofercie za pomocą dowolnych środków dowodowych, w szczególności za pomocą środków, o których mowa w art. 68, że proponowane rozwiązania w równoważnym stopniu spełniają wymagania określone w opisie przedmiotu zamówienia.

4. W przypadku gdy opis przedmiot zamówienia publicznego odnosi się do wymagań wydajnościowych lub funkcjonalnych, o których mowa w art. 65 ust. 1 pkt 1, zamawiający nie może odrzucić oferty zgodnej z Polską Normą przenoszącą normę europejską, normami innych państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego przenoszącymi normy europejskie, z europejską aprobatą techniczną, ze wspólną specyfikacją techniczną, z normą międzynarodową lub z systemem referencji technicznych ustanowionym przez europejski organ normalizacyjny, jeżeli te normy, aprobaty, specyfikacje i systemy referencji dotyczą wymagań wydajnościowych lub funkcjonalnych określonych przez zamawiającego. Oferent w swojej ofercie musi udowodnić za pomocą dowolnych środków dowodowych, w szczególności za pomocą środków, o których mowa w art. 68, że obiekt budowlany, dostawa lub usługa, zgodne z normą spełniają wymagania wydajnościowe lub funkcjonalne określone przez zamawiającego.

Art. 111. 1. Jeżeli oferta wydaje się rażąco niska w stosunku do przedmiotu zamówienia publicznego, zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień i złożenie dowodów dotyczących ceny lub kosztów zaproponowanych w ofercie, w szczególności w zakresie:

- 1) oszczędności metody wykonania zamówienia publicznego, wybranych rozwiązań technicznych, wyjątkowo sprzyjających warunków wykonywania zamówienia publicznego dostępnych dla wykonawcy, oryginalności projektu wykonawcy;
- 2) zgodności z przepisami prawa pracy obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane są roboty budowlane, usługi lub dostawy, w szczególności z przepisami o minimalnym wynagrodzeniu;
- 3) zgodności z przepisami o zabezpieczeniu społecznym i prawa ochrony środowiska;
- 4) pomocy publicznej udzielonej na podstawie odrębnych przepisów;
- 5) zgodności z obowiązkami wynikającymi z podwykonawstwa.

2. Obowiązek wykazania, że oferta nie jest rażąco niska, spoczywa na wykonawcy.

3. Zamawiający ocenia dostarczone informacje w drodze konsultacji z oferentem.

4. Zamawiający może odrzucić ofertę wyłącznie w przypadku, gdy dostarczone dowody nie uzasadniają niskiego poziomu zaproponowanej ceny lub proponowanych kosztów z uwzględnieniem elementów, o których mowa w ust. 1

5. Zamawiający odrzuca ofertę, jeśli stwierdzi, że jest rażąco niska, gdyż jest niezgodna z mającymi zastosowanie obowiązkami, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lub 3.

6. Jeżeli szacunkowa wartość zamówienia publicznego jest równa lub przekracza progi unijne, zamawiający zawiadamia Komisję Europejską o odrzuceniu ofert, które według zamawiającego są rażąco niskie z powodu udzielenia pomocy publicznej, a oferent, w terminie wyznaczonym przez zamawiającego, nie udowodnił, że pomoc ta jest zgodna z prawem w rozumieniu przepisów o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Art. 112. 1. Zamawiający unieważnia postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, jeżeli zachodzą następujące przesłanki:

- 1) nie złożono żadnej oferty albo żadnego wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu;
- 2) wszystkie oferty albo wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu zostały odrzucone.

2. Zamawiający może unieważnić postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, jeśli zachodzą inne obiektywnie uzasadnione przesłanki, w szczególności wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że prowadzenie postępowania lub wykonanie zamówienia publicznego nie leży w interesie publicznym.

3. Jeżeli zamawiający dokonał podziału zamówienia publicznego na części, do unieważnienia w części postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przepis ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

4. W przypadku unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zamawiający na wniosek wykonawcy, który ubiegał się o udzielenie zamówienia publicznego, zawiadamia o wszczęciu kolejnego postępowania, które dotyczy tego samego przedmiotu zamówienia publicznego lub obejmuje ten sam przedmiot zamówienia publicznego.

Art. 113. 1. Zamawiający zawiera umowę w sprawie zamówienia publicznego, z zastrzeżeniem art. 307, w terminie nie krótszym niż 10 dni od dnia przesłania informacji o wyborze oferty najkorzystniejszej ekonomicznie.

2. Zamawiający może zawrzeć umowę w sprawie zamówienia publicznego przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1, jeżeli:

- 1) w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego:
  - a) w przypadku trybu przetargu nieograniczonego złożono tylko jedną ofertę,
  - b) w przypadku trybu przetargu ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego albo partnerstwa innowacyjnego złożono tylko jedną ofertę oraz w

przypadku odrzucenia wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu kandydata upłynął termin do wniesienia odwołania na tę czynność lub w następstwie jego wniesienia zapadł wyrok lub postanowienie kończące postępowanie odwoławcze

- 2) umowa dotyczy zamówienia publicznego udzielanego w trybie negocjacji bez ogłoszenia;
- 3) umowa dotyczy zamówienia publicznego udzielanego na podstawie umowy ramowej albo objętego dynamicznym systemem zakupów.

Rozdział 9

Dokumentowanie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego

Art. 114. 1. Zamawiający sporządza w postaci papierowej lub elektronicznej protokół postępowania, zawierający co najmniej:

- 1) nazwę i adres zamawiającego, przedmiot i wartość umowy w sprawie zamówienia publicznego, umowy ramowej lub dynamicznego systemu zakupów;
- 2) w stosownych przypadkach, wyniki weryfikacji podstaw wykluczenia, oceny spełniania kryteriów kwalifikacji, a w przypadkach, o których mowa w art. 95, również kryteriów selekcji, w tym:
  - a) nazwy albo imiona i nazwiska kandydatów lub oferentów, którzy nie podlegają wykluczeniu, spełniają kryteria kwalifikacji oraz kryteria selekcji oraz powody wyboru tych kandydatów lub oferentów,
  - b) nazwy albo imiona i nazwiska kandydatów lub oferentów, którzy podlegają wykluczeniu, nie spełniają kryteriów kwalifikacji lub kryteriów selekcji oraz powody ich niezaproszenia do udziału w postępowaniu;
- 3) powody odrzucenia rażąco niskich ofert;
- 4) nazwę albo imię i nazwisko oferenta, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza ekonomicznie oraz powody wyboru jego oferty, a także, jeśli jest to wiadome, wskazanie części zamówienia publicznego lub umowy ramowej, jaką ten oferent zamierza zlecić do wykonania osobom trzecim i jeśli jest to wiadome w danym momencie – nazwy albo imiona i nazwiska ewentualnych podwykonawców;
- 5) w przypadku negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego albo negocjacji bez ogłoszenia wskazanie okoliczności uzasadniających zastosowanie danego trybu;

- 6) w stosownych przypadkach, powody, dla których zamawiający postanowił zrezygnować z udzielenia zamówienia publicznego, zawarcia umowy ramowej albo z ustanowienia dynamicznego systemu zakupów;
- 7) w przypadkach, o których mowa w art. 27, powody użycia do składania ofert środków komunikacji innych niż profil nabywcy;
- 8) w przypadku konfliktu interesu, informację na temat konfliktu interesu i podjęte w związku z tym środki.

2. Protokołu postępowania nie sporządza się w przypadku zamówień publicznych udzielanych na podstawie umów ramowych zawartych z jednym wykonawcą lub z kilkoma wykonawcami zgodnie z warunkami umowy, bez ponownego poddania zamówienia publicznego procedurze konkurencyjnej.

3. W przypadku gdy zamawiający opublikował ogłoszenie o udzieleniu zamówieniu, które zawiera wszystkie informacje, o których mowa w ust. 1, zamawiający może w protokole postępowania powołać się na to ogłoszenie.

4. Oferty, opinie biegłych, oświadczenia, zawiadomienia, wnioski, inne dokumenty i informacje składane przez zamawiającego i wykonawców oraz umowa w sprawie zamówienia publicznego lub umowa ramowa stanowią załączniki do protokołu postępowania.

5. Zamawiający sporządza protokół postępowania niezależnie od tego czy postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego jest prowadzone przy użyciu profilu nabywcy lub bez jego użycia.

Art. 115. Zamawiający przekazuje protokół postępowania na wniosek Komisji Europejskiej, Urzędu lub innej instytucji realizującej zadania w zakresie monitorowania lub kontroli postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

Art. 116. 1. Zamawiający przechowuje protokół postępowania oraz pozostałą dokumentację postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przez okres 3 lat od dnia udzielenia zamówienia publicznego, zmiany umowy lub unieważnienia postępowania, w sposób gwarantujący nienaruszalność tych dokumentów.

2. Zamawiający przechowuje przez cały okres obowiązywania umowy w sprawie zamówienia publicznego, nie krócej jednak niż przez 3 lata od dnia zawarcia tej umowy lub jej zmiany, kopie zawartych umów w sprawach zamówień publicznych i aneksów do tych umów.

3. Po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego zamawiający zwraca wykonawcom na ich wniosek, złożone przez nich plany, projekty, rysunki, modele, próbki, wzory, programy komputerowe oraz inne podobne materiały.

DZIAŁ III

Tryby i inne procedury udzielania zamówień publicznych

Rozdział 1

Przetarg nieograniczony

Art. 117. 1. Przetarg nieograniczony to tryb udzielania zamówienia publicznego, w którym w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu oferty mogą składać wszyscy zainteresowani wykonawcy.

2. Oferent przedstawia wraz z ofertą jednolity dokument zawierający informacje na potrzeby kwalifikacji podmiotowej wymagane przez zamawiającego.

Art. 118. 1. Zamawiający wyznacza termin składania ofert nie krótszy niż 35 dni

2. W przypadkach, o których mowa w art. 79 ust. 3 i 4, termin składania ofert wynosi co najmniej 40 dni, z zastrzeżeniem ust. 4 pkt 2.

3. W przypadku składania ofert przy użyciu profilu nabywcy, zamawiający może skrócić termin składania ofert określony w ust. 1 lub 2 o 5 dni.

4. Zamawiający może wyznaczyć krótszy niż określony w ust. 1, 2 lub 3 termin składania ofert, nie krótszy jednak niż 15 dni, w następujących przypadkach:

- 1) opublikowania wstępnego ogłoszenia informacyjnego o ile wstępne ogłoszenie informacyjne zawierało wszystkie informacje wymagane dla ogłoszenia o zamówieniu, w zakresie, w jakim były one dostępne w momencie publikacji wstępnego ogłoszenia informacyjnego, i zostało opublikowane na profilu nabywcy na co najmniej 35 dni i nie więcej niż 12 miesięcy przed dniem przekazania Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej ogłoszenia o zamówieniu;
- 2) jeżeli zachodzi pilna potrzeba udzielenia zamówienia publicznego i skrócenie terminu składania ofert jest uzasadnione.

Art. 119. Zamawiający może dokonać ocen ofert na podstawie kryteriów oceny ofert, a następnie zweryfikować czy oferent nie podlega wykluczeniu oraz ocenić czy spełnia kryteria kwalifikacji, pod warunkiem że taka możliwość została wskazana w ogłoszeniu o zamówieniu lub w innych dokumentach zamówienia.

Rozdział 2

Przetarg ograniczony

Art. 120. Przetarg ograniczony to tryb udzielenia zamówienia publicznego, w którym, w odpowiedzi na ogłoszenie stanowiące zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, wykonawcy składają wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu wraz z jednolitym dokumentem zawierającym informacje na potrzeby kwalifikacji podmiotowej wymagane przez zamawiającego, a oferty mogą składać tylko kandydaci zaproszeni przez zamawiającego po dokonaniu przez niego oceny dostarczonych informacji.

Art. 121. 1. Zamawiający wyznacza termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu nie krótszy niż 30 dni.

2. Jeżeli zachodzi pilna potrzeba udzielenia zamówienia publicznego, zamawiający może, w uzasadnionych przypadkach wyznaczyć termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu krótszy niż określony w ust. 1, nie krótszy jednak niż 15 dni.

Art. 122. Zamawiający zaprasza do składania ofert wszystkich kandydatów, którzy nie podlegają wykluczeniu oraz spełniają kryteria kwalifikacji, chyba że ograniczył liczbę kandydatów, jakich zaprosi do składania ofert zgodnie z art. 95.

Art. 123. 1. Termin składania ofert nie może być krótszy niż 30 dni od dnia wysłania zaproszenia do składania ofert.

2. W przypadkach o których mowa w art. 79 ust. 3 i 4, termin składania ofert wynosi co najmniej 35 dni, z zastrzeżeniem ust. 4 pkt 2.

3. W przypadku składania ofert przy użyciu profilu nabywcy, zamawiający może skrócić termin składania ofert określony w ust. 1 lub 2 o 5 dni.

4. Zamawiający może wyznaczyć termin składania ofert krótszy niż określony w ust. 1, 2 lub 3, nie krótszy jednak niż 10 dni od dnia wysłania zaproszenia do składania ofert, w następujących przypadkach:

- 1) opublikowania wstępnego ogłoszenia informacyjnego o ile wstępne ogłoszenie informacyjne zawierało wszystkie informacje wymagane dla ogłoszenia o zamówieniu, w zakresie, w jakim były one dostępne w momencie publikacji wstępnego ogłoszenia informacyjnego ogłoszenia, i zostało opublikowane na profilu nabywcy na co najmniej 35 dni i nie więcej niż 12 miesięcy przed dniem przekazania Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej ogłoszenia o zamówieniu;
- 2) jeżeli zachodzi pilna potrzeba udzielenia zamówienia publicznego i skrócenie terminu składania ofert jest uzasadnione.

Rozdział 3

Negocjacje z ogłoszeniem

Art. 124. 1. Negocjacje z ogłoszeniem to tryb udzielenia zamówienia publicznego, w którym, w odpowiedzi na ogłoszenie stanowiące zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, wykonawcy składają wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu wraz z jednolitym dokumentem zawierającym informacje na potrzeby kwalifikacji podmiotowej wymagane przez zamawiającego.

2. Po dokonaniu oceny dostarczonych informacji, zamawiający zaprasza kandydatów dopuszczonych do udziału w postępowaniu do składania ofert wstępnych stanowiących podstawę negocjacji.

3. W przypadkach, o których mowa w art. 59 pkt 5, zamawiający może nie publikować ogłoszenia o zamówieniu, jeżeli zaprosi do składania ofert wstępnych wyłącznie wszystkich oferentów, którzy nie podlegają wykluczeniu i spełniają kryteria kwalifikacji, oraz podczas uprzednio prowadzonego postępowania złożyli oferty zgodnie z wymogami formalnymi postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Art. 125. 1. Zamawiający wskazuje w dokumentach zamówienia, które elementy opisu przedmiotu zamówienia, definiują minimalne wymagania, które muszą spełnić wszystkie oferty.,

2. Opis przedmiotu zamówienia publicznego musi być wystarczająco precyzyjny, aby umożliwić wykonawcom ustalenie charakteru i zakresu zamówienia publicznego oraz podjęcie decyzji co do złożenia wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu.

Art. 126. Do składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu przepisy art. 121 stosuje się odpowiednio.

Art. 127. 1. Do zapraszania kandydatów do składania ofert wstępnych przepisy art. 122 stosuje się odpowiednio.

2. Termin składania ofert wstępnych nie może być krótszy niż 30 dni od dnia wysłania zaproszenia do składania ofert wstępnych. Przepisy art. 123 ust. 2-4 stosuje się odpowiednio.

Art. 128. Zamawiający może udzielić zamówienia publicznego na podstawie wstępnych ofert bez przeprowadzenia negocjacji, jeżeli taka możliwość została przewidziana w ogłoszeniu o zamówieniu.

Art. 129. 1. Minimalne wymagania i kryteria oceny ofert nie podlegają negocjacjom.

2. Zamawiający zaprasza do negocjacji wszystkich oferentów, którzy złożyli oferty wstępne, wskazując termin i miejsce negocjacji.

3. Zamawiający negocjuje z oferentami wstępne i wszystkie późniejsze złożone przez nich oferty w celu ulepszenia ich treści, z zastrzeżeniem art. 128 i art. 132 ust. 2.

4. Prowadzone negocjacje mają charakter poufny. Żadna ze stron nie może bez wyraźnej zgody drugiej strony ujawnić informacji technicznych i handlowych związanych z negocjacjami.

5. Wszelkie wymagania, wyjaśnienia i informacje, a także dokumenty związane z negocjacjami są przekazywane wszystkim oferentom na równych zasadach. 6. W przypadku gdy w wyniku negocjacji doszło do zmian w opisie przedmiotu zamówienia publicznego lub w innych dokumentach zamówienia, innych niż dokumenty określające minimalne wymogi, zamawiający informuje wszystkich oferentów, którzy zostali zakwalifikowani do kolejnego etapu o wprowadzonych zmianach, wyznaczając termin na złożenie poprawionych ofert, z uwzględnieniem czasu niezbędnego do wprowadzenia zmian w ofertach.

Art. 130. 1. Zamawiający może podzielić negocjacje na etapy w celu ograniczenia liczby ofert podlegających negocjacjom, jeżeli takie rozwiązanie zostało wskazane w ogłoszeniu o zamówieniu lub w innych dokumentach zamówienia.

2. Ograniczenie liczby ofert podlegających negocjacjom może się odbyć jedynie na podstawie kryteriów oceny ofert. Liczba ofert uzyskana na ostatnim etapie negocjacji musi zapewniać konkurencję, pod warunkiem że w postępowaniu bierze udział wystarczająca liczba oferentów.

Art. 131. 1. Zamawiający informuje wszystkich oferentów o zakończeniu negocjacji.

2. Po zakończeniu negocjacji zamawiający zaprasza oferentów, z którym prowadził negocjacje do składania ofert ostatecznych, wyznaczając wspólny termin składania nowych lub zmienionych ofert.

Art. 132. 1. Oferty ostateczne ocenia się na podstawie wymogów, warunków i kryteriów określonych przez zamawiającego.

2. Oferty ostateczne nie podlegają negocjacjom.

Rozdział 4

Dialog konkurencyjny

Art. 133. 1. Dialog konkurencyjny to tryb udzielenia zamówienia publicznego, w którym, w odpowiedzi na ogłoszenie stanowiące zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, wykonawcy składają wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu wraz z jednolitym dokumentem zawierającym informacje na potrzeby kwalifikacji podmiotowej wymagane przez zamawiającego.

2. Po dokonaniu oceny dostarczonych informacji, zamawiający zaprasza kandydatów do dialogu. Przepisy art. 122 stosuje się odpowiednio.

3. W przypadkach, o których mowa w art. 59 pkt 5, zamawiający może nie publikować ogłoszenia o zamówieniu, jeżeli zaprosi do dialogu wyłącznie wszystkich oferentów, którzy nie podlegają wykluczeniu i spełniają kryteria kwalifikacji, oraz podczas uprzednio prowadzonego postępowania złożyli oferty zgodnie z wymogami formalnymi postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Art. 134. Zamawiający wyznacza termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu nie krótszy niż 30 dni.

Art. 135. Zamawiający:

- 1) określa swoje potrzeby i wymagania w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie oraz
- 2) precyzuje te potrzeby i wymagania w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie lub w dokumencie opisowym, oraz
- 3) określa i precyzuje wybrane kryteria oceny ofert w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie lub w dokumencie opisowym, oraz
- 4) przedstawia przybliżony harmonogram dialogu konkurencyjnego.

Art. 136. 1. Zamawiający prowadzi dialog, którego celem jest ustalenie i sprecyzowanie środków, które najlepiej zaspokoją jego potrzeby, do momentu, gdy jest w stanie określić rozwiązanie lub rozwiązania, które najlepiej zaspokoją jego potrzeby.

2. Prowadzony dialog ma charakter poufny. Żadna ze stron nie może bez wyraźnej zgody drugiej strony ujawnić informacji technicznych i handlowych związanych z dialogiem.

3. Wszelkie wymagania, wyjaśnienia i informacje, a także dokumenty związane z dialogiem są przekazywane wszystkim oferentom na równych zasadach.

Art. 137. 1. Zamawiający może podzielić dialog na etapy w celu ograniczenia liczby rozwiązań podlegających dialogowi, jeżeli taka możliwość została wskazana w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie lub w dokumencie opisowym.

2. Ograniczenie liczby rozwiązań podlegających dialogowi może się odbyć jedynie na podstawie kryteriów oceny ofert. Liczba rozwiązań uzyskana na ostatnim etapie dialogu musi zapewniać konkurencję, pod warunkiem że istnieje wystarczająca liczba rozwiązań lub w postępowaniu bierze udział wystarczająca liczba kandydatów.

Art. 138. 1. Zamawiający informuje wszystkich kandydatów o zakończeniu dialogu.

2. Po zakończeniu dialogu zamawiający zaprasza kandydatów, z którym prowadził dialog do składania ofert uwzględniających rozwiązanie lub rozwiązania przedstawione podczas dialogu i zawierających wszystkie elementy wymagane i niezbędne do realizacji zamówienia publicznego.

Art. 139. W toku badania i oceny ofert zamawiający może wezwać oferentów do wyjaśnienia, doprecyzowania, zoptymalizowania treści ofert lub do przedstawienia informacji dodatkowych. Niedopuszczalne jest dokonywanie zmian w istotnych aspektach treści ofert lub przedmiotu zamówienia publicznego oraz zmian potrzeb i wymagań określonych w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie lub w dokumencie opisowym, jeżeli zmiany takich aspektów, potrzeb i wymagań mogłyby spowodować zakłócenie konkurencji lub prowadziłyby do dyskryminacji wykonawców.

Art. 140. 1. Oferty podlegają ocenie na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie lub w dokumencie opisowym. Wybór oferty najkorzystniejszej ekonomicznie nie może odbywać się wyłącznie na podstawie kryterium ceny lub kosztu.

2. Zamawiający może przewidzieć nagrody lub płatności dla uczestników dialogu.

3. Zamawiający może z oferentem, który złożył ofertę najkorzystniejszą ekonomicznie prowadzić negocjacje w celu potwierdzenia zobowiązań finansowych lub innych warunków zawartych w ofercie poprzez sfinalizowanie warunków umowy w sprawie zamówienia publicznego, pod warunkiem, że nie skutkuje to istotnymi zmianami w treści oferty lub zmianami potrzeb i wymagań określonych w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie lub w dokumencie opisowym, ani prowadzi do zakłócenia konkurencji lub dyskryminacji wykonawców.

Rozdział 5

Partnerstwo innowacyjne

Art. 141. 1. Partnerstwo innowacyjne to tryb udzielenia zamówienia publicznego, którego celem jest opracowanie innowacyjnego produktu, usług lub robót budowlanych oraz późniejsze nabycie tych dostaw, usług lub robót budowlanych, pod warunkiem że odpowiadają one poziomom wydajności i maksymalnym kosztom uzgodnionym między zamawiającym a partnerami.

2. W trybie, o którym mowa w ust. 1, wykonawcy, w odpowiedzi na ogłoszenie stanowiące zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, składają wnioski o dopuszczenie do udziału w

postępowaniu wraz z jednolitym dokumentem zawierającym informacje na potrzeby kwalifikacji podmiotowej wymagane przez zamawiającego.

3. W postępowaniu mogą uczestniczyć tylko wykonawcy zaproszeni przez zamawiającego po dokonaniu przez niego oceny dostarczonych informacji.

Art. 142. 1. Zamawiający wskazuje w dokumentach zamówienia co najmniej:

- 1) określenie zapotrzebowania na innowacyjny produkt, usługę lub roboty budowlane, które nie może zostać zaspokojone przez nabycie produktu, usługi lub robót budowlanych już dostępnych na rynku;
- 2) informacje o etapach partnerstwa innowacyjnego, celach do osiągnięcia po każdym z nich oraz celach pośrednich;
- 3) zasady na jakich nastąpi wybór partnera lub partnerów;
- 4) informacje o ustanowienie partnerstwa tylko z jednym wykonawcą lub możliwość ustanowienia partnerstwa z wieloma wykonawcami;
- 5) informacje o wypłacie wynagrodzenia w ratach;
- 6) informacje o możliwości zakończenia partnerstwa lub zmniejszenia liczby partnerów oraz warunki skorzystania z tych możliwości;
- 7) rozwiązania mające zastosowanie do praw własności intelektualnej;
- 8) które elementy opisu definiują minimalne wymagania, które muszą spełnić wszystkie oferty.

2. Przedstawione w dokumentach zamówienia informacje muszą być wystarczająco precyzyjne, aby umożliwić wykonawcom ustalenie charakteru i zakresu wymaganego rozwiązania oraz podjęcie decyzji co do złożenia wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu.

Art. 143. Zamawiający wyznacza termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu nie krótszy niż 30 dni.

Art. 144. 1. Oceniając spełnianie przez wykonawcę kryteriów kwalifikacji, zamawiający uwzględnia, w szczególności zdolności kandydatów w zakresie badań i rozwoju oraz opracowywania i wdrażania innowacyjnych rozwiązań.

2. Termin składania ofert wstępnych nie może być krótszy niż 30 dni od dnia wysłania zaproszenia do składania ofert wstępnych.

Art. 145. Przepisy art. 122, art. 123 ust. 2-4 oraz art. 129-132 stosuje się odpowiednio.

Art. 146. Oferty podlegają ocenie na podstawie kryteriów oceny ofert. Zamawiający wybiera ofertę najkorzystniejszą ekonomicznie wyłącznie na podstawie kryterium najlepszej relacji jakości do ceny.

Art. 147. 1. Zamawiający zawiera umowę o ustanowienie partnerstwa innowacyjnego z jednym lub z kilkoma wykonawcami prowadzącymi odrębne prace badawczo-rozwojowe.

2. Umowa o ustanowienie partnerstwa innowacyjnego zawiera co najmniej informacje określone w art. 142.

Art. 148. 1. Partnerstwo innowacyjne składa się z etapów odpowiadających kolejności działań w procesie badawczo-rozwojowym, w szczególności może obejmować poszukiwanie rozwiązań i przedkładanie projektów badawczo-rozwojowych, prototypowanie oraz wytworzenie produktów, świadczenie usług lub ukończenie robót budowlanych. W ramach partnerstwa innowacyjnego zamawiający ustala cele pośrednie, które mają osiągnąć partnerzy, oraz przewiduje wypłatę wynagrodzenia w odpowiednich ratach.

2. Zamawiający jest obowiązany zapewnić, aby struktura partnerstwa innowacyjnego, w szczególności czas trwania oraz wartość poszczególnych etapów odzwierciedlała stopień innowacyjności proponowanego rozwiązania i kolejność działań badawczo-innowacyjnych niezbędnych do opracowania innowacyjnego rozwiązania niedostępnego na rynku. Szacowana wartość dostaw, usług lub robót budowlanych musi być proporcjonalna do wielkości inwestycji niezbędnej do ich opracowania.

3. Zamawiający może po każdym etapie postanowić zakończyć partnerstwo innowacyjne lub, w przypadku partnerstwa innowacyjnego z kilkoma partnerami, zmniejszyć liczbę partnerów poprzez rozwiązanie poszczególnych umów, pod warunkiem że zamawiający wskazał w dokumentach zamówienia taką możliwość oraz określił warunki skorzystania z niej.

4. W przypadku partnerstwa innowacyjnego z kilkoma partnerami zamawiający nie ujawnia pozostałym partnerom rozwiązań proponowanych ani innych informacji poufnych udzielanych przez jednego z partnerów w ramach partnerstwa, bez jego wyraźnej zgody.

Rozdział 6

Aukcje elektroniczne

Art. 149. 1. Jeżeli postępowanie jest prowadzone w trybie przetargu nieograniczonego, przetargu ograniczonego lub negocjacji z ogłoszeniem, zamawiający przed dokonaniem wyboru oferty najkorzystniejszej ekonomicznie przeprowadza aukcję elektroniczną, jeżeli przewidział to w ogłoszeniu o zamówieniu, w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania lub, w przypadku gdy

ogłoszenie o istnieniu systemu kwalifikowania jest stosowane jako zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, w zaproszeniu do składania ofert, oraz jeżeli można w sposób precyzyjny określić treść dokumentów zamówienia.

2. Aukcja elektroniczna stanowi powtarzalny proces elektroniczny realizowany po przeprowadzeniu wstępnej pełnej oceny ofert i umożliwiający ich klasyfikację za pomocą metod automatycznej oceny, w toku którego przedstawiane są nowe, obniżane ceny lub nowe wartości dotyczące niektórych elementów ofert.

3. Aukcji elektronicznej nie stosuje się w przypadku zamówień publicznych, których przedmiotem są świadczenia intelektualne, jeżeli nie można ich poddać automatycznej ocenie.

4. W przypadku gdy zamawiający postanowił przeprowadzić aukcję elektroniczną, w dokumentach zamówienia określa co najmniej:

- 1) aspekty, których wartości będą przedmiotem aukcji elektronicznej, pod warunkiem że aspekty te są wymierne i mogą być wyrażone w postaci liczbowej lub procentowej;
- 2) wszelkie ograniczenia co do przedstawianych wartości, wynikające z opisu przedmiotu zamówienia publicznego;
- 3) informacje, które zostaną udostępnione oferentom w trakcie aukcji elektronicznej, oraz, w stosownych przypadkach, termin ich udostępnienia;
- 4) odpowiednie informacje dotyczące przebiegu aukcji elektronicznej;
- 5) warunki, na jakich oferenci będą mogli licytować, oraz, w szczególności, minimalne wysokości postąpień, które, w stosownych przypadkach, wymagane będą podczas licytacji;
- 6) odpowiednie informacje dotyczące wykorzystywanego sprzętu elektronicznego, rozwiązań i specyfikacji technicznych w zakresie połączeń.

5. Kryteriami oceny ofert w toku aukcji elektronicznej są:

- 1) wyłącznie cena, jeżeli zamówienia publicznego udziela się na podstawie kryterium ceny,
- 2) cena lub nowe wartości cech ofert wskazanych w dokumentach zamówienia, jeżeli zamówienia publicznego udziela się na podstawie kryterium najlepszej relacji jakości do ceny lub kryterium kosztu

- umożliwiające automatyczną ocenę oferty.

Art. 150. 1. Przed przystąpieniem do aukcji elektronicznej zamawiający dokonują pełnej wstępnej oceny ofert zgodnie z kryterium lub kryteriami oceny ofert oraz przypisaną im wagą.

2. Zamawiający zaprasza do udziału w aukcji elektronicznej wszystkich oferentów, którzy złożyli oferty, które nie zostały odrzucone na podstawie art. 110 ust. 1 pkt 1-6 oraz nie zostały odrzucone

ze względu na to, że nie są w stanie, wyraźnie, bez istotnych zmian, zaspokoić potrzeb i spełnić wymogów zamawiającego określonych w dokumentach zamówienia

Art. 151. Aukcja elektroniczna może być jednoetapowa albo wieloetapowa.

Art. 152. W zaproszeniu do udziału w aukcji elektronicznej zamawiający informuje oferentów o:

- 1) wyniku oceny danej oferty, przeprowadzonej zgodnie ze względną wagą kryteriów, pozycji złożonych przez nich ofert oraz otrzymanej punktacji;
- 2) minimalnych wartościach postępień składanych w toku aukcji elektronicznej;
- 3) terminie otwarcia aukcji elektronicznej;
- 4) terminie i warunkach zamknięcia aukcji elektronicznej;
- 5) formule matematycznej, która zostanie wykorzystana w aukcji elektronicznej do automatycznego tworzenia kolejnych klasyfikacji na podstawie przedstawianych nowych cen lub wartości; formuła ta uwzględnia wagę przypisaną wszystkim kryteriom określonym w celu ustalenia oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, wskazanym w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie lub w innych dokumentach zamówienia, z wyjątkiem przypadków gdy najkorzystniejszą ekonomicznie ofertę ustala się wyłącznie na podstawie kryterium ceny; w przypadku dopuszczenia ofert wariantowych określa się odrębną formułę dla każdego wariantu;
- 6) harmonogramie dla każdego etapu aukcji elektronicznej, jeżeli zamawiający zamierza zamknąć aukcję elektroniczną na podstawie art. 157 pkt 3.

Art. 153. Termin otwarcia aukcji elektronicznej nie może być krótszy niż 2 dni robocze od dnia przekazania zaproszenia, o którym mowa w ust. 1.

Art. 154. Sposób oceny ofert w toku aukcji elektronicznej powinien obejmować przeliczanie postępień na punktową ocenę oferty, z uwzględnieniem punktacji otrzymanej przed otwarciem aukcji elektronicznej.

Art. 155. 1. W toku aukcji elektronicznej wykonawcy za pomocą formularza umieszczonego na stronie internetowej lub na platformie e-Zamówienia, składają kolejne korzystniejsze postąpienia, podlegające automatycznej ocenie i klasyfikacji.

2. Postąpienia, pod rygorem nieważności, składa się opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

3. W toku aukcji elektronicznej zamawiający na bieżąco przekazuje każdemu oferentowi informację o pozycji złożonej przez niego oferty i otrzymanej punktacji oraz o punktacji najkorzystniejszej oferty.

Do momentu zamknięcia aukcji elektronicznej nie ujawnia się informacji umożliwiających identyfikację oferentów.

4. Oferta oferenta przestaje wiązać w zakresie, w jakim złoży on korzystniejszą ofertę w toku aukcji elektronicznej. Bieg terminu związania ofertą nie ulega przerwaniu, o ile został przez zamawiającego wyznaczony.

Art. 156. W przypadku, gdy awaria systemu teleinformatycznego spowoduje przerwanie aukcji elektronicznej zamawiający wyznacza termin kontynuowania aukcji na następny dzień roboczy, z uwzględnieniem stanu ofert po ostatnim zatwierdzonym postępieniu.

Art. 157. Zamawiający zamyka aukcję elektroniczną:

- 1) w terminie określonym w zaproszeniu do udziału w aukcji elektronicznej lub
- 2) jeżeli w ustalonym terminie nie zostaną zgłoszone nowe postępienia, lub
- 3) po zakończeniu ostatniego, ustalonego etapu.

Rozdział 7

Umowy ramowe

Art. 158. 1. Zamawiający może zawrzeć umowę ramową po przeprowadzeniu postępowania, stosując odpowiednio przepisy dotyczące trybów udzielania zamówień publicznych przewidziane w ustawie.

2. Umowę ramową zawiera się na okres nie dłuższy niż 4 lata; w wyjątkowo i należycie uzasadnionych przypadkach, w szczególności ze względu na przedmiot zamówienia publicznego umowa taka może być zawarta na okres dłuższy.

3. Zamawiający nie może wykorzystywać umowy ramowej do ograniczania konkurencji.

Art. 159. 1. Zamawiający udziela zamówienia publicznego, którego przedmiot jest objęty umową ramową:

- 1) wykonawcy, z którym zawarł umowę ramową, na warunkach określonych w umowie ramowej;
- 2) wykonawcom, z którymi zawarł umowę ramową, poprzez zastosowanie jednego z następujących sposobów:
  - a) zgodnie z warunkami umowy ramowej, bez ponownego poddawania zamówienia publicznego procedurze konkurencyjnej, w przypadku gdy w umowie tej określono wszystkie warunki dotyczące realizacji przedmiotowych robót budowlanych, usług lub dostaw oraz

obiektywne warunki wyłonienia wykonawców będących stroną umowy ramowej, którzy zrealizują przedmiotowe roboty budowlane, usługi lub dostawy,

- b) poprzez ponowne poddanie zamówienia publicznego procedurze konkurencyjnej, w przypadku, gdy nie wszystkie warunki dotyczące realizacji przedmiotowych robót budowlanych, usług lub dostaw, lub nie wszystkie obiektywne warunki wyłonienia wykonawców będących stroną umowy ramowej, określono w umowie ramowej,
- c) częściowo bez ponownego poddawania zamówienia publicznego procedurze konkurencyjnej zgodnie z lit. a, a częściowo po ponownym poddaniu zamówienia publicznego procedurze konkurencyjnej zgodnie z lit. b, o ile taka możliwość została przez zamawiającego przewidziana w dokumentach zamówienia dotyczących umowy ramowej, w przypadku, gdy umowa ramowa określa wszystkie warunki regulujące realizację przedmiotowych robót budowlanych, usług lub dostaw.

2. Procedury, o których mowa w ust. 1, mogą być stosowane wyłącznie pomiędzy zamawiającymi, których wyraźnie wskazano w tym celu w ogłoszeniu o zamówieniu, a wykonawcami będącymi stronami umowy ramowej.

3. Udzielając zamówienia publicznego na podstawie umowy ramowej, zamawiający nie może dokonywać istotnych zmian warunków zamówienia publicznego określonych w umowie ramowej.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, zamawiający może w uzasadnionych przypadkach wezwać wykonawcę będącego stroną umowy ramowej do uzupełnienia oferty, w terminie określonym przez zamawiającego.

5. W przypadku, o którym mowa ust. 1 pkt 2 lit. a, zamawiający określa w dokumentach zamówienia dotyczących umowy ramowej warunki wyłonienia wykonawców, którzy zrealizują przedmiotowe roboty budowlane, usługi lub dostawy.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. c, zamawiający określa w dokumentach zamówienia dotyczących umowy ramowej obiektywne kryteria, będące podstawą wyboru, które roboty budowlane, dostawy lub usługi będą nabywane po ponownym podaniu zamówienia publicznego procedurze konkurencyjnej lub bezpośrednio zgodnie z warunkami umowy ramowej. W dokumentach zamówienia określa się również, które warunki mogą być przedmiotem ponownego poddania zamówienia publicznego procedurze konkurencyjnej.

7. Przepis ust. 1 pkt 2 lit. c stosuje się również do tych części umowy ramowej, dla których określono wszystkie warunki dotyczące realizacji przedmiotowych robót budowlanych, usług i dostaw, niezależnie od tego, czy w umowie ramowej określono wszystkie warunki dotyczące realizacji przedmiotowych robót budowlanych, usług i dostaw dla pozostałych części tej umowy.

8. Ponowne poddanie zamówienia publicznego procedurze konkurencyjnej, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b i c, może zostać przeprowadzone za pośrednictwem aukcji elektronicznej.

9. W przypadku ponownego poddania zamówienia publicznego procedurze konkurencyjnej, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b i c, muszą być spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) do ponownego poddania zamówienia publicznego procedurze konkurencyjnej stosuje się te same warunki, które stosowano przy zawarciu umowy ramowej, oraz, w stosownych przypadkach, inne warunki wskazane w dokumentach zamówienia dotyczących umowy ramowej;
- 2) zamawiający przeprowadza konsultacje z wykonawcami zdolnymi wykonać zamówienie publiczne;
- 3) zamawiający wyznacza termin składania ofert z uwzględnieniem czasu niezbędnego do przygotowania i złożenia ofert w odniesieniu do każdego konkretnego zamówienia publicznego;
- 4) z zawartością ofert nie można się zapoznać przed upływem terminu przewidzianego na odpowiedź na ich złożenie;
- 5) zamawiający udziela zamówienia publicznego oferentowi, który złożył ofertę najkorzystniejszą ekonomicznie na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w dokumentach zamówienia dotyczących umowy ramowej.

Art. 160. 1. Oferty na potrzeby umowy ramowej można składać w formie katalogów elektronicznych.

2. Jeżeli umowa ramowa została zawarta z więcej niż jednym wykonawcą oraz oferty zostały złożone w formie katalogów elektronicznych, zamawiający może postanowić, że ponowne poddanie zamówienia publicznego procedurze konkurencyjnej odbywa się w oparciu o zaktualizowane katalogi elektroniczne.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, zamawiający:

- 1) zaprasza oferentów do ponownego złożenia katalogów elektronicznych, dostosowanych do wymagań danego zamówienia publicznego lub
- 2) informuje oferentów, że z katalogów elektronicznych, które zostały już złożone, pobierze informacje potrzebne do sporządzenia ofert dostosowanych do wymagań danego zamówienia publicznego, pod warunkiem że poinformował o tym w dokumentach zamówienia dotyczących umowy ramowej.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, zamawiający informuje oferentów o dacie i godzinie pobrania informacji potrzebnych do sporządzenia ofert dostosowanych do wymagań danego zamówienia publicznego. Oferent może nie wyrazić zgody na takie pobranie informacji.

5. Pobranie informacji, o którym mowa w ust. 4, nie może nastąpić bezpośrednio po poinformowaniu oferentów o dacie i godzinie tego pobrania informacji.

6. Przed udzieleniem zamówienia publicznego zamawiający przedstawia danemu oferentowi pobrane informacje, w celu ich weryfikacji.

Rozdział 8

Dynamiczny system zakupów

Art. 161. 1. Zamawiający może ustanowić dynamiczny system zakupów oraz udzielać zamówień publicznych objętych tym systemem, stosując odpowiednio przepisy dotyczące udzielania zamówienia publicznego w trybie przetargu ograniczonego, jeżeli przepisy niniejszego rozdziału nie stanowią inaczej.

2. Dynamiczny system zakupów może zostać podzielony na kategorie dostaw, usług lub robót budowlanych, które są obiektywnie zdefiniowane na podstawie cech zamówień publicznych, które będą udzielane w ramach danej kategorii. Cechy te mogą obejmować odniesienie do maksymalnej dopuszczalnej wielkości późniejszych konkretnych zamówień publicznych lub do określonego obszaru geograficznego, na którym późniejsze konkretne zamówienia publiczne będą realizowane.

3. W przypadku ustanowienia dynamicznego systemu zakupów zamawiający określa co najmniej:

- 1) w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie:
  - a) informację o ustanowieniu dynamicznego systemu zakupów,
  - b) planowany okres ważności tego systemu,
  - c) jeżeli jest to możliwe, wartości lub rząd wielkości i częstotliwość udzielanych zamówień publicznych objętych tym systemem;
- 2) w innych dokumentach zamówienia:
  - a) charakter i szacowaną ilość przewidzianych zakupów,
  - b) wszelkie niezbędne informacje dotyczące dynamicznego systemu zakupów, w tym sposób jego funkcjonowania,
  - c) informacje dotyczące wykorzystywanego sprzętu elektronicznego oraz technicznych rozwiązań i specyfikacji dotyczących połączeń,
  - d) ewentualny podział na kategorie dostaw, usług lub robót budowlanych, cechy określające te kategorie oraz kryteria kwalifikacji mające zastosowanie dla poszczególnych kategorii.

4. W przypadku zmiany okresu ważności dynamicznego systemu zakupów zamawiający publikuje, ogłoszenie przygotowane zgodnie z formularzem ogłoszenia stanowiącego zaproszenie do ubiegania

się o zamówienie, wykorzystanym na potrzeby ustanowienia dynamicznego systemu zakupów albo w przypadku zakończenia funkcjonowania tego systemu - ogłoszenia o udzieleniu zamówienia. Przepisy art. 72-74 stosuje się odpowiednio.

5. Zamawiający nie może wykorzystywać dynamicznego systemu zakupów do ograniczania konkurencji.

6. Zamawiający udostępnia na profilu nabywcy dokumenty zamówienia przez cały okres ważności dynamicznego systemu zakupów.

Art. 162. 1. Zamawiający wyznacza termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w systemie, nie krótszy niż 30 dni. Przepis art. 121 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

2. Po wysłaniu zaproszenia do składania ofert dotyczących pierwszego zamówienia publicznego objętego dynamicznym systemem zakupów nie można wyznaczyć żadnych kolejnych terminów na składanie wniosków o dopuszczenie do udziału w systemie.

3. W okresie ważności dynamicznego systemu zakupów zamawiający zapewnia każdemu wykonawcy możliwość złożenia wniosku o dopuszczenie do udziału w systemie.

Art. 163. 1. Zamawiający ocenia spełnianie przez wykonawcę kryteriów kwalifikacji w terminie 10 dni od otrzymania wniosku o dopuszczenie do udziału w systemie.

2. Termin, o którym mowa w ust. 1, może zostać przedłużony do 15 dni w indywidualnych, uzasadnionych przypadkach, w szczególności w razie potrzeby przeanalizowania dodatkowej dokumentacji.

3. Termin, o którym mowa w ust. 1, może zostać również przedłużony, o ile zaproszenie do składania ofert dla pierwszego zamówienia publicznego objętego dynamicznym systemem zakupów nie zostało wysłane oraz, pod warunkiem że w przedłużonym okresie oceny nie zostanie wystosowane żadne zaproszenie do składania ofert. Zamawiający określa w dokumentach zamówienia długość przedłużonego okresu, który zamierza zastosować.

Art. 164. 1. Zamawiający zaprasza do udziału w dynamicznym systemie zakupów wszystkich kandydatów, którzy nie podlegają wykluczeniu oraz spełniają kryteria kwalifikacji.

2. Jeżeli dynamiczny system zakupów został podzielony na kategorie dostaw, usług lub robót budowlanych, zamawiający zaprasza do udziału w dynamicznym systemie zakupów wszystkich kandydatów niepodlegających wykluczeniu oraz spełniających kryteria kwalifikacji dla kategorii odpowiadającej danemu zamówieniu publicznemu.

3. Termin składania ofert, nie może być krótszy niż 10 dni od dnia wysłania zaproszenia do składania ofert. Przepisów art. 123 ust. 4 pkt 1 nie stosuje się.

4. W zaproszeniu do składania ofert zamawiający może doprecyzować kryteria oceny ofert określone w ogłoszeniu o zamówieniu, w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania lub, w przypadku gdy ogłoszenie o istnieniu systemu kwalifikowania jest sposobem zaproszenia do ubiegania się o zamówienie, w zaproszeniu do składania ofert.

Art. 165. Zamawiający może w dowolnym momencie okresu ważności dynamicznego systemu zakupów wezwać dopuszczonych kandydatów do przedstawienia, w terminie 5 dni od dnia otrzymania wezwania, nowych i aktualnych oświadczeń własnych zgodnie z art. 98. Przepisy art. 99.

Art. 166. Wykonawcy zainteresowani dynamicznym systemem zakupów lub uczestniczący w nim nie mogą być obciążani żadnymi opłatami przed rozpoczęciem okresu ważności dynamicznego systemu zakupów lub w trakcie tego okresu.

Art. 167. 1. Zamawiający, udzielając zamówienia publicznego objętego dynamicznym systemem zakupów, może wymagać, aby oferty w ramach określonego zamówienia publicznego były składane w formie katalogów elektronicznych.

2. Zamawiający może również udzielać zamówień publicznych objętych dynamicznym systemem zakupów zgodnie z art. 160 ust. 3 pkt 2 i ust. 4, pod warunkiem że wraz z wnioskiem o dopuszczenie do udziału w systemie kandydaci złożyli katalog elektroniczny zgodny z opisem przedmiotu zamówienia publicznego i formatem ustalonym przez zamawiającego.

3. Katalog elektroniczny, o którym mowa w ust. 2, jest uzupełniany przez kandydatów od momentu poinformowania ich przez zamawiającego o wymogu sporządzania ofert zgodnie z art. 160 ust. 3 pkt 2.

Art. 168. Zamówienia publiczne objęte dynamicznym systemem zakupów mogą być udzielane po przeprowadzeniu aukcji elektronicznej.

DZIAŁ IV

Odrębne przepisy dotyczące udzielania zamówień publicznych

Rozdział 1

Zamówienia publiczne na usługi społeczne

Art. 169. 1. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się do zamówień publicznych na usługi społeczne i inne szczególne usługi, zwanych dalej „zamówieniami publicznymi na usługi społeczne”, jeżeli:

- 1) szacunkowa wartość zamówienia publicznego jest równa lub przekracza 750.000 euro – w przypadku zamówień klasycznych;
- 2) szacunkowa wartość zamówienia publicznego jest równa lub przekracza 1.000.000 euro – w przypadku zamówień sektorowych.

2. Przepisy ustawy stosuje się do udzielania zamówień publicznych na usługi społeczne, jeżeli przepisy niniejszego rozdziału tak stanowią.

Art. 170. Wykaz usług społecznych i innych szczególnych usług stanowi załącznik XIV do dyrektywy klasycznej oraz załącznik XVII do dyrektywy sektorowej.

Art. 171. 1. Zamawiający zaprasza do ubiegania się o zamówienie publiczne na usługi społeczne za pomocą ogłoszenia o zamówieniu na usługi społeczne lub inne szczególne usługi lub wstępnego ogłoszenia informacyjnego publikowanego w sposób ciągły, zgodnie ze standardowymi formularzami, o których mowa w art. 72 ust. 2 .

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do udzielania zamówień publicznych na usługi społeczne, jeżeli zachodzą okoliczności zastosowania trybu negocjacji bez ogłoszenia, o których mowa w art. 60.

Art. 172. Zamawiający określa sposób przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na usługi społeczne z uwzględnieniem obowiązkowych elementów postępowania określonych w niniejszym rozdziale oraz zasad równego traktowania i uczciwej konkurencji, przejrzystości, proporcjonalności, a także przepisów w zakresie unikania konfliktu interesów.

Art. 173. Przeprowadzanie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na usługi społeczne odbywa się z zastosowaniem przepisów rozdziału 4 działu I, rozdziału 9 działu II , rozdziałów 3-5 działu VIII, oraz działu IX.

Art. 174. Zamawiający ustala szacunkową wartość zamówienia publicznego na usługi społeczne oraz dokonuje opisu przedmiotu zamówienia publicznego z zastosowaniem przepisów odpowiednio rozdziału 5 działu I oraz rozdziału 4 działu II.

Art 175. Zamawiający może przeprowadzić postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na usługi społeczne, w którym:

- 1) w odpowiedzi na ogłoszenie oferty wraz z informacjami na potrzeby oceny braku podstaw wykluczenia oraz spełniania kryteriów kwalifikacji składają wszyscy zainteresowani wykonawcy, lub

2) w odpowiedzi na ogłoszenie wszyscy zainteresowani wykonawcy składają wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu wraz z informacjami na potrzeby oceny braku podstaw wykluczenia oraz spełniania kryteriów kwalifikacji, lub

3) przeprowadza negocjacje z dopuszczonymi do udziału kandydatami lub oferentami.

Art. 176. 1. Zamawiający określa podstawy wykluczenia oraz kryteria kwalifikacji zgodnie z przepisami rozdziału 7 działu II.

Art. 177. 1. Zamawiający może zastrzec w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, że o udzielenie zamówienia publicznego na usługi zdrowotne, społeczne oraz kulturalne objęte następującymi kodami CPV: 75121000-0, 75122000-7, 75123000-4,, 79622000-0, 79624000-4, 79625000-1, 80110000-8, 80300000-7, 80420000-4, 80430000-7, 80511000-9, 80520000-5, 80590000-6, od 85000000-9 do 85323000-9, 92500000-6, 92600000-7, 98133000-4, 98133110-8, określonymi we Wspólnym Słowniku Zamówień, mogą ubiegać się wyłącznie wykonawcy, którzy spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) ich celem jest realizacja misji w zakresie służby publicznej związanej ze świadczeniem tych usług;
- 2) ich zyski są ponownie inwestowane z myślą o osiągnięciu celu, o który mowa w pkt 1;
- 3) ich struktura zarządzająca lub struktura własnościowa opiera się na akcjonariacie pracowniczym lub zasadach partycypacji;
- 4) w ciągu ostatnich 3 lat nie udzielono im zamówienia publicznego na podstawie tego przepisu przez tego samego zamawiającego.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, umowa w sprawie zamówienia publicznego nie może zostać zawarta na okres dłuższy niż 3 lata.

Art. 178. Zamawiający ustala terminy składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu z uwzględnieniem złożoności przedmiotu zamówienia publicznego oraz czasu potrzebnego na przygotowanie ofert lub wniosków.

Art. 179. 1. Zamawiający odrzuca ofertę w przypadkach określonych w art. 110.

2. Zamawiający odrzuca ofertę również w innych przypadkach niż określone w art. 110, jeżeli przewidział dodatkowe przesłanki odrzucenia oferty w dokumentach zamówienia.

2. Zamawiający wybiera ofertę najkorzystniejszą ekonomicznie wyłącznie na podstawie kryterium najlepszej relacji ceny lub kosztu do innych kryteriów, w szczególności do kryterium jakości, ciągłości lub dostępności danej usługi oraz kryterium uwzględniającego szczególne potrzeby użytkownika usługi.

Art. 180. 1. Po udzieleniu zamówienia publicznego na usługi społeczne, zamawiający publikuje ogłoszenie o udzieleniu zamówienia.

2. Zamawiający może grupować kwartalnie ogłoszenia o udzieleniu zamówienia oraz publikować je, w terminie 30 dni od ostatniego dnia każdego kwartału.

Art. 181. Do umów w sprawie zamówienia publicznego na usługi społeczne stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 1 działu V.

Rozdział 2

Konkurs

Art. 182. 1. Konkurs jest procedurą umożliwiającą zamawiającemu nabycie planu lub projektu wybranego przez sąd konkursowy po przeprowadzeniu postępowania konkursowego z przyznaniem lub bez przyznania nagród, przede wszystkim w dziedzinie urbanistyki i planowania przestrzennego, architektury oraz inżynierii finansowej lub przetwarzania danych.

2. Przepisy ustawy stosuje się do udzielania konkursów, jeżeli przepisy niniejszego rozdziału tak stanowią.

Art. 183. 1. Konkurs może być:

- 1) procedurą, w której uczestnicy otrzymują nagrody lub płatności;
- 2) częścią postępowania prowadzącego do udzielenia zamówienia publicznego na usługi.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, wartością konkursu jest wartość wszystkich nagród i płatności oraz szacunkowa wartość zamówienia publicznego na usługi bez podatku od towarów i usług udzielanego na podstawie art. 60, o ile w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 zamawiający przewidział w ogłoszeniu o konkursie, że po konkursie udzieli takiego zamówienia publicznego.

Art. 184. 1. Organizatorem konkursu jest zamawiający.

2. Zamawiający powołuje sąd konkursowy oraz określa organizację, skład i tryb pracy sądu konkursowego.

3. Sąd konkursowy składa się co najmniej z 3 osób powoływanych i odwoływanych przez zamawiającego.

4. Do członków sądu konkursowego przepisy art. 17 stosuje się odpowiednio.

5. W skład sądu konkursowego wchodzi wyłącznie osoby fizyczne niezależne od uczestników konkursu. Jeżeli od uczestników konkursu wymagane są szczególne kwalifikacje zawodowe, co najmniej jedna trzecia członków sądu konkursowego musi posiadać te same lub równoważne kwalifikacje.

Art. 185. 1. Sąd konkursowy jest niezależny w swych decyzjach lub opiniach.

2. Sąd konkursowy dokonuje oceny planów i projektów złożonych przez kandydatów na zasadzie anonimowości i wyłącznie na podstawie kryteriów wskazanych w ogłoszeniu o konkursie.

3. Sąd konkursowy rejestruje, w protokole podpisanym przez swoich członków, ranking projektów sporządzony na podstawie zalet poszczególnych projektów, wraz z uwagami członków sądu konkursowego oraz ewentualnymi kwestiami wymagającymi wyjaśnienia.

4. Do czasu wydania opinii lub podjęcia decyzji przez sąd konkursowy należy przestrzegać zasady anonimowości.

5. W razie potrzeby kandydatów można poprosić o udzielenie odpowiedzi na pytania, które sąd konkursowy zawarł w protokole, w celu wyjaśnienia wszelkich aspektów projektów.

6. Z przebiegu dialogu pomiędzy członkami sądu konkursowego a kandydatami sporządza się wyczerpujący protokół.

Art. 186. Zamawiający, który zamierza przeprowadzić konkurs, informuje o swoim zamiarze, publikując ogłoszenie o konkursie.

Art. 187. 1. Zamawiający przeprowadza konkurs na podstawie ustalonego przez siebie regulaminu konkursu.

2. Zamawiający udostępnia regulamin konkursu na profilu nabywcy od dnia publikacji ogłoszenia o konkursie.

Art. 188. 1. Konkurs może być otwarty lub ograniczony.

2. W przypadku konkursu ograniczonego, zamawiający ogranicza w ogłoszeniu o konkursie liczbę uczestników, których zaprosi do udziału w konkursie oraz wskazuje w ogłoszeniu o konkursie jasne i niedyskryminacyjne kryteria ich kwalifikacji. Liczba kandydatów zaproszonych do udziału w konkursie powinna być wystarczająca do zapewnienia konkurencji.

Art. 189. 1. Uczestnikami konkursu mogą być osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej.

2. Jeżeli przepisy szczególne wymagają posiadania uprawnień do opracowania pracy konkursowej, uczestnikami konkursu mogą być wyłącznie osoby fizyczne posiadające wymagane uprawnienia lub podmioty posługujące się osobami fizycznymi posiadającymi wymagane uprawnienia.

3. Podmioty, o których mowa w ust. 1, mogą brać wspólnie udział w konkursie. Przepisy art. 96 stosuje się odpowiednio.

Art. 190. Niezwłocznie po ustaleniu wyników konkursu zamawiający zawiadamia uczestników konkursu o wynikach i otrzymanych ocenach, podając imię i nazwisko albo nazwę (firmę) oraz adres i miejsce zamieszkania (siedzibę) zwycięzcy konkursu.

Art. 191. Zamawiający unieważnia konkurs, jeżeli nie został złożony żaden wniosek o dopuszczenie do udziału w konkursie lub żadna praca konkursowa albo jeżeli nie rozstrzygnięto konkursu. Do unieważnienia konkursu przepisy art. 112 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 192. W terminie określonym w regulaminie konkursu, zamawiający wypłaca nagrodę, a w przypadkach, o których mowa w art. 183 ust. 1 pkt 2 - zaprasza do negocjacji w trybie negocjacji bez ogłoszenia.

Art. 193. Po przeprowadzeniu konkursu zamawiający publikuje ogłoszenie o wynikach konkursu.

Art. 194. 1. Zamawiający przechowuje dokumentację konkursu przez okres 3 lat od dnia ustalenia wyników konkursu w sposób gwarantujący jej nienaruszalność.

2. Zamawiający, na wniosek uczestników konkursu, których prace konkursowe nie zostały wybrane, zwraca złożone przez nich prace konkursowe.

Rozdział 3

Zamówienia publiczne poniżej progów unijnych

Art. 195. 1. Do zamówień publicznych, których szacunkowa wartość jest mniejsza niż progi unijne, stosuje się przepisy ustawy ze zmianami wynikającymi z niniejszego rozdziału.

2. W przypadku zamówień publicznych, o których mowa w ust. 1, zamawiający nie ma obowiązku stosowania ustawy w zakresie:

- 1) publikacji ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej;
- 2) minimalnych terminów składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub terminów składania ofert oraz terminów określonych w art. 80;
- 3) przesłanek dopuszczalności stosowania trybu negocjacji z ogłoszeniem i dialogu konkurencyjnego;
- 4) rodzajów dokumentów na potwierdzenie spełniania przez wykonawców określonych przez zamawiającego kryteriów kwalifikacji, o których mowa w rozporządzeniu wydanym na

podstawie art. 99 ust. 7;

5) komisji przetargowej.

Art. 196. 1. Zamawiający wyznacza terminy składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub ofert z uwzględnieniem złożoności zamówienia publicznego oraz czasu potrzebnego na sporządzenie ofert.

2. Zamawiający wyznacza termin zwrócenia się o wyjaśnienie treści dokumentów zamówienia oraz udziela wyjaśnień, nie później niż przed upływem terminu składania ofert.

Art. 197. 1. Zamawiający publikuje ogłoszenia w Biuletynie Zamówień, wykorzystując standardowe formularze, o których mowa w art. 72 ust. 2, w zakresie niezbędnym do udzielenia zamówienia publicznego.

2. Zakres informacji zawartych w ogłoszeniu ustala zamawiający, mając na względzie zachowanie zasady przejrzystości.

3. Zamawiający może opublikować w Biuletynie Zamówień ogłoszenie, którego publikacja w Biuletynie ze względu na szacunkową wartość zamówienia publicznego nie jest obowiązkowa.

4. Dokumenty zamówienia udostępnia się na profilu nabywcy od dnia publikacji ogłoszenia w Biuletynie Zamówień.

Art. 198. 1. Na potwierdzenie, że nie zachodzą wobec wykonawcy ustalone przez zamawiającego podstawy wykluczenia oraz, że wykonawca spełnia określone przez zamawiającego kryteria kwalifikacji, zamawiający wymaga złożenia przez wykonawcę wraz z ofertą lub wnioskiem o dopuszczenie do udziału w postępowaniu oświadczeń własnych zgodnie z formularzem jednolitego dokumentu.

2. Zakres informacji zawartych w jednolitym dokumencie ustala zamawiający, mając na względzie konieczność uzyskania informacji niezbędnych do udzielenia zamówienia publicznego, zasadę równego i niedyskryminacyjnego traktowania wykonawców oraz zachowania uczciwej konkurencji.

3. Zamawiający przed udzieleniem zamówienia publicznego wzywa, w wyznaczonym przez siebie terminie, oferenta, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza ekonomicznie do przedstawienia aktualnych dokumentów potwierdzających brak podstaw do wykluczenia oraz spełnianie kryteriów kwalifikacji określonych przez zamawiającego, o treści i w formie określonej przez zamawiającego, zapewniającej równe traktowanie oraz nieograniczającej konkurencji.

DZIAŁ V

Realizacja zamówienia publicznego

Rozdział 1

Umowy w sprawach zamówień publicznych

Art. 199. 1. Umowy w sprawach zamówień publicznych, zwane dalej "umowami", wymagają, pod rygorem nieważności, zachowania formy pisemnej, chyba że przepisy odrębne wymagają formy szczególnej.

2. Umowy są jawne i podlegają udostępnianiu na zasadach określonych w przepisach o dostępie do informacji publicznej.

Art. 200. 1. Zakres świadczenia wykonawcy wynikający z umowy jest tożsamy z jego zobowiązaniem zawartym w ofercie.

2. Umowa podlega unieważnieniu w części wykraczającej poza określenie przedmiotu zamówienia publicznego zawarte w dokumentach zamówienia.

Art. 201. 1. Umowę zawiera się na czas oznaczony.

2. Zamawiający może zawrzeć umowę, której przedmiotem są świadczenia okresowe lub ciągłe, na okres dłuższy niż 4 lata, jeżeli wykonanie zamówienia publicznego w dłuższym okresie spowoduje oszczędności kosztów realizacji zamówienia publicznego w stosunku do okresu czteroletniego lub jest to uzasadnione zdolnościami płatniczymi zamawiającego lub zakresem planowanych nakładów oraz okresem niezbędnym do ich spłaty.

3. Umowa zawarta na okres dłuższy niż 12 miesięcy zawiera postanowienia o zasadach wprowadzania odpowiednich zmian wysokości wynagrodzenia należnego wykonawcy, w przypadku zmiany:

- 1) stawki podatku od towarów i usług,
  - 2) wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie art. 2 ust. 3-5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U Nr 200, poz. 1679, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1314),
  - 3) zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne
- jeżeli zmiany te będą miały wpływ na koszty wykonania zamówienia publicznego przez wykonawcę.

Art. 202. 1. Na czas nieoznaczony może być zawierana umowa, której przedmiotem są dostawy:

- 1) wody za pomocą sieci wodno-kanalizacyjnej lub odprowadzanie ścieków do takiej sieci;
- 2) gazu z sieci gazowej;
- 3) ciepła z sieci ciepłowniczej;
- 4) licencji na oprogramowanie komputerowe.

2. Na czas nieoznaczony może być również zawierana umowa, której przedmiotem są usługi przesyłowe lub dystrybucyjne energii elektrycznej lub gazu ziemnego.

Art. 203. 1. Zamawiający może żądać od wykonawcy zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zwanego dalej „zabezpieczeniem”.

2. Zabezpieczenie służy pokryciu roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy.

Art. 204. 1. Zabezpieczenie może być wnoszone według wyboru wykonawcy w jednej lub w kilku następujących formach:

- 1) pieniądzu;
- 2) poręczeniach bankowych lub poręczeniach spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, z tym że zobowiązanie kasy jest zawsze zobowiązaniem pieniężnym;
- 3) gwarancjach bankowych;
- 4) gwarancjach ubezpieczeniowych;
- 5) poręczeniach udzielanych przez podmioty, o których mowa w art. 6b ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.

2. Za zgodą zamawiającego zabezpieczenie może być wnoszone również:

- 1) w wekslach z poręczeniem wekslowym banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej;
- 2) przez ustanowienie zastawu na papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego;
- 3) przez ustanowienie zastawu rejestrowego na zasadach określonych w przepisach o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów.

3. Zabezpieczenie wnoszone w pieniądzu wykonawca wpłaca przelewem na rachunek bankowy wskazany przez zamawiającego.

4. W przypadku wniesienia wadium w pieniądzu wykonawca może wyrazić zgodę na zaliczenie kwoty wadium na poczet zabezpieczenia.

5. Jeżeli zabezpieczenie wniesiono w pieniądzu, zamawiający przechowuje je na oprocentowanym rachunku bankowym. Zamawiający zwraca zabezpieczenie wniesione w pieniądzu z odsetkami

wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wykonawcy.

Art. 205. 1. W trakcie realizacji umowy wykonawca może dokonać zmiany formy zabezpieczenia na jedną lub kilka form, o których mowa w art. 204 ust. 1.

2. Za zgodą zamawiającego wykonawca może dokonać zmiany formy zabezpieczenia na jedną lub kilka form, o których mowa w art. 204 ust. 2.

3. Zmiana formy zabezpieczenia jest dokonywana z zachowaniem ciągłości zabezpieczenia i bez zmniejszenia jego wysokości.

Art. 206. 1. Wysokość zabezpieczenia ustala się w stosunku procentowym do ceny całkowitej podanej w ofercie albo maksymalnej wartości nominalnej zobowiązania zamawiającego wynikającego z umowy, jeżeli w ofercie podano cenę jednostkową lub ceny jednostkowe.

2. Zabezpieczenie ustala się w wysokości od 2% do 10% ceny całkowitej podanej w ofercie albo maksymalnej wartości nominalnej zobowiązania zamawiającego wynikającego z umowy.

3. Jeżeli okres realizacji zamówienia publicznego jest dłuższy niż rok, zabezpieczenie, za zgodą zamawiającego, może być tworzone przez potrącenia z należności za częściowo wykonane dostawy, usługi lub roboty budowlane.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, w dniu zawarcia umowy wykonawca jest obowiązany wnieść co najmniej 30% kwoty zabezpieczenia.

5. Zamawiający wpłaca kwoty potrącane na rachunek bankowy w tym samym dniu, w którym dokonuje zapłaty faktury.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, wniesienie pełnej wysokości zabezpieczenia nie może nastąpić później niż do połowy okresu, na który została zawarta umowa.

Art. 207. 1. Zamawiający zwraca zabezpieczenie w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia publicznego i uznania przez zamawiającego za należycie wykonane.

2. Kwota pozostawiona na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady nie może przekraczać 30% wysokości zabezpieczenia.

3. Kwota, o której mowa w ust. 2, jest zwracana nie później niż w 15 dniu po upływie okresu rękojmi za wady.

Art. 208. 1. Zamawiający może udzielić zaliczek na poczet wykonania zamówienia publicznego, jeżeli możliwość taka została przewidziana w ogłoszeniu o zamówieniu lub w innych dokumentach zamówienia, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Zaliczki mogą być udzielane, jeżeli:

- 1) zamówienie publiczne jest finansowane z udziałem:
  - a) środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej,
  - b) niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA),
  - c) niepodlegających zwrotowi środków innych niż wymienione w lit. a i b, pochodzących ze źródeł zagranicznych, lub
- 2) przedmiotem zamówienia publicznego są roboty budowlane, z uwzględnieniem art. 220 ust. 1 pkt 2.

Ograniczenie to nie dotyczy jednostek samorządu terytorialnego oraz ich związków oraz innych jednostek sektora finansów publicznych, dla których organem założycielskim lub nadzorującym jest jednostka samorządu terytorialnego.

3. Zamawiający nie może udzielić zaliczki, jeżeli wykonawca został wybrany w trybie negocjacji bez ogłoszenia.

4. Zamawiający może udzielić kolejnych zaliczek, pod warunkiem że wykonawca wykaze, że wykonał zamówienie publiczne w zakresie wartości poprzednio udzielanych zaliczek.

5. Zamawiający może żądać od wykonawcy wniesienia zabezpieczenia zaliczki w jednej lub kilku formach wskazanych w art. 204 ust. 1 i 2.

6. Zamawiający żąda wniesienia zabezpieczenia zaliczki, jeżeli przewidywana wartość zaliczek przekracza 20% wysokości wynagrodzenia wykonawcy.

7. W przypadku żądania wniesienia zabezpieczenia zaliczki, w umowie określa się formę lub formy zabezpieczenia zaliczki, wysokość zabezpieczenia, a także sposób jego wniesienia i zwrotu. Umowa może przewidywać możliwość zmiany formy zabezpieczenia zaliczki w trakcie realizacji tej umowy.

8. Przepisy ust. 2-4 i 6 nie mają zastosowania do zamawiających, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2-7.

Art. 209. 1. Zamawiający może określić szczególne warunki związane z realizacją zamówienia publicznego, pod warunkiem, że są one związane z przedmiotem zamówienia publicznego i zostały wskazane w ogłoszeniu o zamówieniu lub w innych dokumentach zamówienia.

2. Warunki, o których mowa w ust. 1, mogą obejmować aspekty gospodarcze, środowiskowe, społeczne, związane z zatrudnieniem lub innowacyjnością, w szczególności dotyczyć:

1) zatrudnienia osób:

- a) bezrobotnych lub młodocianych w celu przygotowania zawodowego, o których mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- b) niepełnosprawnych, o których mowa w przepisach o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- c) innych niż określone w lit. a lub b, o których mowa w przepisach o zatrudnieniu socjalnym

- lub we właściwych przepisach państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego;

2) zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przez wykonawcę lub podwykonawcę osób wykonujących czynności w trakcie realizacji zamówienia publicznego na roboty budowlane lub zamówienia publicznego na usługi, jeżeli jest to uzasadnione przedmiotem lub charakterem tych czynności.

3. Zamawiający podejmuje stosowne środki w celu zapewnienia na etapie realizacji zamówienia publicznego przestrzegania przez wybranego wykonawcę oraz podwykonawców przepisów prawa pracy i prawa ochrony środowiska oraz przepisów o zabezpieczeniu społecznym, w szczególności w klauzulach umownych zawiera stosowne zobowiązania wykonawcy do przestrzegania przepisów prawa pracy i prawa ochrony środowiska oraz przepisów o zabezpieczeniu społecznym oraz określa sankcje w przypadku stwierdzenia nieprzestrzegania wskazanych zobowiązań.

4. Zamawiający podejmuje stosowne środki w celu zapewnienia na etapie realizacji zamówienia publicznego, że zamówienie publiczne będzie realizował podmiot, wobec którego nie zachodzą przesłanki wykluczenia i który spełnia kryteria kwalifikacji określone przez zamawiającego.

Art. 210. 1. Zakazuje się zmian postanowień zawartych w umowie lub w umowie ramowej, chyba że zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:

- 1) zmiany, niezależnie od ich wartości pieniężnej, zostały przewidziane w dokumentach zamówienia w postaci jasnych, precyzyjnych i jednoznacznych postanowień umownych, przewidujących w szczególności możliwość zmiany wysokości wynagrodzenia wykonawcy, które określają zakres i charakter możliwych zmian umowy oraz warunki, na jakich można je wprowadzić; w postanowieniach zmiany umowy nie można przewidywać zmiany ogólnego charakteru umowy lub umowy ramowej;

- 2) zamawiający udziela zamówień dodatkowych dotychczasowemu wykonawcy robót budowlanych, usług lub dostaw, nieobjętych zamówieniem podstawowym i nieprzekraczających 50% wartości realizowanego zamówienia publicznego, które stały się niezbędne i które nie były uwzględnione w zamówieniu podstawowym, pod warunkiem że zmiana wykonawcy:
  - a) nie może zostać dokonana z powodów ekonomicznych lub technicznych, w szczególności wynikających z wymagań dotyczących zamienności lub interoperacyjności w odniesieniu do istniejącego sprzętu, usług lub instalacji, zamówionych w ramach pierwotnego zamówienia publicznego oraz
  - b) spowodowałaby istotną niedogodność lub znaczne zwiększenie kosztów dla zamawiającego;
- 3) zostały spełnione łącznie następujące warunki:
  - a) konieczność zmiany umowy lub umowy ramowej spowodowana jest okolicznościami, których zamawiający, działając z należytą starannością, nie mógł przewidzieć,
  - b) zmiana nie dotyczy ogólnego charakteru umowy,
  - c) wartość zmiany nie przekracza 50 % wartości realizowanego zamówienia publicznego;
- 4) wykonawcę, któremu zamawiający udzielił zamówienia publicznego, zastąpił nowy wykonawca, w wyniku:
  - a) jednoznacznej klauzuli umownej, o której mowa w pkt 1,
  - b) sukcesji uniwersalnej lub częściowej praw i obowiązków wykonawcy,
  - c) restrukturyzacji, w tym przejęcia, połączenia, nabycia lub upadłości, przez innego wykonawcę, który spełnia ustalone kryteria kwalifikacji, pod warunkiem że nie pociąga to za sobą innych istotnych zmian umowy i nie ma na celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy, lub
  - d) w sytuacji, gdy zamawiający przyjmuje zobowiązania wykonawcy względem jego podwykonawców;
- 5) zmiany, niezależnie od ich wartości, nie są istotne;
- 6) wartość zmian nie przekracza progów unijnych i 10% wartości realizowanego zamówienia publicznego w przypadku zamówień publicznych na usługi lub zamówień publicznych na dostawy lub 15% - w przypadku zamówień publicznych na roboty budowlane; zmiany nie mogą dotyczyć ogólnego charakteru umowy lub umowy ramowej.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i pkt 3 lit. c, zamawiający nie może wprowadzać kolejnych zmian umowy lub umowy ramowej w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 6, jeżeli dokonano kilku kolejnych zmian umowy lub umowy ramowej, wartość dopuszczalnych zmian należy oszacować na podstawie łącznej wartości netto kolejnych zmian.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, zamawiający, publikuje ogłoszenie o modyfikacji umowy w okresie jej obowiązywania.

5. Zmianę postanowień zawartych w umowie lub umowie ramowej uznaje się za istotną, jeżeli zmienia ona w sposób istotny charakter umowy w stosunku do charakteru pierwotnie zawartej umowy, oraz jeżeli spełniony został co najmniej jeden z następujących warunków:

- 1) zmiana wprowadza warunki, które, gdyby były uwzględnione w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, to w tym postępowaniu wzięliby lub mogliby wziąć udział inni wykonawcy;
- 2) zmiana prowadzi do zmiany równowagi ekonomicznej umowy lub umowy ramowej na korzyść wykonawcy w sposób nieprzewidziany w pierwotnej umowie lub umowie ramowej;
- 3) zmiana znacznie rozszerza zakres umowy lub umowy ramowej;
- 4) zmiana powoduje zastąpienie wykonawcy, któremu zamawiający udzielił zamówienia publicznego, nowym wykonawcą, w przypadkach innych niż wymienione w ust. 1 pkt 4.

6. Zmiana umowy lub umowy ramowej dokonana z naruszeniem ust. 1 podlega unieważnieniu.

Art. 211. Umowa podlega unieważnieniu, jeżeli zamawiający:

- 1) udzielił zamówienia publicznego bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w Biuletynie Zamówień, chyba że ustawa dopuściła taką możliwość;
- 2) zawarł umowę z naruszeniem przepisów art. 113 albo art. 306, jeżeli uniemożliwiło to Krajowej Izbie Odwoławczej uwzględnienie odwołania przed zawarciem umowy;
- 3) uniemożliwił składanie wniosków o dopuszczenie do udziału w dynamicznym systemie zakupów wykonawcom niedopuszczonym dotychczas do udziału w systemie lub uniemożliwił wykonawcom dopuszczonym do udziału w dynamicznym systemie zakupów złożenie ofert w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego objętego tym systemem;
- 4) udzielił zamówienia publicznego na podstawie umowy ramowej przed upływem terminu określonego w art. 113, jeżeli uniemożliwił wykonawcom, z którymi została zawarta umowa ramowa złożenie ofert w procedurze konkurencyjnej o udzielenie zamówienia publicznego na podstawie umowy ramowej.

2. Umowa nie podlega unieważnieniu, jeżeli:

- 1) w przypadku określonym w ust. 1 pkt 1 zamawiający miał uzasadnione podstawy, aby sądzić, że działa zgodnie z ustawą, a umowa została zawarta po upływie 10 dni od dnia opublikowania ogłoszenia o dobrowolnej przejrzystości ex ante lub
- 2) w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 4 i 5 zamawiający miał uzasadnione podstawy, aby sądzić, że działa zgodnie z ustawą, a umowa została zawarta po upływie terminu określonego w art. 113.

3. Unieważnienie umowy odnosi skutek od momentu jej zawarcia, z zastrzeżeniem art. 316 ust. 3 pkt 2 lit. b.

4. Z przyczyn, o których mowa w ust. 1 oraz art. 275 ust. 2 pkt 3, nie można żądać stwierdzenia nieważności umowy na podstawie art. 189 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.⁵⁾).

5. Przepis ust. 1 nie wyłącza możliwości żądania przez zamawiającego unieważnienia umowy na podstawie art. 70⁵ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny.

Art. 212. Zamawiający może wypowiedzieć umowę w okresie jej obowiązywania, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:

- 1) nastąpiła istotna zmiana umowy, co wymagało przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego;
- 2) wykonawca w momencie udzielenia zamówienia publicznego spełniał obligatoryjną przesłankę wykluczenia z postępowania;
- 3) Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził, w ramach procedury przewidzianej w art. 258 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, że państwo członkowskie uchybiło zobowiązaniom, które ciążyą na nim na mocy Traktatów, z uwagi na to, że zamawiający udzielił zamówienia publicznego, nie wypełniając swoich obowiązków wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej.

Art. 213. 1. W razie zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy, zamawiający może odstąpić od umowy w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o tych okolicznościach.

---

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 293, 379, 435, 567, 616, 945, 1091, 1296, 1161, 1296, 1585, 1626, 1741, 1924 oraz z 2015 r. poz. 218.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, wykonawca może żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania części umowy.

Rozdział 2

Podwykonawstwo

Art. 214. Wykonawca może powierzyć wykonanie części zamówienia publicznego podwykonawcy.

Art. 215. Zamawiający może żądać wskazania przez wykonawcę części zamówienia publicznego, której wykonanie zamierza powierzyć podwykonawcy, oraz podania przez wykonawcę nazw (firm) albo imienia i nazwiska, danych kontaktowych oraz przedstawicieli prawnych podwykonawców.

Art. 216. 1. Wykonawca, który zamierza powierzyć wykonanie części zamówienia publicznego podwykonawcy, przedstawia jednolity dokument obejmujący zaktualizowane oświadczenie własne podwykonawcy, potwierdzające brak przesłanek wykluczenia.

2. W przypadku powierzenia podwykonawcy realizacji część zamówienia publicznego w stosunku, do której zamawiający określił kryteria kwalifikacji, jednolity dokument obejmuje również zaktualizowane oświadczenie własne podwykonawcy, potwierdzające spełnianie przez niego kryteriów kwalifikacji.

3. Jeżeli powierzenie wykonania części zamówienia publicznego podwykonawcy następuje na etapie realizacji zamówienia publicznego, wykonawca przedstawia odpowiednie dokumenty potwierdzające brak podstaw do wykluczenia po stronie podwykonawcy.

4. Jeżeli zamawiający stwierdzi, że wobec danego podwykonawcy zachodzą podstawy wykluczenia, wykonawca obowiązany jest zastąpić danego podwykonawcę.

Art. 217. 1. W trakcie realizacji zamówienia publicznego wykonawca może za zgodą zamawiającego zmienić podwykonawcę.

2. Jeżeli zmiana albo rezygnacja z podwykonawcy dotyczy podmiotu, na którego zdolności polega wykonawca, w celu wykazania spełniania kryteriów kwalifikacji, wykonawca jest obowiązany wykazać zamawiającemu, iż proponowany inny podwykonawca lub wykonawca spełnia je w stopniu nie mniejszym niż wymagany w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Art. 218. Powierzenie realizacji części zamówienia publicznego podwykonawcom nie zwalnia wykonawcy z odpowiedzialności za prawidłową realizację zamówienia publicznego.

Art. 219. 1. W przypadku zamówień publicznych na roboty budowlane lub zamówień publicznych na usługi, które mają być wykonane na obiekcie pod bezpośrednim nadzorem zamawiającego,

zamawiający wzywa po udzieleniu zamówienia publicznego, nie później jednak niż w dniu rozpoczęcia realizacji zamówienia publicznego, wykonawcę do podania nazwy (firmy) albo imienia i nazwiska, danych kontaktowych i przedstawicieli prawnych podwykonawców, zaangażowanych w takie roboty budowlane lub usługi. Wykonawca zawiadamia zamawiającego również o wszelkich zmianach informacji, o których mowa w zdaniu pierwszym, w trakcie realizacji zamówienia publicznego, a także przekazuje informację na temat nowych podwykonawców, którym w późniejszym okresie zamierza powierzyć realizację robót budowlanych lub usług.

2. Zamawiający może żądać informacji, o których mowa w ust. 1, w przypadku zamówień publicznych na dostawę, zamówień publicznych na usługi inne niż dotyczące usług, które mają być wykonane na obiekcie pod bezpośrednim nadzorem zamawiającego, lub zamówień publicznych od dostawców uczestniczących w zamówieniach publicznych na roboty budowlane lub zamówieniach publicznych na usługi.

Art. 220. 1. W przypadku zamówień publicznych na roboty budowlane, których termin wykonywania jest dłuższy niż 12 miesięcy, jeżeli umowa przewiduje zapłatę:

- 1) wynagrodzenia należnego wykonawcy w częściach - warunkiem zapłaty przez zamawiającego drugiej i następnych części należnego wynagrodzenia za odebrane roboty budowlane jest przedstawienie dowodów zapłaty wymagalnego wynagrodzenia podwykonawcom i dalszym podwykonawcom, o których mowa w art. 222 ust. 1, biorącym udział w realizacji odebranych robót budowlanych;
- 2) całości wynagrodzenia należnego wykonawcy po wykonaniu całości robót budowlanych - zamawiający jest obowiązany przewidzieć udzielanie zaliczek, przy czym udzielanie kolejnych zaliczek przez zamawiającego wymaga przedstawienia dowodów zapłaty wymagalnego wynagrodzenia podwykonawcom i dalszym podwykonawcom, o których mowa w art. 222 ust. 1, biorącym udział w realizacji części zamówienia publicznego, za którą zaliczka została wypłacona.

2. W przypadku nieprzedstawienia przez wykonawcę wszystkich dowodów zapłaty, o których mowa w ust. 1, wstrzymuje się odpowiednio:

- 1) wypłatę należnego wynagrodzenia za odebrane roboty budowlane,
- 2) udzielenie kolejnej zaliczki

- w części równej sumie kwot wynikających z nieprzedstawionych dowodów zapłaty.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, zamawiający może wskazać w dokumentach zamówienia procentową wartość ostatniej części wynagrodzenia, która nie może wynosić więcej niż 10% wynagrodzenia należnego wykonawcy.

Art. 221. 1. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamówienia publicznego na roboty budowlane zamierzający zawrzeć umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, jest obowiązany, w trakcie realizacji zamówienia publicznego na roboty budowlane, do przedłożenia zamawiającemu projektu tej umowy, przy czym podwykonawca lub dalszy podwykonawca jest obowiązany dołączyć zgodę wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy.

2. Termin zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy przewidziany w umowie o podwykonawstwo nie może być dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia wykonawcy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy dostawy, usługi lub roboty budowlanej.

3. Zamawiający, w terminie określonym zgodnie z art. 223 ust. 1 pkt 2, zgłasza pisemne zastrzeżenia do projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane:

- 1) niespełniającej wymagań określonych w dokumentach zamówienia;
- 2) gdy przewiduje termin zapłaty wynagrodzenia dłuższy niż określony w ust. 2.

4. Niezgłoszenie pisemnych zastrzeżeń do przedłożonego projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie określonym zgodnie z art. 223 ust. 1 pkt 2, uważa się za akceptację projektu umowy przez zamawiającego.

5. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamówienia publicznego na roboty budowlane przedkłada zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia.

6. Zamawiający, w terminie określonym zgodnie z art. 223 ust. 1 pkt 2, zgłasza pisemny sprzeciw do umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w przypadkach, o których mowa w ust. 3.

7. Niezgłoszenie pisemnego sprzeciwu do przedłożonej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie określonym zgodnie z art. 223 ust. 1 pkt 2, uważa się za akceptację umowy przez zamawiającego.

8. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamówienia publicznego na roboty budowlane przedkłada zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5% wartości umowy w sprawie zamówienia publicznego oraz umów o podwykonawstwo, których przedmiot został wskazany

przez zamawiającego w dokumentach zamówienia, jako niepodlegający niniejszemu obowiązkowi. Wyłączenie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, nie dotyczy umów o podwykonawstwo o wartości większej niż 50.000 zł. Zamawiający może określić niższą wartość, od której będzie zachodził obowiązek przedkładania umowy o podwykonawstwo.

9. W przypadku, o którym mowa w ust. 8, jeżeli termin zapłaty wynagrodzenia jest dłuższy niż określony w ust. 2, zamawiający informuje o tym wykonawcę i wzywa go do doprowadzenia do zmiany tej umowy pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej.

10. Przepisy ust. 1-9 stosuje się odpowiednio do zmian tej umowy o podwykonawstwo.

Art. 222. 1. Zamawiający dokonuje bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub który zawarł przedłożoną zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez wykonawcę, podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę zamówienia publicznego na roboty budowlane.

2. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1, dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez zamawiającego umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub po przedłożeniu zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi.

3. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek, należnych podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy.

4. Przed dokonaniem bezpośredniej zapłaty zamawiający jest obowiązany umożliwić wykonawcy zgłoszenie pisemnych uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, o których mowa w ust. 1. Zamawiający informuje o terminie zgłaszania uwag, nie krótszym niż 7 dni od dnia doręczenia tej informacji.

5. W przypadku zgłoszenia uwag, o których mowa w ust. 4, w terminie wskazanym przez zamawiającego, zamawiający może:

- 1) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty albo
- 2) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy, albo

- 3) dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli podwykonawca lub dalszy podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.

6. W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, o których mowa w ust. 1, zamawiający potrąca kwotę wypłaconego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego wykonawcy.

7. Konieczność wielokrotnego dokonywania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, o których mowa w ust. 1, lub konieczność dokonania bezpośrednich zapłat na sumę większą niż 5% wartości umowy w sprawie zamówienia publicznego może stanowić podstawę do odstąpienia od umowy w sprawie zamówienia publicznego przez zamawiającego.

8. Przepisy art. 7-10 nie naruszają praw i obowiązków zamawiającego, wykonawcy, podwykonawcy i dalszego podwykonawcy wynikających z przepisów art. 647¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny.

Art. 223. 1. Umowa o roboty budowlane zawiera w szczególności postanowienia dotyczące:

- 1) obowiązku przedkładania przez wykonawcę zamawiającemu projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, a także projektu jej zmiany, oraz poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, i jej zmian;
- 2) wskazania terminu na zgłoszenie przez zamawiającego zastrzeżeń do projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, i do projektu jej zmiany lub sprzeciwu do umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, i do jej zmian;
- 3) obowiązku przedkładania przez wykonawcę zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii zawartych umów o podwykonawstwo, których przedmiotem są dostawy lub usługi, oraz ich zmian;
- 4) zasad zapłaty wynagrodzenia wykonawcy, uwarunkowanej przedstawieniem przez niego dowodów potwierdzających zapłatę wymagalnego wynagrodzenia podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom;
- 5) terminu zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy;
- 6) zasad zawierania umów o podwykonawstwo z dalszymi podwykonawcami;
- 7) wysokości kar umownych; z tytułu:
  - a) braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom,

- b) nieprzedłożenia do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub projektu jej zmiany,
- c) nieprzedłożenia poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany,
- d) braku zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3 oraz w art. 221 ust. 5, przedkładający może poświadczyć za zgodność z oryginałem kopię umowy o podwykonawstwo.

DZIAŁ VI

Zamówienia sektorowe

Art. 224. 1. Przepisy niniejszego działu stosuje się do zamówień sektorowych.

2. Przepisy ustawy stosuje się do zamówień sektorowych, chyba że przepisy niniejszego działu stanowią inaczej.

Art. 225. 1. Zamawiający może udzielić zamówienia sektorowego w trybie przetargu nieograniczonego, przetargu ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego, partnerstwa innowacyjnego albo negocjacji bez ogłoszenia. Przepisu art. 59 nie stosuje się.

Art. 226. Zamówienia sektorowego można udzielić w trybie negocjacji bez ogłoszenia, jeżeli:

- 1) zachodzi jedna z okoliczności, o których mowa w art. 60 ust. 1 pkt 2-4 oraz w pkt 6-8;
- 2) w postępowaniu prowadzonym uprzednio w trybie przetargu nieograniczonego, przetargu ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego albo partnerstwa innowacyjnego nie wpłynął żaden wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, nie zostały złożone żadne oferty lub wszystkie wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu zostały odrzucone na podstawie art. 94 albo wszystkie oferty zostały odrzucone ze względu na to, że nie są w stanie, bez istotnych zmian, zaspokoić potrzeb i spełnić wymogów zamawiającego określonych w dokumentach zamówienia, a pierwotne warunki zamówienia publicznego nie zostały w istotny sposób zmienione;
- 3) udzielano dotychczasowemu wykonawcy usług lub robót budowlanych zamówień uzupełniających, polegających na powtórzeniu tego samego rodzaju zamówień publicznych, jeżeli zamówienie uzupełniające było przewidziane w ogłoszeniu dla zamówienia podstawowego i jest zgodne z projektem, na który udzielono zamówienia podstawowego; w podstawowym projekcie należy wskazać zakres ewentualnych

- 4) zamówienie sektorowe dotyczy dodatkowych dostaw realizowanych przez dotychczasowego wykonawcę, których celem jest częściowa wymiana dostarczonych produktów lub instalacji, bądź zwiększenie bieżących dostaw lub rozbudowa istniejących instalacji, jeżeli zmiana wykonawcy zobowiązywałaby zamawiającego do nabywania materiałów o innych właściwościach technicznych, co powodowałoby niekompatybilność lub nieproporcjonalnie duże trudności techniczne w użytkowaniu i utrzymaniu;
- 5) możliwe jest udzielenie zamówienia sektorowego po okazyjnej cenie, w związku z możliwością zakupu towarów po cenie znacznie niższej od zwykłych cen rynkowych, wynikającą ze szczególnie sprzyjających okoliczności dostępnych jedynie przez bardzo krótki czas.

Art. 227. 1. Zamawiający zaprasza do ubiegania się o zamówienie sektorowe w trybie przetargu nieograniczonego, przetargu ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego albo partnerstwa innowacyjnego, za pomocą ogłoszenia o zamówieniu.

2. W trybie przetargu ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego albo partnerstwa innowacyjnego zamawiający może zaprosić do ubiegania się o zamówienie sektorowe za pomocą ogłoszenia o istnieniu systemu kwalifikowania.

3. W trybie przetargu ograniczonego albo negocjacji z ogłoszeniem zamawiający może zaprosić do ubiegania się o zamówienie sektorowe za pomocą okresowego ogłoszenia informacyjnego, pod warunkiem że ogłoszenie to spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) odnosi się wyraźnie do dostaw, robót budowlanych lub usług będących przedmiotem zamówienia sektorowego, które ma zostać udzielone;
- 2) wskazuje, że zamówienie sektorowe zostanie udzielone w trybie przetargu ograniczonej lub negocjacji z ogłoszeniem bez publikacji ogłoszenia o zamówieniu;
- 3) zawiera zaproszenie zainteresowanych wykonawców do wyrażenia zainteresowania;
- 4) zawiera dodatkowe informacje określone w załączniku VI do dyrektywy sektorowej.
- 5) zostało przekazane Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej co najmniej na 35 dni i nie więcej niż na 12 miesięcy przed dniem wysłania zaproszenia do potwierdzenia zainteresowania.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, zamawiający zaprasza wykonawców, którzy po opublikowaniu okresowego ogłoszenia informacyjnego, poinformowali zamawiającego, że są zainteresowani udziałem w postępowaniu, do potwierdzenia tego zainteresowania, informując jednocześnie o terminie składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu.

5. Zaproszenie do potwierdzenia zainteresowania, o którym mowa w ust. 4, zawiera co najmniej:

- 1) w przypadku zamówień uzupełniających – charakter i ilość, łącznie ze wszelkimi opcjami dotyczącymi zamówień uzupełniających, oraz, w miarę możliwości, szacunkowy czas przeznaczony na wykonanie tych opcji; w przypadku zamówień publicznych na roboty budowlane, zamówień publicznych na dostawy lub zamówień publicznych na usługi – charakter i ilość oraz, jeżeli jest to możliwe, szacunkowy termin publikacji przyszłych ogłoszeń dotyczących tych zamówień;
- 2) informację na temat trybu udzielenia zamówienia sektorowego;
- 3) w stosownych przypadkach, datę rozpoczęcia lub zakończenia realizacji dostaw, robót budowlanych lub usług;
- 4) warunki ekonomiczne i techniczne, gwarancje finansowe oraz informacje wymagane od wykonawców;
- 5) formę zamówienia sektorowego będącego przedmiotem zaproszenia do składania ofert;
- 6) kryteria oceny ofert i ich wagę lub, w stosownych przypadkach, kolejność tych kryteriów według ich ważności, jeżeli nie zostało to wskazane w okresowym ogłoszeniu informacyjnym, w opisie przedmiotu zamówienia lub w zaproszeniu do składania ofert lub do negocjacji;
- 7) odniesienie do adresu strony internetowej, na której zostały udostępnione dokumenty zamówienia.

Art. 228. 1. Termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu wynosi co do zasady 30 dni i nie może być krótszy niż 15 dni.

2. W przypadku gdy okresowe ogłoszenie informacyjne stanowi zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu wynosi co do zasady 30 dni i nie może być krótszy niż 15 dni od dnia wysłania zaproszenia do potwierdzenia zainteresowania.

Art. 229. 1. W przypadku postępowania o udzielenie zamówienia sektorowego prowadzonego w trybie przetargu ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego albo partnerstwa innowacyjnego zamawiający może ograniczyć liczbę kandydatów, których zaprosi odpowiednio do składania ofert, do negocjacji albo do udziału w dialogu.

2. Zamawiający wskazuje w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie lub w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania obiektywne i niedyskryminacyjne kryteria selekcji, które zamierza stosować, oraz liczbę kandydatów, których zamierza zaprosić, zapewniającą konkurencję.

3. W postępowaniu prowadzonym w trybie negocjacji z ogłoszeniem, po zakończeniu negocjacji

zamawiający zaprasza oferentów, z którym prowadził negocjacje do składania ofert. Przepisów dotyczących składania ofert wstępnych w trybie negocjacji z ogłoszeniem nie stosuje się.

4. W postępowaniu prowadzonym w trybie przetargu ograniczonego albo negocjacji z ogłoszeniem termin składania ofert może zostać ustalany w drodze wzajemnego porozumienia zamawiającego z kandydatami dopuszczonymi do udziału w postępowaniu, a w przypadku braku takiego porozumienia – nie może być krótszy niż 10 dni od dnia wyłania zaproszenia do składania ofert.

Art. 230. 1. Zamawiający może ustanowić system kwalifikowania wykonawców, do udziału w którym dopuszcza wykonawców spełniających warunki wskazane przez zamawiającego w ogłoszeniu o istnieniu systemu kwalifikowania wykonawców, dotyczące określonej kategorii zamówień sektorowych, i wpisuje ich do wykazu zakwalifikowanych wykonawców.

Art. 231. 1. Zamawiający, w celu ustanowienia systemu kwalifikowania wykonawców, przekazuje do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej ogłoszenie o istnieniu systemu kwalifikowania wykonawców.

2. Zamawiający udostępnia na profilu nabywcy ogłoszenie o istnieniu systemu kwalifikowania wykonawców przez cały okres ważności systemu.

Art. 232. 1. System kwalifikowania wykonawców ustanawia się na czas oznaczony, w sposób umożliwiający wykonawcom składanie wniosków o dopuszczenie do udziału w systemie i ich aktualizację przez cały okres ważności tego systemu. Okres ważności systemu kwalifikowania wykonawców zamawiający określa w ogłoszeniu o istnieniu systemu kwalifikowania wykonawców.

2. W przypadku zmiany okresu ważności systemu kwalifikowania wykonawców zamawiający przekazuje Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej ponowne ogłoszenie o istnieniu systemu kwalifikowania wykonawców albo w przypadku zakończenia funkcjonowania tego systemu - ogłoszenia o udzieleniu zamówienia.

Art. 233. 1. Zamawiający ustala obiektywne zasady oraz podstawy wykluczenia i kryteria kwalifikacji wykonawców wnioskujących o udział w systemie kwalifikowania wykonawców oraz obiektywne kryteria i zasady funkcjonowania tego systemu, w szczególności wpis do systemu oraz ewentualną okresową aktualizację kwalifikacji.

2. Podstawy wykluczenia, kryteria i zasady, o których mowa w ust. 1, zamawiający udostępnia zainteresowanym wykonawcom na ich wniosek.

3. Zamawiający niezwłocznie informuje zainteresowanych wykonawców o każdej aktualizacji podstaw wykluczenia, kryteriów i zasad, o których mowa w ust. 1.

4. Jeżeli zamawiający uzna, że system kwalifikowania wykonawców innego zamawiającego spełnia

jego wymogi, podaje on zainteresowanym wykonawcom nazwę tego zamawiającego.

Art. 234. 1. Wykonawca ubiegający się o dopuszczenie do udziału w systemie kwalifikowania wykonawców składa wniosek wraz z oświadczeniem o spełnianiu warunków określonych przez zamawiającego w ogłoszeniu o istnieniu systemu kwalifikowania wykonawców, a jeżeli zamawiający żąda dokumentów potwierdzających spełnianie warunków, również te dokumenty.

2. W okresie ważności systemu kwalifikowania wykonawców wykonawcy dotychczas niedopuszczeni do systemu mogą w dowolnym momencie złożyć wniosek o dopuszczenie do udziału w systemie.

Art. 235. 1. Zamawiający zawiadamia niezwłocznie wykonawcę o dopuszczeniu albo odmowie dopuszczenia do udziału w systemie kwalifikowania wykonawców, podając uzasadnienie faktyczne i prawne.

2. Za dopuszczonych do udziału w postępowaniu uważa się wykonawców dopuszczonych do udziału w systemie kwalifikowania wykonawców, w określonej kategorii zamówień sektorowych.

3. Wykonawcy dopuszczeni do udziału w systemie kwalifikowania wykonawców wpisywani są do wykazu zakwalifikowanych wykonawców, do odpowiedniej kategorii zamówień sektorowych, prowadzonego przez zamawiającego i aktualizowanego przez cały okres trwania systemu.

4. Wykonawcy dopuszczeni do udziału w systemie kwalifikowania wykonawców nie są zobowiązani do złożenia dokumentów potwierdzających spełnianie warunków wskazanych w ogłoszeniu o istnieniu systemu kwalifikowania wykonawców przy kolejnych zamówieniach sektorowych objętych tym systemem, o ile złożone dokumenty są aktualne, w rozumieniu odrębnych przepisów.

Art. 236. Opłaty pobierane w ramach systemu kwalifikowania wykonawców muszą być proporcjonalne do poniesionych kosztów.

Art. 237. 1. Zamawiający ustala warunki udziału kandydatów i oferentów na podstawie obiektywnych zasad.

2. Określając obiektywne zasady i ustalając warunki udziału wykonawców ubiegających się o dopuszczenie do systemu kwalifikowania wykonawców oraz kandydatów i oferentów w postępowaniu prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego, ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego albo partnerstwa innowacyjnego, zamawiający może stosować przesłanki wykluczenia, o których mowa w art. 88, a w przypadku gdy jest podmiotem, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-4 – stosuje przesłanki wykluczenia, o których mowa w art. 88 ust. 1, oraz kryteria kwalifikacji, o których mowa w art. 89

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 2, stosuje się przepisy art. 98.

Art. 238. Do zamówień sektorowych nie stosuje się przepisu art. 70 ust. 5.

Art. 239. 1. Zamawiający może zawrzeć umowę ramową na okres nie dłuższy niż 8 lat; w uzasadnionych przypadkach, w szczególności ze względu na przedmiot zamówienia sektorowego i szczególny interes zamawiającego, umowa taka może być zawarta na okres dłuższy.

2. Zamówień sektorowych opartych na umowie ramowej udziela się na podstawie obiektywnych zasad i kryteriów określonych w dokumentach zamówienia dotyczących umowy ramowej, które mogą obejmować ponowne poddanie zamówienia sektorowego procedurze konkurencyjnej pomiędzy wykonawcami będącymi stroną zawartej umowy ramowej oraz gwarantują równe traktowanie tych wykonawców.

3. W przypadku ponownego poddania zamówienia sektorowego procedurze konkurencyjnej, zamawiający wyznacza termin składania ofert z uwzględnieniem czasu niezbędnego do przygotowania i złożenia ofert w odniesieniu do każdego konkretnego zamówienia sektorowego, i udziela zamówienia sektorowego oferentowi, który złożył ofertę najkorzystniejszą ekonomicznie na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w umowie ramowej.

4. Zamawiający nie może wykorzystywać umów ramowych do ograniczania konkurencji.

Art. 240. 1. Zamawiający może poinformować o swoich zamiarach odnośnie planowanych zamówień sektorowych lub umów ramowych, publikując okresowe ogłoszenie informacyjne. Przepisy art. 76 stosuje się odpowiednio.

2. Jeżeli okresowe ogłoszenie informacyjne zawiera wszystkie informacje wymagane dla ogłoszenia o zamówieniu, w zakresie, w jakim były one dostępne w momencie publikacji okresowego ogłoszenia informacyjnego, i zostało opublikowane na profilu nabywcy na co najmniej 35 dni i nie więcej niż 12 miesięcy przed dniem przekazania Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej ogłoszenia o zamówieniu, zamawiający może w postępowaniu prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego skrócić termin składania ofert do 15 dni.

Art. 241. 1. W przypadku zamówienia publicznego na dostawy zamawiający może odrzucić ofertę, w której udział towarów pochodzących z państw członkowskich Unii Europejskiej lub państw, z którymi Unia Europejska zawarła umowy o równym traktowaniu przedsiębiorców, nie przekracza 50%.

2. Jeżeli nie można wybrać oferty najkorzystniejszej ekonomicznie ze względu na to, że złożono dwie lub więcej ofert o takiej samej cenie lub przedstawiających taką samą relację jakości do ceny, zamawiający wybiera ofertę, która nie mogłaby zostać odrzucona na podstawie ust. 1. Ceny przedstawione w ofertach są takie same, jeżeli różnica między ceną oferty najkorzystniejszej ekonomicznie a cenami innych ofert, które nie mogłyby zostać odrzucone na podstawie ust. 1, nie

przekracza 3%.

Art. 242. 1. Zakazuje się zmian postanowień zawartych w umowie lub w umowie ramowej, chyba że:

- 1) zachodzi co najmniej jedna z okoliczności określonych w art. 210 ust. 1 pkt 1 oraz pkt 4-6 lub
- 2) zamawiający udziela zamówień dodatkowych dotychczasowemu wykonawcy robót budowlanych, usług lub dostaw, nieobjętych zamówieniem podstawowym, które stały się niezbędne i które nie były uwzględnione w zamówieniu podstawowym, pod warunkiem że zmiana wykonawcy:
  - a) nie może zostać dokonana z powodów ekonomicznych lub technicznych, w szczególności wynikających z wymagań dotyczących zamienności lub interoperacyjności w odniesieniu do istniejącego sprzętu, usług lub instalacji, zamówionych w ramach pierwotnego zamówienia sektorowego oraz
  - b) spowodowałaby istotną niedogodność lub znaczne zwiększenie kosztów dla zamawiającego, lub
- 3) zostały spełnione łącznie następujące warunki:
  - a) konieczność zmiany umowy lub umowy ramowej spowodowana jest okolicznościami, których zamawiający, działając z należytą starannością, nie mógł przewidzieć,
  - b) zmiana nie dotyczy ogólnego charakteru umowy.

2. Przepisy art. 210 ust. 3-6 stosuje się.

Art. 243. Zamawiający zaprasza do ubiegania się o zamówienie sektorowe na usługi społeczne i inne szczególne usługi, o których mowa w załączniku XVII do dyrektywy sektorowej, za pomocą:

- 1) ogłoszenia o zamówieniu lub
  - 2) okresowego ogłoszenia informacyjnego publikowanego w sposób ciągły, lub
  - 3) ogłoszenia o istnieniu systemu kwalifikowania publikowanego w sposób ciągły
- zgodnie ze standardowymi formularzami, o których mowa w art. 72 ust. 2.

DZIAŁ VII

Zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa

Art. 244. 1. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się do zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa.

2. Przepisy ustawy stosuje się do zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, chyba że przepisy niniejszego rozdziału stanowią inaczej.

Art. 245. 1. Do udzielania zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa na usługi niepriorytetowe, o których mowa w ust. 2, stosuje się przepisy ustawy dotyczące ogłoszeń o udzieleniu zamówienia oraz opisu przedmiotu zamówienia publicznego.

2. Wykaz usług o charakterze priorytetowym i niepriorytetowym stanowi odpowiednio załącznik I i II do dyrektywy obronnej.

Art. 246. 1. W postępowaniach o udzielenie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa komunikacja i wymiana informacji pomiędzy zamawiającym a wykonawcami odbywa się, zgodnie z wyborem zamawiającego, za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe albo posłańca, osobiście, albo przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2013 r. poz. 1422).

2. Wybrane środki komunikacji muszą być ogólnie dostępne i nie mogą ograniczać dostępu wykonawców do postępowania o udzielenie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa.

3. Zamawiający może żądać w ogłoszeniu o zamówieniu, aby wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu przekazywane przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną były potwierdzane w postaci papierowej, podpisane własnoręcznym podpisem albo w postaci elektronicznej, podpisane bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

4. Informacja o złożeniu wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu może być przekazana telefonicznie przed upływem terminu składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu. Wniosek uważa się za złożony w terminie, jeżeli przed upływem terminu składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu został on złożony w postaci papierowej, podpisany własnoręcznym podpisem i zamawiający otrzymał go nie później niż w terminie 7 dni od dnia upływu terminu składania wniosków.

5. Ofertę sporządza się, pod rygorem nieważności, w postaci papierowej, podpisaną własnoręcznym podpisem albo, za zgodą zamawiającego, w postaci elektronicznej, podpisaną bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

Art. 247. Ogłoszenia w postępowaniu o udzielenie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa przekazuje się Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej za pośrednictwem operatora

pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, faksem albo zgodnie z formatem i procedurami elektronicznego przesyłania ogłoszeń wskazanymi na stronie internetowej, o której mowa w ust. 3 załącznika VI do dyrektywy obronnej.

Art. 248. 1. Zamawiający może opublikować wstępne ogłoszenie informacyjne, w którym podaje:

- 1) dla robót budowlanych - podstawowe cechy zamówień w dziedzinach obronności bezpieczeństwa lub umów ramowych na roboty budowlane, których zamawiający zamierza udzielić;
- 2) dla dostaw - zsumowaną wartość zamówień w dziedzinach obronności bezpieczeństwa lub umów ramowych na dostawy, w podziale na grupy produktów, w ramach danej grupy określonej we Wspólnym Słowniku Zamówień, których zamawiający zamierza udzielić w terminie następnych 12 miesięcy;
- 3) dla usług - zsumowaną wartość zamówień w dziedzinach obronności bezpieczeństwa lub umów ramowych na usługi, w każdej z kategorii usług określonej we Wspólnym Słowniku Zamówień, których zamawiający zamierza udzielić w terminie następnych 12 miesięcy.

2. Przepisy art. 76 ust. 2 i 3 nie stosuje się.

Art. 249. 1. O udzielenie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa mogą ubiegać się wykonawcy mający siedzibę albo miejsce zamieszkania w jednym z państw członkowskich Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub państwie, z którym Unia Europejska lub Rzeczpospolita Polska zawarła umowę międzynarodową dotyczącą tych zamówień.

2. Zamawiający może określić w ogłoszeniu o zamówieniu, że o zamówienie w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa mogą ubiegać się również wykonawcy z innych państw, niż wymienione w ust. 1.

Art. 250. 1. Z postępowania o udzielenie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa wyklucza się wykonawców, o których mowa w art. 88 ust. 1 pkt 1-3

2. Z postępowania o udzielenie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa zamawiający może wykluczyć:

- 1) wykonawców, o których mowa w art. 88 ust. 2 pkt 1 i 4;
- 2) wykonawców, wobec których wydano prawomocny wyrok sądu lub ostateczną decyzję administracyjną o zaleganiu z uiszczeniem podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, albo którzy naruszyli obowiązki dotyczące płatności podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne;

- 3) wykonawców będących osobą fizyczną, spółką jawną, spółką partnerską, spółką komandytową, spółką komandytowo-akcyjną lub osobą prawną, jeżeli, odpowiednio, taka osoba, wspólnik, partner lub członek zarządu, komplementariusz, urzędujący członek organu zarządzającego:
- a) naruszył zobowiązania dotyczące bezpieczeństwa informacji lub bezpieczeństwa dostaw w związku z wykonaniem, niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zamówienia publicznego,
  - b) wprowadził w błąd co do okoliczności będących podstawą uznania przez zamawiającego spełniania kryteriów kwalifikacji lub braku podstaw do wykluczenia z powodu niespełniania kryteriów;
- wykonawców będących osobą fizyczną, spółką jawną, spółką partnerską, spółką komandytową, spółką komandytowo-akcyjną lub osobą prawną, jeżeli, odpowiednio, w stosunku do takiej osoby, wspólnika, partnera lub członka zarządu, komplementariusza, urzędującego członka organu zarządzającego, lub w związku z podejmowanym przez niego działaniem lub zaniechaniem podjęto decyzję o cofnięciu poświadczenia bezpieczeństwa, o której mowa w art. 33 ust. 11 ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 182, poz. 1228);
- 4) wykonawców, którzy naruszyli zobowiązania w zakresie bezpieczeństwa informacji lub bezpieczeństwa dostaw, lub których uznano za nieposiadających wiarygodności niezbędnej do wykluczenia zagrożenia dla bezpieczeństwa państwa, także w inny sposób niż w drodze wydania decyzji o cofnięciu świadectwa bezpieczeństwa przemysłowego, o której mowa w art. 66 ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych;
- 5) wykonawców, którzy mają siedzibę albo miejsce zamieszkania w innym państwie, niż państwa, o których mowa w art. 249 ust. 1, z zastrzeżeniem art. 249 ust. 2;
- 6) wykonawców, który w okresie 3 lat, przed wszczęciem postępowania, w sposób zawiniony poważnie naruszył obowiązki zawodowe, w szczególności gdy wykonawca w wyniku zamierzonego działania lub rażącego niedbalstwa nie wykonał lub nienależycie wykonał zamówienie publiczne, co zamawiający jest w stanie wykazać za pomocą dowolnych środków dowodowych, jeżeli zamawiający przewidział taką możliwość wykluczenia wykonawcy w ogłoszeniu o zamówieniu, z wyjątkiem przypadków gdy wykonawcy, udowodnią, że podjęli konkretne środki techniczne, organizacyjne i kadrowe, które mają zapobiec zawinionemu i poważnemu naruszaniu obowiązków zawodowych w przyszłości oraz naprawili szkody powstałe w wyniku naruszenia obowiązków zawodowych lub zobowiązali się do ich naprawienia.

2. Zamawiający żąda od wykonawcy dokumentów potwierdzających brak podstaw wykluczenia oraz spełnianie kryteriów kwalifikacji.

3. Wykonawca na żądanie zamawiającego i w zakresie przez niego wskazanym jest zobowiązany wykazać, nie później niż na dzień składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub składania ofert, spełnianie kryteriów kwalifikacji oraz brak podstaw do wykluczenia z powodu niespełniania przesłanek, o których mowa w ust. 1 i 2.

3. Informacje stanowiące przesłankę utraty wiarygodności wykonawcy, wskazujące na możliwość utraty przez niego zdolności ochrony informacji niejawnych, podlegają ochronie zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych.

4. Zamawiający odstępuje od uzasadnienia decyzji o wykluczeniu, w przypadku gdy informacje otrzymane od instytucji właściwych w sprawach ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego lub zewnętrznego państwa, stanowiące podstawę wykluczenia wykonawcy z uwagi na zagrożenie dla bezpieczeństwa państwa, są informacjami niejawnymi i przekazujący je zastrzegł, iż nie wyraża zgody na udzielanie informacji o treści dokumentu.

Art. 251. Do zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa nie stosuje się art. 88 ust. 4.

Art. 252. 1. Zamawiający przekazuje wykonawcy, który ubiega się o udzielenie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, informacje niejawne niezbędne do wykonania tego zamówienia, pod warunkiem że wykonawca daje rękojmię zachowania tajemnicy informacji niejawnych w sposób określony w przepisach o ochronie informacji niejawnych.

2. Zamawiający informuje wykonawcę o ciężącym na nim obowiązku zapewnienia ochrony informacji niejawnych, które uzyskał w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa oraz po jego zakończeniu, w sposób określony w przepisach o ochronie informacji niejawnych.

3. Zamawiający może zobowiązać wykonawcę do poinformowania podwykonawców o ciężącym na nich obowiązku ochrony informacji niejawnych, które uzyskali w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa oraz po jego zakończeniu, w sposób określony w przepisach o ochronie informacji niejawnych.

Art. 253. 1. W celu zapewnienia bezpieczeństwa informacji niejawnych zamawiający określa w dokumentach zamówienia wymagania związane z realizacją zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa. Zamawiający w dokumentach zamówienia może określić w szczególności:

- 1) zobowiązanie wykonawcy i podwykonawcy do zachowania poufnego charakteru informacji niejawnych znajdujących się w jego posiadaniu lub z którymi zapozna się w

- trakcie realizacji zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i po jego zakończeniu, zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych;
- 2) zobowiązanie wykonawcy do uzyskania zobowiązania podwykonawcy, któremu zleci podwykonawstwo w trakcie realizacji zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, do zachowania poufnego charakteru informacji niejawnych znajdujących się w jego posiadaniu lub z którymi zapozna się w postępowaniu o udzielenie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i po jego zakończeniu, zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych;
  - 3) zobowiązanie wykonawcy do bezzwłocznego dostarczenia informacji dotyczących nowych podwykonawców, w tym podania ich nazwy (firmy) i siedziby oraz danych, które umożliwiają zamawiającemu stwierdzenie, że każdy z nich posiada kwalifikacje wymagane do zachowania poufnego charakteru informacji niejawnych, do których mają dostęp lub które zostaną wytworzone w związku z wykonywaniem umowy o podwykonawstwo;
  - 4) prawo zweryfikowania lub odsunięcia pracowników wykonawcy, którzy mają brać udział w realizacji zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, zarówno na etapie prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, jak również na etapie realizacji umowy, jeżeli wymaga tego ochrona podstawowych interesów bezpieczeństwa państwa albo jest to konieczne w celu podniesienia bezpieczeństwa realizowanych zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa.

2. W celu zapewnienia bezpieczeństwa dostaw zamawiający określa w dokumentach zamówienia wymagania związane z realizacją zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa. Zamawiający w dokumentach zamówienia może określić w szczególności:

- 1) zobowiązanie wykonawcy do złożenia dokumentacji gwarantującej spełnianie wymogów w zakresie wywozu, transferu lub tranzytu towarów związanych z zamówieniem w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, w tym wszelkich dokumentów towarzyszących uzyskanych od danego państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- 2) zobowiązanie wykonawcy do określenia ograniczeń obowiązujących zamawiającego w zakresie ujawniania, transferu lub wykorzystania produktów i usług lub rezultatów związanych z tymi produktami i usługami będących wynikiem postanowień dotyczących kontroli wywozu lub bezpieczeństwa;
- 3) zobowiązanie wykonawcy do złożenia dokumentacji gwarantującej, że organizacja i lokalizacja realizowanych dostaw umożliwia mu spełnienie wymogów zamawiającego w zakresie bezpieczeństwa dostaw określonych w dokumentacji zamówienia, a także

zobowiązanie do zagwarantowania, że ewentualne zmiany w realizacji dostaw w trakcie realizacji zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa nie wpłyną negatywnie na zgodność z tymi wymogami;

- 4) zobowiązanie, na uzgodnionych warunkach, wykonawcy do zapewnienia możliwości realizacji zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa w przypadku wzrostu potrzeb zamawiającego w wyniku sytuacji kryzysowej;
- 5) zobowiązanie wykonawcy do złożenia dokumentacji otrzymanej od władz państwowych wykonawcy dotyczącej zapewnienia możliwości realizacji zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa w przypadku wzrostu potrzeb zamawiającego, wynikających z sytuacji kryzysowej;
- 6) zobowiązanie wykonawcy do zapewnienia utrzymania, modernizacji lub adaptacji dostaw stanowiących przedmiot zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa;
- 7) zobowiązanie wykonawcy do bezzwłocznego informowania zamawiającego o każdej zmianie, jaka zaszła w jego organizacji, realizacji dostaw lub strategii przemysłowej, mogącej mieć wpływ na jego zobowiązania wobec zamawiającego;
- 8) zobowiązanie wykonawcy, na uzgodnionych warunkach, do zapewnienia, w przypadku gdy nie będzie on już w stanie zapewnić dostaw zamawiającemu, wszelkich szczególnych środków produkcji części zamiennych, elementów oraz specjalnego wyposażenia testowego, w tym rysunków technicznych, licencji i instrukcji użytkowania.

3. Zamawiający może określić w dokumentach zamówienia wymagania związane z realizacją zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, w zakresie podwykonawstwa, dotyczące:

- 1) wskazania w ofercie części zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, której wykonanie powierzone zostanie podwykonawcom oraz podania nazw (firm) podwykonawców wraz z przedmiotem umów o podwykonawstwo, dla których są oni proponowani - w przypadku, w którym wykonawca nie jest zobowiązany przez zamawiającego do wyboru podwykonawców zgodnie z procedurą określoną w niniejszym rozdziale;
- 2) niezwłocznego informowania o wszelkich zmianach dotyczących podwykonawców, które wystąpią w trakcie wykonywania zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa;
- 3) stosowania przewidzianej w przepisach niniejszego rozdziału procedury wyboru podwykonawców wszystkich lub niektórych części zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, które wykonawca zamierza powierzyć podwykonawcom;
- 4) zawarcia z innymi podmiotami umowy o podwykonawstwo, zgodnie z art. 255 ust. 1.

4. Określenie w dokumentach zamówienia wymagań, o których mowa w ust. 2, nie może skutkować zobowiązaniem wykonawcy do uzyskania od władz państwa członkowskiego Unii Europejskiej zobowiązania ograniczającego swobodę tego państwa w zakresie stosowania, zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa międzynarodowego lub unijnego, swoich krajowych kryteriów dotyczących zezwoleń na eksport, transfer lub tranzyt.

Art. 254. 1. Zamawiający może udzielić zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa w trybie przetargu ograniczonego albo negocjacji z ogłoszeniem. Zamawiający może udzielić zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa w trybie dialogu konkurencyjnego albo negocjacji bez ogłoszenia w przypadkach określonych w niniejszym rozdziale.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 zdanie pierwsze, zamawiający może wybrać najkorzystniejszą ofertę z zastosowaniem aukcji elektronicznej.

3. Zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa można udzielić w trybie dialogu konkurencyjnego, jeżeli zachodzą łącznie następujące okoliczności:

- 1) nie jest możliwe udzielenie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa w trybie przetargu ograniczonego lub negocjacji z ogłoszeniem, ponieważ ze względu na szczególnie złożony charakter zamówienia nie można opisać przedmiotu zamówienia publicznie zgodnie lub obiektywnie określić uwarunkowań prawnych lub finansowych wykonania zamówienia;
- 2) cena nie jest jedynym kryterium wyboru oferty najkorzystniejszej ekonomicznie.

4. Zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa można udzielić w trybie negocjacji bez ogłoszenia, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:

- 1) przedmiotem zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa są rzeczy wytwarzane jedynie do celów prac badawczych i rozwojowych z wyjątkiem produkcji seryjnej mającej na celu osiągnięcie zysku lub pokrycie poniesionych kosztów badań lub rozwoju;
- 2) w postępowaniu prowadzonym uprzednio w trybie przetargu ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem albo dialogu konkurencyjnego nie wpłynął żaden wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, nie zostały złożone żadne oferty lub wszystkie oferty zostały odrzucone na podstawie art. 110 ust. 1 pkt 4, a pierwotne warunki zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa nie zostały w istotny sposób zmienione;
- 3) ze względu na pilną potrzebę udzielenia zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa wynikającą z sytuacji kryzysowej nie można zachować terminów, w tym

- terminów skróconych, określonych dla przetargu ograniczonego lub negocjacji z ogłoszeniem;
- 4) ze względu na pilną potrzebę udzielenia zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa lub wyjątkową sytuację, niewynikającą z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, której wcześniej nie można było przewidzieć, nie można zachować terminów, w tym terminów skróconych, określonych dla przetargu ograniczonego lub negocjacji z ogłoszeniem;
  - 5) przedmiot zamówienia publicznego na usługi lub zamówienia publicznego na dostawy jest przeznaczony do celów usług badawczych lub rozwojowych, innych niż usługi, o których mowa w art. 346 TFUE;
  - 6) w przypadku zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa związanych ze świadczeniem usług transportu lotniczego i morskiego dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, a także sił, do których zadań należy ochrona bezpieczeństwa, związanych z uczestnictwem w misji zagranicznej, jeżeli zamawiający musi zwrócić się o takie usługi do wykonawców, którzy gwarantują ważność swoich ofert jedynie przez tak krótki okres, że terminy przewidziane dla przetargu ograniczonego lub negocjacji z ogłoszeniem, w tym skrócone terminy, nie mogą być dotrzymane; lub
  - 7) w postępowaniu prowadzonym uprzednio w trybie przetargu ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem albo dialogu konkurencyjnego wszystkie oferty zostały odrzucone, pod warunkiem że pierwotne warunki zamówienia publicznego nie zostały w istotny sposób zmienione i zamawiający uwzględni w tym postępowaniu wszystkich wykonawców, którzy podczas wcześniejszego postępowania prowadzonego w trybie przetargu ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem albo dialogu konkurencyjnego złożyli oferty.
  - 8) dostawy, usługi lub roboty budowlane mogą być świadczone tylko przez jednego wykonawcę:
    - a) z przyczyn technicznych o obiektywnym charakterze,
    - b) z przyczyn związanych z ochroną praw wyłącznych, wynikających z odrębnych przepisów;
  - 9) zamówienie dotyczy dodatkowych dostaw realizowanych przez dotychczasowego wykonawcę, których celem jest częściowe wznowienie dostaw lub odnowienie instalacji, lub zwiększenie dostaw, lub rozbudowa instalacji istniejących, jeżeli zmiana wykonawcy zobowiązywałaby zamawiającego do nabywania materiałów o innych właściwościach technicznych, co powodowałoby niekompatybilność lub nieproporcjonalnie duże

trudności techniczne w użytkowaniu i utrzymaniu; przy czym czas trwania takich zamówień nie może przekraczać 5 lat,

- 10) w okresie 5 lat od udzielenia zamówienia podstawowego, dotychczasowemu wykonawcy usług lub robót budowlanych udzielane jest zamówienie uzupełniające tego samego rodzaju, co zamówienie podstawowe, pod warunkiem że zamówienie podstawowe zostało udzielone w trybie przetargu ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem albo dialogu konkurencyjnego, a zamówienie uzupełniające było przewidziane w ogłoszeniu o zamówieniu dla zamówienia podstawowego, i jest zgodne z przedmiotem zamówienia podstawowego;
- 11) w przypadku udzielania dotychczasowemu wykonawcy usług lub robót budowlanych zamówień dodatkowych, nieobjętych zamówieniem podstawowym i nieprzekraczających łącznie 50% wartości realizowanego zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, niezbędnych do jego prawidłowego wykonania, których wykonanie stało się konieczne na skutek sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia, jeżeli:
  - a) z przyczyn technicznych lub gospodarczych oddzielenie zamówienia dodatkowego od zamówienia podstawowego wymagałoby poniesienia niewspółmiernie wysokich kosztów lub
  - b) wykonanie zamówienia podstawowego jest uzależnione od wykonania zamówienia dodatkowego;
- 12) możliwe jest udzielenie zamówienia publicznego na dostawy na szczególnie korzystnych warunkach w związku z likwidacją działalności innego podmiotu, postępowaniem egzekucyjnym albo upadłościowym;
- 13) zamówienie publiczne na dostawy jest dokonywane na giełdzie towarowej w rozumieniu przepisów o giełdach towarowych, w tym na giełdzie towarowej innych państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

5. W nadzwyczajnych okolicznościach związanych z oczekiwanym okresem funkcjonowania dostarczonych urządzeń, instalacji lub systemów, a także trudnościami technicznymi, jakie może spowodować zmiana wykonawcy, do zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa udzielanych w trybie negocjacji bez ogłoszenia na podstawie:

- 1) ust. 4 pkt 9 - nie stosuje się wymogu, aby czas trwania takiego zamówienia nie przekraczał 5 lat;
- 2) ust. 4 pkt 10 - nie stosuje się wymogu udzielenia zamówienia uzupełniającego w okresie 5 lat od udzielenia zamówienia podstawowego.

Art. 255. 1. Zamawiający, udzielając zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, może zawrzeć umowę ramową po przeprowadzeniu postępowania, stosując odpowiednio przepisy dotyczące udzielania zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa w trybie przetargu ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem albo dialogu konkurencyjnego.

2. Umowę ramową zawiera się na okres nie dłuższy niż 7 lat.

3. Umowę ramową można zawrzeć na okres dłuższy niż 7 lat, jeżeli jest to konieczne ze względu na wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności, przy uwzględnianiu oczekiwanego okresu funkcjonowania dostarczonych urządzeń, instalacji lub systemów, a także trudności technicznych, jakie może spowodować zmiana wykonawcy.

4. W przypadku zawarcia umowy ramowej na okres dłuższy niż 7 lat zamawiający podaje w ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia uzasadnienie nadzwyczajnych okoliczności, o których mowa w ust. 3.

5. Umowę ramową zawiera się:

- 1) z jednym wykonawcą;
- 2) co najmniej z trzema wykonawcami, chyba że oferty niepodlegające odrzuceniu złożyło mniej wykonawców.

6. Zamawiający nie może wykorzystywać umowy ramowej do ograniczania konkurencji.

7. Zamawiający udziela zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, którego przedmiot jest objęty umową ramową:

- 1) wykonawcy, z którym zawarł umowę ramową, na warunkach określonych w umowie ramowej;
- 2) wykonawcom, z którymi zawarł umowę ramową, zapraszając do składania ofert.

8. Udzielając zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, o którym mowa w ust. 7, zamawiający może dokonać zmiany warunków zamówienia w stosunku do określonych w umowie ramowej, jeżeli zmiana ta nie jest istotna. Zamawiający nie może dokonać zmiany kryteriów oceny ofert określonych w umowie ramowej.

9. Oferta składana w wyniku zaproszenia, o którym mowa w ust. 7 pkt 2, nie może być mniej korzystna od oferty złożonej w postępowaniu prowadzonym w celu zawarcia umowy ramowej.

Art. 256. 1. Zamawiający, udzielając zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa w trybie przetargu ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem albo dialogu konkurencyjnego wyznacza termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu z uwzględnieniem czasu

niezbędnego do przygotowania i złożenia wymaganych dokumentów, z tym że termin ten nie może być krótszy niż 37 dni.

2. Jeżeli zamawiający dopuszcza składanie ofert za pomocą profilu nabywcy minimalny termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, o którym mowa w ust. 1, może zostać skrócony o 7 dni.

3. Jeżeli zachodzi pilna potrzeba udzielenia zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, zamawiający może wyznaczyć krótszy termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, jednak nie krótszy niż:

- 1) 10 dni - od dnia przekazania ogłoszenia o zamówieniu Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej, zgodnie z formatem i procedurami elektronicznego przesyłania ogłoszeń wskazanymi na stronie internetowej, o której mowa w ust. 3 załącznika VI do dyrektywy obronnej;
- 2) 15 dni - od dnia przekazania ogłoszenia o zamówieniu Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej faksem.

Art. 257. 1. Wraz z wnioskiem o dopuszczenie do udziału w postępowaniu w trybie przetargu ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem albo dialogu konkurencyjnego kandydat składa oświadczenia własne o spełnianiu kryteriów kwalifikacji oraz braku podstaw wykluczenia, a jeżeli zamawiający żąda dokumentów potwierdzających spełnianie tych kryteriów lub braku podstaw wykluczenia, również te dokumenty.

2. W przypadku złożenia po terminie wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu zamawiający niezwłocznie zawiadamia wykonawcę o złożeniu wniosku po terminie oraz zwraca wniosek po upływie terminu do wniesienia odwołania.

Art. 258. 1. Zamawiający, udzielając zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa w trybie przetargu ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem albo dialogu konkurencyjnego, zaprasza do składania odpowiednio ofert, ofert wstępnych albo udziału w dialogu kandydatów, którzy spełniają nie podlegają wykluczeniu oraz spełniają kryteria kwalifikacji, w liczbie określonej w ogłoszeniu o zamówieniu, zapewniającej konkurencję, nie mniejszej niż 3.

2. Jeżeli liczba wykonawców, którzy nie podlegają wykluczeniu oraz spełniają kryteria kwalifikacji, jest zbyt niska, aby zapewnić rzeczywistą konkurencję, zamawiający może:

- 1) zawiesić postępowanie i ponownie opublikować ogłoszenie o zamówieniu, określając, z zastosowaniem przepisów dotyczących terminów składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, nowy termin składania wniosków odpowiednio w trybie przetargu

ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem albo dialogu konkurencyjnego oraz informując o tym kandydatów, którzy nie podlegają wykluczeniu oraz spełniają kryteria kwalifikacji, albo

- 2) unieważnić postępowanie i wszcząć nowe postępowanie o udzielenie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, zamawiający zaprasza do udziału w postępowaniu wszystkich kandydatów, którzy odpowiedzieli na pierwsze lub drugie ogłoszenie o zamówieniu i spełniają nie podlegają wykluczeniu oraz spełniają kryteria kwalifikacji.

4. Wraz z zaproszeniem do składania ofert w trybie przetargu ograniczonego, zaproszeniem do składania ofert wstępnych w trybie negocjacji z ogłoszeniem albo zaproszeniem do udziału w dialogu w dialogu konkurencyjnym zamawiający przekazuje dokumenty zamówienia, chyba że dokumenty te zostały udostępnione na profilu nabywcy, wówczas zamawiający odpowiednio w zaproszeniu do składania ofert, do składania ofert wstępnych albo do udziału w dialogu podaje adres profilu nabywcy.

Art. 259. 1. W postępowaniu o udzielenie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa w trybie przetargu ograniczonego, termin składania ofert ten nie może być krótszy niż 40 dni od dnia wysłania zaproszenia do składania ofert.

2. Jeżeli zamawiający opublikował wstępne ogłoszenia informacyjne, o ile wstępne ogłoszenie informacyjne zawierało wszystkie informacje wymagane dla ogłoszenia o zamówieniu, w zakresie, w jakim były one dostępne w momencie publikacji wstępnego ogłoszenia informacyjnego ogłoszenia, i zostało przekazane Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej lub opublikowane na profilu nabywcy na co najmniej 52 dni i nie więcej niż 12 miesięcy przed dniem przekazania Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej ogłoszenia o zamówieniu, termin składania ofert, o którym mowa w ust. 1, może zostać skrócony do 22 dni od dnia wysłania zaproszenia do składania ofert.

3. Jeżeli zachodzi pilna potrzeba udzielenia zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, zamawiający może wyznaczyć termin składania ofert nie krótszy niż 10 dni od dnia wysłania zaproszenia do składania ofert.

4. Zamawiający może wyznaczyć termin składania ofert, o którym mowa w ust. 1, krótszy o 5 dni, jeżeli udostępni dokumenty zamówienia na profilu nabywcy nie później niż od dnia publikacji ogłoszenia o zamówieniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej do upływu terminu składania ofert.

Art. 260. 1. W przypadku zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa kryteriami oceny ofert są cena albo cena i inne kryteria odnoszące się do przedmiotu zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, w szczególności jakość, funkcjonalność, parametry techniczne,

zastosowanie najlepszych dostępnych technologii w zakresie oddziaływania na środowisko, koszty eksploatacji, serwis oraz terminy wykonania zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa lub kryteria takie, jak koszt cyklu życia produktu, rentowność, serwis posprzedażny i pomoc techniczna, bezpieczeństwo dostaw, interoperacyjność oraz właściwości operacyjne, określone w dokumentach zamówienia. Do zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 104 ust. 4 nie stosuje się.

2. Zamawiający, udzielając zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa w trybie przetargu ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego albo negocjacji bez ogłoszenia, określa w dokumentach zamówienia kryteria oceny ofert wraz z ich opisem, podaniem znaczenia tych kryteriów oraz sposobem oceny ofert.

Art. 261. 1. Zamawiający może odrzucić ofertę na podstawie przesłanek odrzucenia oferty innych niż przesłanki, o których mowa w art. 110, pod warunkiem określenia ich w ogłoszeniu o zamówieniu i w innych dokumentach zamówienia, w sposób jednoznaczny i wyczerpujący oraz zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców.

2. Wykonawca może zwrócić się do zamawiającego z wnioskiem o wyjaśnienie przesłanek odrzucenia oferty.

Art. 262. 1. Zamawiający może zobowiązać wykonawcę do zawarcia umowy o podwykonawstwo, określając w ogłoszeniu o zamówieniu przedział wartości obejmujących minimalny i maksymalny procent wartości umowy w sprawie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, który ma być przedmiotem umowy o podwykonawstwo.

2. Ilekroć w przepisach niniejszego działu jest mowa o umowie o podwykonawstwo należy przez to rozumieć pisemną umowę o charakterze odpłatnym, zawieraną w celu wykonania zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa między wybranym przez zamawiającego wykonawcą a co najmniej jednym innym podmiotem.

3. Łączna wartość umów o podwykonawstwo, które wykonawca będzie zobowiązany zawrzeć, nie może przekroczyć 30% szacunkowej wartości zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa udzielonego wykonawcy.

4. Każdy procent wartości umowy o podwykonawstwo mieszczący się w przedziale, o którym mowa w ust. 1, uznaje się za spełniający wymogi dotyczące podwykonawstwa, które wykonawca jest zobowiązany zlecić podwykonawcy.

5. Wykonawca, na żądanie zamawiającego, wskazuje w ofercie część zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, którą powierzy podwykonawcom, w celu spełnienia obowiązku zawarcia umowy o podwykonawstwo.

6. Wykonawca zawiera umowę o podwykonawstwo w zakresie procentowej wartości umowy w sprawie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, jakiej wymaga od niego zamawiający.

7. Powierzenie wykonania zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa podwykonawcom nie zwalnia wykonawcy wobec zamawiającego z odpowiedzialności za wykonanie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa.

Art. 263. 1. Wykonawca zobowiązany do zawarcia umowy o podwykonawstwo, zgodnie z art. 262 ust. 1, wszczyna postępowanie w sprawie wyboru podwykonawców, publikując ogłoszenie o zamówieniu na podwykonawstwo w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Wykonawca stosuje odpowiednio przepisy o ogłoszeniu o zamówieniu.

2. W ogłoszeniu o zamówieniu na podwykonawstwo wykonawca opisuje sposób dokonywania oceny spełniania warunków przez podwykonawcę.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku spełnienia co najmniej jednej z przesłanek udzielenia zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa w trybie negocjacji bez ogłoszenia.

4. Wykonawca może opublikować w Biuletynie Zamówień lub przekazać Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej ogłoszenie o zamiarze zawarcia umowy o podwykonawstwo części zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa udzielonego wykonawcy, którego szacunkowa wartość jest mniejsza niż progi unijne.

Art. 264. Wykonawca może spełnić wymagania zamawiającego dotyczące wyboru podwykonawcy także przez zawarcie umowy ramowej w sprawie powierzenia podwykonawstwa.

Art. 265. 1. Wykonawca, w ofercie, może zaproponować realizację w ramach podwykonawstwa części wartości umowy w sprawie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, która wykracza poza przedział, o którym mowa w art. 262 ust. 1.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, wykonawca wskazuje w ofercie, na żądanie zamawiającego, części zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, które zamierza powierzyć podwykonawcom, oraz podaje nazwy (firmy) podwykonawców, jeżeli zostali wybrani.

Art. 266. 1. Zamawiający, w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa albo w czasie wykonywania umowy w sprawie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, może odmówić wyrażenia zgody na zawarcie umowy z podwykonawcą

zapropnowanym przez wykonawcę w przypadku niespełnienia przez podwykonawcę kryteriów kwalifikacji przewidzianych dla wykonawcy tego zamówienia.

2. Do oceny spełnienia przez podwykonawcę warunków, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio opis przedmiotu zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa w postępowaniu dotyczącym wyboru wykonawcy, mając na uwadze opis przedmiotu umowy o podwykonawstwo.

3. Zamawiający zawiadamia wykonawcę o powodach odmowy wyrażenia zgody na zawarcie umowy z podwykonawcą, wskazując kryteria kwalifikacji, których proponowany podwykonawca nie spełnia.

4. Przepis art. 250, dotyczący przesłanek wykluczenia, stosuje się do podwykonawców.

Art. 267. 1. Przy ustalaniu szacunkowej wartości zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa na podwykonawstwo przepisy rozdziału 5 działu I stosuje się odpowiednio.

2. Przepisów art. 263 ust. 1-3 i art. 264 nie stosuje się do powierzenia wykonania części zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa udzielonego wykonawcy, jeżeli wartość umowy o podwykonawstwo jest mniejsza niż progi unijne.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, wykonawca, zawierając umowę o podwykonawstwo, stosuje zasady Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności dotyczące równego traktowania, uczciwej konkurencji i przejrzystości.

Art. 268. Wykonawca nie udziela zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa o podwykonawstwo, jeżeli:

- 1) żaden z podwykonawców biorących udział w postępowaniu w sprawie wyboru podwykonawców nie spełnia kryteriów kwalifikacji w postępowaniu lub
- 2) żadna z ofert złożonych przez podwykonawców biorących udział w postępowaniu w sprawie wyboru podwykonawców nie spełnia wymagań określonych w ogłoszeniu o zamówieniu o podwykonawstwo

- i może to skutkować niespełnieniem przez wykonawcę wymogów wynikających z umowy w sprawie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa.

Art. 269. 1. Za podwykonawcę nie uznaje się:

- 1) podmiotu, na który wykonawca może wywierać, bezpośrednio lub pośrednio, dominujący wpływ, podmiotu, który może wywierać dominujący wpływ na wykonawcę, podmiotu, który jako wykonawca podlega dominującemu wpływowi innego podmiotu w wyniku

stosunku własności, udziału finansowego lub zasad określających jego działanie, w związku z:

- a) posiadaniem ponad połowy udziałów lub akcji podmiotu pozostającego pod dominującym wpływem lub
  - b) posiadaniem ponad połowy głosów wynikających z udziałów lub akcji tego podmiotu, lub
  - c) prawem do powoływania ponad połowy składu organu zarządzającego lub nadzorczego tego podmiotu;
- 2) grupy podmiotów utworzonych w celu uzyskania powierzenia wykonania części zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa udzielonego wykonawcy;
  - 3) podmiotu powiązanego z grupą, o której mowa w pkt 2, w sposób określony w pkt 1.

2. Wykonawca podaje w ofercie wykaz podmiotów, które nie mogą być uznane za podwykonawców, i aktualizuje go po zaistnieniu zmian w stosunkach między podmiotami.

Art. 270. W postępowaniu o udzielenie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa:

- 1) w zakresie udzielania informacji zamawiający może odmówić udzielania informacji, jeżeli jej ujawnienie mogłoby utrudnić stosowanie przepisów prawa lub byłoby sprzeczne z interesem publicznym, w szczególności z interesami związanymi z obronnością lub bezpieczeństwem, lub mogłoby szkodzić zgodnie z prawem interesom handlowym wykonawców, lub mogłoby zaszkodzić uczciwej konkurencji pomiędzy nimi;
- 2) wykonawca może przedstawić inny dokument, potwierdzający w sposób wystarczający spełnianie opisanego przez zamawiającego warunku, jeżeli z uzasadnionej przyczyny wykonawca nie może przedstawić dokumentów dotyczących posiadanej wiedzy, doświadczenia, dysponowania odpowiednim potencjałem technicznym lub osobami zdolnymi do wykonania zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa wymaganych przez zamawiającego;
- 3) podmioty uczestniczące w nim mogą zapoznać się z dokumentami niejawnymi w czytelnicy w kancelarii tajnej zamawiającego, pod warunkiem posiadania poświadczenia bezpieczeństwa zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych.

Art. 271. 1. Zamawiający może udzielić zaliczek na poczet wykonania zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, jeżeli:

- 1) możliwość taka została przewidziana w ogłoszeniu o zamówieniu lub w innych dokumentach zamówienia lub
- 2) wykonawca został wybrany w trybie negocjacji bez ogłoszenia.

2. Zamawiający może udzielić zaliczek w przypadku udzielenia zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa w trybie negocjacji bez ogłoszenia, jeżeli:

- 1) wysokość jednorazowej zaliczki nie przekracza 25% wartości wynagrodzenia wykonawcy;
- 2) zasady udzielania zaliczek zostały określone w zaproszeniu do negocjacji i pozostaną niezmiennie w toku realizacji umowy w sprawie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa.

Art. 272. Po zawarciu umowy w sprawie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa zamawiający publikuje ogłoszenie o udzieleniu zamówienia, nie później niż w terminie 48 dni od zawarcia umowy lub umowy ramowej.

DZIAŁ VIII

Prezes Urzędu Zamówień Publicznych

Rozdział 1

Zakres działania

Art. 273. 1. Centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach zamówień publicznych jest Prezes Urzędu.

2. Nadzór nad Prezesem Urzędu sprawuje Prezes Rady Ministrów.

3. Obsługę Prezesa Urzędu zapewnia Urząd.

4. Organizację Urzędu określa statut nadany, w drodze zarządzenia, przez Prezesa Rady Ministrów.

Art. 274. 1. Prezes Urzędu jest powoływany przez Prezesa Rady Ministrów spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru. Prezes Rady Ministrów odwołuje Prezesa Urzędu.

2. Stanowisko Prezesa Urzędu może zajmować osoba, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;
- 2) jest obywatelem polskim;
- 3) korzysta z pełni praw publicznych;
- 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 5) posiada kompetencje kierownicze;

- 6) posiada co najmniej 6-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym;
- 7) posiada doświadczenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Prezesa Urzędu.

3. Informację o naborze na stanowisko Prezesa Urzędu ogłasza się przez udostępnienie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie Urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Ogłoszenie powinno zawierać:

- 1) nazwę i adres Urzędu;
- 2) określenie stanowiska;
- 3) wymagania związane ze stanowiskiem wynikające z przepisów prawa;
- 4) zakres zadań wykonywanych na stanowisku;
- 5) wskazanie wymaganych dokumentów;
- 6) termin i miejsce składania dokumentów;
- 7) informację o metodach i technikach naboru.

4. Termin, o którym mowa w ust. 3 pkt 6, nie może być krótszy niż 10 dni od dnia udostępnienia ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

5. Nabór na stanowisko Prezesa Urzędu przeprowadza zespół, powołany przez Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. W toku naboru ocenia się doświadczenie zawodowe kandydata, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku, na które jest przeprowadzany nabór, oraz kompetencje kierownicze.

6. Ocena wiedzy i kompetencji kierowniczych, o których mowa w ust. 5, może być dokonana na zlecenie zespołu przez osobę niebędącą członkiem zespołu, która posiada odpowiednie kwalifikacje do dokonania tej oceny.

7. Członek zespołu oraz osoba, o której mowa w ust. 6, mają obowiązek zachowania w tajemnicy informacji dotyczących osób ubiegających się o stanowisko, uzyskanych w trakcie naboru.

8. W toku naboru zespół wyłania nie więcej niż 3 kandydatów, których przedstawia Szefowi Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

9. Z przeprowadzonego naboru zespół sporządza protokół zawierający:

- 1) nazwę i adres Urzędu;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór, oraz liczbę kandydatów;
- 3) imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 3 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze;

- 4) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru;
- 5) uzasadnienie dokonanego wyboru albo powody niewyłonienia kandydata;
- 6) skład zespołu.

10. Wynik naboru ogłasza się niezwłocznie przez udostępnienie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Informacja o wyniku naboru zawiera:

- 1) nazwę i adres Urzędu;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór;
- 3) imiona, nazwiska wybranych kandydatów oraz ich miejsca zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego albo informację o niewyłonieniu kandydata.

11. Udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów ogłoszenia o naborze oraz o wyniku tego naboru jest bezpłatne.

Art. 275. 1. Prezes Urzędu:

- 1) opracowuje oraz opiniuje projekty aktów normatywnych dotyczących zamówień publicznych;
- 2) nakłada kary pieniężne w przypadkach przewidzianych w ustawie;
- 3) prowadzi działania edukacyjne z zakresu systemu zamówień publicznych, w szczególności opracowuje programy szkoleń, organizuje oraz inspiruje szkolenia z zakresu zamówień publicznych;
- 4) przygotowuje i upowszechnia przykładowe wzory umów w sprawach zamówień publicznych, regulaminów oraz innych dokumentów stosowanych przy udzielaniu zamówień publicznych, a także informacje i wytyczne dotyczące stosowania przepisów z zakresu zamówień publicznych;
- 5) przeprowadza kontrole udzielania zamówień publicznych w zakresie przewidzianym ustawą;
- 6) upowszechnia orzeczenia Krajowej Izby Odwoławczej, wyroki sądów powszechnych i administracyjnych, Trybunału Konstytucyjnego oraz Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej dotyczące zamówień publicznych;
- 7) prowadzi współpracę międzynarodową w sprawach związanych z zamówieniami publicznymi, w szczególności z Komisją Europejską oraz państwami członkowskimi Unii Europejskiej;
- 8) monitoruje funkcjonowanie systemu zamówień publicznych, w szczególności dokonuje analiz funkcjonowania systemu zamówień publicznych;

- 9) opracowuje i przedstawia Radzie Ministrów roczne sprawozdanie o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych, w tym w zakresie realizacji zadania, o którym mowa w pkt 4;
- 10) przekazuje co trzy lata Komisji Europejskiej sprawozdanie z monitorowania funkcjonowania systemu zamówień publicznych oraz sprawozdanie statystyczne dotyczące zamówień publicznych poniżej progów unijnych;
- 11) utrzymuje platformę e-Zamówienia;
- 12) występuje z pozwem o unieważnienie umowy w przypadkach, o których mowa w ust. 2;
- 13) w przypadku ujawnienia naruszenia przepisów ustawy stanowiącego czyn naruszający dyscyplinę finansów publicznych, zawiadamia właściwego rzecznika dyscypliny finansów publicznych o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych, z wyjątkiem przypadków, gdy ustała karalność naruszenia dyscypliny finansów publicznych;
- 14) prowadzi działania związane z informatyzacją systemu zamówień publicznych;
- 15) podejmuje indywidualne rozstrzygnięcia w sprawach przewidzianych ustaw;
- 16) przedstawia Prezesowi Rady Ministrów nie rzadziej niż na trzy lata plan sposobu wykonania w latach kolejnych zadań określonych w pkt 4.

2. Prezes Urzędu może w sprawach istotnych dla systemu zamówień publicznych wystąpić do sądu o unieważnienie:

- 1) części umowy, wykraczającej poza określenie przedmiotu zamówienia publicznego zawarte w dokumentach zamówienia;
- 2) zmian umowy dokonanych z naruszeniem art. 201 ust. 2;
- 3) umowy w przypadku dokonania przez zamawiającego czynności lub zaniechania dokonania czynności z naruszeniem przepisu ustawy, które miało lub mogło mieć wpływ na wynik postępowania.

3. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 2, wygasa z upływem 3 lat od dnia zawarcia lub zmiany umowy.

Art. 276. 1. Prezes Urzędu wykonuje zadania wynikające z ustawy przy pomocy nie więcej niż 2 wiceprezesów Urzędu.

2. Wiceprezesów Urzędu powołuje Prezes Rady Ministrów, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, na wniosek Prezesa Urzędu. Prezes Rady Ministrów odwołuje wiceprezesów Urzędu na wniosek Prezesa Urzędu.

3. Zespół przeprowadzający nabór na stanowiska, o których mowa w ust. 2, powołuje Prezes Urzędu.

4. Do sposobu przeprowadzenia na boru na stanowiska, o których mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 274 ust. 2-11.

Rozdział 2

Rada Zamówień Publicznych

Art. 277. 1. Rada Zamówień Publicznych, zwana dalej "Radą", jest organem doradczo-opiniodawczym Prezesa Urzędu.

2. Rada w szczególności:

- 1) wyraża opinie w szczególnie istotnych sprawach systemu zamówień publicznych, przedstawionych jej przez Prezesa Urzędu;
- 2) opiniuje projekty aktów normatywnych dotyczących zamówień publicznych;
- 3) opiniuje roczne sprawozdania Prezesa Urzędu o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych;
- 4) ustala zasady etyki zawodowej osób wykonujących określone w ustawie zadania w systemie zamówień publicznych.

Art. 278. 1. W skład Rady wchodzi od 10 do 15 członków powoływanych przez Prezesa Rady Ministrów.

2. Uprawnionymi do zgłaszania kandydatów są w szczególności kluby parlamentarne, ogólnokrajowe organizacje samorządu terytorialnego oraz ogólnokrajowe organizacje przedsiębiorców.

3. Prezes Rady Ministrów powołuje członków Rady spośród osób, które:

- 1) są obywatelami polskimi;
- 2) korzystają z pełni praw publicznych;
- 3) nie były karane za przestępstwo popełnione w związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego, przestępstwo przekupstwa lub inne przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych;
- 4) posiadają wiedzę i autorytet dające rękojmię prawidłowej realizacji zadań Rady.

4. Prezes Rady Ministrów powołuje spośród osób, o których mowa w ust. 1, przewodniczącego Rady. Rada wybiera wiceprzewodniczącego Rady ze swojego grona.

5. Członkom Rady przysługuje wynagrodzenie za udział w pracach Rady.

6. Tryb pracy Rady określa regulamin przyjęty przez Radę.

Art. 279. 1. Kadencja Rady upływa wraz z upływem kadencji Prezesa Urzędu.

2. Członkostwo w Radzie wygasa w przypadku upływu kadencji Rady, śmierci członka Rady, jego odwołania albo rezygnacji.

3. Prezes Rady Ministrów odwołuje członka Rady, jeżeli przestał on odpowiadać jednemu z warunków określonych w art. 279 ust. 3, a na wniosek Prezesa Urzędu w razie:

- 1) niewykonywania obowiązków członka Rady;
- 2) utraty autorytetu dającego rękojmię prawidłowej realizacji zadań Rady;
- 3) choroby uniemożliwiającej sprawowanie funkcji członka Rady.

Art. 280. 1. Obsługę prac Rady zapewnia Urząd.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wynagrodzenia przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i pozostałych członków Rady, mając na względzie pełnioną funkcję oraz zakres obowiązków przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i pozostałych członków Rady.

Rozdział 3

Kontrola udzielania zamówień publicznych – przepisy ogólne

Art. 281. 1. Prezes Urzędu przeprowadza kontrolę przestrzegania przez zamawiającego przepisów ustawy.

2. Kontrolę przeprowadza się w siedzibie Urzędu, z tym że kontrolę udzielania zamówień publicznych dotyczącą dokumentów zawierających informację niejawną, której nadano klauzulę "tajne" albo "ściśle tajne", można przeprowadzić w siedzibie zamawiającego.

Art. 282. 1. Pracownik lub wiceprezes Urzędu podlega wyłączeniu z udziału w kontroli, jeżeli:

- 1) uczestniczył w kontrolowanym postępowaniu lub czynnościach bezpośrednio związanych z jego przygotowaniem po stronie zamawiającego lub wykonawcy;
- 2) pozostaje w związku małżeńskim, faktycznym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo jest związany z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli z osobą występującą w kontrolowanym postępowaniu po stronie zamawiającego lub wykonawcy, jego zastępcą prawnym lub członkami władz osób prawnych ubiegających się o udzielenie kontrolowanego zamówienia publicznego;

- 3) przed upływem 3 lat od dnia wszczęcia kontrolowanego postępowania pozostawał w stosunku pracy lub zlecenia z zamawiającym lub wykonawcą albo był członkiem władz osób prawnych ubiegających się o udzielenie kontrolowanego zamówienia publicznego;
- 4) pozostaje z osobą występującą w kontrolowanym postępowaniu po stronie zamawiającego lub wykonawcy w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności.

2. Pracownik, wiceprezes lub Prezes Urzędu składają do akt kontroli, w której wykonują czynności, oświadczenie o braku podstaw do wyłączenia z powodu okoliczności, o których mowa w ust. 1.

3. Pracownik lub wiceprezes Urzędu informuje Prezesa Urzędu o przyczynach powodujących jego wyłączenie z udziału w kontroli. Prezes Urzędu rozstrzyga o wyłączeniu pracownika lub wiceprezesa Urzędu w drodze postanowienia.

4. W przypadku niepoinformowania o przyczynach powodujących wyłączenie z udziału w kontroli, Prezes Urzędu wyłącza z urzędu pracownika lub wiceprezesa Urzędu w drodze postanowienia, jeżeli zachodzą wobec niego okoliczności, o których mowa w ust. 1.

5. W okresie od poinformowania o podstawach wyłączenia z udziału w kontroli do czasu wydania postanowienia rozstrzygającego o wyłączeniu z udziału w kontroli, pracownik lub wiceprezes Urzędu podejmuje jedynie czynności niecierpiące zwłoki.

6. Jeżeli okoliczności, o których mowa w ust. 1 zachodzą wobec Prezesa Urzędu, wyznacza on w formie pisemnej, wiceprezesa Urzędu do podejmowania ewentualnych czynności w sprawie kontroli, podając uzasadnienie swojego wyłączenia.

7. Przepisy ust. 1 – 6 stosuje się także do innych czynności, o których mowa w rozdziale 3-5 niniejszego działu.

Art. 283. 1. Prezes Urzędu może:

- 1) żądać od zamawiającego lub innych podmiotów niezwłocznego przekazania kopii dokumentów związanych z zamówieniem publicznym, potwierdzonych za zgodność z oryginałem przez zamawiającego lub inny podmiot;
- 2) żądać od zamawiającego lub innych podmiotów udzielenia, w terminie przez niego wyznaczonym, wyjaśnień w sprawach związanych z zamówieniem publicznym;
- 3) zasięgnąć opinii biegłych, jeżeli ustalenie lub ocena stanu faktycznego sprawy lub dokonanie innych czynności, wymaga wiadomości specjalnych.

2. Biegłemu przysługuje wynagrodzenie, które pokrywa Prezes Urzędu. Wydatki na wynagrodzenie biegłego dokonywane są w sposób celowy i oszczędny, umożliwiając terminową realizację zadań, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, a także zgodnie z procedurą wydatkowania środków ze źródeł zagranicznych, jeżeli wynagrodzenie współfinansowane jest z takich źródeł.

3. Biegły składa oświadczenie o braku podstaw do wyłączenia z powodu okoliczności, o których mowa w art. 282 ust. 1.

4. Stan faktyczny sprawy ustala się na podstawie całokształtu zebranego materiału, w szczególności dokumentów związanych z zamówieniem publicznym, wyjaśnień zamawiającego lub innych podmiotów oraz opinii biegłych.

Art. 284. 1. Z kontroli sporządza się informację o wyniku kontroli, która zawiera w szczególności:

- 1) nazwę (firmę) i adres zamawiającego;
- 2) datę rozpoczęcia i zakończenia kontroli;
- 3) imiona i nazwiska kontrolujących;
- 4) określenie postępowania, które było przedmiotem kontroli;
- 5) informację o braku stwierdzenia naruszeń albo o stwierdzonych naruszeniach wraz ze wskazaniem ustaleń, na których zostały oparte;
- 6) informację o prawie wniesienia zastrzeżeń.

2. W przypadku kontroli uprzedniej, informacja o wyniku kontroli zawiera także zalecenia pokontrolne – jeżeli w toku kontroli stwierdzono, że jest zasadne unieważnienie postępowania lub usunięcie stwierdzonych naruszeń.

3. Dla kontroli prowadzi się akta kontroli, obejmujące w szczególności:

- 1) dokumenty, o których mowa w art. 282 ust. 2-4 i 6 i art. 283 ust. 3,
- 2) materiały zgromadzone w trakcie kontroli, w szczególności dokumenty związane z zamówieniem publicznym, wyjaśnienia i opinie biegłych,
- 3) ustalenia dokonane w trakcie kontroli,
- 4) informację o wyniku kontroli,
- 5) zastrzeżenia do wyniku kontroli wraz z informacją i opinią, o których mowa w art. 285 ust. 4 i 6;
- 6) dokumenty, o których mowa w art. 292 ust. 3 i 5,
- 7) zawiadomienie lub wnioski dotyczące czynności, o których mowa w art. 275 ust. 1 pkt 2, 12 lub 13.

4. Korespondencję dotyczącą czynności związanych z kontrolą, w tym w szczególności dotyczącą przekazania wyjaśnień lub dokumentów, wszczęcia kontroli planowych i doraźnych, informacji o wyniku kontroli, zastrzeżeń do wyniku kontroli, wykonania zaleceń pokontrolnych, przekazuje się za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe lub przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

Art. 285. 1. Od wyniku kontroli zamawiającemu przysługuje prawo wniesienia umotywowanych zastrzeżeń do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej.

2. Zastrzeżenia wnosi się, za pośrednictwem Prezesa Urzędu, w terminie 15 dni od dnia doręczenia informacji o wyniku kontroli.
3. Prezes Urzędu odrzuca zastrzeżenia wniesione po terminie, o którym mowa w ust. 2.
4. Prezes Urzędu uwzględnia zastrzeżenia w całości albo oddała je w całości lub w części. Informację o uwzględnieniu albo o oddaleniu zastrzeżeń Prezes Urzędu przekazuje zamawiającemu w terminie 15 dni od dnia ich otrzymania.
5. W przypadku oddalenia zastrzeżeń, Prezes Urzędu przekazuje je do rozpatrzenia przez Krajową Izbę Odwoławczą wraz z informacją, o której mowa w ust. 4 oraz materiałami zebranymi w trakcie kontroli.
6. Krajowa Izba Odwoławcza rozpatruje zastrzeżenia w zakresie oddalonym przez Prezesa Urzędu, w terminie 15 dni od otrzymania zastrzeżeń. W wyniku rozpatrzenia zastrzeżeń Krajowa Izba Odwoławcza w składzie trzyosobowym wydaje, w formie uchwały, opinię w której uwzględnia zastrzeżenia albo je w całości lub w części oddała. Opinia zawiera uzasadnienie faktyczne i prawne.
7. Opinię, o której mowa w ust. 6, Prezes Krajowej Izby Odwoławczej przekazuje niezwłocznie Prezesowi Urzędu oraz zamawiającemu. Wraz z opinią Prezes Krajowej Izby Odwoławczej zwraca Prezesowi Urzędu także materiały, o których mowa w ust. 5.8. Opinia Krajowej Izby Odwoławczej jest ostateczna.
9. Do członków Krajowej Izby Odwoławczej rozpatrujących zastrzeżenia przepis art. 311 stosuje się odpowiednio.
10. Ostatecznym rozpatrzeniem zastrzeżeń jest:
  - 1) uwzględnienie przez Prezesa Urzędu zastrzeżeń w całości;
  - 2) w przypadku oddalenia przez Prezesa Urzędu zastrzeżeń w całości lub w części - wydanie opinii, o której mowa w ust. 6.

Rozdział 4

Kontrola planowa i doraźna

Art. 286. 1. Prezes Urzędu może przeprowadzać kontrole na podstawie planu kontroli.

2. Wszczęcie kontroli planowej może poprzedzać postępowanie wyjaśniające.

Art. 287. 1. Wszczęciem kontroli planowej jest przekazanie zamawiającemu informacji o wszczęciu kontroli planowej.

2. Wszczęcie kontroli planowej może nastąpić nie później niż w terminie 3 lat od dnia udzielenia zamówienia publicznego lub zmiany umowy lub unieważnienia postępowania. W przypadku wszczęcia kontroli planowej przed zawarciem umowy w sprawie zamówienia publicznego przepisy art. 290 ust. 4, art. 291 ust. 2, art. 292 stosuje się odpowiednio.

Art. 288. 1. Zakończeniem kontroli planowej jest doręczenie zamawiającemu:

- 1) informacji o wyniku kontroli, jeżeli nie wniesiono zastrzeżeń;
- 2) informacji, że zastrzeżenia zostały odrzucone, jeżeli wniesiono zastrzeżenia po upływie terminu, o którym mowa w art. 285 ust. 2;
- 3) informacji o ostatecznym rozpatrzeniu zastrzeżeń, jeśli wniesiono zastrzeżenia do informacji o wyniku kontroli w terminie, o którym mowa w art. 285 ust. 2.

2. Prezes Urzędu może sporządzić zbiorczą informację o wynikach kontroli przeprowadzonych na podstawie planu kontroli. Zbiorcza informacja o wynikach kontroli może zawierać w szczególności:

- 1) określenie celu i zakresu kontroli oraz termin ich prowadzenia;
- 2) ustalenia z kontroli wskazujące zakres stwierdzonych naruszeń,
- 3) wnioski dotyczące poprawy funkcjonowania kontrolowanego obszaru.

Art. 289. 1. Prezes Urzędu może wszcząć kontrolę doraźną z urzędu.

2. Prezes Urzędu może wszcząć kontrolę doraźną na wniosek instytucji zarządzającej, o której mowa w przepisach o Narodowym Planie Rozwoju, w przepisach o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, w przepisach o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich lub w przepisach o pomocy społecznej, zwanej dalej "instytucją zarządzającą", lub na wniosek agencji płatniczej, o której mowa w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, jeżeli z uzasadnienia wniosku wynika, że zamawiający:

- 1) nie zamieścił ogłoszenia o zamówieniu zgodnie z przepisami ustawy;
- 2) zastosował tryb negocjacji bez ogłoszenia z naruszeniem przepisów ustawy;
- 3) opisał przedmiot zamówienia publicznego, podstawy wykluczenia, kryteria kwalifikacji, kryteria selekcji lub kryteria oceny ofert w sposób istotnie utrudniający uczciwą konkurencję;
- 4) dokonał zmiany umowy z naruszeniem przepisów ustawy;
- 5) naruszył przepis ustawy w sposób mający bezpośredni wpływ na wybór oferty.

3. Prezes Urzędu może wezwać instytucję zarządzającą lub agencję płatniczą, o których mowa w ust. 2, w wyznaczonym terminie, do uzupełnienia wniosku o kontrolę o wskazanie informacji, których znajomość jest niezbędna do podjęcia decyzji o wszczęciu kontroli doraźnej. Wniosek o wszczęcie kontroli doraźnej, który nie został uzupełniony w wyznaczonym terminie, nie jest rozpatrywany.

4. Prezes Urzędu może odmówić wszczęcia kontroli doraźnej na wniosek podmiotu innego, niż instytucja zarządzająca lub agencja płatnicza, o których mowa w ust. 2, w szczególności jeżeli:

- 1) wniosek o wszczęcie kontroli nie zawiera uzasadnienia wskazującego na zajście co najmniej jednej okoliczności, o których mowa w ust. 2;
  - 2) z wniosku o wszczęcie kontroli nie wynika, że wnioskodawca posiada interes prawny w uzyskaniu zamówienia publicznego;
  - 3) wnioskodawcy przysługiwało prawo wniesienia środków ochrony prawnej, o których mowa w dziale IX.
5. Prezes Urzędu informuje instytucję zarządzającą lub agencję płatniczą, o których mowa w ust. 2 i wnioskodawcę, o którym mowa w ust. 4, o wszczęciu kontroli doraźnej albo o odmowie wszczęcia kontroli doraźnej
6. Do kontroli doraźnej przepisy dotyczące kontroli planowej stosuje się odpowiednio.

Rozdział 5

Kontrola uprzednia obligatoryjna

Art. 290. 1. Przepisy niniejszego oddziału stosuje się do zamówień publicznych lub umów ramowych współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

2. Prezes Urzędu przeprowadza kontrolę udzielanych zamówień publicznych przed zawarciem umowy („kontrola uprzednia”), jeżeli szacunkowa wartość zamówienia publicznego albo umowy ramowej dla:

- 1) robót budowlanych - jest równa lub przekracza kwotę 85.000.000 zł;
- 2) dostaw lub usług - jest równa lub przekracza kwotę 43.000.000 zł.

3. Wszczęciem kontroli uprzedniej jest doręczenie Prezesowi Urzędu kopii dokumentów postępowania o udzielenie zamówienia w celu przeprowadzenia kontroli uprzedniej.

4. Wszczęcie kontroli uprzedniej zawiesza bieg terminu związania ofertą, jeżeli został określony, do dnia zakończenia kontroli.

Art. 291. 1. Zamawiający niezwłocznie po ostatecznym rozstrzygnięciu odwołania dotyczącego wyboru oferty najkorzystniejszej ekonomicznie albo po upływie terminu do jego wniesienia, a przed zawarciem umowy, przekazuje Prezesowi Urzędu kopie dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego potwierdzone za zgodność z oryginałem przez zamawiającego, w celu przeprowadzenia kontroli uprzedniej.

2. Zamawiający niezwłocznie informuje Prezesa Urzędu o wniesieniu odwołania lub skargi po przekazaniu dokumentacji do kontroli uprzedniej. Prezes Urzędu wstrzymuje wykonanie kontroli uprzedniej do czasu wydania przez Izbę lub sąd wyroku lub postanowienia kończącego postępowanie odwoławcze lub skargowe, z zastrzeżeniem art. 306.

3. W przypadku udzielania zamówień publicznego w częściach, jeżeli szacunkowa wartość poszczególnych części zamówienia publicznego jest mniejsza niż kwoty, o których mowa w art. 290 ust. 2, Prezes Urzędu może odstąpić od przeprowadzenia kontroli, informując o tym zamawiającego niezwłocznie po otrzymaniu kopii dokumentacji, o których mowa w ust. 1.

Art. 292. 1. Prezes Urzędu przekazuje zamawiającemu informację o wyniku kontroli nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia materiałów, o których mowa w art. 283, a w przypadku kontroli szczególnie skomplikowanej - nie później niż w terminie 30 dni od dnia doręczenia materiałów, o których mowa w art. 283.

2. Zakończeniem kontroli uprzedniej jest doręczenie zamawiającemu:

- 1) informacji o wyniku kontroli, jeżeli nie wniesiono zastrzeżeń;
- 2) informacji, że zastrzeżenia zostały odrzucone, jeżeli wniesiono zastrzeżenia po upływie terminu, o którym mowa w art. 285 ust. 2;
- 3) informacji o ostatecznym rozpatrzeniu zastrzeżeń, jeśli wniesiono zastrzeżenia do informacji o wyniku kontroli w terminie, o którym mowa w art. 285 ust. 2.

3. Zamawiający informuje Prezesa Urzędu, w wyznaczonym przez niego terminie, o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oraz przekazuje kopie dokumentacji postępowania związanej z wykonywaniem zaleceń pokontrolnych, chyba że wniósł zastrzeżenia do informacji o wyniku kontroli w zakresie, w którym zostały wydane zalecenia. Jeżeli zastrzeżenia do informacji o wyniku kontroli w zakresie, w którym zostały wydane zalecenia zostały ostatecznie oddalone, Prezes Urzędu wyznacza zamawiającemu nowy termin poinformowania o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych.

4. Jeżeli nie wydano zaleceń pokontrolnych, zamawiający może zawrzeć umowę po doręczeniu informacji o wyniku kontroli. Jeżeli wydano zalecenia pokontrolne, zamawiający może zawrzeć umowę po potwierdzeniu przez Prezesa Urzędu, że zalecenia zostały wykonane, chyba że zastrzeżenia zamawiającego w tym zakresie zostały ostatecznie uwzględnione.

5. Jeżeli po doręczeniu informacji o wyniku kontroli, zamawiający podejmuje czynności skutkujące zmianą wyboru najkorzystniejszej oferty, niewynikające z zaleceń pokontrolnych, przekazuje Prezesowi Urzędu dokumentację postępowania związaną z wykonywaniem tych czynności w celu przeprowadzenia drugiego etapu kontroli uprzedniej. Przepisy ust. 1 – 4 oraz art. 290 ust. 3 i 4 i art. 291 ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 6

Monitorowanie systemu zamówień publicznych

Art. 293. 1. Monitorowanie systemu zamówień publicznych obejmuje w szczególności przypadki nieprawidłowego stosowania przepisów lub braku pewności prawa, jeżeli występują często lub mają charakter systemowy, informacje na temat udziału mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorstw w zamówieniach publicznych, a także informacje na temat zapobiegania, wykrywania i odpowiedniego zgłaszania przypadków przestępstw przeciwko obrotowi gospodarczemu lub przestępstw popełnionych w celu osiągnięcia korzyści majątkowych, a także za przestępstwo skarbowe lub przestępstwo udziału w zorganizowanej grupie albo związku mających na celu popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu, korupcji, konfliktu interesów i innych poważnych nieprawidłowości w powstałych w związku z zamówieniem publicznym .

2. W celu realizacji zadania, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu analizuje, w szczególności informacje:

- 1) zawarte w ogłoszeniach opublikowanych w Biuletynie Zamówień;
- 2) przekazywane przez zamawiających w zakresie udzielonych zamówień publicznych;
- 3) uzyskane od Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o nielegalnych porozumieniach ograniczających konkurencję, wykrytych w związku z postępowaniami o udzielenie zamówienia publicznego;
- 4) zgłaszane przez właściwe organy przypadków przestępstw przeciwko obrotowi gospodarczemu lub przestępstw popełnionych w celu osiągnięcia korzyści majątkowych, a także przestępstwa skarbowego lub przestępstwa udziału w zorganizowanej grupie albo związku mających na celu popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, korupcji w związku z zamówieniem publicznym;
- 5) zawarte w rocznej informacji Krajowej Izby Odwoławczej na temat najczęstszych źródeł nieprawidłowego stosowania przepisów lub najczęstszych źródeł braku pewności prawa, w tym ewentualnych systemowych lub częstych problemów w stosowaniu przepisów o zamówieniach publicznych;
- 6) zawarte w raportach o wynikach kontroli systemowych Prezesa Urzędu.

Art. 294. Wyniki monitorowania są udostępniane w Sprawozdaniu o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych.

Rozdział 7

Krajowa Izba Odwoławcza

Art. 295. 1. Krajowa Izba Odwoławcza, zwana dalej "Izbą", jest organem właściwym do rozpoznawania odwołań wnoszonych w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonym na podstawie ustawy, wniosków o uchylenie zakazu zawarcia umowy przed ogłoszeniem orzeczenia w sprawie wniesionego odwołania oraz wydawania opinii w przedmiocie zastrzeżeń do wyników kontroli postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, przekazanych przez Prezesa Urzędu.

2. Organami Izby są:

- 1) Prezes;
- 2) zgromadzenie ogólne, które tworzą członkowie Izby.

3. Prezes Izby kieruje pracami Izby, w szczególności:

- 1) reprezentuje Izbę na zewnątrz;
- 2) przewodniczy zgromadzeniu ogólnemu;
- 3) ustala terminy posiedzeń składów orzekających Izby, a także zarządza łączne rozpoznanie odwołań;
- 4) wyznacza skład orzekający Izby do rozpoznania odwołania, w tym jego przewodniczącego;
- 5) czuwa nad sprawnością pracy Izby;
- 6) przedkłada Prezesowi Rady Ministrów, po przyjęciu przez zgromadzenie ogólne, roczną informację o działaniu Izby uwzględniającą problemy wynikające z orzecznictwa, przekazując jednocześnie jej kopię do wiadomości Prezesa Urzędu;
- 7) przekazuje Komisji Europejskiej co roku do dnia 31 marca wyroki Izby z roku poprzedniego dotyczące odwołań w sprawie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, w których nie orzeczono unieważnienia umowy ze względu na ważny interes publiczny, o którym mowa w art. 315, wraz z ich uzasadnieniem.

3. Prezes Izby wykonuje zadania wynikające z ustawy przy pomocy wiceprezesa.

4. Prezes Izby określi, w drodze zarządzenia, wewnętrzny regulamin organizacji pracy Izby.

Art. 296. 1. Zgromadzenie ogólne Izby:

- 1) przygotowuje i przyjmuje roczną informację o działalności Izby uwzględniającą problemy wynikające z orzecznictwa;
- 2) wyznacza skład sądu dyscyplinarnego;
- 3) rozpatruje odwołanie od orzeczenia sądu dyscyplinarnego;

- 4) rozpatruje i opiniuje inne sprawy przedłożone przez Prezesa Izby lub zgłoszone przez członków zgromadzenia ogólnego.

2. Zgromadzenie ogólne Izby zwołuje Prezes Izby co najmniej dwa razy w roku, a także na pisemny wniosek co najmniej połowy członków Izby albo przewodniczącego sądu dyscyplinarnego w terminie 14 dni od dnia jego złożenia. Uchwały zgromadzenia ogólnego zapadają większością głosów w obecności co najmniej połowy składu Izby; w przypadku równej liczby głosów rozstrzyga głos Prezesa Izby.

Art. 297. 1. W skład Izby wchodzi nie więcej niż 100 członków powoływanych i odwoływanych przez Prezesa Rady Ministrów spośród osób spełniających wymagania, o których mowa w ust. 2, i które uzyskały najlepsze wyniki w postępowaniu kwalifikacyjnym.

2. Członkiem Izby może być osoba, która:

- 1) jest obywatelem polskim;
- 2) posiada wyższe wykształcenie prawnicze;
- 3) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 4) korzysta z pełni praw publicznych;
- 5) ma nieposzlakowaną opinię;
- 6) nie była prawomocnie skazana za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 7) posiada minimum pięcioletnie doświadczenie zawodowe (staż pracy) w administracji publicznej lub na stanowiskach związanych z udzielaniem porad prawnych, sporządzaniem opinii prawnych, opracowywaniem projektów aktów prawnych oraz występowaniem przed sądami i urzędami, w tym 3 lata w zakresie zamówień publicznych;
- 8) ukończyła 29 lat.

3. Prezesa Izby i wiceprezesa powołuje na 3-letnią kadencję Prezes Rady Ministrów na wniosek zgromadzenia ogólnego Izby spośród zgłoszonych członków Izby, którzy posiadają poświadczenie bezpieczeństwa upoważniające do dostępu do informacji niejawnych o klauzuli „ściśle tajne” lub złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na przeprowadzenie postępowania sprawdzającego, o którym mowa w art. 22 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych, mającego na celu ustalenie, czy osoba sprawdzana daje rękojmię zachowania tajemnicy. Do odwołania Prezesa Izby i wiceprezesa przed upływem kadencji przepis art. 298 ust. 5 stosuje się odpowiednio.

4. Prezes Rady Ministrów odwołuje Prezesa i wiceprezesa Izby w razie odmowy wydania albo cofnięcia poświadczenia bezpieczeństwa, o którym mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych.

5. Nawiązanie stosunku pracy z członkami Izby następuje na podstawie powołania w terminie określonym w akcie powołania. Czynności w sprawach z zakresu prawa pracy dotyczących członków Izby wykonuje Prezes Urzędu. W sprawach nieuregulowanych w ustawie, dotyczących stosunku pracy członków Izby, mają odpowiednie zastosowanie przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502).

6. Przed podjęciem obowiązków członek Izby jest obowiązany złożyć przed Prezesem Rady Ministrów ślubowanie według następującej roty: "Ślubuję uroczyście wypełniać obowiązki członka Izby, orzekać bezstronnie, zgodnie z przepisami prawa, a w postępowaniu kierować się zasadami godności i uczciwości"; składający ślubowanie może na końcu dodać: "Tak mi dopomóż Bóg". Złożenie ślubowania członek Izby potwierdza podpisem pod jego treścią.

7. Podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego Prezesa Izby, wiceprezesa oraz pozostałych członków Izby stanowi wielokrotność kwoty bazowej ustalonej w ustawie budżetowej na dany rok na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2011 r. Nr 79, poz. 431, z późn. zm.⁶⁾) dla pracowników państwowej sfery budżetowej, o których mowa w art. 5 pkt 1 lit. a tej ustawy.

8. Członkom Izby przysługuje dodatek za wieloletnią pracę wynoszący, począwszy od szóstego roku pracy, 5 % miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego i wzrastający po każdym roku pracy o 1 %, aż do osiągnięcia 20 % miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego.

9. Członkom Izby przysługuje nagroda jubileuszowa w wysokości:

- 1) 75 % wynagrodzenia miesięcznego - po 20 latach pracy;
- 2) 100 % wynagrodzenia miesięcznego - po 25 latach pracy;
- 3) 150 % wynagrodzenia miesięcznego - po 30 latach pracy;
- 4) 200 % wynagrodzenia miesięcznego - po 35 latach pracy;
- 5) 300 % wynagrodzenia miesięcznego - po 40 latach pracy;
- 6) 350 % wynagrodzenia miesięcznego - po 45 latach pracy.

---

⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 Nr 291, poz. 1707, z 2012 r. poz. 1456, z 2013 r. poz. 1645 oraz z 2014 r. poz. 1877.

10. Do okresu pracy uprawniającego do nagrody jubileuszowej wlicza się wszystkie poprzednie zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze. Do obliczania i wypłacania nagrody jubileuszowej stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące nagród jubileuszowych, o których mowa w przepisach o pracownikach urzędów państwowych.

11. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wielokrotność kwoty bazowej, o której mowa w ust. 6, mając na względzie funkcję pełnioną przez członka Izby oraz to, że wielokrotność nie może być mniejsza niż 4,5.

12. Obsługę organizacyjno-techniczną oraz księgową Izby zapewnia Urząd.

Art. 298. 1. Członkostwa w Izbie nie można łączyć z:

- 1) mandatem posła lub senatora;
- 2) mandatem radnego, mandatem wójta (burmistrza, prezydenta miasta) oraz z członkostwem w zarządzie powiatu lub województwa;
- 3) członkostwem w kolegium regionalnej izby obrachunkowej oraz samorządowym kolegium odwoławczym;
- 4) przynależnością do partii politycznej lub prowadzeniem działalności politycznej.

2. Członkowie Izby nie mogą:

- 1) podejmować dodatkowego zatrudnienia ani innych zajęć zarobkowych, z wyjątkiem zatrudnienia na stanowisku dydaktycznym, naukowo-dydaktycznym lub naukowym w łącznym wymiarze nieprzekraczającym pełnego wymiaru czasu pracy pracowników zatrudnionych na tych stanowiskach, jeżeli to zatrudnienie nie przeszkadza w pełnieniu obowiązków członka Izby;
- 2) prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności;
- 3) być członkiem zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej ani pełnomocnikiem spółek handlowych;
- 4) być członkami zarządów fundacji prowadzących działalność gospodarczą;
- 5) posiadać w spółkach handlowych więcej niż 10 % akcji lub udziały przedstawiające więcej niż 10 % kapitału zakładowego - w każdej z tych spółek.

3. Członek Izby składa Prezesowi Urzędu co roku do dnia 31 marca oświadczenie:

- 1) czy toczą się przeciwko niemu postępowania karne, wraz z informacją dotyczącą przedmiotu postępowania;
- 2) o stanie majątkowym według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, stosując odpowiednio formularz, którego wzór jest określony w przepisach o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne.

4. Członkostwo w Izbie wygasa z powodu śmierci albo odwołania.

5. Prezes Rady Ministrów odwołuje członka Izby w przypadku:

- 1) utraty obywatelstwa polskiego;
- 2) utraty albo ograniczenia zdolności do czynności prawnych;
- 3) utraty praw publicznych;
- 4) utraty autorytetu dającego rękojmię prawidłowego wykonywania obowiązków członka Izby;
- 5) prawomocnego skazania za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 6) upływu 6 miesięcy zawieszenia, o którym mowa w art. 300 ust. 1;
- 7) orzeczenia kary dyscyplinarnej wykluczenia ze składu Izby;
- 8) niezłożenia w terminie jednego z oświadczeń, o których mowa w ust. 3;
- 9) odmowy złożenia ślubowania;
- 10) nieobjęcia stanowiska w terminie określonym w akcie powołania;
- 11) złożenia przez członka Izby wniosku o odwołanie.

6. Członkowie Izby w zakresie wykonywania czynności określonych ustawą korzystają z ochrony prawnej przysługującej funkcjonariuszom publicznym.

7. Członkowie składów orzekających Izby przy orzekaniu są niezawisli i związani wyłącznie przepisami obowiązującego prawa.

Art. 299. 1. Członek Izby podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie swoich obowiązków i uchybienie godności zawodowej.

2. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie;
- 2) usunięcie z zajmowanej funkcji;

3) wykluczenie ze składu Izby.

3. Orzeczenie kary, o której mowa w ust. 2 pkt 2, oznacza niemożność sprawowania przez 3 lata funkcji Prezesa, wiceprezesa, rzecznika dyscyplinarnego oraz członka sądu dyscyplinarnego.

4. W sprawach dyscyplinarnych członków Izby orzekają:

1) w pierwszej instancji - sąd dyscyplinarny w składzie pięciu członków Izby, powoływany przez zgromadzenie ogólne Izby spośród członków Izby;

2) w drugiej instancji - zgromadzenie ogólne Izby.

5. Oskarżycielem przed sądem dyscyplinarnym jest rzecznik dyscyplinarny. Rzecznika dyscyplinarnego powołuje spośród członków Izby na trzyletnią kadencję Prezes Rady Ministrów na wniosek zgromadzenia ogólnego Izby. Rzecznik dyscyplinarny może być w każdym czasie odwołany i pełni swoje obowiązki do czasu powołania nowego rzecznika.

6. Od orzeczenia dyscyplinarnego wydanego w drugiej instancji przysługuje odwołanie do sądu apelacyjnego - sądu pracy i ubezpieczeń społecznych, właściwego ze względu na siedzibę Urzędu, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem. Od orzeczenia sądu apelacyjnego nie przysługuje skarga kasacyjna.

7. Szczegółowy tryb postępowania dyscyplinarnego oraz tryb wyboru składu orzekającego sądu dyscyplinarnego określa regulamin uchwalony przez zgromadzenie ogólne Izby.

Art. 300. 1. Prezes Rady Ministrów zawiesza członka Izby w jego prawach i obowiązkach w przypadku przedstawienia mu zarzutu popełnienia przestępstwa umyślnego lub umyślnego przestępstwa skarbowego.

2. Okres zawieszenia, o którym mowa w ust. 1, trwa do czasu zakończenia postępowania karnego, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy.

3. W okresie zawieszenia członek Izby zachowuje prawo do połowy wynagrodzenia.

Art. 301. 1. Członków Izby wylania się w drodze postępowania kwalifikacyjnego, które składa się z:

1) egzaminu pisemnego z teoretycznej i praktycznej znajomości przepisów związanych z udzielaniem zamówień publicznych;

2) rozmowy kwalifikacyjnej.

2. Postępowanie kwalifikacyjne na członków Izby ogłasza Prezes Rady Ministrów na wniosek Prezesa Urzędu, jeżeli zachodzi potrzeba zwiększenia składu Izby.

3. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 2, udostępnia się w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu oraz

Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, a także w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim.

4. Ogłoszenie zawiera:

- 1) informację o limicie osób, które zostaną powołane w skład Izby w danym postępowaniu kwalifikacyjnym;
- 2) określenie terminu i miejsca przyjmowania zgłoszeń na członków Izby; termin nie może być krótszy niż 30 dni od dnia ogłoszenia;
- 3) wykaz dokumentów, które należy dołączyć do zgłoszenia na członka Izby;
- 4) określenie terminu przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego, o którym mowa w ust. 1;
- 5) informację o niezbędnej do uzyskania minimalnej liczbie punktów.

5. W celu przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego na członków Izby Prezes Rady Ministrów powołuje komisję kwalifikacyjną, której członkami mogą być wyłącznie osoby, których wiedza i doświadczenie w zakresie przepisów związanych z udzielaniem zamówień publicznych oraz autorytet dają rękojmię prawidłowego i bezstronnego przebiegu postępowania kwalifikacyjnego.

6. Jeżeli w postępowaniu kwalifikacyjnym minimalną liczbę punktów uzyska mniejsza liczba osób, niż wynika to z limitu osób określonego w ogłoszeniu, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, Prezes Rady Ministrów ogłasza uzupełniające postępowanie kwalifikacyjne na członków Izby, nie później niż w terminie 30 dni od dnia zakończenia poprzedniego postępowania kwalifikacyjnego. Przepisy ust. 1-5 stosuje się.

7. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego, o którym mowa w ust. 1 i 6, sposób powoływania komisji kwalifikacyjnej, a także szczegółowy zakres postępowania kwalifikacyjnego - biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia obiektywnego sprawdzenia teoretycznego i praktycznego przygotowania kandydatów, sprawnego przeprowadzania postępowań odwoławczych oraz okoliczność, że potwierdzeniem spełniania warunków, o których mowa w art. 297 ust. 2, mogą być dokumenty zawierające informacje podlegające ochronie danych osobowych, w szczególności informacja z Krajowego Rejestru Karnego.

DZIAŁ IX

Środki ochrony prawnej

Rozdział 1

Odwołanie

Art. 302. 1. Środki ochrony prawnej określone w niniejszym dziale przysługują wykonawcy, uczestnikowi konkursu, a także innemu podmiotowi, jeżeli ma lub miał interes w uzyskaniu danego zamówienia publicznego oraz poniósł lub może ponieść szkodę w wyniku naruszenia przez zamawiającego przepisów ustawy.

Art. 303. 1. Odwołanie przysługuje wyłącznie od niezgodnej z przepisami ustawy czynności zamawiającego podjętej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub zaniechania czynności, do której zamawiający jest zobowiązany na podstawie ustawy

2. Jeżeli szacunkowa wartość zamówienia publicznego jest mniejsza niż progi unijne, odwołanie przysługuje wyłącznie wobec czynności:

- 1) opisu przedmiotu zamówienia publicznego;
- 2) wyboru trybu negocjacji bez ogłoszenia;
- 3) określenia kryteriów kwalifikacji;
- 4) odrzucenia wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub udziału w dynamicznym systemie zakupów;
- 5) odrzucenia oferty odwołującego;
- 6) wyboru oferty najkorzystniejszej ekonomicznie;
- 7) unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

3. Odwołanie powinno wskazywać czynność lub zaniechanie czynności zamawiającego, której zarzuca się niezgodność z przepisami ustawy, zawierać zwięzłe przedstawienie zarzutów, określać żądanie oraz wskazywać okoliczności faktyczne i prawne uzasadniające wniesienie odwołania.

4. Odwołanie wnosi się do Prezesa Izby w postaci papierowej, podpisane własnoręcznym podpisem albo w postaci elektronicznej, podpisane bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

5. Odwołujący przesyła kopię odwołania zamawiającemu przed upływem terminu do wniesienia odwołania w taki sposób, aby mógł on zapoznać się z jego treścią przed upływem tego terminu.

Art. 304. 1. Wykonawca lub uczestnik konkursu może w terminie przewidzianym do wniesienia odwołania poinformować zamawiającego o niezgodnej z przepisami ustawy czynności podjętej przez niego lub zaniechaniu czynności, do której jest on zobowiązany na podstawie ustawy, na które nie przysługuje odwołanie na podstawie art. 303 ust. 2.

2. W przypadku uznania zasadności przekazanej informacji zamawiający powtarza czynność albo dokonuje czynności zaniechanej, informując o tym wykonawców w sposób przewidziany w ustawie dla tej czynności.

Art. 305. 1. Odwołanie wnosi się:

1) w terminie 10 dni od dni:

- a) przesłania informacji o czynności zamawiającego stanowiącej podstawę jego wniesienia,
- b) publikacji ogłoszenia stanowiącego zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, w przypadku gdy odwołanie dotyczy treści ogłoszenia,
- c) publikacji ogłoszenia o dobrowolności przejrzystości *ex ante*, w przypadku gdy odwołanie dotyczy udzielenia zamówienia publicznego w trybie negocjacji bez ogłoszenia,
- d) udostępnienia innych dokumentów zamówienia na profilu nabywcy, w przypadku gdy odwołanie dotyczy treści dokumentów zamówienia innych niż ogłoszenie;

2) w terminie 30 dni od dnia:

- a) opublikowania ogłoszenia o udzieleniu zamówienia publicznego, pod warunkiem, że ogłoszenie to zawiera uzasadnienie udzielenia zamówienia publicznego w trybie negocjacji bez ogłoszenia i zamawiający wcześniej nie opublikował ogłoszenia o dobrowolnej przejrzystości *ex ante*,
- b) opublikowania ogłoszenia o udzieleniu zamówienia publicznego, jeżeli zamawiający nie poinformował wykonawcy o wyborze oferty najkorzystniejszej na podstawie umowy ramowej lub w ramach dynamicznego systemu zakupów,
- c) opublikowania ogłoszenia o modyfikacji umowy;

3) w terminie 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy jeżeli zamawiający nie opublikował ogłoszenia o udzieleniu zamówienia albo opublikował ogłoszenie o udzieleniu zamówienia, które nie zawierało uzasadnienia udzielenia zamówienia w trybie negocjacji bez ogłoszenia.

2. W przypadku wniesienia odwołania po upływie terminu składania ofert bieg terminu związania ofertą ulega zawieszeniu do czasu ogłoszenia przez Izbę wyroku lub postanowienia kończącego postępowanie odwoławcze, zwanych dalej "orzeczeniem".

Art. 306. 1. W przypadku wniesienia odwołania zamawiający nie może zawrzeć umowy do czasu ogłoszenia orzeczenia.

2. Zamawiający może złożyć do Izby wnioski o uchylenie zakazu zawarcia umowy, o którym mowa w ust. 1. Izba może uchylić zakaz zawarcia umowy, jeżeli niezawarcie umowy mogłoby spowodować negatywne skutki dla interesu publicznego, w szczególności w dziedzinach obronności i

bezpieczeństwa, przewyższające korzyści związane z koniecznością ochrony wszystkich interesów, w odniesieniu do których zachodzi prawdopodobieństwo doznania uszczerbku w wyniku czynności podjętych przez zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.

3. Rozpoznania wniosku, o którym mowa w ust. 2, dokonuje skład orzekający Izby wyznaczony do rozpoznania odwołania. Przepisy art. 311 ust. 3-7 stosuje się.

4. W sprawie wniosku, o którym mowa w ust. 2, Izba rozstrzyga na posiedzeniu niejawnym, w formie postanowienia, nie później niż w terminie 5 dni od dnia jego złożenia. Na postanowienie Izby nie przysługuje skarga.

5. Izba umarza, w formie postanowienia, postępowanie wszczęte na skutek złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 2, jeżeli jego rozpoznanie stało się bezprzedmiotowe, w szczególności z powodu:

- 1) ogłoszenia przez Izbę orzeczenia przed rozpoznaniem wniosku;
- 2) cofnięcia wniosku.

6. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, zamawiający może złożyć za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe albo postańca, osobiście, albo przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

Art. 307. Jeżeli zamawiający żądał wniesienia wadium, nie później niż na 7 dni przed upływem ważności wadium, wzywa on wykonawców, pod rygorem wykluczenia z postępowania, do przedłużenia ważności wadium albo wniesienia nowego wadium na okres niezbędny do zabezpieczenia postępowania do zawarcia umowy. Jeżeli odwołanie wniesiono po wyborze oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, wezwanie kieruje się jedynie do wykonawcy, którego ofertę wybrano jako najkorzystniejszą ekonomicznie.

Art. 308. 1. Zamawiający przesyła niezwłocznie, nie później niż w terminie 2 dni od dnia otrzymania, kopię odwołania innym wykonawcom lub uczestnikom konkursu uczestniczącym w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, a jeżeli odwołanie dotyczy treści dokumentów zamówienia, udostępnia ją na profilu nabywcy, wzywając wykonawców do przystąpienia do postępowania odwoławczego.

2. Wykonawca lub uczestnik konkursu może zgłosić przystąpienie do postępowania odwoławczego w terminie 3 dni od dnia otrzymania kopii odwołania, wskazując stronę, do której przystępuje, i interes w uzyskaniu rozstrzygnięcia na korzyść strony, do której przystępuje. Zgłoszenie przystąpienia doręcza się Prezesowi Izby w postaci papierowej, podpisane własnoręcznym podpisem albo w postaci elektronicznej, podpisane bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą

ważnego kwalifikowanego certyfikatu, a jego kopię przesyła się zamawiającemu oraz wykonawcy lub uczestnikowi konkursu wnoszącemu odwołanie.

3. Wykonawcy lub uczestnicy konkursu, którzy przystąpili do postępowania odwoławczego, stają się uczestnikami postępowania odwoławczego, jeżeli mają interes w tym, aby odwołanie zostało rozstrzygnięte na korzyść jednej ze stron.

4. Zamawiający lub odwołujący może zgłosić opozycję przeciw przystąpieniu innego wykonawcy lub uczestnika konkursu nie później niż do czasu otwarcia rozprawy. Izba uwzględnia opozycję, jeżeli zgłaszający opozycję uprawdopodobni, że wykonawca lub uczestnika konkursu nie ma interesu w uzyskaniu rozstrzygnięcia na korzyść strony, do której przystąpił; lub nie spełnia wymogów, o których mowa ust. 2, w przeciwnym razie Izba oddala opozycję. Postanowienie o uwzględnieniu albo oddaleniu opozycji Izba może wydać na posiedzeniu niejawnym. Na postanowienie o uwzględnieniu albo oddaleniu opozycji nie przysługuje skarga.

5. Czynności uczestnika postępowania odwoławczego nie mogą pozostawać w sprzeczności z czynnościami i oświadczeniami strony, do której przystąpił, z zastrzeżeniem zgłoszenia sprzeciwu, o którym mowa w art. 309 ust. 4, przez uczestnika, który przystąpił do postępowania po stronie zamawiającego.

6. Odwołujący oraz wykonawca wezwany zgodnie z ust. 1 nie mogą następnie korzystać ze środków ochrony prawnej wobec czynności zamawiającego wykonanych zgodnie z wyrokiem Izby lub sądu albo na podstawie art. 309 ust. 2 i 4.

7. Do postępowania odwoławczego stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego o sądzie polubownym (arbitrażowym), jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.

Art. 309. 1. Zamawiający może wnieść odpowiedź na odwołanie. Odpowiedź na odwołanie wnosi się pisemnie lub ustnie do protokołu.

2. W przypadku uwzględnienia przez zamawiającego w całości zarzutów przedstawionych w odwołaniu Izba umarza postępowanie na posiedzeniu niejawnym bez obecności stron oraz uczestników postępowania odwoławczego, którzy przystąpili do postępowania po stronie wykonawcy, pod warunkiem że w postępowaniu odwoławczym po stronie zamawiającego nie przystąpił w terminie żaden wykonawca. W takim przypadku zamawiający wykonuje, powtarza lub unieważnia czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego zgodnie z żądaniem zawartym w odwołaniu.

3. Uczestnik postępowania odwoławczego, który przystąpił do postępowania odwoławczego po stronie zamawiającego, może wnieść sprzeciw wobec uwzględnienia przez zamawiającego zarzutów przedstawionych w odwołaniu. Sprzeciw wnosi się w piśmie lub ustnie do protokołu.

4. Jeżeli uczestnik postępowania odwoławczego, który przystąpił do postępowania po stronie zamawiającego, nie wnieśli sprzeciwu co do uwzględnienia w całości zarzutów przedstawionych w odwołaniu przez zamawiającego, Izba umarza postępowanie, a zamawiający wykonuje, powtarza lub unieważnia czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego zgodnie z żądaniem zawartym w odwołaniu.

5. Jeżeli uczestnik postępowania odwoławczego, który przystąpił do postępowania po stronie zamawiającego, wnieśli sprzeciw wobec uwzględnienia w całości zarzutów przedstawionych w odwołaniu, Izba rozpoznaje odwołanie.

6. Koszty postępowania odwoławczego:

- 1) w okolicznościach, o których mowa w ust. 2, znosi się wzajemnie;
- 2) w okolicznościach, o których mowa w ust. 4:
  - a) ponosi zamawiający, jeżeli uwzględnił w całości zarzuty przedstawione w odwołaniu po otwarciu rozprawy,
  - b) znosi się wzajemnie, jeżeli zamawiający uwzględnił w całości zarzuty przedstawione w odwołaniu przed otwarciem rozprawy;
- 3) w okolicznościach, o których mowa w ust. 5, ponosi:
  - a) odwołujący, jeżeli odwołanie zostało oddalone przez Izbę,
  - b) wnoszący sprzeciw, jeżeli odwołanie zostało uwzględnione przez Izbę.

Art. 310. 1. Odwołanie podlega rozpoznaniu, jeżeli:

- 1) nie zawiera braków formalnych;
- 2) uiszczono wpis.

2. Wpis uiszcza się najpóźniej do dnia upływu terminu do wniesienia odwołania, a dowód jego uiszczenia dołącza się do odwołania.

3. Jeżeli odwołanie nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych, w szczególności, o których mowa w art. 303 ust. 3, niezłożenia pełnomocnictwa, złożenia nieprawidłowego pełnomocnictwa lub nieuiszczenia wpisu, Prezes Izby wzywa odwołującego pod rygorem zwrócenia odwołania do poprawienia lub uzupełnienia odwołania, złożenia dowodu uiszczenia wpisu lub złożenia prawidłowego pełnomocnictwa w terminie 3 dni od dnia doręczenia

wezwania. Mylne oznaczenie odwołania lub inne oczywiste niedokładności nie stanowią przeszkody do nadania mu biegu i rozpoznania przez Izbę.

4. Prezes Izby poucza w wezwaniu, o którym mowa w ust. 3 zdanie pierwsze, że w przypadku niepoprawienia, nieuzupełnienia lub niedołączenia dowodu uiszczenia wpisu lub niezłożenia pełnomocnictwa w terminie 3 dni odwołanie zostanie zwrócone.

5. W przypadku doręczenia odwołującemu wezwania, o którym mowa w ust. 3 zdanie pierwsze, wcześniej niż na 3 dni przed upływem terminu do wniesienia odwołania, odwołujący może uzupełnić dowód uiszczenia wpisu najpóźniej do upływu terminu do wniesienia odwołania.

6. W przypadku nieuiszczenia wpisu w terminie, o którym mowa w ust. 2, niezłożenia pełnomocnictwa oraz po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 3 i 5, Prezes Izby zwraca odwołanie w formie postanowienia. Odwołanie zwrócone nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem odwołania do Prezesa Izby. O zwrocie odwołania Prezes Izby informuje zamawiającego, przesyłając odpis postanowienia.

7. Jeżeli niezachowanie warunków formalnych lub niezłożenie pełnomocnictwa zostanie stwierdzone przez skład orzekający Izby, przepisy ust. 1-6 stosuje się, z tym że kompetencje Prezesa Izby przysługują składowi orzekającemu Izby.

8. Odwołujący może cofnąć odwołanie do czasu zamknięcia rozprawy; w takim przypadku Izba umarza postępowanie odwoławcze. Jeżeli cofnięcie nastąpiło przed otwarciem rozprawy, odwołującemu zwraca się 90 % wpisu.

Art. 311. 1. Odwołanie rozpoznaje Izba w składzie jednoosobowym. Prezes Izby może zarządzić rozpoznanie sprawy w składzie trzyosobowym, jeżeli uzna to za wskazane ze względu na szczególną zawilóść lub precedensowy charakter sprawy. W takim przypadku Prezes Izby wskazuje przewodniczącego składu orzekającego Izby spośród wyznaczonych członków.

2. Skład orzekający Izby, zwany dalej "składem orzekającym", jest wyznaczany przez Prezesa Izby według kolejności wpływu odwołań z alfabetycznej listy członków Izby, jawnej dla stron postępowania odwoławczego. Odstępstwo od tej kolejności jest dopuszczalne tylko z powodu choroby członka Izby lub z innej ważnej przyczyny, co należy zaznaczyć w zarządzeniu o wyznaczeniu posiedzenia składu orzekającego.

3. Zmiana wyznaczonego składu orzekającego może nastąpić jedynie z przyczyn, o których mowa w ust. 2 zdanie drugie.

4. Członek składu orzekającego zawiadamia Prezesa Izby o okolicznościach, o których mowa w ust. 2 zdanie drugie.

5. Członek składu orzekającego lub strona zawiadamia Prezesa Izby o okolicznościach uzasadniających wyłączenie wyznaczonego członka, w szczególności gdy zachodzą okoliczności faktyczne lub prawne, które mogą budzić uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności. O wyłączeniu członka Izby albo odmowie jego wyłączenia rozstrzyga Prezes Izby w drodze postanowienia, na które nie przysługuje zażalenie.

6. Jeżeli okoliczności, o których mowa w ust. 5, dotyczą Prezesa Izby, o jego wyłączeniu albo odmowie wyłączenia rozstrzyga Prezes Rady Ministrów.

7. W przypadkach, o których mowa w ust. 5 i 6, Prezes Izby wyznacza do składu orzekającego innego członka Izby według kolejności z alfabetycznej listy członków Izby.

Art. 312. 1. Izba rozpoznaje odwołanie w terminie 15 dni od dnia jego doręczenia Prezesowi Izby. Prezes Izby może zarządzić łączne rozpoznanie odwołań przez Izbę, jeżeli zostały one złożone w tym samym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub dotyczą takich samych czynności zamawiającego.

2. Izba odrzuca odwołanie, jeżeli stwierdzi, że:

- 1) w sprawie nie mają zastosowania przepisy ustawy;
- 2) odwołanie zostało wniesione przez podmiot nieuprawniony;
- 3) odwołanie zostało wniesione po upływie terminu określonego w ustawie;
- 4) odwołujący powołuje się wyłącznie na te same okoliczności, które były przedmiotem rozstrzygnięcia przez Izbę w sprawie innego odwołania dotyczącego tego samego postępowania wniesionego przez tego samego odwołującego się;
- 5) odwołanie dotyczy czynności, którą zamawiający wykonał zgodnie z treścią wyroku Izby lub sądu lub, w przypadku uwzględnienia zarzutów w odwołaniu, którą wykonał zgodnie z żądaniem zawartym w odwołaniu;
- 6) w postępowaniu o szacunkowej wartości zamówienia publicznego mniejszej niż progi unijne, odwołanie dotyczy innych czynności niż określone w art. 303 ust. 2;
- 7) odwołujący nie przesłał zamawiającemu kopii odwołania, zgodnie z art. 303 ust. 5.

3. Izba może odrzucić odwołanie na posiedzeniu niejawnym. Izba, jeżeli uzna to za konieczne, może dopuścić do udziału w posiedzeniu strony, świadków lub biegłych.

4. W przypadku stwierdzenia, że nie zachodzą podstawy do odrzucenia odwołania, Izba kieruje sprawę na rozprawę.

5. Izba rozpoznaje odwołanie na jawnej rozprawie.

6. Izba na wniosek strony lub z urzędu wyłącza jawność rozprawy w całości lub w części, jeżeli przy rozpoznawaniu odwołania może być ujawniona informacja stanowiąca tajemnicę chronioną na podstawie odrębnych przepisów inna niż informacja niejawna w rozumieniu przepisów o ochronie informacji niejawnych. Rozprawa odbywa się wówczas wyłącznie z udziałem stron lub ich pełnomocników.

7. Izba rozpoznaje odwołanie na posiedzeniu niejawnym, jeżeli przy rozpoznaniu odwołania może być ujawniona informacja niejawna w rozumieniu przepisów o ochronie informacji niejawnych.

8. W przypadku określonym w ust. 7, Izba może postanowić o rozpatrzeniu odwołania na rozprawie, której jawność wyłączono w całości, jeżeli przemawia za tym ważny interes strony.

9. W przypadku wniesienia odwołania dotyczącego postępowania o udzielenie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, którego dokumentacja zawiera informacje niejawne, Prezes Izby, wskazuje miejsce rozpoznania odwołania zapewniające ochronę informacji niejawnych.

Art. 313. 1. Strony i uczestnicy postępowania odwoławczego są obowiązani wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Dowody na poparcie swoich twierdzeń lub odparcie twierdzeń strony przeciwnej strony i uczestnicy postępowania odwoławczego mogą przedstawiać aż do zamknięcia rozprawy.

2. Ciężar dowodu, że oferta nie jest rażąco niska, spoczywa na:

- 1) wykonawcy, który ją złożył, jeżeli jest stroną albo uczestnikiem postępowania odwoławczego;
- 2) zamawiającym, jeżeli wykonawca, który złożył ofertę, nie jest uczestnikiem postępowania odwoławczego.

3. Izba może dopuścić dowód niewskazany przez stronę.

4. Dowodami są w szczególności dokumenty, zeznania świadków, opinie biegłych oraz przesłuchanie stron.

5. Izba może powołać biegłego spośród osób wpisanych na listę biegłych sądowych prowadzoną przez prezesa właściwego sądu okręgowego, jeżeli ustalenie stanu faktycznego sprawy wymaga wiadomości specjalnych. Biegłemu przysługuje wynagrodzenie w wysokości ustalonej zgodnie z przepisami działu 2 tytułu III ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U z 2014 r. poz. 1025, z późn. zm.⁷¹).

---

⁷¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U z 2014 poz. 1296 i 1306 oraz z 2015 r. poz. 2.

6. Fakty powszechnie znane oraz fakty znane z urzędu nie wymagają dowodu. Nie wymagają też dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną, jeżeli Izba uzna, że przyznanie nie budzi wątpliwości co do zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy.

7. Izba odmawia przeprowadzenia wnioskowanych dowodów, jeżeli fakty będące ich przedmiotem zostały już stwierdzone innymi dowodami lub gdy zostały powołane jedynie dla zwłoki.

8. Izba ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

9. W przypadku zawarcia umowy Izba może przeprowadzić postępowanie wyjaśniające w celu ustalenia przesłanek unieważnienia umowy, nałożenia kary finansowej albo skrócenia okresu obowiązywania umowy.

10. Członkowie Izby zachowują poufność informacji niejawnych lub innych informacji zawartych w dokumentach przekazanych przez strony i uczestników postępowania oraz przystępujących do postępowania odwoławczego i działają w postępowaniu odwoławczym zgodnie z interesami w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa.

Art. 314. 1. Przewodniczący składu orzekającego zamyka rozprawę po przeprowadzeniu dowodów i udzieleniu głosu stronom, a także jeżeli Izba uzna, że sprawa została dostatecznie wyjaśniona.

2. Wydając wyrok, Izba bierze za podstawę stan rzeczy ustalony w toku postępowania.

3. Izba otwiera na nowo zamkniętą rozprawę, jeżeli po jej zamknięciu ujawniono okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia odwołania.

4. Wyrok może być wydany jedynie przez skład orzekający, przed którym odbyła się rozprawa poprzedzająca bezpośrednio wydanie wyroku.

Art. 315. 1. O oddaleniu odwołania lub jego uwzględnieniu Izba orzeka w wyroku. W pozostałych przypadkach Izba wydaje postanowienie.

2. Izba uwzględnia odwołanie, jeżeli stwierdzi naruszenie przepisów ustawy, które miało wpływ lub może mieć istotny wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

3. Uwzględniając odwołanie, Izba może:

1) jeżeli umowa w sprawie zamówienia publicznego nie została zawarta - nakazać wykonanie lub powtórzenie czynności zamawiającego lub nakazać unieważnienie czynności zamawiającego albo

2) jeżeli umowa w sprawie zamówienia publicznego została zawarta oraz zachodzi jedna z przesłanek, o których mowa w art. 311:

- a) unieważnić umowę albo
  - b) unieważnić umowę w zakresie zobowiązań niewykonanych i nałożyć karę finansową w uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy nie jest możliwy zwrot świadczeń spełnionych na podstawie umowy podlegającej unieważnieniu, albo
  - c) nałożyć karę finansową albo orzec o skróceniu okresu obowiązywania umowy w przypadku stwierdzenia, że utrzymanie umowy w mocy leży w ważnym interesie publicznym, w szczególności w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, albo
- 3) jeżeli umowa w sprawie zamówienia publicznego została zawarta w okolicznościach dopuszczonych w ustawie - stwierdzić naruszenie przepisów ustawy.

4. Izba, orzekając na podstawie ust. 3 pkt 2, uwzględni wszystkie istotne okoliczności, w tym powagę naruszenia, zachowanie zamawiającego oraz konsekwencje unieważnienia umowy.

5. Ważnego interesu publicznego w rozumieniu ust. 3 pkt 2 lit. c nie stanowi interes gospodarczy związany bezpośrednio z zamówieniem publicznym, obejmujący w szczególności konsekwencje poniesienia kosztów wynikających z: opóźnienia w wykonaniu zamówienia publicznego, wszczęcia nowego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, udzielenia zamówienia publicznego innemu wykonawcy oraz zobowiązań prawnych związanych z unieważnieniem umowy. Interes gospodarczy w utrzymaniu ważności umowy może być uznany za ważny interes publiczny wyłącznie w przypadku, gdy unieważnienie umowy spowoduje niewspółmierne konsekwencje.

6. Izba nie może nakazać zawarcia umowy.

7. Izba nie może unieważnić umowy, jeżeli mogłoby to stanowić istotne zagrożenie dla szerszego programu obrony i bezpieczeństwa niezbędnego ze względu na interesy związane z bezpieczeństwem Rzeczypospolitej Polskiej.

8. Izba nie może orzekać co do zarzutów, które nie były zawarte w odwołaniu.

9. W przypadku, o którym mowa w art. 312 ust. 1 zdanie drugie, Izba może wydać łączne orzeczenie w sprawach złożonych odwołań.

10. W wyroku oraz w postanowieniu kończącym postępowanie odwoławcze Izba rozstrzyga o kosztach postępowania odwoławczego.

11. Strony ponoszą koszty postępowania odwoławczego stosownie do jego wyniku, z zastrzeżeniem art. 309 ust. 6.

Art. 316. Kary finansowe, o których mowa w art. 315 ust. 3 pkt 2 lit. b i c, nakłada się na zamawiającego w wysokości do 10 % wartości wynagrodzenia wykonawcy przewidzianego w zawartej

umowie, biorąc pod uwagę rodzaj i zakres naruszenia oraz wartość wynagrodzenia wykonawcy przewidzianego w zawartej umowie, za które kara jest orzekana.

Art. 317. Izba, stwierdzając naruszenie przepisu art. 113 albo art. 306 ust. 1, które nie było połączone z naruszeniem innego przepisu ustawy, nakłada na zamawiającego karę finansową w wysokości do 5 % wartości wynagrodzenia wykonawcy przewidzianego w zawartej umowie, biorąc pod uwagę wszystkie istotne okoliczności dotyczące udzielenia zamówienia publicznego.

Art. 318. 1. Karę finansową uiszcza się w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia Izby lub sądu o nałożeniu kary finansowej, na rachunek bankowy Urzędu.

2. Prezes Izby lub odpowiednio prezes sądu rozpatrującego skargę na orzeczenie Izby przesyła niezwłocznie Prezesowi Urzędu odpis prawomocnego orzeczenia dotyczącego nałożenia kary finansowej, w przypadku orzeczenia sądu - wraz z kopią zaskarżonego orzeczenia Izby. Prezes Urzędu jest wierzycielem w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

3. Orzeczenie Izby, wydane na podstawie art. 315 ust. 3 pkt 2 lit. b lub c, staje się prawomocne odpowiednio z dniem upływu terminu do wniesienia skargi lub z dniem wydania przez sąd w wyniku rozpatrzenia skargi na orzeczenie Izby wyroku oddalającego skargę.

4. Orzeczenie sądu rozpatrującego skargę na orzeczenie Izby o nałożeniu kary finansowej jest prawomocne z dniem jego wydania.

5. W razie upływu terminu, o którym mowa w ust. 1, kara finansowa podlega ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

6. W przypadku nieterminowego uiszczenia kary finansowej odsetek nie pobiera się.

7. Wpływy z tytułu kar finansowych stanowią dochód budżetu państwa.

Art. 319. 1. Izba ogłasza orzeczenie po zamknięciu rozprawy na posiedzeniu jawnym oraz podaje ustnie motywy rozstrzygnięcia. Nieobecność stron nie wstrzymuje ogłoszenia orzeczenia.

2. W sprawie zawilej Izba może odroczyć ogłoszenie orzeczenia na czas nie dłuższy niż 5 dni. W postanowieniu o odroczeniu ogłoszenia orzeczenia Izba wyznacza termin jego ogłoszenia. Jeżeli ogłoszenie było odroczone, może go dokonać przewodniczący składu orzekającego albo wyznaczony przez Prezesa Izby członek składu orzekającego.

3. Izba z urzędu sporządza uzasadnienie orzeczenia.

4. Uzasadnienie wyroku zawiera wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, w tym ustalenie faktów, które Izba uznała za udowodnione, dowodów, na których się oparła, i przyczyn, dla których

innym dowodom odmówiła wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wskazanie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

5. Odpisy orzeczenia wraz z uzasadnieniem wysyła się w terminie 3 dni od dnia ogłoszenia orzeczenia, a jeżeli nie było ogłoszenia w terminie 3 dni od dnia wydania postanowienia, stronom oraz uczestnikom postępowania odwoławczego lub ich pełnomocnikom.

6. Izba może sprostować, w drodze postanowienia, błędy pisarskie albo rachunkowe lub inne oczywiste omyłki popełnione w orzeczeniu. W takim przypadku przewodniczący składu orzekającego umieszcza na oryginale orzeczenia wzmiankę o jego sprostowaniu. Prezes Izby doręcza niezwłocznie stronom oraz uczestnikom postępowania odwoławczego lub ich pełnomocnikom odpisy sprostowanego orzeczenia wraz z odpisem postanowienia o sprostowaniu.

Art. 320. 1. Orzeczenie Izby, po stwierdzeniu przez sąd jego wykonalności, ma moc prawną na równi z wyrokiem sądu. Przepis art. 781 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego stosuje się odpowiednio.

2. O stwierdzeniu wykonalności orzeczenia Izby sąd orzeka na wniosek strony. Strona jest obowiązana załączyć do wniosku oryginał lub poświadczony przez Prezesa Izby odpis orzeczenia Izby.

3. Sąd stwierdza wykonalność orzeczenia Izby nadającego się do wykonania w drodze egzekucji, nadając orzeczeniu klauzulę wykonalności.

Art. 321. Prezes Rady Ministrów określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) regulamin postępowania przy rozpoznawaniu odwołań, określający w szczególności wymagania formalne odwołania, sposób wnoszenia odwołania w postaci elektronicznej, postępowanie z wniesionym odwołaniem, przygotowanie rozprawy, mając na względzie potrzebę zapewnienia sprawnej organizacji rozprawy, szybkiego przebiegu postępowania odwoławczego oraz jawności rozprawy;
- 2) wysokość i sposób pobierania wpisu od odwołania oraz rodzaje kosztów w postępowaniu odwoławczym i sposób ich rozliczania, mając na względzie zróżnicowaną wysokość wpisu, zależną od szacunkowej wartości i rodzaju zamówienia publicznego, konieczność stosunkowego rozdzielenia kosztów pomiędzy uczestników postępowania odwoławczego, w którym zamawiający uwzględnił zarzuty w części, a także zasadność zwrotu stronie kosztów koniecznych do celowego dochodzenia praw lub do celowej obrony.

Rozdział 2

Skarga do sądu

Art. 322. 1. Na orzeczenie Izby stronom oraz uczestnikom postępowania odwoławczego przysługuje skarga do sądu.

3. W postępowaniu toczącym się wskutek wniesienia skargi stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego o apelacji, jeżeli przepisy niniejszego rozdziału nie stanowią inaczej.

Art. 323. 1. Skargę wnosi się do sądu okręgowego właściwego dla siedziby albo miejsca zamieszkania zamawiającego.

2. Skargę wnosi się za pośrednictwem Prezesa Izby w terminie 7 dni od dnia doręczenia orzeczenia Izby, przesyłając jednocześnie jej odpis przeciwnikowi skargi. Złożenie skargi za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe jest równoznaczne z jej wniesieniem.

3. Prezes Izby przekazuje skargę wraz z aktami postępowania odwoławczego właściwemu sądowi w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania.

4. W terminie 21 dni od dnia wysłania orzeczenia wraz z uzasadnieniem stronom postępowania odwoławczego skargę może wnieść także Prezes Urzędu. Prezes Urzędu może także przystąpić do toczącego się postępowania. Do czynności podejmowanych przez Prezesa Urzędu stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego o prokuratorze.

Art. 324. Skarga powinna czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego oraz zawierać oznaczenie zaskarżonego orzeczenia, przytoczenie zarzutów, zwięzłe ich uzasadnienie, wskazanie dowodów, a także wnioski o uchylenie orzeczenia lub o zmianę orzeczenia w całości lub w części.

Art. 325. W postępowaniu toczącym się na skutek wniesienia skargi nie można rozszerzyć żądania odwołania ani występować z nowymi żądaniami.

Art. 326. 1. Sąd na posiedzeniu niejawnym odrzuca skargę wniesioną po upływie terminu lub niedopuszczalną z innych przyczyn, jak również skargę, której braków strona nie uzupełniła w terminie.

2. Jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności procesowej nie ze swojej winy, sąd na jej wniosek przywraca termin. Postanowienie w tej sprawie może być wydane na posiedzeniu niejawnym.

3. Pismo z wnioskiem o przywrócenie terminu wnosi się do sądu w terminie 7 dni od dnia ustania przyczyny uchybienia terminowi.

Art. 327. Ciężar dowodu, że oferta nie jest rażąco niska, spoczywa na:

- 1) wykonawcy, który ją złożył, jeżeli jest stroną postępowania albo interwenientem;
- 2) zamawiającym, jeżeli wykonawca, który złożył ofertę, nie jest stroną postępowania albo interwenientem.

Art. 328. 1. Sąd rozpoznaje sprawę niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 1 miesiąca od dnia wpływu skargi do sądu.

2. Sąd oddala skargę wyrokiem, jeżeli jest ona bezzasadna. W przypadku uwzględnienia skargi sąd zmienia zaskarżone orzeczenie i orzeka wyrokiem co do istoty sprawy, a w pozostałych sprawach wydaje postanowienie. Przepisy art. 315-318 stosuje się odpowiednio. Przepisu art. 386 § 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego nie stosuje się.

3. Jeżeli odwołanie zostaje odrzucone albo zachodzi podstawa do umorzenia postępowania, sąd uchyla wyrok lub zmienia postanowienie oraz odrzuca odwołanie lub umarza postępowanie.

4. Sąd nie może orzekać co do zarzutów, które nie były przedmiotem odwołania.

5. Strony ponoszą koszty postępowania stosownie do jego wyniku; określając wysokość kosztów w treści orzeczenia, sąd uwzględnia także koszty poniesione przez strony w związku z rozpoznaniem odwołania.

Art. 329. 1. Od wyroku sądu lub postanowienia kończącego postępowanie w sprawie nie przysługuje skarga kasacyjna. Przepisu nie stosuje się do Prezesa Urzędu.

2. Do czynności podejmowanych przez Prezesa Urzędu stosuje się odpowiednio przepisy o Prokuratorze Generalnym, określone w części I w księdze I w tytule VI w dziale Va ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego.

DZIAŁ X

Odpowiedzialność za naruszenie przepisów ustawy

Art. 330. Przepisów niniejszego działu nie stosuje się do zamawiających, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, 2 i 7.

Art. 331. 1. Zamawiający, który:

- 1) udziela zamówienia publicznego:

- a) z naruszeniem przepisów ustawy określających przesłanki stosowania trybu negocjacji bez ogłoszenia,
  - b) bez wymaganego ogłoszenia,
  - c) bez stosowania ustawy,
- 2) dokonuje zmian w zawartej umowie z naruszeniem przepisów ustawy
- podlega karze pieniężnej.

2. Karze pieniężnej podlega również zamawiający, który:

- 1) określa kryteria kwalifikacji w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w sposób naruszający zasadę niedyskryminacyjnego lub równego traktowania wykonawców,
  - 2) opisuje przedmiot zamówienia publicznego w sposób naruszający zasadę niedyskryminacyjnego lub równego traktowania wykonawców,
  - 3) prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego z naruszeniem zasady przejrzystości,
  - 4) nie przestrzega terminów określonych w ustawie,
  - 5) wyklucza wykonawcę z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z naruszeniem przepisów ustawy określających przesłanki wykluczenia,
  - 6) odrzuca ofertę z naruszeniem przepisów ustawy określających przesłanki odrzucenia oferty,
  - 7) dokonuje wyboru oferty najkorzystniejszej ekonomicznie z naruszeniem przepisów ustawy
- jeżeli naruszenie to ma wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Art. 332. 1. Wysokość kary pieniężnej, o której mowa w art. 331, ustala się w zależności od szacunkowej wartości zamówienia publicznego.

2. Jeżeli szacunkowa wartość zamówienia publicznego:

- 1) jest mniejsza niż progi unijne - kara pieniężna wynosi 3.000 zł;
- 2) jest równa lub przekracza progi unijne, a jest mniejsza niż 43.000.000 zł dla dostaw lub usług oraz 85.000.000 zł dla robót budowlanych - kara pieniężna wynosi 30.000 zł;
- 3) jest równa lub przekracza kwotę 43.000.000 zł dla dostaw lub usług oraz 85.000.000 zł dla robót budowlanych - kara pieniężna wynosi 150.000 zł.

Art. 333. 1. Karę pieniężną nakłada Prezes Urzędu w drodze decyzji administracyjnej.

2. Prezes Urzędu nie nakłada kary pieniężnej, jeżeli w związku z naruszeniem przepisu ustawy Izba lub sąd nałożyli karę finansową.

3. Decyzji o nałożeniu kary pieniężnej nie można nadać klauzuli natychmiastowej wykonalności.

Art. 334. 1. Środki z kary pieniężnej stanowią dochód budżetu państwa.

2. Kary pieniężne podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym.

DZIAŁ XI

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 335. W ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 460) w art. 13hd ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wybór operatora następuje zgodnie z ustawą z dnia ... - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. ...), ustawą z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym, ustawą z dnia ...o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi albo ustawą z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 931, z późn. zm.).”

Art. 336. W ustawie ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 931, z późn. zm.) w art. 1 ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Do wyboru spółki stosuje się przepisy ustawy z dnia ... o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. ...) albo przepisy ustawy z dnia ... - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. ...).

4. Spółka jest związana ofertą do upływu terminu określonego w opisie warunków umowy koncesji, w ogłoszeniu o zamówieniu w przypadku przetargu nieograniczonego, albo w zaproszeniu do składania ofert lub ofert ostatecznych - w przypadku pozostałych trybów udzielania zamówień publicznych.”

Art. 337. W ustawie z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 168) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 17:

a) w ust. 1:

- pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) określenie kryteriów kwalifikacji w sposób niezwiązany z przedmiotem zamówienia publicznego lub nieproporcjonalny do przedmiotu zamówienia publicznego”,

- uchyla się pkt 6,

b) w ust. 1b pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„ 2) z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych dotyczących przesłanek stosowania trybu udzielenia zamówienia publicznego negocjacji bez ogłoszenia”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest unieważnienie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych”,

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niezłożenie przez osobę wykonującą po stronie zamawiającego czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub mogącą mieć wpływ na jego wynik oświadczenia o braku lub istnieniu okoliczności powodujących wyłączenie z dokonywania tych czynności”;

2) w art. 18c w ust. 1 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) unieważnienie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych”.

Art. 338. W ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1111 i 1199) w art. 25 w ust. 4 w pkt 1 uchyla się lit. f.

Art. 339. W ustawie z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2011 r. Nr 5, poz. 13 z późn. zm.⁸⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 19 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) ustawy z dnia... - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. ... poz....) albo”;

2) w art. 22 w ust. 9 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) ustawy z dnia .... - Prawo zamówień publicznych, z wyłączeniem art. 35, oraz”;

3) w art. 46 w ust. 1 pkt 13 otrzymuje brzmienie:

„13) w przypadku gdy szacunkowa wartość zamówienia publicznego albo przedmiotu umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego przekracza 127.000 zł, przy zakupie środków transportu drogowego operator powinien uwzględniać czynnik energetyczny i oddziaływania na środowisko podczas całego cyklu użytkowania środków transportu;”.

Art. 340. W ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 217) w art. 26 ust. 4a otrzymuje brzmienie:

„4a. Przepisów ust. 3 i 4 nie stosuje się do zamówień, których wartość nie przekracza 127.000 zł.”.

---

⁸⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 228, poz. 1368 oraz z 2014 r. poz. 423 i 915.

DZIAŁ XII

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 341. 1. Do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do umów w sprawach zamówień publicznych zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

3. Do umów w sprawach zamówień publicznych zawartych po dniu wejścia w życie ustawy w następstwie postępowań o udzielenie zamówień publicznych wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

4. Do konkursów wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

5. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907, z późn. zm.) zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie ustawy.

Art. 342. 1. W postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego wszczętych przed dniem 18 października 2018 r., a w przypadku postępowań prowadzonych przez centralną jednostkę zakupującą – przed dniem 18 kwietnia 2017 r.:

- 1) komunikacja i wymiana informacji między zamawiającym a wykonawcami odbywa się zgodnie z wyborem zamawiającego za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe albo posłańca, osobiście, albo przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną;
- 2) wybrany sposób przekazywania oświadczeń, wniosków, zawiadomień oraz informacji nie może ograniczać konkurencji;
- 3) jeżeli zamawiający lub wykonawca przekazują oświadczenia wnioski, zawiadomienia oraz informacje przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, każda ze stron na żądanie drugiej niezwłocznie potwierdza fakt ich otrzymania;
- 4) jednolity dokument sporządza się zgodnie ze wzorem standardowego formularza określonego w akcie wykonawczym Komisji Europejskiej wydanym na podstawie art. 59 dyrektywy klasycznej w postaci papierowej lub elektronicznej;

- 5) w przypadku zamówień publicznych na roboty budowlane lub konkursów zamawiający może wymagać zastosowania narzędzi elektronicznego modelowania danych budowlanych lub podobnych narzędzi, jeżeli takie narzędzia są ogólnie dostępne lub zamawiający zapewnia alternatywne środki dostępu do takich narzędzi;
- 6) ogłoszenia w postępowaniach poniżej progów unijnych zamieszcza się w Biuletynie Zamówień Publicznych drogą elektroniczną zgodnie z formularzami zamieszczonymi na stronach portalu internetowego Urzędu oraz na stronie internetowej zamawiającego;
- 7) ogłoszenia przekazywane do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej są publikowane również na stronie internetowej zamawiającego;
- 8) zamawiający udostępnia dokumenty zamówienia albo regulamin konkursu bezpłatnie na stronie internetowej zamawiającego od dnia publikacji ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w przypadku zamówień powyżej progów unijnych, albo od dnia zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych w przypadku zamówień poniżej progów unijnych;
- 9) jeżeli zamawiający nie może udostępnić niektórych dokumentów zamówienia na stronie internetowej w przypadkach określonych w art. 27 ust. 1 przekazuje te dokumenty zamówienia w inny sposób określony w ogłoszeniu;
- 10) zamawiający przekazuje dokumenty zamówienia wraz z zaproszeniami, o których mowa w art. 84 ust. 1, o ile nie zostały one udostępnione na stronie internetowej z powodu zaistnienia jednej z okoliczności, o których mowa w art. 27, i nie zostały udostępnione w inny sposób;
- 11) oferty i wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu sporządza się w postaci papierowej, podpisane własnoręcznym podpisem albo, za zgodą zamawiającego, w postaci elektronicznej, podpisane bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu;
- 12) otwarcie ofert jest jawne i następuje bezpośrednio po upływie terminu do ich składania, z tym że dzień, w którym upływa termin składania ofert, jest dniem ich otwarcia;
- 13) bezpośrednio przed otwarciem ofert zamawiający podaje kwotę, jaką zamierza przeznaczyć na realizację zamówienia publicznego;
- 14) podczas otwarcia ofert podaje się nazwy (firmy) oraz adresy wykonawców, a także informacje dotyczące ceny, terminu wykonania zamówienia, okresu gwarancji i warunków płatności zawartych w ofertach;
- 15) odwołania wnosi się w terminie 10 dni od przesłania informacji o czynności zamawiającego stanowiącej podstawę jego wniesienia, jeżeli zostały przesłane przy użyciu środków

- komunikacji elektronicznej w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, albo w terminie 15 dni jeżeli zostały przesłane w inny sposób;
- 16) poza przypadkami określonymi w ustawie, odwołanie wnosi się w terminie 10 dni od dnia udostępnienia innych dokumentów zamówienia na stronie internetowej zamawiającego, w przypadku gdy odwołanie dotyczy treści dokumentów zamówienia innych niż ogłoszenie;
  - 17) zamawiający przesyła niezwłocznie, nie później niż w terminie 2 dni od dnia otrzymania, kopię odwołania innym wykonawcom lub uczestnikom konkursu uczestniczącym w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, a jeżeli odwołanie dotyczy treści dokumentów zamówienia, udostępnia ją na stronie internetowej zamawiającego, wzywając wykonawców do przystąpienia do postępowania odwoławczego;
  - 18) zamawiający zawiera umowę w sprawie zamówienia publicznego, w terminie 10 dni od dnia przesłania informacji o wyborze najkorzystniejszej oferty, jeżeli została ona przesłana przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, albo w terminie 15 dni jeżeli została przesłana w inny sposób;
  - 19) jeżeli zamawiający opublikował wstępne ogłoszenie informacyjne, o ile wstępne ogłoszenie informacyjne zawierało wszystkie informacje wymagane dla ogłoszenia o zamówieniu, w zakresie, w jakim były one dostępne w momencie publikacji wstępnego ogłoszenia informacyjnego, i zostało opublikowane na stronie internetowej zamawiającego na co najmniej 35 dni i nie więcej niż 12 miesięcy przed dniem przekazania Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej ogłoszenia o zamówieniu, zamawiający może wyznaczyć termin składania ofert:
    - a) w przypadku przetargu nieograniczonego – nie krótszy niż 15 dni,
    - b) w przypadku przetargu ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem i partnerstwa innowacyjnego – nie krótszy niż 10 dni od dnia wysłania zaproszenia do składania ofert.
  - 20) jeżeli okresowe ogłoszenie informacyjne zawiera wszystkie informacje wymagane dla ogłoszenia o zamówieniu, w zakresie, w jakim były one dostępne w momencie publikacji okresowego ogłoszenia informacyjnego, i zostało opublikowane na stronie internetowej zamawiającego na co najmniej 35 dni i nie więcej niż 12 miesięcy przed dniem przekazania Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej ogłoszenia o zamówieniu, zamawiający może w postępowaniu prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego skrócić termin składania ofert do 15 dni;
  - 21) w postępowaniach o udzielenie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa:
    - a) wraz z zaproszeniem do składania ofert w trybie przetargu ograniczonego, zaproszeniem do składania ofert wstępnych w trybie negocjacji z ogłoszeniem albo zaproszeniem do udziału w

dialogu w dialogu konkurencyjnym zamawiający przekazuje dokumenty zamówienia, chyba że dokumenty te zostały udostępnione na stronie internetowej zamawiającego, wówczas zamawiający odpowiednio w zaproszeniu do składania ofert, do składania ofert wstępnych albo do udziału w dialogu podaje adres strony internetowej zamawiającego,

- b) jeżeli zamawiający opublikował wstępne ogłoszenia informacyjne, o ile wstępne ogłoszenie informacyjne zawierało wszystkie informacje wymagane dla ogłoszenia o zamówieniu, w zakresie, w jakim były one dostępne w momencie publikacji wstępnego ogłoszenia informacyjnego ogłoszenia, i zostało przekazane Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej lub opublikowane na stronie internetowej zamawiającego na co najmniej 52 dni i nie więcej niż 12 miesięcy przed dniem przekazania Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej ogłoszenia o zamówieniu, zamawiający może wyznaczyć termin składania ofert nie krótszy niż 22 dni od dnia wysłania zaproszenia do składania ofert,
- c) w przypadku o którym mowa w lit. b, zamawiający może wyznaczyć termin składania ofert krótszy o 5 dni, jeżeli udostępnia dokumenty zamówienia na stronie internetowej zamawiającego nie później niż od dnia publikacji ogłoszenia o zamówieniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej do upływu terminu składania ofert,
- d) wykonawca może opublikować w Biuletynie Zamówień Publicznych lub przekazać Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej ogłoszenie o zamiarze zawarcia umowy o podwykonawstwo części zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa udzielonego wykonawcy, którego szacunkowa wartość jest mniejsza niż progi unijne.

2. W okresie od 18 kwietnia 2018 r. do dnia 17 października 2018 r. jednolity dokument przekazuje się zgodnie z wyborem zamawiającego za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe posłańca, osobiście albo przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

3. W latach 2016-2018 procent działalności, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 lit. b, pkt 3 lit. b i pkt 4 lit. c ustala się zgodnie z art. 7 ust. 3, jeżeli osoba prawa lub zamawiający zostali utworzeni, rozpoczęli działalność lub podlegali reorganizacji w ciągu 6 miesięcy przed dniem wejścia w życie ustawy.

Art. 343. 1. Za lata 2016 – 2018 zamawiający sporządza roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach publicznych i przekazuje Prezesowi Urzędu do dnia 1 marca każdego roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie.

2. Prezes Rady Ministrów określi w drodze rozporządzenia zakres informacji zawartych w rocznym

sprawozdaniu za lata 2016-2018, jego wzór oraz sposób przekazywania, mając na względzie wymagania dotyczące treści sprawozdania przekazywanego Komisji Europejskiej wynikające z postanowień dyrektywy klasycznej, dyrektywy sektorowej oraz dyrektywy obronnej.

Art. 344. 1. Limit wydatków jednostek sektora finansów publicznych na okres 10 lat wykonywania niniejszej ustawy, w zakresie wydatków budżetu państwa, wynosi:

- 1) w roku 2016 – 14 380 000;
- 2) w roku 2017 – 30 500 000;
- 3) w roku 2018 – 23 800 000;
- 4) w roku 2019 – 5 900 000;
- 5) w roku 2020 – 5 900 000;
- 6) w roku 2021 – 5 900 000;
- 7) w roku 2022 – 5 900 000;
- 8) w roku 2023 – 5 900 000;
- 9) w roku 2024 – 5 900 000;
- 10) w roku 2025 – 5 900 000.

2. Organem monitorującym wykorzystanie limitów wydatków określonych w ust. 1 jest Prezes Urzędu Zamówień Publicznych.

3. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy limitu wydatków określonego w ust. 1, stosuje się mechanizm korygujący polegający na zmniejszeniu kosztów realizacji zadań publicznych wykonywanych na rzecz obywateli.

Art. 345. Traci moc ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907, poz. 984, 1047 i 1473 oraz z 2014 r. poz. 423, 768, 811, 915, 1146 i 1232).

Art. 346. 1. Ustawa wchodzi w życie z dniem 18 kwietnia 2016 r., z wyjątkiem art. 275 ust. 1 pkt 11, który wchodzi w życie z dniem 18 października 2018 r.

2. Przepisy art. 25, art. 27-30, art. 31, art. 33, art. 41 ust. 2, art. 44 ust. 2, art. 56, art. 72 ust. 1 pkt 2 i 4, art. 79 ust. 1, 3 i 4, art. 84 ust. 2 i 3 pkt 1, art. 85 ust. 2, art. 98 ust. 5, art. 114 ust. 1 pkt 7 i ust. 5, art. 118 ust. 3 i 4 pkt 1, art. 123 ust. 3 i 4 pkt 1, art. 161 ust. 6, art. 187 ust. 2, art. 231 ust. 2, art. 240 ust. 2, art. 256 ust. 2, art. 258 ust. 4, art. 259 ust. 2 i 4, art. 263 ust. 4, art. 305 ust. 1 pkt 1 lit. d i art. 308 ust. 1 stosuje się od dnia:

a) 18 kwietnia 2017 r. - do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonych przez

centralną jednostkę zakupującą,

b) 18 października 2018 r. – do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonych przez pozostałych zamawiających.

3. Przepis art. 98 ust. 4 stosuje się od dnia 18 października 2018 r.

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym

D Y R E K T O R
Departamentu Prawnego

Rafał Jędrzejewski
Radca Prawny

UZASADNIENIE

I. Cel projektowanej regulacji

Projekt ustawy – Prawo zamówień publicznych, zwanej dalej „ustawą”, ma na celu kompleksowe uregulowanie materii zamówień publicznych czyli umów o charakterze odpłatnym zawieranych pomiędzy zamawiającymi i wykonawcami, których przedmiotem są roboty budowlane, usługi lub dostawy.

Zagadnienia te są regulowane obecnie przez ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą Pzp” która zostanie zastąpiona przez nową ustawę.

Przygotowanie nowej ustawy wychodzi naprzeciw oczekiwaniom zarówno podmiotów publicznych jak i wykonawców ubiegających się o zamówienia publiczne. Konieczność dokonania zmian obecnie obowiązujących przepisów wynika m. in. z faktu, że zasadniczej zmianie uległy przepisy unijne z zakresu zamówień publicznych, z którymi polskie prawo w tym zakresie powinno być zgodne.

W szczególności, przyjęte zostały trzy nowe dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady:

- 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 65), zwana dalej „dyrektywą klasyczną 2014/24/UE”, oraz

- 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylającej dyrektywę 2004/17/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 243), zwana dalej „dyrektywą sektorową 2014/25/UE”,

zwane łącznie również „dyrektywami” oraz

- 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 1).

Przepisy wszystkich trzech dyrektyw muszą być wdrożone do polskiego prawa. Terminy implementacji, zgodnie z art. 90 ust. 1 dyrektywy klasycznej 2014/24/UE oraz art. 106 ust. 1 dyrektywy sektorowej 2014/25/UE, upływają w dniu 18 kwietnia 2016 r., z tym że dyrektywy zezwalają państwom członkowskim na odroczenie terminu wdrożenia:

1) obowiązkowej komunikacji elektronicznej, z wyjątkiem przesyłania ogłoszeń, udostępniania dokumentów zamówienia, oraz instytucji stricte elektronicznych jak: aukcja

elektroniczna, katalogi elektroniczne, dynamiczny system zakupów – do dnia 18 października 2018 r.;

2) obowiązkowej komunikacji elektronicznej w przypadku postępowań prowadzonych przez centralną jednostkę zakupującą – do dnia 18 kwietnia 2017 r.;

2) przepisów dotyczących sposobu sporządzania jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia – do dnia 18 kwietnia 2018 r.

W związku z tym, że zamówienia publiczne oraz koncesje są uregulowane odrębnymi aktami prawnymi tj. ustawą Pzp oraz ustawą z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. z 2015 r. poz. 113), proponuje się utrzymać to rozwiązanie również w związku z wdrożeniem ww. dyrektyw unijnych. W polskim prawie zostanie tym samym utrzymany obowiązujący od 2009 r. podział na dwie odrębne ustawy, w których oddzielnie są wdrażane, z jednej strony dyrektywy dotyczące zamówień klasycznych i sektorowych a drugiej, po raz pierwszy regulującej w sposób kompleksowy w prawie Unii Europejskiej zagadnienia udzielenia koncesji na roboty budowlane lub usługi.

Większość przepisów dyrektyw to przepisy wymagające obowiązkowego wdrożenia przez państwa członkowskie UE. Dyrektywa klasyczna 2014/24/UE wprowadza nowe rozwiązania, niewystępujące w uchylonej dyrektywie 2004/18/WE, które stanowią ponad 30% jej zapisów, i wymusza konieczność modyfikacji rozwiązań prawnych obecnie funkcjonujących w polskim systemie zamówień publicznych.

Wprowadzone dyrektywami zmiany pozwolą m.in. na uelastycznienie i przyspieszenie procesu udzielania zamówień publicznych, ułatwiając korzystanie z procedury dialogu konkurencyjnego i procedury konkurencyjnej z negocjacjami, pozwalając na rezygnację lub zmianę kolejności poszczególnych etapów w procedurze zamówienia publicznego, przewidując obowiązkową komunikację elektroniczną między wykonawcą i zamawiającym.

Nowe przepisy nakładają na zamawiających szereg nieprzewidzianych dotychczasowymi przepisami obowiązków w zakresie weryfikacji sytuacji podmiotowej wykonawców. W szerszym niż dotychczas wymiarze ma również być wykorzystywana przez zamawiających wspólna dla krajów Unii Europejskiej baza e - Certis.

Przepisy dyrektyw promują rozwiązania innowacyjne, wprowadzając m.in. szczególny rodzaj współpracy zamawiającego z wykonawcami w ramach partnerstwa innowacyjnego.

Ponadto, dyrektywy kodyfikują zasady powierzania zadań i zawierania umów w ramach współpracy publiczno-publicznej, w tym zamówień udzielanych podmiotom zależnym tj. powiązanym (tzw. zamówienia typu in-house) oraz dopuszczalne modyfikacje umów o zamówienie publiczne.

Mając na względzie zakres oraz skalę koniecznych i potrzebnych zmian przepisów z zakresu zamówień publicznych, wynikających z dyrektyw oraz służących zwiększeniu efektywności systemu zamówień publicznych, zasadne wydaje się opracowanie nowej ustawy całościowo regulującej problematykę zamówień publicznych, niż dokonywanie kolejnej nowelizacji obecnie obowiązującej ustawy Pzp. Takie rozwiązanie zapewni przede wszystkim prawidłowe wdrożenie postanowień dyrektyw, a także większą przejrzystość regulacji, ułatwi stosowanie przepisów, zapobiegnie powstaniu ewentualnych niespójności czy też sprzeczności wewnętrznych oraz wątpliwości interpretacyjnych. Wpisuje się także w oczekiwania interesariuszy systemu zamówień publicznych spośród zamawiających, wykonawców oraz organizacji branżowych.

Nowa ustawa, w ślad za postanowieniami dyrektyw, będzie miała na celu stworzenie mechanizmów umożliwiających najbardziej efektywne wykorzystanie środków publicznych, a także umożliwienie wykorzystania zamówień publicznych jako środka do realizacji przez państwo określonych celów i polityk (innowacyjność, walka z wykluczeniem społecznym, ochrona środowiska itp.). Ponadto, w związku z tym, że z udzielaniem zamówień publicznych wiąże się zazwyczaj wydatkowanie pieniędzy publicznych o znacznej wartości, konieczne jest zapewnienie warunków do ich skutecznego, przejrzystego i konkurencyjnego wydatkowania. Udzielanie zamówień publicznych powinno być uregulowane w taki sposób, który z jednej strony zapewni dostęp do tych zamówień i umożliwi konkurencję, prowadzącą do uzyskania najbardziej ekonomicznie korzystnych ofert, a z drugiej strony pozwoli na kontrolę takich postępowań i unikanie zjawisk sprzyjających korupcji.

Najważniejsze regulacje związane z implementacją dyrektyw dotyczą:

1) uproszczenia procedur udzielania zamówień publicznych i ich uelastycznienia, co przyniesie korzyści zarówno zamawiającym jak i wykonawcom, szczególnie małym i średnim przedsiębiorcom poprzez:

- a) lepsze wykorzystanie negocjacji jako sposobu doprecyzowania warunków umów z wykonawcami w celu uzyskania usługi, które najlepiej odpowiada potrzebom zamawiającego,
- b) skrócenie minimalnych terminów w procedurach udzielania zamówień,
- c) zmniejszenie obowiązków formalnych na etapie ubiegania się o udzielenie zamówienia; przedstawianie przez wykonawców oświadczenia o spełnianiu warunków w postaci jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia; obowiązek złożenia wszystkich dokumentów co do zasady przez wykonawcę, którego oferta została uznana za najkorzystniejszą,
- d) wprowadzenie fakultatywności wadium i terminu związania ofertą,

- e) zlikwidowanie obowiązków zamawiających w zakresie przesyłania do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych zawiadomień o wszczęciu postępowania z w trybie negocjacji bez ogłoszenia, o zawarciu umowy ramowej lub ustanowieniu dynamicznego systemu zakupów na okres dłuższy niż 4 lata,
- f) otwarcie katalogu przesłanek unieważnienia postępowania;

2) elektroniczacji zamówień publicznych polegającej na:

- a) wprowadzeniu obowiązkowej komunikacji elektronicznej między wykonawcą i zamawiającym,
- b) wprowadzeniu obowiązku stosowania przy składaniu ofert i wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu profilu nabywcy, stanowiącego rozwiązanie techniczne, umożliwiające realizację procesu udzielania zamówień publicznych, w tym sporządzanie dokumentów elektronicznych, ich udostępnianie, przekazywanie i przechowywanie, z wykorzystaniem środków elektronicznych,
- c) stworzeniu elektronicznej platformy zamówień publicznych e-Zamówienia, na której będzie znajdował się w szczególności Biuletyn Zamówień, profil nabywcy oraz aukcje elektroniczne, dzięki czemu zwiększona zostanie dostępność oraz przejrzystość realizowanych procesów, z jednoczesnym zapewnieniem bezpieczeństwa danych,
- d) uproszczeniu realizacji obowiązków związanych ze sprawozdawczością poprzez automatyzację tworzenia sprawozdawczości rocznej wykorzystującej dane o postępowaniach przechowywane na platformie e-Zamówienia;

3) promowania i realnego wykorzystywania pozaekonomicznych celów zamówień publicznych takich jak ochrona środowiska, integracja społeczna czy wspieranie innowacyjności:

- a) położenie nacisku na wybór oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, czyli opartej również na efektywności kosztowej, jak również uwzględniającej nie tylko cenę lub koszt ale także inne aspekty niż cena lub koszt oraz wprowadzenie możliwości ograniczenia stosowania kryterium najniższej ceny,
- b) użycie przyjaznych dla środowiska sposobów produkcji itp.,
- c) wprowadzenie nowej procedury – partnerstwa innowacyjnego, przeznaczonej dla nabywania produktów i usług, które nie są jeszcze dostępne na rynku,
- d) promowanie zatrudnienia osób niepełnosprawnych poprzez obniżenie warunku poziomu zatrudniania tych osób z 50% do 30%;

4) zapewnienia lepszego dostępu do rynku małym i średnim przedsiębiorcom poprzez:

- a) zachęcanie zamawiających do zawierania kilku mniejszych umów (udzielania zamówień w częściach, o które łatwiej będzie się ubiegać MŚP),
- b) ograniczenia żądania spełniania wygórowanych warunków udziału w postępowaniu w zakresie zdolności ekonomicznej (średni roczny obrót - maksymalnie dwukrotność szacunkowej wartości zamówienia);

5) uproszczenia procedur przy udzielaniu zamówień społecznych oraz niektórych innych usług np. prawnych, hotelarskich, gastronomicznych, kulturalnych, zdrowotnych itp. poprzez:

- a) podwyższenie progu kwotowego, od którego istnieje obowiązek przestrzegania przepisów ustawy,
- b) umożliwienie zastosowania kryteriów jakościowych takich jak dostępność, ciągłość i trwałość oferowanych kluczowych usług,
- c) umożliwienie określenia własnej procedury udzielenia zamówienia;

Projekt ustawy wprowadza również zmiany niezwiązane z wdrożeniem dyrektyw, w zakresie:

1) kontroli zamówień publicznych prowadzonej przez Prezesa UZP:

Zmiany zmierzają do umożliwienie objęcia kontrolą wszystkich czynności podejmowanych przez zamawiającego, objętych regulacjami ustawy (przed wszczęciem, po wszczęciu postępowania, po zawarciu umowy), nie zaś tylko czynności podejmowanych pomiędzy wszczęciem postępowania a wyborem oferty, oraz umożliwienie prowadzenia przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych kontroli planowych, zamiast wyłącznie kontroli uprzednich i kontroli na wniosek podmiotów zewnętrznych;

2) kompetencji i zadań wykonywanych przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych:

Do głównych obszarów kompetencyjnych Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych będą należeć:

- a) kompetencje regulacyjne, tj. opracowywanie projektów aktów normatywnych z zakresu zamówień publicznych
- b) monitorowanie stosowania przepisów dotyczących zamówień publicznych,
- c) przeprowadzanie kontroli,
- d) opracowywanie i upowszechnianie wzorcowych dokumentów oraz informacji i wytycznych w zakresie stosowania prawa zamówień publicznych, a także upowszechnianie orzecznictwa Izby, sądów oraz Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej,
- e) prowadzenie działań edukacyjnych,

- f) współpraca międzynarodowa,
- g) utrzymywanie platformy e-Zamówienia,
- h) nakładanie kar pieniężnych,
- i) występowanie z pozwem o unieważnienie umowy;

3) postępowania przed Krajową Izbą Odwoławczą:

Zmiany polegają na rozszerzeniu dopuszczalności wnoszenia przez wykonawców odwołań w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych poniżej progów unijnych na czynności zamawiającego dotyczące: opisu przedmiotu zamówienia, wyboru oferty najkorzystniejszej oraz unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. W konsekwencji zwiększy się liczba odwołań wnoszonych do Krajowej Izby Odwoławczej. Jednocześnie projekt ustawy przewiduje, że termin wnoszenia przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych skargi do Sądu Okręgowego na orzeczenie Krajowej Izby Odwoławczej będzie liczony od dnia przekazania orzeczenia wraz z uzasadnieniem stronom postępowania odwoławczego.

Projektodawca dostrzega konieczność zmian instytucjonalnych, m.in. w zakresie organizacji Krajowej Izby Odwoławczej, w tym oddzielenia organizacyjnego KIO od UZP, systemu awansów i odpowiedzialności dyscyplinarnej członków Izby, zadań jej organów, statusu i zadań Rady Zamówień Publicznych, sankcji z tytułu naruszenia przepisów dotyczących zamówień publicznych itp., niemniej jednak z uwagi na fakt, że obecnie priorytetem jest terminowa i prawidłowa implementacja dyrektyw oraz podjęcie działań zmierzających do udostępnienia zamawiającym odpowiednich narzędzi technicznych umożliwiających w pełni elektroniczną komunikację, zdecydowano, że działania w zakresie systemowych zmian instytucjonalnych zostaną podjęte po wdrożeniu dyrektyw. Za takim podejściem przemawia również fakt, iż wskazane powyżej zmiany instytucjonalne wymagają dodatkowego czasu na przeprowadzenie pogłębionych analiz oraz oceny skutków regulacji, w szczególności kosztów ich wprowadzenia. .

II. Zakres projektowanej regulacji

Projekt ustawy wprowadza regulacje:

- 1) związane z wdrożeniem do prawa polskiego dyrektywy klasycznej 2014/24/UE oraz dyrektywy sektorowej 2014/25/UE;
- 2) związane z uproszczeniem procedur, niewynikające z dyrektyw unijnych;
- 3) instytucjonalne niewynikające z dyrektyw; które są przedmiotem obecnie obowiązującej ustawy Pzp, dotyczące w szczególności zadań i kompetencji organów właściwych w

sprawach udzielania zamówień publicznych, w tym przeprowadzania kontroli udzielania zamówień publicznych;

- 4) obowiązujące na gruncie uchylonych dyrektyw z zakresu zamówień publicznych, które zostały wdrożone do prawa polskiego, a które nie zostały zmienione przez dyrektywy;
- 5) w zakresie udzielania zamówień w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa, które funkcjonują obecnie na gruncie ustawy Pzp i stanowią wdrożenie do prawa polskiego dyrektywy 2009/81/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniającej dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE (Dz. Urz. UE.L.216 z 20.08.2009, str. 76, z późn. zm.), zwanej dalej „dyrektywą obronną”;
- 6) w zakresie środków ochrony prawnej, które funkcjonują obecnie na gruncie ustawy Pzp.

III. Systematyka projektu ustawy

Przepisy projektu ustawy zostały pogrupowane w rozdziały, te z kolei w następujące działy:

1. Przepisy ogólne;
2. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego;
3. Tryby i inne procedury udzielania zamówień publicznych;
4. Odrębne przepisy udzielania zamówień publicznych;
5. Realizacja zamówienia publicznego;
6. Zamówienia sektorowe;
7. Zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa;
8. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych;
9. Środki ochrony prawnej;
10. Odpowiedzialność za naruszenie przepisów ustawy;
11. Zmiany w przepisach obowiązujących;
12. Przepisy przejściowe i końcowe.

IV. Szczegółowe regulacje

Dział I Przepisy ogólne

Rozdział 1 Przepisy wprowadzające

Zakres przedmiotowy ustawy

Projekt ustawy ma zastosowanie do udzielania zamówień publicznych rozumianych, jako umowa odpłatna zawierana między zamawiającym a wykonawcą, której przedmiotem jest dostawa, usługa lub robota budowlana.

Projekt ustawy w sposób kompleksowy reguluje proces udzielania zamówień publicznych, uwzględniając specyfikę różnych reżimów udzielania zamówień publicznych, takich jak reżim udzielania zamówień klasycznych, reżim udzielania zamówień sektorowych, a także reżim udzielania zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa. W celu kompleksowego i spójnego określenie zakresu stosowania ustawy w projekcie ustawy już w przepisach ogólnych postanowiono wprowadzić pojęcia: „zamówienia klasyczne”, „zamówienia sektorowe” i „zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa”.

Zakres podmiotowy ustawy

Projektowana ustawa określa kategorie zamawiających i wykonawców zgodnie z wdrożonymi już do porządku prawnego rozwiązaniami unijnymi. Również zagadnienia dotyczące podmiotów trzecich udostępniających swój potencjał oraz zagadnienia dotyczące podwykonawców zostały uregulowana zgodnie z przepisami dyrektyw.

Zamawiający

Zakres podmiotowy projektu ustawy obejmie wszystkie podmioty zobowiązane do stosowania dyrektywy klasycznej 2014/24/UE oraz dyrektywy sektorowej 2014/25/UE.

Katalog rodzajów zamawiających, zawarty w art. 2 projektu ustawy, odzwierciedla wdrożone już obecnie do porządku prawnego przepisy unijne. W odróżnieniu od obecnych przepisów ustawy Pzp, nowe regulacje będą zawierać zawarte w dyrektywach określenia, takie jak „podmiot prawa publicznego” czy „przedsiębiorstwo publiczne”, których to terminów nie zawiera wprawdzie obecnie obowiązująca ustawa Pzp, ale które są znane i stosowane w doktrynie i literaturze dotyczącej prawa zamówień publicznych. Do postanowień dyrektywy sektorowej 2014/25/UE zostanie ponadto dostosowana definicja praw szczególnych oraz praw wyłącznych.

W związku z powyższym, podmiotami zobowiązanymi do stosowania przepisów nowej ustawy (zamawiającymi) będą: jednostki sektora finansów publicznych, w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, państwowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, podmioty prawa publicznego, związki składające się z co najmniej jednego z tych podmiotów, przedsiębiorstwa publiczne w zakresie prowadzonej przez nie działalności sektorowej, zamawiający sektorowi, jeżeli zamówienie publiczne jest udzielane w celu wykonywania jednego z rodzajów działalności sektorowej, a działalność ta jest wykonywana na podstawie praw szczególnych lub praw wyłącznych oraz inne podmioty udzielające zamówień, jeżeli łącznie zostaną spełnione wskazane w ustawie przesłanki

dotyczące źródła finansowania, szacunkowej wartości zamówienia oraz przedmiotu zamówienia.

Szczegółowe przepisy dotyczące zamawiających, w tym dotyczące komisji przetargowej zostały uregulowane w Dziale II Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, w Rozdziale 1 Zamawiający, i stanowią w dużej mierze powtórzenie dotychczas obowiązujących przepisów ustawy Pzp.

Wykonawca

O zamówienie publiczne tak jak dotychczas, będą mogły ubiegać się osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej a także grupy wykonawców, w tym ich tymczasowe stowarzyszenia przedsiębiorców.

Wyłączenia stosowania ustawy

Podobnie jak na gruncie obecnie obowiązujących przepisów ustawy Pzp, przewiduje się stosowne regulacje w zakresie wyłączenia obowiązku stosowania ustawy do udzielania określonych rodzajów zamówień publicznych, które w przypadku zamówień publicznych o wartości równej lub wyższej od progów unijnych będą stanowiły wierne i kompletne przeniesienie do polskiego prawa wyłączeń przewidzianych w prawie unijnym, zarówno dyrektywie klasycznej 2014/24/UE, jak i w dyrektywie sektorowej 2014/25/UE oraz w dyrektywie obronnej.

Projekt ustawy w ślad za obowiązującymi przepisami ustawy Pzp przewiduje wprowadzenie kwoty szacunkowej wartości zamówienia publicznego lub konkursu, której nieprzekroczenie będzie zwalniało zamawiającego z obowiązku stosowania przepisów projektowanej ustawy do udzielenia danego zamówienia publicznego lub organizowania konkursu.

W przypadku zamówień klasycznych próg ten wynosi 127.000 zł, co stanowi w przybliżeniu wyrażoną w złotych w dotychczas obowiązujących przepisach równowartość kwoty 30.000 euro. Rezygnacja z posługiwania się w projekcie ustawy kwotami wyrażonymi w walucie euro i wprowadzenie stałego progu stosowania ustawy wyrażonego w złotych, uniezależnionego od kursu euro ma na celu przede wszystkim zwolnienie zamawiających z konieczności przeliczania kwot szacowanych i wyrażonych w złotych na euro, po to aby sprawdzić czy zachodzi obowiązek stosowania przepisów ustawy czy też nie. Ułatwi to także dokonywanie przez inne organy ustaleń w zakresie obowiązku stosowania przez zamawiających przepisów ustawy.

W przypadku zamówień sektorowych oraz zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, zamawiający będą zwolnieni z obowiązku stosowania przepisów ustawy,

tak jak na gruncie obecnie obowiązującej ustawy Pzp, tj. jeżeli szacunkowa wartość zamówienia publicznego lub konkursu będzie mniejsza niż progi unijne.

Projekt ustawy powiela również niewynikające z dyrektyw wyłączenia, przewidziane w obecnej ustawie Pzp dotyczące zamówień publicznych o szacunkowej wartości mniejszej niż progi unijne, określone w przepisach art. 4 ust. 5a oraz ust. 8a – 8c ustawy Pzp.

W projekcie ustawy uwzględniono również dotychczas obowiązujące na gruncie ustawy Pzp wyłączenie dla zamówień publicznych udzielanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego, tj. wyłączenia wskazane w art. 4 pkt 2a i 3 lit. I ustawy Pzp.

Wyłączenie przedmiotowe spod procedury zamówień publicznych będzie dotyczyło określonych obszarów Banku Gospodarstwa Krajowego. Mimo, że dyrektywa klasyczna 2014/24/UE nie przewiduje takiego wyłączenia, to jednak zdaniem projektodawcy konieczne jest jego utrzymanie w projektowanym stanie prawnym. Obarczenie Banku Gospodarstwa Krajowego obowiązkami spoczywającymi na zamawiającym w rozumieniu projektu ustawy w sposób istotny ograniczałoby bowiem, a nawet uniemożliwiłoby realizowanie zadań, które zostały nałożone na Bank Gospodarstwa Krajowego w drodze ustaw lub umów zawartych z właściwymi ministrami. Powyższe odnosi się zwłaszcza do dokonywania operacji na rynku międzybankowym, związanych z realizowaniem czynności, do wykonywania których Bank jest zobowiązany w zakresie czynności związanych z obsługą długu zagranicznego Skarbu Państwa. Równocześnie zasadne wydaje się wyłączenie usług Banku Gospodarstwa Krajowego świadczonych dla jednostek sektora finansów publicznych spod procedury zamówień publicznych z wyjątkiem jednostek samorządu terytorialnego. Propozycja ta jest spójna z rozwiązaniami już obecnie funkcjonującymi w zakresie bankowej obsługi budżetu państwa, państwowych funduszy celowych oraz państwowych osób prawnych, zaliczanych do sektora finansów publicznych - na podstawie ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.) lub na podstawie odrębnych przepisów (np. rachunki Narodowego Funduszu Zdrowia, Fundusz Kredytu Technologicznego, konsolidacja środków jednostek sektora finansów publicznych, czy też rachunki depozytowe Ministra Finansów).

Propozycje wyłączeń mają na celu umożliwienie Bankowi Gospodarstwa Krajowego pełną realizację zadań wynikających ze wspierania publicznych (rządowych i samorządowych) programów i projektów współfinansowanych ze środków publicznych (w tym przede wszystkim środków zagranicznych - głównie z budżetu Unii Europejskiej).

Bank Gospodarstwa Krajowego powinien posiadać możliwość pozyskiwania środków finansowych dla zapewniania płynności finansowej i refinansowania akcji kredytowej, bez dodatkowych zakłóceń. Żaden inny bank prowadzący działalność w formie spółki akcyjnej

(bez względu na strukturę akcjonariatu), czy też bank spółdzielczy, a nawet Narodowy Bank Polski, nie podlegają z tego tytułu ograniczeniom, które zostały narzucone Bankowi Gospodarstwa Krajowego.

Brak powyższych wyłączeń powodowałby niesymetryczność warunków działania Banku Gospodarstwa Krajowego w porównaniu z innymi podmiotami sektora bankowego w Polsce. W sytuacji poszukiwania źródeł finansowania dla zapewnienia płynności lub refinansowania akcji kredytowej, Bank Gospodarstwa Krajowego byłby zmuszony do stosowania czasochłonnych procedur, uwzględniając dodatkowo ewentualne postępowania odwoławcze. Inne podmioty sektora bankowego mogłyby znacznie szybciej pozyskać zewnętrzne finansowanie i dzięki temu zyskać przewagę konkurencyjną. Zapewnienie płynności należy do podstawowych zadań każdego banku. W obszarze zarządzania płynnością krótkoterminową, np. do 3 miesięcy, w przypadku konieczności stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych nie może być mowy o elastycznym reagowaniu na zmiany rynkowe lub sytuację portfela Banku Gospodarstwa Krajowego. Brak zaproponowanych wyłączeń utrudniałby bądź wręcz uniemożliwiłby zatem wypełnianie podstawowych zadań Banku Gospodarstwa Krajowego, czy też utrzymanie obligatoryjnych norm nadzorczych określonych dla działalności bankowej.

Powyższe propozycje rozwiązań zostały wprowadzone do krajowego systemu regulacji zamówień publicznych w 2009 r. (ustawa z dnia 2 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne, ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego oraz niektórych innych ustaw) oraz w 2011 r. (ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego oraz niektórych innych ustaw). Nie stanowią zatem rozwiązań nowatorskich, będąc jedynie propozycją utrzymania dotychczasowego stanu prawnego.

Pozostałe wyłączenia zostały unormowane zgodnie z przepisami dyrektyw. Obok wyłączeń stosowania ustawy funkcjonujących dotychczas w systemie zamówień publicznych Unii Europejskiej i wdrożonych do polskiego porządku prawnego, dotyczących takich usług jak np. nabycie czy najem praw do nieruchomości, usługi arbitrażowe czy określone usługi finansowe, projekt ustawy przewiduje również nowe wyłączenia przewidziane w dyrektywach dotyczące m.in. współpracy między podmiotami sektora publicznego - tzw. zamówienia typu in-house czy współpracy publiczno – publicznej. W związku z wprowadzeniem postanowień dyrektyw dot. zamówień udzielanych pomiędzy organami administracji w ramach tzw. in house, projekt ustawy wskazuje w jakich przypadkach nie ma obowiązku stosowania ustawy do zamówień udzielanych pomiędzy tymi podmiotami wzajemnie powiązanymi. Spełnienie tych przesłanek nie oznacza jednak, że zamawiający nie może zastosować trybów

określonych w ustawie jeżeli z jakiś względów zamierza poddać dane zamówienie postępowaniu konkurencyjnemu.

Wprowadzenie w projekcie ustawy wyłączeń zamówień publicznych udzielanych między podmiotami sektora publicznego stanowi skodyfikowanie dotychczasowego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, zwanego dalej „Trybunałem”. W świetle orzeczeń Trybunału przepisy w dziedzinie zamówień publicznych nie znajdują bowiem zastosowania do niektórych umów zawieranych pomiędzy podmiotami sektora publicznego. Mowa w pierwszej kolejności o zamówieniach udzielanych przez organ publiczny odrębnemu od niego podmiotowi, gdy jednocześnie organ ten sprawuje nad tym podmiotem kontrolę analogiczną do kontroli sprawowanej nad własnymi służbami, zaś podmiot kontrolowany wykonuje zasadniczą część swej działalności wraz z organem lub organami, które go kontrolują. W drugiej kolejności chodzi o umowy, które ustanawiają współpracę między organami publicznymi, mającą za przedmiot zapewnienie wykonania przez nie wspólnej misji publicznej. Oba te wyłączenia są uzasadnione przysługującą organom publicznym swobodą wykonywania powierzonych im zadań w zakresie usług publicznych poprzez wykorzystanie swoich własnych zasobów, bez potrzeby zwracania się do jednostek zewnętrznych nienależących do jej służb. Obejmuje to możliwość współpracy z innymi organami publicznymi.

Uregulowanie powyższej kwestii ma na celu przede wszystkim usunięcie pojawiających się obecnie wątpliwości co do tego, w jakim stopniu umowy w sprawie zamówień zawarte pomiędzy podmiotami sektora publicznego powinny podlegać przepisom dotyczącym zamówień publicznych oraz wprowadzenie jasnych i precyzyjnych zasad udzielania tego typu zamówień. Należy w tym miejscu podkreślić, że orzecznictwo Trybunału jest interpretowane w różny sposób przez poszczególne państwa członkowskie, a nawet przez poszczególnych zamawiających. Ten brak pewności ma usunąć zawarte w projekcie ustawy doprecyzowanie, w jakich przypadkach umowy zawierane w obrębie sektora publicznego nie podlegają obowiązkowi stosowania przepisów dotyczących zamówień publicznych.

Projekt ustawy w ślad za dyrektywami wprowadza pięć kategorii umów zawieranych pomiędzy podmiotami sektora publicznego wyłączonych spod reżimu zamówień publicznych:

- 1) zamówienia udzielane podmiotom kontrolowanym (zamówienia typu in-house);
- 2) zamówienia udzielane przez podmiot kontrolowany kontrolującemu go zamawiającemu (odwrócona relacja typu in-house);
- 3) zamówienia udzielane pomiędzy podmiotami kontrolowanymi przez tego samego zamawiającego (siostrzana relacja typu in-house);

- 4) zamówienia udzielane podmiotowi kontrolowanemu wspólnie przez kilku zamawiających;
- 5) powierzenie zadania w ramach horyzontalnej współpracy publiczno-publicznej.

Projekt ustawy jednoznacznie określa jakie warunki muszą być spełnione aby móc zastosować jedno z ww. wyłączeń.

Do nowych wyłączeń, dotychczas nieprzewidzianych w ustawie Pzp należy zaliczyć, m.in. wyłączenia dotyczące:

- 1) usług prawnych w zakresie zastępstwa procesowego wykonywanego przez adwokata, radcę prawnego lub prawnika, w rozumieniu ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej w postępowaniu arbitrażowym, pojednawczym, przed sądami, trybunałami lub innymi organami państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa trzeciego, międzynarodowymi sądami, trybunałami, instancjami arbitrażowymi lub pojednawczymi; doradztwa prawnego w zakresie przygotowania ww. postępowań lub gdy zachodzi prawdopodobieństwo, że sprawa, której dotyczy doradztwo, stanie się przedmiotem ww. postępowań; notarialnego poświadczania i uwierzytelniania dokumentów; świadczonych przez pełnomocników lub inne usługi prawne, których wykonawcy są wyznaczani przez sąd lub trybunał danego państwa członkowskiego; oraz związane sporadycznie z wykonywaniem władzy publicznej;
- 2) pożyczki, bez względu na to, czy wiąże się ona z emisją, sprzedażą, zakupem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych;
- 3) usług w zakresie obrony cywilnej, ochrony ludności i zapobiegania niebezpieczeństwom świadczone przez organizacje lub stowarzyszenia o charakterze niekomercyjnym;
- 4) usługi publiczne w zakresie transportu pasażerskiego koleją lub metrem.

Projekt ustawy obok wyłączeń mających zastosowanie do wszystkich zamówień publicznych przewiduje, podobnie jak ustawa Pzp, szczególne wyłączenia odnoszące się tylko do udzielania zamówień sektorowych lub zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa. Wyłączenia te zostały uregulowane zgodnie z brzmieniem dyrektywy sektorowej 2014/25/UE oraz dyrektywy obronnej.

Definicje ustawowe

W zakresie definicji przewiduje się (przy zachowaniu definicji tych pojęć, które zostały uprzednio wdrożone do prawa polskiego i nie zostały przez dyrektywy zmienione), wdrożenie nowych pojęć zdefiniowanych przez dyrektywy jak: „dokumenty zamówienia”, „scentralizowane działania zakupowe”, „pomocnicze działania zakupowe”, „centralna jednostka zakupująca”, „dostawca usług w zakresie obsługi zamówień”, „innowacje”, „oznakowania”, „kandydat” i „oferent”.

Z uwagi na fakt, iż w projekcie ustawie przewiduje się wprowadzenie odrębnych przepisów regulujących udzielanie zamówień publicznych poniżej progów unijnych oraz fakt, że wysokość progów unijnych, czyli kwot wartości zamówienia publicznego lub konkursu, od których stosuje się postanowienia dyrektywy klasycznej 2014/24/UE, dyrektywy sektorowej 2014/25/UE oraz dyrektywy obronnej, jest zmieniana co dwa lata proponuje się wprowadzenie definicji legalnej pojęcia „progi unijne”, która będzie odsyłać do obowiązujących w danym momencie regulacji unijnych, zarówno przepisów ww. dyrektyw, jak i rozporządzeń Komisji Europejskiej zmieniających ww. dyrektywy w odniesieniu do progów obowiązujących w zakresie procedur udzielania zamówień. Takie rozwiązanie umożliwi rezygnację z wydawania przez Prezesa Rady Ministrów co dwa lata dwóch rozporządzeń wykonawczych do ustawy dotyczących wartości progów unijnych oraz kursu złotego w stosunku do euro, służącego do przeliczania wartości z ustawy wyrażonych w euro. Jednocześnie, aby zapewnić odpowiedni dostęp do informacji dotyczących aktualnych progów unijnych, projekt ustawy nakłada na Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych obowiązek informowania o wartości w złotych wszystkich kwot wyrażonych w ustawie w euro, ustalonych zgodnie z komunikatem Komisji Europejskiej. Taka informacja będzie publikowana w formie obwieszczenia ogłaszanego w Monitorze Polskim oraz na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych, zwanego dalej „UZP”, niezwłocznie po publikacji komunikatu Komisji Europejskiej w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

W nowej ustawie, oprócz definicji wykonawcy, proponuje się wprowadzenie definicji „kandydata” i „oferenta”. Pojęcie kandydata będzie oznaczać wykonawcę, który złożył wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub został zaproszony do udziału w postępowaniu w trybie przetargu ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego, negocjacji bez ogłoszenia albo partnerstwa innowacyjnego, natomiast pojęcie oferenta będzie oznaczać wykonawcę, który złożył ofertę. Takie rozróżnienie będzie sprzyjało przejrzystości ustawy oraz ułatwi ustalanie właściwej normy prawnej, przede wszystkim normy określającej stosowne obowiązki wykonawców, w zależności od etapu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Projekt ustawy przewiduje zdefiniowanie również pojęcia „oferty”, które oznaczać będzie jednostronne zobowiązanie wykonawcy do spełnienia oznaczonego świadczenia zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego w ogłoszeniu lub innych dokumentach zamówienia. W zakres oferty wchodzić zatem będzie nie tylko formularz ofertowy, ale również wszystkie inne dokumenty dookreślające i precyzujące zobowiązanie wykonawcy składane wraz z formularzem ofertowym, np. plany, rysunki, projekty, kosztorysy. Wprowadzenie tej definicji wynika z faktu, że zgodnie z projektem ustawy zasadą będzie składanie ofert w postaci elektronicznej.

Wyjątki od tej zasady zostały wyraźnie wskazane w projekcie ustawy i będą dotyczyły tylko składania części oferty.

Przewidziane w dyrektywach pojęcie etykieta zostało przeniesione do projektu ustawy pod nazwą bardziej odpowiadającą polskiej terminologii, tj. pod nazwą „oznakowanie”.

Projekt ustawy w odróżnieniu od ustawy Pzp nie definiuje dostaw, usług i robót budowlanych ale podobnie jak dyrektywy wprowadza definicję „zamówień publicznych na dostawy”, „zamówień publicznych na usługi” i „zamówień publicznych na roboty budowlane”, które są tożsame z definicjami unijnymi.

Proponuje się, aby „zamówienie publiczne na dostawy” oznaczało umowy, których przedmiotem jest sprzedaż, dzierżawa, najem lub leasing, z opcją lub bez opcji zakupu, „produktów” (a nie tak jak w obecnej ustawie Pzp rzeczy, praw lub innych dóbr), w szczególności na podstawie umowy sprzedaży, dostawy, najmu, dzierżawy lub leasingu; przy czym zgodnie z dyrektywami zamówienia publiczne na dostawy będą mogły obejmować dodatkowo rozmieszczenie i instalację. W projekcie nowej ustawy przewiduje się, że „zamówienia publiczne na roboty budowlane” to zgodnie z dyrektywami unijnymi, umowy, których przedmiotem jest wykonanie robót budowlanych związanych z działalnością określoną w załączniku II do dyrektywy klasycznej 2014/24/UE, załączniku I do dyrektywy sektorowej 2014/25/UE oraz w zakresie zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa w dziale 45 Wspólnego Słownika Zamówień, albo zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych związanych z tą działalnością lub wykonanie i zaprojektowanie obiektu budowlanego, a także realizację obiektu budowlanego, za pomocą dowolnych środków zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego. Proponuje się również, aby „zamówienia publiczne na usługi” stanowiły umowy, których przedmiotem jest świadczenie usług innych, niż roboty budowlane.

Projekt ustawy w celu zapewnienia większej przejrzystości przepisów wprowadza definicję „działalności sektorowej”, która stanowi połączenie dotychczasowych regulacji ustawy Pzp określających co stanowi działalność sektorową, a co nie jest tego rodzaju działalnością.

W celu wypełnienia wynikających z dyrektyw obowiązków w zakresie komunikacji elektronicznej proponuje się wprowadzenie definicji związanych z elektroniczną komunikacją zamówień publicznych takich jak:

1. „profil nabywcy” - rozwiązanie techniczne, umożliwiające realizację procesu udzielania zamówień publicznych, w tym sporządzanie dokumentów elektronicznych, ich udostępnianie, przekazywanie i przechowywanie, z wykorzystaniem środków elektronicznych. Przy użyciu profilu nabywcy będzie odbywała się wszelka komunikacja i wymiana informacji między

zamawiającym a wykonawcą w ramach postępowania o udzielanie zamówienia publicznego. Ponadto na profilu nabywcy zamawiający będzie udostępniał dokumenty zamówienia.

2. „Biuletyn Zamówień” - repozytorium wszystkich ogłoszeń dotyczących zamówień publicznych, przewidzianych w ustawie, znajdujące się na platformie e- Zamówienia.

3. „Platforma e-Zamówienia” - platforma elektroniczna, prowadzona przez Prezesa UZP, na której udostępniane będą w szczególności:

a) Biuletyn Zamówień,

b) profil nabywcy,

c) aukcje elektroniczne.

4. „środki elektroniczne” - w ślad za definicjami unijnymi będzie to sprzęt elektroniczny i oprogramowanie do przetwarzania, w tym do kompresji cyfrowej, i przechowywania danych, które są przesyłane, przekazywane i odbierane za pomocą przewodów, fal radiowych, środków optycznych lub innych środków elektromagnetycznych.

Rozdział 2 Zamówienia mieszane

Zgodnie z postanowieniami dyrektyw, będą określone zasady udzielania zamówień mieszanych, to jest:

1) zamówień, na których przedmiot składa się więcej niż jeden rodzaj zamówienia (dostawy, usługi, roboty budowlane);

2) zamówień, których przedmiot wchodzi w zakres stosowania różnych dyrektyw - odpowiednio: dyrektywy klasycznej 2014/24/UE, dyrektywy sektorowej 2014/25/UE lub dyrektywy obronnej;

3) zamówień wchodzących w zakres stosowania różnych reżimów prawnych (np. w zakresie zamówień klasycznych i sektorowych, lub w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, czy koncesji);

4) zamówień objętych zarówno zakresem poszczególnych reżimów prawnych (zamówień klasycznych, sektorowych, w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa), jak i podlegających wyłączeniom stosowania dyrektyw, w tym na podstawie art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Celem tych przepisów jest wskazanie, które przepisy ustawy będą miały zastosowanie w przypadku udzielania zamówień mieszanych składających się z różnych przedmiotów zamówień oraz podlegających różnym reżimom prawnym.

Zgodnie z dyrektywami, proponuje się przewidzenie różnych zasady w zakresie rozstrzygnięcia, które przepisy będą miały zastosowanie w przypadku udzielania różnych rodzajów zamówień mieszanych, w zależności od tego, czy dane zamówienia jest obiektywnie podzielne czy też obiektywnie niepodzielne.

Rozdział 3 Zasady udzielania zamówień publicznych

W ślad za dyrektywami, do polskiego prawa zostaną wdrożone zasady: równego i niedyskryminacyjnego traktowania wykonawców, proporcjonalności i przejrzystości. Zamawiający nie będzie mógł również udzielać zamówień publicznych w sposób mający na celu uniknięcie stosowania ustawy lub sztuczne ograniczenie konkurencji.

W ślad za przepisami dyrektyw w nowej ustawie zostanie wprowadzone pojęcie konfliktu interesów. Osoby wykonujące czynności w związku z prowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub mogące mieć wpływ na jego wynik będą podlegały wyłączeniu z dokonywania tych czynności, jeżeli pozostają w konflikcie interesów, rozumianym jako posiadanie bezpośredniego lub pośredniego interesu finansowego, ekonomicznego lub osobistego, który może być postrzegany jako zagrażający ich bezstronności lub niezależności w związku z tym postępowaniem.

Analogicznie jak miało to miejsce w dotychczas obowiązujących przepisach ustawy Pzp, projekt ustawy w celu ustalenia, czy zachodzi konflikt interesów nakłada na osoby wykonujące czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub mogące mieć wpływ na jego wynik obowiązek złożenia, pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania, oświadczenia o braku lub istnieniu konfliktu interesów. W celu doprecyzowania - budzącego aktualnie rozbieżności w doktrynie - momentu, w którym ww. oświadczenie powinno zostać złożone, proponuje się, aby oświadczenie to było składane przez określone powyżej osoby niezwłocznie po powzięciu wiadomości, o okolicznościach skutkujących wyłączeniem z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (np. w związku z udzielaniem wyjaśnień dotyczących dokumentów zamówienia), nie później jednak niż w dniu, w którym zostanie ujawniony pełen katalog wykonawców ubiegających się o dane zamówienie, tj. w dniu upływu terminu składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub otwarcia ofert.

Projekt ustawy przewiduje odejście od dotychczas obowiązującej na gruncie ustawy Pzp zasady jawności. Zgodnie z projektem ustawy, zamawiający w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego będzie zobowiązany do udzielania informacji związanych z postępowaniem tylko w przypadkach określonych w projektowanej ustawie. Dopiero po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego informacje związane z postępowaniem będą mogły być udostępnienie każdemu na zasadach określonych w przepisach o dostępie

do informacji publicznej. Takie rozwiązanie jest zgodnie z przepisami dyrektyw, które zarówno nie formułują zasady jawności, jak i w zakresie informowania wykonawców wyraźnie ograniczają dostęp informacji tylko do tych wskazanych w postanowieniach dyrektyw, które są niezbędne wykonawcom do ubiegania się o dane zamówienia oraz ewentualnego zakwestionowania naruszeń przepisów przez zamawiającego rzutuujących na interes danego wykonawcy w uzyskaniu tego zamówienia. Ponadto rezygnacja z zasady jawności zapewni prawidłowy przebieg postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz przestrzeganie pozostałych zasad przewidzianych w projekcie ustawy.

W ślad za dyrektywami, analogicznie jak miało to miejsce w ustawie Pzp, zostaną wdrożone przepisy pozwalające zamawiającym na nieujawnianie informacji przekazanych przez wykonawców i oznaczonych przez nich jako poufne, w szczególności tajemnic handlowych lub technicznych oraz poufnych aspektów ofert. Ponadto zamawiający będą mogli stawiać wykonawcom wymagania związane z nieujawnianiem informacji, które zamawiający udostępniają w toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Proponuje się, aby zgodnie z przepisami o ochronie języka polskiego, postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego było prowadzone w języku polskim, za wyjątkiem szczególnie uzasadnionych przypadków, gdy zamawiający może wyrazić zgodę na złożenie oferty, wniosku lub innych dokumentów, prowadzenia dialogu lub negocjacji w języku powszechnie używanym w handlu międzynarodowym lub języku kraju, w którym zamówienie publiczne jest udzielane, w takim przypadku oferty powinny być jednak przetłumaczone na język polski.

Proponuje się zachować dotychczasowe uregulowania Pzp zakresie: (1) dopuszczalności złożenia w postępowaniu tylko jednego wniosku, oferty lub oferty wstępnej przez danego wykonawcę, (2) stosowania przepisów Kodeksu cywilnego do czynności podejmowanych przez zamawiającego i wykonawców oraz umów o zamówienie publiczne, jeżeli przepisy ustawy Pzp nie stanowią inaczej oraz (3) dopuszczalności uzależnienia przyznania przez zamawiającego środków finansowych na dofinansowanie projektu od zastosowanie przy ich wydatkowaniu zasad niedyskryminacyjnego i równego traktowania oraz przejrzystości.

Rozdział 4 Komunikacja zamawiającego z wykonawcami

Projekt ustawy zgodnie z postanowieniami dyrektyw wprowadza obowiązkową komunikację elektroniczną pomiędzy zamawiającym a wykonawcą. Komunikacja, w tym składanie ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu będzie odbywała się przy użyciu profilu nabywcy, który powinien być niedyskryminacyjny, ogólnie dostępny i intereoperacyjny z produktami teleinformatycznymi będącymi w powszechnym użyciu oraz nie powinien ograniczać dostępu wykonawców do postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. W

tym miejscu należy wskazać, że z uwagi na wprowadzenie zasady prowadzenia komunikacji pomiędzy zamawiającym a wykonawcami wyłącznie elektronicznie, w projekcie ustawy zrezygnowano z dotychczas obowiązującej na gruncie ustawy Pzp zasady pisemności postępowania.

W odróżnieniu od profilu nabywcy funkcjonującego na gruncie dyrektyw, profil nabywcy w rozumieniu przepisów nowej ustawy będzie rozwiązaniem technicznym, umożliwiającym publikację ogłoszeń, udostępnianie dokumentów zamówienia, przesyłanie pytań przez wykonawców i udzielanie odpowiedzi przez zamawiających, przesyłanie innych informacji przez zamawiających, przesyłanie i odbiór wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu oraz ofert z wykorzystaniem środków elektronicznych. W związku z tym, strona internetowa zamawiającego, która obecnie jest miejscem upubliczniania określonych informacji w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, przestanie być miejscem zamieszczania informacji o zamówieniach udzielanych przez zamawiającego. Ogłoszenia i dokumenty zamówienia zamieszczane na profilu nabywcy będą dostępne dla każdego podmiotu, zaś pozostałe usługi profilu, w tym: przesyłanie pytań, udzielanie odpowiedzi, składanie ofert i wniosków, będą dostępne po zarejestrowaniu się. Szczegółowe wymagania techniczne i organizacyjne profilu nabywcy, wzory dokumentów elektronicznych niezbędnych do udzielenia zamówienia publicznego oraz sposób sporządzania, przechowywania, udostępniania i usuwania dokumentów elektronicznych zostaną uregulowane w przepisach wykonawczych do projektowanej ustawy.

Projekt ustawy wdraża zasady związane z komunikacją elektroniczną przewidziane w dyrektywach, takie jak: obowiązek zapewnienia przez zamawiającego zachowanie integralności danych oraz poufności ofert i wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu do upływu terminu składania odpowiednio ofert lub wniosków oraz zakaz zapoznania się przez zamawiającego, innych wykonawców lub inne osoby, podmioty lub organy z treścią ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu przed upływem terminu wyznaczonego na ich składanie lub otwarcie.

Projekt ustawy podobnie jak dyrektywy dopuszcza sytuacje, w których zamawiający będzie mógł odstąpić od wymogu użycia profilu nabywcy przy składaniu części oferty. Okoliczności te zostały uregulowane w projekcie ustawy zgodnie z brzmieniem art. 22 ust. 1 akapit drugi dyrektywy klasycznej 2014/24/UE. W takim przypadku części oferty będą przekazywane pocztą, za pośrednictwem posłańca lub osobiście.

Konsekwencją wdrożenia dyrektyw jest również wprowadzenie przesłanki odstąpienia od wymogu użycia profilu nabywcy przy składaniu ofert, jeżeli istnieje ryzyko naruszenia bezpieczeństwa albo z uwagi na ochronę szczególnie wrażliwego charakteru informacji

wymagającego tak wysokiego poziomu ochrony, że wykorzystanie profilu nabywcy nie będzie wystarczające. Przesłankę tą należy odróżnić od wskazanych w art. 27 projektu ustawy ze względu na możliwość odstąpienia od wymogu użycia profilu nabywcy także w trakcie tego postępowania; przesłanki z projektowanego art. 27 natomiast będą znane zamawiającemu na etapie przygotowania postępowania, czego konsekwencją będzie poinformowanie o braku tego wymogu w ogłoszeniu lub innych dokumentach zamówienia. Zastosowanie tej szczególnej przesłanki będzie mogło być zastosowane w takich sytuacjach jak np. awaria systemu teleinformatycznego, wówczas gdy nie jest możliwe bezpieczne skorzystanie z komunikacji przy użyciu profilu nabywcy i konieczne będzie zastosowanie innego sposobu złożenia oferty wg wyboru zamawiającego.

Zarówno projektowany art. 27 jak i art. 28 zostały ustanowione jako wyjątki od zasady korzystania z profilu nabywcy przy składaniu ofert.

W projekcie ustawy została wdrożona także regulacja w zakresie możliwości zastosowania w postępowaniu, z uwagi na wyspecjalizowany charakter zamówienia, narzędzi i urządzeń elektronicznych lub formatów plików, które nie są ogólnie dostępne, lub które nie są obsługiwane za pomocą ogólnie dostępnych aplikacji pod warunkiem zaoferowania alternatywnych środków dostępu, takich jak swobodny dostęp do tych narzędzi i urządzeń w siedzibie zamawiającego, przez Internet lub za pomocą prowadzonego przez zamawiającego alternatywnego kanału elektronicznego. Przewiduje się również wdrożenie możliwości wprowadzenia przez zamawiających - w zakresie zamówień publicznych na roboty budowlane i konkursy - wymagań dotyczących zastosowania szczególnych narzędzi elektronicznych, takich jak narzędzia elektronicznego modelowania danych budowlanych lub podobne, z zastrzeżeniem udostępnienia wykonawcom alternatywnych środków dostępu.

W związku z postanowieniami dyrektyw dot. elektronizacji zamówień publicznych, oferty i wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu będą sporządzane w postaci elektronicznej podpisane bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub równoważnego środka, spełniającego wymagania dla tego rodzaju podpisu, np. za pomocą profilu zaufanego ePUAP.

Zamawiający zostanie również wyposażony w możliwość żądania albo dopuszczenia złożenia ofert w formie katalogu elektronicznego lub dołączenia katalogu elektronicznego do oferty. Pojęcie katalogu elektronicznego zostało zdefiniowane w projekcie ustawy. W przypadku skorzystania przez zamawiającego z ww. możliwości, będzie on zobowiązany wskazać na taki wymóg lub możliwość w ogłoszeniu o zamówieniu, a ponadto będzie zobligowany do wskazania w dokumentach zamówienia wszelkich niezbędnych informacji

dotyczących formatu, wykorzystywanego sprzętu technicznego oraz technicznych warunków i specyfikacji połączenia dotyczących katalogu elektronicznego.

Rozdział 5 Obliczanie szacunkowej wartości zamówienia publicznego

Projektowane przepisy ustawy dotyczące sposobów obliczania szacunkowej wartości zamówienia publicznego zostały sformułowane zgodnie z dyrektywami. W przeważającym jednak stopniu przepisy te odzwierciedlają unormowania dotyczące szacunkowej wartości zamówienia zawarte w obecnie obowiązującej ustawie Pzp. Zmiany wynikają natomiast z konieczności m. in. implementacji unormowań odnośnie ustalania szacunkowej wartości zamówienia w ramach nowego trybu wprowadzanego do systemu zamówień publicznych, tj. w ramach partnerstwa innowacyjnego, w którym szacunkową wartość zamówienia będzie stanowił maksymalna szacunkowa wartość wszystkich prac badawczych i rozwojowych, które mają zostać przeprowadzone w ramach partnerstwa innowacyjnego, a także wszystkich dostaw, usług lub robót budowlanych, które mają być opracowane i zamówione w ramach planowanego partnerstwa.

Ponadto projekt ustawy podobnie jak dyrektywa klasyczna 2014/24/UE posługuje się pojęciem wznowienia zamówienia publicznego i prawa opcji. Zgodnie z projektowanym art. 35 ust. 2, jeżeli zamówienie publiczne przewiduje prawo opcji lub wznowienie zamówienia publicznego, przy ustalaniu szacunkowej wartości zamówienia publicznego uwzględnia się największy możliwy zakres tego zamówienia z uwzględnieniem prawa opcji lub wznowienia zamówienia publicznego. Prawo opcji stanowi przeniesienie tożsamej instytucji z ustawy Pzp, przy czym w projekcie ustawy będzie dotyczyło także robót budowlanych. Prawo opcji oznacza zatem możliwość dokonania zmian w zakresie pierwotnego ilościowego lub czasowego zakresu zamówienia, jeżeli największy możliwy zakres danego zamówienia został uwzględniony przy ustalaniu wartości zamówienia, zawarte w dokumentach zamówienia oraz wynika z skonkretyzowanych klauzul umownych, niedających możliwości swobodnej decyzji w zwiększaniu tego zakresu. Jednocześnie możliwość skorzystania z prawa opcji przewidzianego w klauzulach umownych nie wymaga zmiany umowy w sprawie zamówienia publicznego. W umowie przewiduje się prawo opcji i przed końcem kontraktu informuje czy skorzysta z tej instytucji i w takiej sytuacji nie jest wymagany aneks do umowy.

Przykładem skorzystania z prawa opcji jest, w przypadku zamówienia na dostawę składów kolejowych, w ramach którego przewiduje się dostawę określonej ilości wagonów kolejowych, które będą testowane, możliwości zamówienia określonej ilości dodatkowych wagonów, jeżeli testy wypadną pomyślnie. Innym przykładem może być przewidzenie w klauzulach umownych opcji polegającej na możliwości wykupienia ubezpieczenia do danego zamówienia.

Wznowienia zamówienia dotyczą natomiast dostaw lub usług i są rodzajem powtórzenia zamówienia w określonym czasie co będzie przewidziane w dokumentach zamówienia oraz w umowie. Wznowienia nie wymagają zmiany umowy; różnią się od zamówień powtarzających się brakiem cykliczności.

Proponuje się również regulację, zgodnie z którą szacunkowa wartość zamówienia powinna być aktualna na dzień przekazania ogłoszenia o zamówieniu lub wysłania zaproszenia o ubieganie się o zamówienie publiczne, niezależnie od dnia sporządzenia szacunku. W praktyce będzie to oznaczać, że oszacowanie wartości zamówienia dokonane w terminach wcześniejszych niż przewidziane w obecnej ustawie Pzp (na 6 miesięcy w przypadku robót budowlanych lub 3 miesiące w przypadku dostaw lub usług, przed wszczęciem postępowania) będzie skuteczne, pod warunkiem nie wystąpienia w okresie poprzedzającym wszczęcie postępowania okoliczności mogących skutkować jego dezaktualizacją.

W projekcie ustawy, analogicznie do ustawy Pzp, znalazły się regulacje dotyczące obliczania szacunkowej wartości zamówienia w przypadku gdy zamawiający składa się z kilku wyodrębnionych jednostek organizacyjnych. Co do zasady, w takim przypadku, do celów szacowania wartości zamówienia uwzględnia się całkowitą szacunkową wartość dla wszystkich poszczególnych jednostek operacyjnych. Jednocześnie uzasadnione powinno być szacowanie wartości zamówień na poziomie odrębnej jednostki operacyjnej zamawiającego, takiej jak przykładowo szkoły lub przedszkola, pod warunkiem że dana jednostka jest samodzielnie odpowiedzialna za zamówienia. Można przyjąć takie założenie, gdy odrębna jednostka operacyjna samodzielnie prowadzi postępowania o udzielenie zamówienia i podejmuje decyzje o zakupie, dysponuje odrębną linią budżetową przeznaczoną na dane zamówienia, samodzielnie zawiera umowę i finansuje ją z budżetu, którym dysponuje. Biorąc pod uwagę powyższe, o stopniu niezależności wystarczającym do tego, by wartość zamówienia była szacowana na poziomie odrębnej jednostki organizacyjnej, możemy mówić w przypadku gdy ta jednostka jest samodzielnie odpowiedzialna za zamówienia lub niektóre ich kategorie.

Dział II Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego

Rozdział 1 Zamawiający

Tak jak to miało miejsce na gruncie aktualnego stanu prawnego, za przygotowanie i przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego odpowiedzialny będzie zamawiający. Ponadto, zostanie wprowadzona regulacja, zgodnie z którą zamawiający będzie mógł powierzyć przygotowanie lub przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia dostawcy usług w zakresie obsługi zamówień, tj. podmiotowi publicznemu lub prywatnemu, który oferuje pomocnicze działania zakupowe na rynku.

Zamawiający będzie miał obowiązek powołania komisji przetargowej, jeżeli szacunkowa wartość zamówienia udzielanego w danym postępowaniu będzie równa lub wyższa od progów unijnych.

W związku z planowanym oddaniem do użytku zamawiających platformy e-Zamówienia, na której będzie udostępniony profil nabywcy, projekt ustawy wprowadza dla zamawiających z administracji rządowej i samorządowej obowiązek korzystania z tego profilu nabywcy przy przeprowadzaniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Wprowadzenie takiego obowiązku ma uchronić zamawiających przed niepotrzebnym wydatkowaniem środków publicznych na tworzenie profili nabywcy na innych platformach służących do udzielania elektronicznych zamówień publicznych.

W rozdziale poświęconym zamawiającemu proponuje się zamieścić uregulowania dot. scentralizowanych działań zakupowych oraz wspólnego udzielania zamówień publicznych, będące wdrożeniem postanowień dyrektyw.

Centralna jednostka zakupująca i scentralizowane działania zakupowe

Projektowane przepisy ustawy wprowadzają pojęcie centralnej jednostki zakupującej, którą można częściowo porównać do funkcjonującego na gruncie obecnej ustawy Pzp centralnego zamawiającego.

Projekt ustawy wprowadza fakultatywne upoważnienie ustawowe dla Rady Ministrów (w przypadku zamawiających wchodzących w skład administracji rządowej) oraz organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego (w przypadku zamawiających wchodzących w skład administracji samorządowej) do wskazania centralnej jednostki zakupującej albo jej powołania albo określenia sposobu powoływania, a także określenia zakresu jej działania, oznaczenia zamawiających zobowiązanych do nabywania określonych rodzajów zamówień publicznych od centralnej jednostki zakupującej, udzielania zamówień publicznych na podstawie umowy ramowej zawartej przez centralną jednostkę zakupującą lub objętych dynamicznych systemów zakupów obsługiwanych przez tą jednostkę oraz określenia sposobu współdziałania z centralną jednostką zakupującą.

Przepisy projektu ustawy umożliwiają zamawiającemu nabywanie dostaw i usług od centralnej jednostki zakupującej realizującej scentralizowane działania zakupowe, czyli działania statutowe w formie:

- a) nabywania dostaw lub usług z przeznaczeniem dla zamawiających,
- b) udzielania zamówień publicznych na podstawie umowy ramowej zawartej przez centralną jednostkę zakupującą, jeżeli zamawiający jest objęty daną umową ramową ;

3) udzielania zamówień publicznych objętych dynamicznym systemem zakupów obsługiwany przez centralną jednostkę zakupującą.

Ponadto, została wprowadzona zasada, zgodnie z którą zamawiający będą wypełniać swoje obowiązki wynikające z nowej ustawy, jeżeli będą dokonywać zakupów dostaw i usług od centralnej jednostki zakupującej nabywającej dostawę i usługi z przeznaczeniem dla zamawiających. Podobna zasada będzie obowiązywać, jeżeli zamawiający będą dokonywać zakupów robót budowlanych, dostaw lub usług w drodze zamówień udzielanych przez centralną jednostkę zakupującą za pomocą dynamicznych systemów zakupów obsługiwanych przez tę jednostkę, lub jeżeli zamawiający wskazani w umowie ramowej, będą dokonywać zamówień na mocy umowy ramowej zawartej przez centralną jednostkę zakupującą z przeznaczeniem dla tych zamawiających.

Niemniej jednak, zamawiający będą zobowiązani stosować przepisy nowej ustawy w odniesieniu do tych części postępowania, które będą przeprowadzać samodzielnie, w szczególności:

- za udzielenie zamówienia w ramach dynamicznego systemu zakupów obsługiwane go przez centralną jednostkę zakupującą,
- za prowadzenie ponownego poddania zamówienia procedurze konkurencyjnej na mocy umowy ramowej zawartej przez centralną jednostkę zamawiającą,
- gdy umowa ramowa jest zawarta z wieloma wykonawcami i warunki ich wyboru są ustalone w umowie ramowej.

Zamawiający będą mogli udzielać centralnej jednostce zakupującej zamówienia publicznego na usługi w zakresie realizacji scentralizowanych działań zakupowych bez stosowania trybów oraz innych procedur udzielania zamówień publicznych określonych w ustawie. Zamówienia publiczne na usługi udzielane przez zamawiających centralnej jednostce zakupującej będą mogły obejmować również realizację pomocniczych działań zakupowych, czyli działań polegających na zapewnieniu wsparcia dla działań zakupowych, w szczególności w następujących formach:

- infrastruktury technicznej umożliwiającej zamawiającym udzielania zamówień publicznych lub zawieranie umów ramowych na roboty budowlane, dostawy lub usługi,
- doradztwa dotyczącego prowadzenia lub planowania postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- przygotowania postępowań o udzielenie zamówienia i zarządzania nimi w imieniu i na rzecz danego zamawiającego.

Powyższe wyłączenie nie będzie dotyczyło innych „dostawców usług w zakresie obsługi zamówień”, czyli podmiotów publicznych lub prywatnych oferujących pomocnicze działania zakupowe na rynku.

Wszystkie postępowania o udzielenie zamówienia przeprowadzane przez centralną jednostkę zakupującą będą odbywać się wyłącznie przy użyciu profilu nabywcy. Z uwagi na to, że dyrektywy zezwalają państwom członkowskim na odroczenie obowiązku stosowania komunikacji elektronicznej w odniesieniu do centralnych jednostek zakupujących do 18 kwietnia 2017, w nowej ustawie przewiduje się skorzystanie z tego uprawnienia.

Wspólne udzielanie zamówień publicznych

Zgodnie z projektowanymi przepisami ustawy, grupa zamawiających będzie mogła wspólnie przeprowadzić postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, a także wspólnie udzielić zamówienia. Projekt ustawy określa zasady odpowiedzialności zamawiających w przypadku wspólnego przeprowadzania lub udzielania zamówienia, zgodnie z przepisami dyrektyw.

Dwóch lub więcej zamawiających będzie mogło uzgodnić przeprowadzenie niektórych zamówień wspólnie. W przypadku, gdy całość postępowania o udzielenie zamówienia przeprowadzana będzie wspólnie w imieniu i na rzecz wszystkich zainteresowanych zamawiających, będą oni również wspólnie odpowiedzialni za wypełnienie swoich obowiązków jako zamawiających. W przypadku, gdy postępowanie o udzielenie zamówienia nie będzie w całości przeprowadzane w imieniu i na rzecz zainteresowanych zamawiających, będą oni wspólnie odpowiedzialni wyłącznie za te części postępowania, które prowadzone są wspólnie. Każdy zamawiający będzie ponosił wyłączną odpowiedzialność za wypełnienie swoich obowiązków w odniesieniu do części postępowania, które prowadzi w swoim imieniu i na swoją rzecz.

Zamówienia udzielane wspólnie przez zamawiających z różnych państw członkowskich

Zamawiający z różnych państw członkowskich będą mogli działać wspólnie w procesie udzielania zamówień publicznych poprzez zastosowanie jednego ze sposobów przewidzianych w dyrektywach i przeniesionych do projektu ustawy. Realizowanie scentralizowanych działań zakupowych przez centralną jednostkę zakupującą znajdującą się w innym państwie członkowskim będzie przebiegać zgodnie z przepisami krajowymi państwa członkowskiego, w którym znajduje się centralna jednostka zakupująca.

Zamawiający stosownie do postanowień dyrektyw nie będą mogli podejmować czynności w zakresie transgranicznych wspólnych, scentralizowanych lub przy pomocy utworzenia wspólnego podmiotu w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy.

Rozdział 2 Przygotowanie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego

Określenie potrzeb i kwoty

W projekcie ustawy proponuje się wprowadzić uregulowanie, zgodnie z którym przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zamawiający będzie obowiązany zdefiniować potrzeby, jakie mają zostać spełnione poprzez realizację danego zamówienia publicznego, oraz ustalić i udokumentować kwotę, jaką zamierza przeznaczyć na realizację zamówienia.

Podstawą wprowadzenia powyższego uregulowania na gruncie prawa europejskiego są w zakresie instytucji określenia potrzeb przepisy dyrektywy klasycznej 2014/24/UE odnoszące się do takich trybów udzielenia zamówienia jak np. procedura konkurencyjna z negocjacjami (art. 29 ust. 1 akapit drugi), dialog konkurencyjny (30 ust. 2), czy partnerstwo innowacyjne (art. 31 ust. 1 akapit drugi).

Projektowane przepisy dają zamawiającym większą elastyczność w wyborze procedury. Jeśli zamawiający potrzebuje gotowych produktów lub usług, które mogą być zrealizowane przez wielu wykonawców działających na rynku powinien korzystać z trybu przetargu nieograniczonego lub ograniczonego. W przypadku, gdy produkty lub usługi wymagają prac dostosowawczych lub projektowych, aby zagwarantować, że będą w pełni odpowiadać potrzebom zamawiającego lub zamawiający nie jest w stanie zdefiniować sposobu zaspokojenia jego potrzeb powinien korzystać z trybów zakładających negocjacje, czyli negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego, partnerstwa innowacyjnego czy nawet negocjacji bez ogłoszenia uwzględniających negocjacje. Zatem kluczem do właściwego przygotowania postępowania, w tym opisanie przedmiotu zamówienia, ustalenia wartości zamówienia, wyboru odpowiedniego trybu oraz warunków realizacji zamówienia jest określenie potrzeb zamawiającego lub innych użytkowników, jeżeli realizacja danego zamówienia ma zaspokajać potrzeby innych podmiotów niż zamawiający np. przedsięwzięcia infrastrukturalne.

Na istotne znaczenie kwestii właściwego określenia potrzeby jako warunku prawidłowej realizacji inwestycji i właściwego wydatkowania środków publicznych wskazuje się w literaturze przedmiotu, w szczególności z zakresu przygotowania przedsięwzięć infrastrukturalnych.

Natomiast propozycja unormowania zagadnienia kwoty, jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na realizację zamówienia związana jest z zawartym w dyrektywie klasycznej 2014/24/UE pojęciem oferty niedopuszczalnej (art. 26 ust. 4 lit. b akapit drugi; art. 35 ust. 5 akapit trzeci). Zgodnie z przepisami dyrektywy klasycznej 2014/24/UE pod tym pojęciem należy rozumieć ofertę przedłożoną przez oferenta nieposiadającego wymaganych

kwalifikacji oraz ofertę, której cena przekracza budżet instytucji zamawiającej, ustalony i udokumentowany przed rozpoczęciem postępowania o udzielenie zamówienia. Jak wynika z powyższego, na gruncie prawa europejskiego wskazuje się na konieczność zarówno ustalenia, jak i udokumentowania kwoty, jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na realizację zamówienia (tzw. budżet instytucji zamawiającej). W związku z tym, obowiązek ustalenia i udokumentowania przez zamawiającego ww. kwoty został przeniesiony na grunt prawa krajowego.

Powyższe rozwiązanie sprzyja zachowaniu zasady przejrzystości w trakcie przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia.

Wstępne konsultacje rynkowe

Przepisy dotyczące wstępnych konsultacji rynkowych proponuje się uregulować zgodnie z dyrektywami. Na gruncie przepisów obecnej ustawy Pzp instytucją zbliżoną do wstępnych konsultacji rynkowych jest dialog techniczny. W celu uniknięcia ewentualnego mylenia dialogu technicznego z innym podobnie brzmiącym pojęciem występującym w projekcie ustawy, tj. dialogiem konkurencyjnym w projekcie ustawy postanowiono posłużyć się pojęciem z dyrektyw.

W ramach przepisów dotyczących wstępnych konsultacji rynkowych zostały również wdrożone unormowanie dyrektyw dotyczące wcześniejszego zaangażowania kandydatów lub oferentów. Regulacja ta ma na celu zagwarantowanie, że udział danego kandydata lub oferenta w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego nie spowoduje zakłócenia konkurencji pomiędzy wykonawcami.

Rozdział 3 Wybór trybu udzielania zamówień publicznych

W ślad za dyrektywami, do polskiego prawa zostały wdrożone wszystkie procedury określone w dyrektywach jako obligatoryjne, z zachowaniem dotychczasowego nazewnictwa tych procedur, które funkcjonowały już w prawie polskim pod rządami poprzednich dyrektyw, tj. procedura otwarta (przetarg nieograniczony), procedura ograniczona (przetarg ograniczony), procedura konkurencyjna z negocjacjami (negocjacje z ogłoszeniem), dialog konkurencyjny i partnerstwo innowacyjne. Mimo, że implementacja procedury negocjacyjnej bez uprzedniej publikacji (obecne negocjacje bez ogłoszenia i zamówienie z wolnej ręki) jest **fakultatywna**, przewiduje się wdrożenie jej do polskiego prawa w formie jednego trybu – negocjacji bez ogłoszenia oraz pod warunkiem stosowania tego trybu wyłącznie w przypadkach określonych w ustawie, tj. przypadkach, które zostaną określone zgodnie z dyrektywami.

W nowej ustawie zamawiający będzie miał do wyboru następujące sformalizowane tryby udzielania zamówień publicznych:

1. przetarg nieograniczony,
2. przetarg ograniczony,
3. negocjacje z ogłoszeniem,
4. dialog konkurencyjny,
5. partnerstwo innowacyjne,
6. negocjacje bez ogłoszenia.

Udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego oraz w trybie przetargu ograniczonego będzie możliwe, tak jak na gruncie dotychczasowych przepisów ustawy Pzp, bez spełnienia dodatkowych przesłanek. Z kolei udzielenie zamówienia publiczne w trybie negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego oraz negocjacji bez ogłoszenia będzie możliwe wyłącznie w razie spełnienia przesłanek wymienionych w przepisach ustawy, stanowiącymi odzwierciedlenie postanowień dyrektyw. Tak jak dyrektywa klasyczna 2014/24/UE przewiduje się wspólne przesłanki udzielenia zamówienia publicznego w trybie negocjacji z ogłoszeniem oraz dialogu konkurencyjnego. Zastosowanie ww. dwóch trybów będzie możliwe m.in. w sytuacji, kiedy potrzeby zamawiającego nie mogą być spełnione bez dostosowania łatwo dostępnych rozwiązań, jak np. w przypadku systemów IT, kiedy dostępne są gotowe rozwiązania w tym zakresie, natomiast wymagane jest ich dostosowanie, ponieważ potrzebne są dodatkowe funkcjonalności czy istnieje potrzeba zapewnienia kompatybilności z systemami, które zamawiający już posiada. W ustawie nie zostaną wskazane przesłanki zastosowania partnerstwa innowacyjnego (dyrektywa klasyczna 2014/24/UE nie wprowadza takich przesłanek), jednakże możliwość udzielenia zamówienia w tym trybie będzie ograniczona ze względu na samą istotę tego trybu, którego celem jest przeprowadzenie prac badawczo – rozwojowych, opracowanie, a następnie dostawa innowacyjnego produktu, usługi lub robót budowlanych.

Przesłanki zastosowania ww. trybów odnośnie zamówień sektorowych i zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa zostały uregulowane zgodnie z postanowieniami dyrektywy sektorowej 2014/25/UE oraz dyrektywy obronnej i zostały zamieszczone w działach dot. ww. zamówień. W tym miejscu należy podkreślić, że projekt ustawy w ślad za przepisami dyrektywy sektorowej 2014/25/UE nie przewiduje przesłanek zastosowania trybu negocjacji z ogłoszeniem oraz dialogu konkurencyjnego w przypadku zamówień sektorowych,.

Jeśli chodzi o tryb negocjacji bez ogłoszenia to z uwagi na fakt, że jest to tryb, który ma szkodliwy wpływ na konkurencję i zamawiający powinni go stosować wyłącznie w wyjątkowych okolicznościach, w projekcie ustawy wskazano jedynie przesłanki zastosowania

tego trybu, pozostawiając zamawiającemu swobodę w zakresie ukształtowania procedury. Takie rozwiązanie jest zgodne również z dyrektywami, które nie zawierają przepisów określających sposób postępowania w tym trybie.

Rozdział 4 Opis przedmiotu zamówienia publicznego

Zagadnienia dotyczące opisu przedmiotu zamówienia zostały uregulowane zgodnie z odpowiednimi przepisami dyrektyw. Dyrektywy posługują się pojęciem specyfikacji technicznych. W projekcie ustawy postanowiono jednak zachować dotychczas obowiązującą i ugruntowaną w doktrynie terminologię i posługiwać się pojęciem opisu przedmiotu zamówienia publicznego.

W odniesieniu do obecnych przepisów ustawy Pzp projekt ustawy wprowadza nowe rozwiązania dotyczące w szczególności:

- możliwości określenia w opisie przedmiotu zamówienia konieczności przeniesienia praw własności intelektualnej;
- możliwości opisanie przedmiotu zamówienia publicznego w kategoriach wymagań wydajnościowych lub funkcjonalnych, w tym aspektów środowiskowych;
- uwzględnienia w opisie przedmiotu zamówienia konieczności zapewnienia dostępności dla wszystkich użytkowników, w szczególności dla osób niepełnosprawnych;
- wymaganych cech dostaw, usług lub robót budowlanych, za pomocą których zamawiający będzie zobowiązany opisać przedmiot zamówienia – zostanie wskazane, że cechy te mogą odnosić się również do określonego procesu, metody produkcji, realizacji wymaganych dostaw, usług lub robót budowlanych, lub do konkretnego procesu innego etapu ich cyklu życia, pod warunkiem, że są one związane z przedmiotem zamówienia oraz proporcjonalne do jego wartości i celów;
- możliwości wymagania przez zamawiającego przedstawienia określonego oznakowania („etykiety” w nomenklaturze dyrektyw);
- możliwości wymagania od wykonawców przedstawienia sprawozdania z badań przeprowadzonych przez jednostkę oceniającą zgodność lub certyfikatu wydanego przez taką jednostkę.

Nowością w porównaniu do obecnych przepisów ustawy Pzp w zakresie opisu przedmiotu zamówienia będą przepisy dotyczące oznakowania. Definicja oznakowania zostanie zawarta w słowniczku. Pod tym pojęciem będzie należało rozumieć dokument, zaświadczenie lub poświadczenie potwierdzające, że dany obiekt budowlany, produkt, usługa, proces lub procedura spełniają określone wymogi. W związku z tym przepisy dotyczące oznakowań

będą miały zastosowanie do robót budowlanych, dostaw lub usług posiadających szczególne cechy, pod warunkiem spełnienia dodatkowych przesłanek odnoszących się już do samych etykiet. W zakresie przepisów dotyczących oznakowań zarówno ustawodawca europejski, jak i projektodawca, kładą nacisk na to, aby po pierwsze zamawiający miał obowiązek akceptowania wszystkich etykiet, potwierdzających, że dane roboty budowlane, dostawy lub usługi spełniają równoważne wymagania dotyczące oznakowania. Po drugie, w przypadku, gdy wykonawca z przyczyn od siebie niezależnych nie będzie mógł uzyskać oznakowania wymaganego przez zamawiającego lub oznakowania równoważnego, zamawiający będzie obowiązany zaakceptować inne środki dowodowe, jeżeli wykonawca ten udowodni, że roboty budowlane, dostawy lub usługi, które mają zostać przez niego wykonane, spełniają wymagania określonego oznakowania lub określone wymagania wskazane przez zamawiającego.

Projekt ustawy zakłada również regulacje dotyczące przedstawienia sprawozdania z badań przeprowadzonych przez jednostkę oceniającą zgodność lub certyfikatu wydanego przez taką jednostkę, potwierdzających zgodność z wymaganiami lub kryteriami określonymi w opisie przedmiotu zamówienia publicznego, kryteriach oceny ofert lub warunkach realizacji zamówienia publicznego. Przez jednostkę oceniającą zgodność należy rozumieć organ wykonujący działania z zakresu oceny zgodności, w tym kalibrację, testy, certyfikację i kontrolę, akredytowany zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008. Projekt ustawy zobowiązuje zamawiającego w przypadku wymagania przedstawienia certyfikatów wydanych przez określoną jednostkę oceniającą zgodność, do akceptowania również certyfikatów wydanych przez inne równoważne jednostki oceniające zgodność. Ponadto w projekcie ustawy dopuszczono inne odpowiednie środki dowodowe, takie jak dokumentacja techniczna producenta, jeżeli dany wykonawca nie ma dostępu do certyfikatów lub sprawozdań z badań, ani nie ma możliwości ich uzyskania w stosownym terminie, pod warunkiem że dany wykonawca tym samym dowiedzie, że roboty budowlane, dostawy lub usługi spełniają wymogi lub kryteria określone przez zamawiającego.

Podobnie jak w dotychczas obowiązujących przepisach ustawy Pzp, projekt ustawy wprowadza wymóg zgodnie z którym, opis przedmiotu zamówienia publicznego powinien zapewniać równy dostęp wykonawców do postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz nie tworzyć nieuzasadnionych przeszkód dla otwarcia tego postępowania na konkurencję. W związku z powyższym przedmiot zamówienia powinien być opisany w taki sposób, aby uniknąć sztucznego zawężania konkurencji poprzez wymogi, które faworyzują konkretnego wykonawcę, odzwierciedlając kluczowe cechy dostaw, usług lub robót budowlanych oferowanych zwykle przez tego wykonawcę. Opisanie przedmiotu zamówienia pod względem wymagań wydajnościowych i funkcjonalnych powinno umożliwić osiągnięcie

tego celu. Wymagania funkcjonalne i odnoszące się do wydajności są również odpowiednim środkiem sprzyjającym innowacji w zamówieniach publicznych. W przypadku odwołania do normy europejskiej albo, w przypadku jej braku, do normy krajowej, podobnie jak w dotychczas obowiązujących przepisach ustawy Pzp zamawiający będzie obowiązany uwzględniać oferty oparte na rozwiązaniach równoważnych do opisywanych w ramach przedmiotu zamówienia.

W projekcie ustawy zrezygnowano z obowiązujących dotychczas regulacji, zgodnie z którymi przedmiot zamówienia na roboty budowlane opisuje się za pomocą dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego, określonych w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego przepisu upoważniającego. Projekt ustawy zamiast wprowadzać upoważnienie ustawowe do wydania ww. rozporządzenia bezpośrednio przenosi do tekstu ustawy zapisy załącznika VII do dyrektywy klasycznej 2014/24/UE.

Oferty wariantowe

Przepisy dotyczące ofert wariantowych zostały wdrożone do prawa krajowego zgodnie z regulacjami zawartymi w dyrektywach.

Znaczącą nowością w porównaniu do obecnego stanu prawnego jest to, że zamawiający będzie mógł nie tylko dopuścić składanie ofert wariantowych w danym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, ale będzie mógł również zobowiązać wykonawców do złożenia ofert wariantowych.

W projekcie ustawy została przewidziana także sankcja, jaką zamawiający będzie obowiązany zastosować w przypadku złożenia przez wykonawcę oferty wariantowej niezwiązanej z przedmiotem zamówienia lub niespełniającej minimalnych wymogów określonych przez zamawiającego. W takiej sytuacji sankcją będzie odrzucenie oferty.

Podział zamówienia na części

Pomimo tego, że zarówno dyrektywa klasyczna 2014/24/UE jak i dyrektywa sektorowa 2014/25/UE, umożliwiają państwom członkowskim wprowadzenie obowiązku podziału zamówienia na części, takie rozwiązanie nie zostało wprowadzone do projektu ustawy. Projekt ustawy przewiduje fakultatywność podziału zamówienia na części. Zamawiający samodzielnie będą podejmować decyzję dotyczącą podziału zamówienia na części, jak również określać wielkość i przedmiot takich części, jednak w przypadku braku podziału zamówienia na części zamawiający klasyczni zostali zobligowani do wskazania powodów niedokonania takiego podziału w protokole postępowania lub w dokumentach zamówienia.

W przypadku podziału zamówienia na części, zamawiający będzie zobowiązany wskazać, czy oferty można składać do jednej, kilku, czy wszystkich części zamówienia. W takiej sytuacji obowiązkiem zamawiającego będzie wskazanie w dokumentach zamówienia obiektywnych i niedyskryminacyjnych kryteriów lub zasad, które zamierza zastosować w celu ustalenia, w których częściach zostaną udzielone zamówienia, gdyby w wyniku przeprowadzenia procedury udzielania zamówienia, jeden wykonawca miał uzyskać większą liczbę częściowych zamówień niż wynosi maksymalna liczba takich zamówień.

Rozdział 5 Ogłoszenia i dokumenty zamówienia

Ogłoszenia

Regulacje dotyczące ogłoszeń zawarte w projekcie ustawy, w szczególności dotyczące zasad ich publikacji są ściśle związane z elektroniczną zamówieniami publicznymi oraz utworzeniem profilu nabywcy i platformy e-Zamówienia.

W ślad za dyrektywami projekt ustawy wprowadza pojęcie zaproszenia do ubiegania się o zamówienie, które obejmuje: ogłoszenie o zamówieniu oraz w przypadku zamówień sektorowych – okresowe ogłoszenie informacyjne oraz ogłoszenie o istnieniu systemu kwalifikowania. Takie rozwiązanie ma na celu osiągnięcie skrótości przy formułowaniu przepisów odnoszących się do trzech ww. ogłoszeń.

Zasady dotyczące publikacji określone w przedmiotowym rozdziale będą miały zastosowanie do wszystkich ogłoszeń wskazanych w ustawie z pewnymi odrębnościami w przypadku zamówień poniżej progów unijnych.

Do ogłoszeń powyżej progów unijnych zastosowanie będą miały standardowe formularze ogłoszeń ustanowione przez Komisję Europejską. W związku z tym, projekt ustawy nie zawiera zakresu treściowego formularzy ogłoszeń, ale odsyła do rozporządzenia Komisji określającego tego rodzaju standardowe formularze. Ogłoszenia powyżej progów unijnych będą przekazywane Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej wyłącznie elektronicznie. Bez zmian pozostaje bowiem wymóg publikacji tych ogłoszeń w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Projekt ustawy wprowadza jednocześnie wymóg publikacji ogłoszeń o wartości powyżej progów unijnych w Biuletynie Zamówień, w którym obecnie zamieszczane są wyłącznie ogłoszenia poniżej progów unijnych. Takie rozwiązanie spowoduje, że Biuletyn Zamówień będzie repozytorium wszystkich ogłoszeń dotyczących zamówień udzielanych przez polskich zamawiających i ułatwi polskim wykonawcom dostęp do informacji o toczących się postępowaniach zarówno powyżej jak i poniżej progów unijnych w jednym miejscu. Ponadto takie rozwiązanie umożliwi lepsze monitorowanie rynku zamówień publicznych, w szczególności powyżej progów unijnych, Prezesowi UZP jak również innym organom zainteresowanym postępowaniami o udzielenie zamówienia publicznego.

Zamawiający będzie sporządzał i przekazywał ogłoszenia do publikacji w Biuletynie Zamówień przy użyciu profilu nabywcy.

Projekt ustawy w ślad za dotychczas obowiązującymi regulacjami ustawy Pzp wprowadza możliwość publikowania ogłoszeń w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w przypadku zamówień poniżej progów unijnych.

Wprowadzenie nowych obowiązków w zakresie publikacji ogłoszeń będzie wiązało się z likwidacją obowiązku zamieszczania ogłoszenia na stronie internetowej i w siedzibie zamawiającego. Projekt ustawy daje jednak zamawiającym możliwość publikacji ogłoszenia również w innych sposób niż wskazany w przepisach, szczególności w dzienniku lub w prasie o zasięgu ogólnopolskim. Publikacja ogłoszeń powyżej progów unijnych na poziomie krajowym, czyli w Biuletynie Zamówień, będzie się odbywać zgodnie z postanowieniami unijnymi wdrożonymi do polskiego prawa, co oznacza, że co do zasady ogłoszenie w Biuletynie Zamówień nie będzie mogło ukazać się wcześniej niż na poziomie unijnym.

W celu zmniejszenia obciążeń zamawiających związanych z obowiązkową publikacją ogłoszeń powyżej progów unijnych w Dz. Urz. UE i Biuletynie Zamówień przewiduje się, iż docelowo profil nabywcy znajdujący się na platformie e-Zamówienia będzie oferował elektroniczną usługę e-Sendera. Oznacza to, że zamawiający korzystający przy sporządzaniu i przesyłaniu ogłoszeń z profilu nabywcy znajdującego się na platformie e-zamówienia, będą te czynności wykonywać jeden raz, gdyż system automatycznie prześle przygotowane ogłoszenie do Urzędu Publikacji UE i po potwierdzeniu daty publikacji w Dz. Urz. UE opublikuje w Biuletynie Zamówień. Profil nabywcy znajdujący się na platforma e-zamówienia będzie umożliwiał również przekazania ogłoszeń do publikacji w Biuletynie Zamówień i w Dz. Urz. UE, w przypadku, gdy zamawiający będzie korzystał z profilu nabywcy znajdującego się na innej platformie niż platforma e-Zamówienia, który nie będzie oferował elektronicznej usługi e-Sendera,

Dla zamówień klasycznych będą przewidziane następujące rodzaje ogłoszeń:

- wstępne ogłoszenie informacyjne, wstępne ogłoszenie informacyjne dotyczące usług społecznych i inne szczególne usług,
- ogłoszenie o zamówieniu, o konkursie, na usługi społeczne i inne szczególne usługi,
- ogłoszenie o udzieleniu zamówienia, o wynikach konkursu, o udzieleniu zamówienia na usługi społeczne i inne szczególne usługi,
- ogłoszenie o modyfikacji umowy w okresie jej obowiązywania.

- Ogłoszenie o zamówieniu

Ogłoszenie o zamówieniu stanowi sposób zaproszenia do ubiegania się o zamówienie w odniesieniu do wszystkich trybów z wyjątkiem trybu negocjacyjnego bez uprzedniej publikacji i zawiera informacje określone w załączniku 1 część C do dyrektywy klasycznej 2014/24/UE.

- Wstępne ogłoszenie informacyjne

Zgodnie z dyrektywą klasyczną 2014/24/UE, zamawiający może poinformować o swoich zamiarach odnośnie planowanych zamówień poprzez publikację wstępnego ogłoszenia informacyjnego. Taka też możliwość została przeniesiona do projektu ustawy.

Ogłoszenie zawiera informacje określone w załączniku 1 część B1 do dyrektywy klasycznej 2014/24/UE.

Projekt ustawy nie przewiduje wdrożenia do polskiego prawa rozwiązania fakultatywnego przewidzianego wyłącznie dla zamawiających klasycznych poniżej szczebla centralnego w przetargu ograniczonym i trybie negocjacji z ogłoszeniem polegającego na wykorzystywaniu wstępnego ogłoszenia informacyjnego jako zaproszenia do ubiegania się o zamówienie.

- Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia

W projekcie ustawy został wprowadzony obowiązek opublikowania ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w terminie 30 dni od zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego lub umowy ramowej. Ogłoszenia to zawiera informacje określone w załączniku 1 część D do dyrektywy klasycznej 2014/24/UE.

W przypadku umów ramowych zamawiający nie będzie zobowiązany do przesyłania ogłoszeń o wynikach postępowania o udzielenie zamówienia dla każdego zamówienia opartego na takiej umowie, niemniej jednak będzie zobowiązany do grupowania w okresach kwartalnych ogłoszeń o wynikach postępowania o udzielenie zamówienia w odniesieniu do zamówień opartych na umowie ramowej i publikowania takiego ogłoszenia w terminie 30 dni od zakończenia każdego kwartału. Podobne rozwiązanie zostało przyjęte w odniesieniu do publikacji ogłoszeń o udzieleniu zamówienia w ramach dynamicznego systemu zakupów.

Projekt ustawy wprowadza również możliwość wyłączenia z publikacji niektórych informacji dotyczących udzielenia zamówienia publicznego lub umowy ramowej, jeżeli ich ujawnienie mogłoby utrudnić stosowanie prawa, byłoby sprzeczne z interesem publicznym, mogłoby zaszkodzić zgodnym z prawem interesom handlowym konkretnego wykonawcy lub uczciwej konkurencji pomiędzy wykonawcami.

Dokumenty zamówienia

Dokumenty zamówienia, będą obowiązkowo udostępniane na profilu nabywcy od daty publikacji ogłoszenia (pewne odrębności występują przy zamówieniach sektorowych), bez względu na tryb, w jakim prowadzone będzie postępowanie. Udostępnienie dokumentów zamówienia na profilu nabywcy od dnia publikacji wynika z wdrożenia do polskiego prawa ogólnej zasady wskazanej w dyrektywach, zgodnie z którą zamawiający jest zobowiązany do zapewnienia za pomocą środków elektronicznych nieograniczonego, pełnego, bezpośredniego i bezpłatnego dostępu do dokumentów zamówienia, od daty publikacji ogłoszenia. Wyjątki od powyższej zasady będą zachodzić w tych samych okolicznościach, w których zamawiający nie będą zobowiązani do wymagania użycia profilu nabywcy przy składaniu ofert, czyli będą dotyczyły kwestii technicznych.

Zamawiający nie będzie miał obowiązku korzystania z profilu nabywcy również przy udostępnianiu niektórych dokumentów zamówienia, jeżeli nałożył na wykonawców wymogi mające na celu ochronę poufnego charakteru informacji, udostępnianych w toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. W takim przypadku zamawiający będzie określał środki mające na celu ochronę poufnego charakteru informacji oraz wskazywał sposób uzyskania tych informacji.

Jeśli zamawiający nie będzie mógł udostępnić niektórych dokumentów zamówienia na profilu nabywcy, będzie zobowiązany wskazać w ogłoszeniu, w jaki sposób dokumenty zamówienia zostaną przekazane lub udostępnione.

W przypadkach, gdy niektóre dokumenty zamówienia nie będą mogły zostać udostępnione na profilu nabywcy, zamawiający będzie zobligowany przedłużyć terminy składania ofert w takim postępowaniu o minimum 5 dni, z wyjątkiem przypadków uzasadnionej pilnej potrzeby udzielenia zamówienia.

Projekt ustawy podobnie jak dotychczas obowiązujące przepisy ustawy Pzp będzie przewidywał udzielania przez zamawiającego wykonawcom wyjaśnień dotyczących treści dokumentów zamówienia. Terminy udzielenia wyjaśnień przez zamawiającego wynikają bezpośrednio z przepisów dyrektyw i stanowią powtórzenie obowiązujących już regulacji, tj. zamawiający będzie obowiązany udzielić wyjaśnień nie później niż na 6 dni przed terminem składania ofert (w procedurze przyspieszonej w trybie przetargu ograniczonego lub negocjacji bez ogłoszenia – 4 dni), o ile wniosek zostanie złożony w odpowiednim terminie, tj. przed upływem połowy terminu przewidzianego na składanie ofert w postępowaniu.

Regulamin postępowania

Obecne przepisy czynią ze specyfikacji istotnych warunków zamówienia podstawowy dokument zamówienia, który zawiera przede wszystkim informacje związane

z postępowaniem. Istotne kwestie dotyczące samego zamówienia, jak szczegółowy opis przedmiotu zamówienia, specyfikacje techniczne, warunki umowy stanowią zazwyczaj załączniki do specyfikacji. Ponadto, specyfikacja zawiera elementy, które znajdują się również w ogłoszeniu, co powoduje, że w przypadku jej zmiany najczęściej zamawiający jest zobligowany zmienić ogłoszenie. Zawarcie tych samych informacji w ogłoszeniu i w specyfikacji zwiększa ryzyko popełnienia błędów przez zamawiających.

W związku z wprowadzeniem definicji dokumentów zamówienia, projekt ustawy przewiduje, że dokument odpowiadający dokumentowi funkcjonującemu w obecnych przepisach pod nazwą specyfikacji istotnych warunków zamówienia będzie regulaminem postępowania. Opis przedmiotu zamówienia, specyfikacje techniczne, proponowane warunki umowy będą stanowiły inne dokumenty zamówienia, niezależne od tego dokumentu. Elementy, które powinien zawierać regulamin postępowania zostaną określone w przepisach wykonawczych. Jednocześnie projekt ustawy wprowadza przepis, zgodnie z którym zamawiający jest zwolniony z obowiązku sporządzenia regulaminu postępowania, jeśli ogłoszenie o zamówieniu zawiera już informacje, które powinny być określone w regulaminie postępowania.

Wadium

Analiza rozwiązań w różnych krajach UE wskazuje, że większość z nich posiada przepisy dotyczące wadium, przy czym decyzja odnośnie zastosowania wadium, w konkretnym postępowaniu i określenia jego wysokości jest pozostawiona zamawiającemu. Część krajów takich jak: Dania, Finlandia, Francja, Irlandia, Luksemburg, Holandia, Słowenia, Szwecja i Wielka Brytania w ogóle nie posiadają w przepisach dotyczących zamówień publicznych uregulowań w zakresie wadium, niektóre, tj. Czechy, Litwa, Włochy, Hiszpania, Chorwacja mają bardzo szczegółowe przepisy w tym obszarze. Podkreślić należy również, że zarówno obecne obowiązujące przepisy unijne, jak i dyrektywa klasyczna 2014/24/UE i dyrektywa sektorowa 2014/25/UE, nie przewidują instytucji wadium.

W związku z powyższym, oraz mając na względzie cel, jakim jest uproszczenie procedur i zmniejszenie obciążeń administracyjnych w projekcie ustawy instytucja wadium jest fakultatywna, tj. jej zastosowanie jest pozostawione decyzji zamawiającego. W przypadku skorzystania z niej zamawiający będzie zobowiązany wskazać w dokumentach zamówienia takie kwestie jak: kwota wadium, zasady wnoszenia, przedłużania terminu ważności, zwrotu i zatrzymania wadium. Przy ustalaniu wymagań dotyczących wadium zamawiający będzie zobowiązany przestrzegać zasady proporcjonalności, przy czym w projekcie ustawy zastrzeżono, że maksymalna wartość wadium nie będzie mogła przekroczyć 3% szacunkowej wartości zamówienia.

Projekt ustawy nie pozostawia jednak zamawiającemu jednak całkowitej dowolności w zakresie wadium. Do projektu ustawy zostały bowiem przeniesione obowiązujące na gruncie ustawy Pzp wymogi co do formy wadium. Pozostawienie takiego uregulowania związane jest z przepisami dotyczącymi form zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

Oferta wykonawcy niezabezpieczona wadium będzie podlegać odrzuceniu.

Rozdział 6 Terminy, zaproszenie kandydatów i informowanie wykonawców

Terminy

Zamawiający będzie zobowiązany wyznaczać terminy składania wniosków dopuszczenie do udziału i ofert z uwzględnieniem złożoności zamówienia oraz czasu potrzebnego na sporządzenie oferty, bez uszczerbku dla minimalnych terminów określonych dla poszczególnych trybów udzielania zamówień publicznych.

W ślad za dyrektywami projekt ustawy określa przypadki, w których terminy minimalne dla poszczególnych trybów muszą być wydłużone, tj. konieczność odbycia wizyty na miejscu, weryfikacji na miejscu dokumentów zamówienia, nieudzielenie przez zamawiającego wyjaśnień w terminie odnośnie treści dokumentów zamówienia, wprowadzenie przez zamawiającego istotnych zmian w dokumentach zamówienia.

Projekt ustawy, zgodnie z zasadą ekonomii kształtowania przepisów, wprowadza ogólną zasadę obowiązującą już na gruncie ustawy Pzp, że wszystkie wskazane w ustawie terminy składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, a w przypadku przetargu nieograniczonego - terminy składania ofert są liczone od dnia przekazania ogłoszenia o zamówieniu do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Ścisłe z tą zasadą związany jest wymóg zachowania przez zamawiającego dowodu określającego datę przekazania ogłoszenia, co jest związane z koniecznością precyzyjnego określenia danego terminu i udokumentowania, iż termin ten został dotrzymany. W związku z elektroniczną zamówień publicznych, potwierdzenie daty przekazania ogłoszenia będzie zarejestrowane przez profil nabywcy. Zamawiający będzie mógł wygenerować dokument potwierdzający datę przekazania ogłoszenia, który będzie stanowił takie potwierdzenie.

Zaproszenie kandydatów

Projekt ustawy reguluje kwestie dotyczące zapraszania kandydatów w trybie przetargu ograniczonego, dialogu konkurencyjnego, partnerstwa innowacyjnego, albo negocjacji z ogłoszeniem – odpowiednio do składania ofert, ofert wstępnych albo do udziału w dialogu, wskazując przy tym minimalną treść zaproszenia, przy uwzględnieniu poszczególnych trybów postępowania. Informacje jakie powinny zostać zawarte w zaproszeniu projekt ustawy określa zgodnie z dyrektywami.

Informowanie wykonawców

Projekt ustawy zobowiązuje zamawiających do informowania wykonawców o podjętych decyzjach bez zbędnej zwłoki poprzez przekazywanie informacji wraz z uzasadnieniem faktycznym i prawnym dotyczących: wyboru oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, dopuszczenia albo nieustanowienia dynamicznego systemu zakupów oraz unieważnienia postępowania. Ponadto zamawiający będzie zobowiązany do informowania kandydatów niespełniających kryteriów kwalifikacji lub kryteriów selekcji o odrzuceniu ich wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, oferentów o odrzuceniu oferty – w przypadkach wskazanych w ustawie, a także oferentów, którzy złożyli niepodlegającą odrzuceniu ofertę – o zaproszeniu lub niezaproszeniu do kolejnego etapu negocjacji albo dialogu. Projekt ustawy określa również przypadki, w których zamawiający nie będzie zobligowany do przekazywania niektórych informacji dotyczących udzielenia zamówienia, umowy ramowej lub dopuszczenia do dynamicznego systemu zakupów. Przypadki te będą uregulowane identycznie, jak przypadki umożliwiające niepublikowanie niektórych informacji w ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia.

Rozdział 7 Kwalifikacja podmiotowa wykonawców

Każdy wykonawca przystępujący do udziału w postępowaniu będzie musiał wykazać, że spełnia warunki udziału, czyli nie podlega wykluczeniu oraz spełnia kryteria kwalifikacji, o ile takie kryteria ustanowi zamawiający.

Podobnie jak w dotychczasowych przepisach ustawy Pzp, w projekcie ustawy rozróżnia się sytuacje, których wystąpienie powinno skutkować eliminacją wykonawcy z udziału w procedurach udzielania zamówień publicznych (obligatoryjne podstawy wykluczenia), jak również określa się dopuszczalne pozytywne kryteria kwalifikacji służące ustaleniu zdolności wykonawców do realizacji konkretnego zamówienia lub kategorii zamówień, które mogą być stosowane przez zamawiającego oraz sposoby ich weryfikacji przez zamawiającego. W odróżnieniu od obecnie obowiązujących przepisów, w projekcie ustawy w ślad za dyrektywami określono również fakultatywne podstawy wykluczenia, czyli od decyzji zamawiającego będzie zależało czy będzie chciał wykluczyć wykonawcę na ich podstawie.

Projekt ustawy wprowadza także nowe instytucje i instrumenty dotyczące przeprowadzania weryfikacji zdolności wykonawców, mające służyć uelastycznieniu tego procesu oraz ułatwieniu wykonawcom ubiegania się o zamówienia, takie jak jednolity europejski dokument zamówienia, e-Certis, procedura self-cleaning, weryfikacja kwalifikacji wykonawcy w oparciu o dokumenty, które ma pozyskać sam zamawiający.

Kwalifikacja wykonawców prowadzona w ramach procedur udzielania zamówień publicznych służy wyborowi rzetelnego wykonawcy, który należycie zrealizuje zamówienie. Ponieważ w

jej wyniku dochodzi do selekcji wykonawców dopuszczonych do ubiegania się o zamówienia publiczne w UE, konieczne jest zapewnienie, by była prowadzona zgodnie z unijnymi zasadami udzielania zamówień publicznych. Dyrektywa 2014/24/UE określa te zasady w motywie 1 i w art. 18. Są to zasady: niedyskryminacji, równego traktowania, przejrzystości, wzajemnego uznawania i proporcjonalności.

Projektowane przepisy dotyczące kwalifikacji podmiotowej wykonawców konkretyzują te ogólne zasady zamówień publicznych. Regulacje te mają na celu zapewnienie równych szans wykonawcom konkurującym o zamówienie oraz przeciwdziałanie dyskryminacji pomiędzy wykonawcami, w szczególności z powodu ich pochodzenia. Wymagają, by warunki ubiegania się o zamówienie były dostępne dla wykonawców i sformułowane w sposób jasny, pozwalający na obiektywną ocenę ich spełnienia przez wykonawców. Kryteria kwalifikacji powinny być także proporcjonalne do przedmiotu udzielanego zamówienia. W rezultacie projektowane przepisy mają służyć zapobieganiu przy udzielaniu zamówień sztucznemu zawężaniu konkurencji, tj. organizacji zamówienia z zamiarem nieuzasadnionego działania na korzyść lub niekorzyść niektórych wykonawców (art. 18 ust. 1 akapit 2 dyrektywy klasycznej 2014/24/UE).

Kwalifikacja wykonawców podobnie jak w dotychczasowych przepisach ustawy Pzp będzie obowiązkowym etapem wszystkich trybów udzielania zamówień i będzie obejmować tym samym z jednej strony stosowanie określonych dopuszczalnych podstaw wykluczenia wykonawców, odnoszących się co do zasady do ich rzetelności i uczciwości lub mających na uwadze inny relewantny interes publiczny, z drugiej zaś, na podstawie oceny zdolności wykonawców w świetle dopuszczalnych, związanych z przedmiotem zamówienia, proporcjonalnych kryteriów kwalifikacji określonych w konkretnym postępowaniu o udzielenie zamówienia, dokonanie wyboru wykonawców mających realne możliwości wykonania zamówienia.

Projektowane przepisy dotyczące kwalifikacji wykonawców godzą potrzebę zapewnienia równego traktowania wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia, z potrzebą ochrony interesu publicznego, którym udzielane zamówienia mają służyć.

Określając warunki udziału zamawiający będzie mógł również zastrzec, że prawo udziału w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego będzie przysługiwało zakładom pracy chronionej oraz wykonawcom, których głównym celem jest społeczna i zawodowa integracja osób niepełnosprawnych lub osób defaworyzowanych pod warunkiem, że co najmniej 30% osób zatrudnionych przez te zakłady lub tych wykonawców stanowić będą pracownicy niepełnosprawni lub pracownicy defaworyzowani. Zamawiający będą mogli również przewidzieć realizację zamówień publicznych w ramach programów zatrudnienia

chronionego pod warunkiem, że co najmniej 30% osób zatrudnionych w ramach tych programów stanowić będą pracownicy niepełnosprawni lub pracownicy defaworyzowani.

Regulacje dotyczące tzw. zamówień zastrzeżonych stanowią jeden z instrumentów wspierających integrację społeczną i zawodową. Przewidziane w projekcie ustawy rozwiązanie prawne zostało w dużej mierze oparte na przepisach ustawy Pzp, wzbogacono je jednocześnie o dodatkowe elementy znacząco rozszerzające zakres zastosowania ułatwienia w ubieganiu się o zamówienia publiczne podyktowanego względami społecznymi, a w szczególności potrzebą wzmocnienia integracji społecznej osób znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji. Wśród elementów przewidzianych w projekcie ustawy pozwalających na szersze zastosowanie zamówień zastrzeżonych w realizacji celów społecznych należy wskazać przede wszystkim na:

a) dodanie nowej kategorii podmiotu, dla którego zamawiający może przewidzieć zastrzeżenie prawa udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.

Zgodnie z projektowanymi regulacjami oprócz zakładów pracy chronionej oraz realizacji zamówienia w ramach programów pracy chronionej, podmiotami, które będą mogły ubiegać się o zamówienia zastrzeżone będą także wykonawcy, których głównym celem jest społeczna i zawodowa integracja osób niepełnosprawnych lub osób defaworyzowanych.

Podkreślenia wymaga jednak fakt, że możliwość ta nie oznacza, że będzie można zastrzec zamówienie na rzecz konkretnego zakładu czy wykonawcy, ale to, że udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia będą mogły wziąć jedynie określone kategorie podmiotów.

b) zdecydowane rozszerzenie tzw. grupy będącej ostatecznym beneficjentem zamówień zastrzeżonych.

Zgodnie z dotychczas obowiązującymi przepisami ustawy Pzp, zastosowanie instrumentu tzw. zamówień zastrzeżonych daje możliwość zarezerwowania ubiegania się o zamówienie tylko dla wykonawców, gdzie większość zatrudnionych osób stanowią osoby niepełnosprawne, które ze względu na charakter lub stopień swojej niepełnosprawności nie mogą wykonywać swojej pracy w normalnych warunkach. Zgodnie z projektowanymi uregulowaniami będą to nie tylko pracownicy niepełnosprawni, ale także pracownicy defaworyzowani.

Odnosząc się do terminu „defaworyzowani” (disadvantaged), należy wskazać, że dyrektywy nie definiują tego pojęcia, ani nie odsyłają w tym zakresie do innego unijnego aktu prawnego lub dokumentu, w którym takie pojęcie zostałoby zdefiniowane. W takiej sytuacji kierując się pojęciami zawartymi w anglojęzycznej wersji dyrektywy klasycznej 2014/24/UE oraz mając na uwadze, iż ustawodawca unijny, uznając za zgodne z unijnym prawem zamówień publicznych zastrzeżenie zamówień tylko dla określonych grup podmiotów pełniących szczególną rolę w realizacji celów społecznych, wykluczył pomoc publiczną w przypadku

prawidłowego udzielania tego typu zamówień, można odnosić pojęcie pracownika niepełnosprawnego oraz pracownika defaworyzowanego do definicji pracownika niepełnosprawnego, pracownika znajdującego się w szczególnie niekorzystnej sytuacji oraz pracownika znajdującego się w bardzo niekorzystnej sytuacji, zawartych w Rozporządzeniu Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu UE zastępującym Rozporządzenie WE nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń

c) zmniejszenie wymaganej ilości pracowników niepełnosprawnych lub pracowników defaworyzowanych zatrudnionych w zakładach pracy chronionej, u wykonawców, których głównym celem jest integracja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych i osób defaworyzowanych lub w ramach programów pracy chronionej.

Zgodnie z projektowanymi regulacjami, o udzielenie zamówienia zastrzeżonego będą mogli ubiegać się zakłady pracy chronionej, wykonawcy, których głównym celem jest integracja społeczna i zawodowa integracja osób niepełnosprawnych i osób defaworyzowanych lub będą one mogły być zrealizowane w ramach programów pracy chronionej gdzie ponad 30 % zatrudnionych stanowią pracownicy niepełnosprawni lub pracownicy defaworyzowani, podczas gdy zgodnie z dotychczas obowiązującymi przepisami jest to większość pracowników.

Rozszerzenie grupy osób, jakich odpowiedni odsetek zatrudnienia może być podstawą do ubiegania się o zamówienie zastrzeżone i tym samym rozszerzenie kategorii podmiotów jakie mogą korzystać z zastrzeżenia zamówienia, jak i zmniejszenie prawie o połowę wymaganego odsetka zatrudnienia tych osób, zdecydowanie liberalizuje regulacje prawne dotyczące instrumentu tzw. zamówień zastrzeżonych w porównaniu do ich poprzedniego brzmienia.

Podstawy wykluczenia

Podstawy wykluczenia zostały podzielone w projekcie ustawy na obligatoryjne i fakultatywne.

Projekt ustawy wdraża wszystkie przesłanki z dyrektyw stanowiące obligatoryjne podstawy wykluczenia, czyli wprowadza obowiązek wykluczenia tych wykonawców którzy dopuścili się określonych kategorii przestępstw, uznanych przez projektodawcę za szczególnie szkodliwe dla interesu publicznego lub naruszyli obowiązki dotyczące płatności podatków lub opłacania składek na ubezpieczenie społeczne.

Dotychczasowy katalog przestępstw skutkujących wykluczeniem z udziału w postępowaniu,

określony ustawie Pzp został przejęty przez projektowane regulacje.

W ramach obligatoryjnej przesłanki wykluczającej wykonawcę z uwagi na prawomocne skazanie za określonego rodzaju przestępstwa, poza istniejącym na gruncie obecnie obowiązującej ustawy Pzp katalogiem przestępstw w projekcie ustawy zostały dodane nowe. Wykonawca będzie podlegać obowiązkowemu wykluczeniu z udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia w przypadku prawomocnego skazania za pracę dzieci i przestępstwo związane z innymi formami handlu ludźmi, a także za przestępstwo terrorystyczne lub przestępstwo związane z działalnością terrorystyczną, lub podżeganie, pomocnictwo lub współsprawstwo oraz usiłowanie popełnienia takiego przestępstwa. Pomimo uregulowania przedmiotowych przestępstw w polskim systemie karnym, nie znajdowały one dotychczas odzwierciedlenia w Prawie zamówień publicznych w kontekście przesłanek wykluczenia wykonawcy.

Podobnie, jak na gruncie dotychczasowych przepisów, w projekcie ustawy uznano za właściwe ustanowienie podstawy wykluczenia z powodu naruszenia obowiązków podatkowych oraz z zakresu ubezpieczeń społecznych. Zaleganie z należnymi podatkami oraz ze składkami na ubezpieczenie społeczne przez podmiot gospodarczy wskazuje bowiem na brak jego wiarygodności, staranności i solidności w zakresie przestrzegania obowiązków prawnych i społecznych. Instytucja wykluczenia wykonawcy na tej podstawie uwzględnia także cele interesu publicznego, gdyż stanowi dodatkową motywację dla podmiotów gospodarczych do wypełniania zobowiązań publicznoprawnych.

Nowe przepisy są bardziej szczegółowe w porównaniu do obecnie obowiązujących, określają szereg konkretnych wyłączeń oraz są bardziej elastyczne w stosowaniu. Dodatkowo projektodawca wydzielił w ramach tej podstawy wykluczenia przypadek, w którym wykluczenie z udziału w postępowaniu powinno być obligatoryjne, zaś zakres zastosowania fakultatywnej przesłanki wykluczenia został rozszerzony.

Zamawiający będzie zobowiązany wykluczyć wykonawcę w sytuacji, gdy naruszenie obowiązków dotyczących płatności podatków lub składek na ubezpieczenie społeczne zostanie ustalone w drodze ostatecznego i wiążącego orzeczenia sądowego lub decyzji administracyjnej, a także jeżeli zamawiający będzie w stanie ustalić za pomocą dowolnych środków dowodowych, że wykonawca naruszył obowiązki dotyczące płatności podatków lub płacenia składek na ubezpieczenie społeczne. Sankcja ta nie będzie mieć zastosowania, gdy wykonawca spełni swoje obowiązki dokonując płatności należnych podatków lub składek na ubezpieczenie społeczne lub też zawrze wiążące porozumienie w celu spłaty tych należności, obejmujące w stosownych przypadkach narosłe odsetki i grzywny.

Podobnie jak w ustawie Pzp, również w projekcie ustawy wprowadzono obowiązek wykluczenia wykonawcy, w przypadku, gdy osoba skazana prawomocnym wyrokiem jest członkiem organów administracyjnych, zarządzających lub nadzorczych tego wykonawcy lub posiada w tych organach uprawnienia do reprezentowania, uprawnienia decyzyjne lub kontrolne.

Jest to zasadne, bowiem osoby prawne lub spółki osobowe działają co do zasady wyłącznie przez swoje organy, więc osoby wchodzące w skład tych organów mają zasadniczy wpływ na działanie podmiotu. Projektodawca uznał więc za niewłaściwe, by zamówienia były udzielane podmiotom, w składzie których są osoby fizyczne, które dopuściły się jakiegokolwiek przestępstwa stanowiącego podstawę wykluczenia. Co do zasady bowiem takie podmioty nie gwarantują rzetelnej realizacji zamówienia.

Następujące przesłanki wykluczenia określone w dyrektywie klasycznej 2014/24/UE jako **fakultatywne** zostały wprowadzone do projektu ustawy jako obowiązkowe:

1. gdy zamawiający za pomocą dowolnych środków dowodowych wykaże naruszenie obowiązków w zakresie prawa pracy, prawa środowiska i prawa zabezpieczenia społecznego. Przesłanka ta stanowi wyraz wymagania dyrektyw, by państwa członkowskie i zamawiający podejmowały stosowne środki w celu zapewnienia przestrzegania obowiązków w dziedzinie prawa ochrony środowiska, prawa pracy i przepisów o zabezpieczeniu społecznym które mają zastosowanie w miejscu wykonywania robót budowlanych lub świadczenia usług. Stosowne środki powinny mieć zastosowanie zgodnie z podstawowymi zasadami prawa Unii, w szczególności z myślą o zapewnieniu równego traktowania. Takie środki powinny być stosowane zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 96/71/WE z dnia 16 grudnia 1996 r. dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług, oraz w sposób zapewniający równe traktowanie i brak dyskryminacji bezpośredniej czy pośredniej wobec wykonawców i pracowników z innych państw członkowskich. Monitorowanie przestrzegania przepisów prawa ochrony środowiska, prawa pracy i o zabezpieczeniu społecznym powinno odbywać się m.in. przy stosowaniu zasad ogólnych regulujących wybór uczestników postępowań oraz przy stosowaniu postaw wykluczenia. Niezbędna weryfikacja powinna mieć miejsce zgodnie ze stosownymi przepisami ustawy, w szczególności z przepisami regulującymi środki dowodowe i oświadczenia własne.
2. gdy zamawiający stwierdzi, na podstawie wiarygodnych przesłanek, że wykonawca zawarł z innymi wykonawcami porozumienie mające na celu zakłócenie konkurencji. Wprowadzenie tej podstawy wykluczenia jako obowiązkowej wynika z faktu, że tego

typu porozumienia są szkodliwe dla interesu publicznego, bowiem w ich wyniku zakłócone zostaje działanie konkurencji, służącej racjonalnemu wydatkowaniu środków publicznych. W rezultacie zamawiający jest zmuszony wydatkować większe środki na zamówienie, którego takie porozumienie dotyczy, co może skutkować brakiem możliwości realizowania innych, ważnych zadań publicznych. Wprowadzona podstawa wykluczenia, przeciwdziałając takim porozumieniom, niewątpliwie służyć ma interesowi publicznemu. Takie porozumienia mogą mieć na celu zakłócenie konkurencji przez m.in. współpracę z konkurentami, ustalanie cen lub podział rynku w taki sposób, aby każdy z konkurentów miał monopol na części rynku. W tym miejscu należy podkreślić, że pojęcie „porozumienie” należy rozumieć możliwie szeroko, zarówno jako formalne jak i nieformalne porozumienia. Takie porozumienia są z reguły trudne do wykrycia, bowiem jego strony nie są zainteresowane upublicznieniem porozumień zakłócających konkurencję, dlatego też do skorzystania z podstawy wykluczenia, projektodawca nie wymaga od zamawiającego udowodnienia zawarcia porozumienia antykonkurencyjnego, za wystarczające uznając oparcie się zamawiającego jedynie na wiarygodnych przesłankach, czyli godnych wiary, zasługujących na zaufanie, np. pochodzących z rzetelnego źródła, dających przekonanie graniczące z pewnością, choć nie potwierdzonych;

3. gdy za pomocą mniej inwazyjnych środków nie można skutecznie zlikwidować konfliktu interesów;
4. jeżeli wykonawca był winny poważnego wprowadzenia w błąd przy dostarczaniu informacji, które wymagane były do weryfikacji warunków udziału, zataił te informacje lub nie jest w stanie przedstawić wymaganych dokumentów.

Nadanie powyższym przesłankom wykluczenia charakteru obligatoryjnego na gruncie projektu ustawy uzasadnione jest tym, że okoliczności te zawsze negatywnie oddziałują na prawidłowe funkcjonowanie systemu zamówień publicznych. Prowadzą one bowiem do wypaczenia uczciwej konkurencji w postępowaniu i w sposób niezgodny z prawem mogą wpływać na jego wynik. Ich konsekwencją jest najczęściej szkoda zamawiającego, związana z koniecznością wyboru oferty mniej korzystnej, aniżeli w przypadku, gdyby postępowanie odbywało się w warunkach rzeczywistej konkurencji oraz opierało się na zgodnych z prawdą dokumentach i oświadczeniach wykonawców. Ponadto, wpływają one negatywnie na efektywność ekonomiczną, przejrzystość i wizerunek zamówień publicznych, a także wiążą się z nasileniem złej woli wykonawców ubiegających się o zamówienia publiczne. Wykonawcy, w związku z wystąpieniem powyższych okoliczności powinni być całkowicie pozbawiani, na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów, możliwości uzyskania zamówień publicznych.

Pozostałe przesłanki ujęte w art. 57 ust. 4 dyrektywy klasycznej 2014/24/UE zostały wdrożone jako przesłanki fakultatywne, tzn. do decyzji zamawiającego będzie należało, które z nich zastosuje w danym postępowaniu (jeśli zamawiający zechce skorzystać z tego rozwiązania, będzie zobowiązany wskazać te przesłanki w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie).

Zatem, zamawiający będzie mógł wykluczyć z udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia każdego wykonawcę, w przypadku, gdy:

1. wykonawca podlegać będzie postępowaniu likwidacyjnemu lub upadłościowemu, z wyjątkiem sytuacji, gdy wykonawca po ogłoszeniu upadłości zawarł układ zatwierdzony prawomocnym postanowieniem sądu, jeżeli układ nie przewiduje zaspokojenia wierzycieli przez likwidację majątku upadłego;
2. zamawiający będzie mógł wykazać za pomocą stosownych środków, że wykonawca jest winny poważnego wykroczenia zawodowego, które poddaje w wątpliwość jego uczciwość. W interpretacji elementów podstawy wykluczenia dotyczącej poważnego wykroczenia zawodowego, pomocnymi będą tezy wyroku w sprawie C-465/11 Forposta130, w którym Trybunał dokonał szczegółowej analizy elementów pojęcia „poważnego wykroczenia zawodowego”. Trybunał stwierdził, że pojęcie to obejmuje wszelkie zawnione uchybienia, które wpływają na wiarygodność zawodową danego wykonawcy, nie tylko naruszenia wąsko rozumianych norm deontologicznych obowiązujących w zawodzie wykonywanym przez wykonawcę, przy czym „powaga wykroczenia” wymaga co do zasady przeprowadzenia konkretnej i zindywidualizowanej oceny postawy danego wykonawcy. Trybunał przyjął również, że „poważne wykroczenie” należy rozumieć w ten sposób, że odnosi się ono zwykle do zachowania danego wykonawcy wykazującego zamiar uchybienia lub stosunkowo poważne niedbalstwo z jego strony. Należy jednocześnie podkreślić, że korzystanie z podstawy wykluczenia odnoszącej się do poważnego wykroczenia zawodowego nie zwalnia zamawiającego z obowiązku odpowiedniego udowodnienia wykroczenia. Nie jest konieczny wyrok, ale należy udowodnić wykroczenie;
3. zakłócenie konkurencji wynikające z wcześniejszego udziału wykonawców w przygotowaniu postępowania o udzielenie zamówienia nie będzie mogło zostać wyeliminowane za pomocą mniej inwazyjnych środków. Wprowadzenie te podstawy wykluczenia ma na celu realizację podstawowego celu zamówień publicznych, czyli ochronę konkurencji. Przepis ten jest również wyrazem zasady proporcjonalności. Wykluczenie wykonawców z udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego jest bowiem środkiem najdalej idącym, spośród środków dostępnych

zamawiającemu, możliwych do zastosowania w procedurach udzielania zamówień publicznych i najbardziej dotkliwym dla wykonawców. Z tych względów powinien być stosowany w ostatniej kolejności. Zastosowanie wykluczenia wykonawcy w sytuacji dysponowania przez zamawiającego innymi odpowiednimi środkami należy uznać za naruszenie obu wyżej wskazanych zasad, zarówno ochrony konkurencji, jak i proporcjonalności;

4. wykonawca wykazał istotne lub uporczywe braki w spełnieniu merytorycznych wymogów wynikających z wcześniejszej umowy w sprawie zamówienia publicznego lub koncesji, co doprowadziło do przedwczesnego rozwiązania wcześniejszej umowy, odszkodowania lub innych, porównywalnych sankcji. Ta podstawa wykluczenia odnosi się to do wszystkich umów w sprawie zamówień publicznych, nie tylko tych, które były realizowane u zamawiającego, u którego dany wykonawca ubiega się o zamówienie, ale także u innych zamawiających. Zamawiający może wziąć pod uwagę także inne umowy realizowane u niego przez danego wykonawcę – nie tylko umowy w sprawie zamówień publicznych. Odnośnie pojęcia „istotne lub uporczywe braki” należy wskazać, że jeżeli zamawiający jest w stanie wykazać, że należało z danym wykonawcą rozwiązać umowę, musiał on zapłacić określone kary umowne lub zastosowano w stosunku do niego inne sankcje, to jest to już wskazówka, że dopuścił się on przy realizacji danej umowy istotnego lub uporczywego braku w spełnieniu merytorycznych wymogów wynikających z wcześniejszej umowy niedociągnięcia;
5. wykonawca podjął kroki, aby w nienależyty sposób wpłynąć na proces podejmowania decyzji przez zamawiającego, pozyskać informacje poufne, które mogą dać mu nienależną przewagę w postępowaniu o udzielenie zamówienia, lub wskutek zaniedbania przedstawić wprowadzające w błąd informacje, które mogą mieć istotny wpływ na decyzje w sprawie wykluczenia, kwalifikacji lub udzielenia zamówienia. Oceny działań wykonawcy należy dokonywać z perspektywy wpływu na prawidłowe funkcjonowanie konkurencji, prowadząc do wykluczenia wykonawcy, którego postawa uchybia uczciwości.

Projekt ustawy w ślad za przepisami dyrektyw zawiera szereg rozwiązań uelastyczniających przepisy dotyczące udzielania zamówień, w tym w procedurze kwalifikacji wykonawców. Takim rozwiązaniem jest m.in. instytucja pozwalająca wykonawcy na wykazanie swojej rzetelności w celu umożliwienia ubiegania się o zamówienie, pomimo zaistnienia sytuacji, z którymi ustawa wiąże skutek w postaci wykluczenia (self-cleaning czyli „samooczyszczenie”)

Wykonawca znajdujący się w którejkolwiek z sytuacji powodujących wykluczenie będzie mógł przedstawić dowody na to, że podjęte przez niego środki są wystarczające do

wykazania jego rzetelności, pomimo istnienia odpowiedniej podstawy wykluczenia. Jeżeli takie dowody zostaną uznane przez zamawiającego za wystarczające, wykonawca ten nie będzie wykluczony z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Środki podjęte przez wykonawców będą oceniane z uwzględnieniem wagi i szczególnych okoliczności czynu wykonawcy. Jeżeli środki zostaną uznane za niewystarczające, wykonawca zostanie wykluczony a jego wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub oferta (w zależności od zastosowanego trybu) zostaną odrzucone. W uzasadnieniu odrzucenia wniosku lub oferty zamawiający będzie zobowiązany wskazać powód odrzucenia.

Biorą pod uwagę powyższe, dowody rzetelności przedstawiane przez wykonawcę będą podlegały zawsze ocenie zamawiającego, do którego należy uznanie, czy takie dowody można uznać za wystarczające. Swoboda oceny zamawiającego jest przy tym ograniczona wytycznymi, nakładającymi na wykonawcę określone warunki korzystania z instytucji self-cleaning. Wytyczne te wskazują, jakich działań oczekuje się od wykonawcy, by ten mógł skorzystać z instytucji self-cleaning. Wykonawca będzie musiał mianowicie udowodnić, że zrekompensował wszelkie szkody spowodowane przestępstwem lub wykroczeniem lub zobowiązał się do ich rekompensaty, wyczerpująco wyjaśnił fakty i okoliczności, aktywnie współpracując z organami śledczymi, i podjął konkretne środki techniczne, organizacyjne i kadrowe, które są odpowiednie dla zapobiegania dalszym przestępstwom lub nieprawidłowemu postępowaniu.

Mechanizm self-cleaning nie może prowadzić do nadmiernego wydłużenia postępowania. Z tego względu, wykonawca powinien stosownie informację na temat działań naprawczych przedłożyć zamawiającemu już w europejskim jednolitym dokumencie zamówienia – nie później.

Projekt ustawy wprowadza zasadę, zgodnie z którą zamawiający będzie zobowiązany wykluczyć wykonawcę na dowolnym etapie postępowania, jeśli w wyniku weryfikacji okaże się, że zachodzą w stosunku do niego podstawy wykluczenia. Taka sytuacja może mieć miejsce np. w trybach wieloetapowych, w których po dokonaniu przez zamawiającego kwalifikacji wykonawców i weryfikacji dokumentów w kolejnym etapie okazuje się, że dany wykonawca np. zbankrutował. Może on zatem zostać wykluczony na kolejnym etapie postępowania, mimo, że wcześniej został do tego etapu zakwalifikowany.

W rezultacie ustalenia wystąpienia podstaw wykluczenia w odniesieniu do wykonawcy ubiegającego się o zamówienie, w zależności od tego, czy jest to obligatoryjna, czy fakultatywna podstawa wykluczenia, zamawiający będzie więc zobligowany lub uprawniony do wykluczenia wykonawcy z udziału w postępowaniu, o ile wykonawca nie skorzystał skutecznie z instytucji self-cleaning.

Wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu wykonawców, którzy zostali wykluczeni, będą podlegały odrzuceniu.

Kryteria kwalifikacji

W ślad za dyrektywą klasyczną 2014/24/UE kryteria kwalifikacji wykonawców będą mogły dotyczyć:

1. uprawnienie do prowadzenia danej działalności zawodowej,
2. sytuacji ekonomicznej i finansowej,
3. zdolności technicznej i zawodowej.

Zamawiający będzie mógł wskazywać wyłącznie te kryteria, które są odpowiednie do zapewnienia, aby wykonawcy posiadali uprawnienia zdolność ekonomiczną, finansową, techniczną i zawodową niezbędną do realizacji udzielanego zamówienia. Określone przez zamawiającego kryteria będą musiały być związane z przedmiotem zamówienia i być proporcjonalne do tego przedmiotu, tak by nie ograniczać konkurencji w trakcie procedur o udzielenie zamówienia publicznego. Nie powinny zatem być wyższe niż wymaga tego przedmiot realizowanego zamówienia. Zamawiający tym samym nie będą mogli w dowolny sposób na podstawie arbitralnych przesłanek określać kryteriów kwalifikacji. Kryteria kwalifikacji powinny być formułowane również zgodnie z zasadami udzielania zamówień publicznych.

Projekt ustawy zgodnie z przepisami dyrektyw określa spełnienia jakich warunków zamawiający może wymagać w ramach danego kryterium kwalifikacji.

Do projektu ustawy zostało m.in. wprowadzone ograniczenie wynikające z dyrektyw w zakresie ustanawiania przez zamawiających maksymalnej wysokości rocznego obrotu jako warunku w ramach kryteriów kwalifikacji dotyczących sytuacji ekonomicznej i finansowej. W przypadku, gdy zamawiający będzie wymagał, aby wykonawcy wykazali się określonym minimalnym rocznym obrotem, w tym określonym minimalnym obrotem w obszarze objętym zamówieniem, zamawiający nie będzie mógł żądać, aby minimalny roczny obrót przekraczał maksymalnie dwukrotność szacunkowej wartości zamówienia, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków odnoszących się do przedmiotu zamówienia lub warunków jego realizacji. Te uzasadnione przypadki zamawiający będzie zobowiązany wskazać w dokumentach zamówienia lub w protokole postępowania. Ponadto w projekcie ustawy zostały wskazane przypadki, jak należy obliczać maksymalny roczny obrót w przypadku zamówień podzielonych na części, opartych na umowie ramowej czy dynamicznym systemie zakupów.

Wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu wykonawców, którzy nie będą spełniać kryteriów kwalifikacji, będą podlegały odrzuceniu.

Kryteria selekcji

Projekt ustawy zakłada, że w przypadku trybu przetargu ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego oraz partnerstwa innowacyjnego zamawiający będzie mógł ograniczyć liczbę kandydatów spełniających warunki udziału, których zaprosi do złożenia odpowiednio ofert, ofert wstępnych albo do udziału w dialogu.

Podobna regulacja obowiązuje na gruncie ustawy Pzp. Zasadnicza zmiana w stosunku do obowiązujących przepisów dotyczy określenia minimalnej liczby jaką zamawiający może zaprosić. Projekt ustawy w tym zakresie przenosi postanowienia dyrektyw klasycznej 2014/24/UE, zgodnie z którymi liczba kandydatów, który zamawiający może zaprosić nie może być mniejsza niż:

- 1) 5 – w przypadku postępowania prowadzonego w trybie przetargu ograniczonego;
- 2) 3 – w przypadku postępowania prowadzonego w trybie negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnym albo partnerstwie innowacyjnym.

W każdym przypadku liczba zaproszonych kandydatów będzie musiała być wystarczająca, aby zapewnić prawdziwą konkurencję. W odróżnieniu do przepisów ustawy Pzp, w projekcie ustawy nie wskazano maksymalnej liczby kandydatów, których można zaprosić do udziału w trybie przetargu ograniczonego.

Jeżeli zamawiający wprowadzi ograniczenie liczby kandydatów do udziału w postępowaniu, a liczba kandydatów, którzy spełnią warunki udziału będzie większa niż określona w ogłoszeniu o zamówieniu, zamawiający będzie zapraszał do składania ofert ograniczoną, wskazaną w ogłoszeniu, liczbę kandydatów, wyłonionych w sposób obiektywny i niedyskryminacyjny (tzw. „krótka lista”), według kryteriów wskazanych w ogłoszeniu o zamówieniu (kryteria selekcji). Kandydata niezaproszonego do składania ofert będzie traktowało się jak niedopuszczonego do udziału w postępowaniu, a złożony przez niego wniosek będzie podlegał odrzuceniu. Jeżeli liczba kandydatów, którzy spełnią warunki udziału będzie mniejsza niż określona w ogłoszeniu o zamówieniu, zamawiający zaprosi do składania ofert wszystkich kandydatów spełniających warunki udziału, o ile liczba tych kandydatów będzie zapewniać rzeczywistą konkurencję, albo unieważni postępowanie.

Wspólne ubieganie się o udzielenie zamówienia

Projekt ustawy wprowadza pojęcie „konsorcjum” na określenie wykonawców, którzy wspólnie ubiegają się o udzielenie zamówienia. Wprawdzie ustawa Pzp nie posługiwała się tym pojęciem, to jednak przez doktrynę i orzecznictwo było ono stosowane do określenia właśnie

takich wykonawców. Zagadnienie dotyczące wspólnego ubiegania się o udzielenie zamówienia zostało uregulowane w projekcie ustawy zgodnie z odpowiednimi przepisami dyrektywy, w dużym stopniu powtarzając przepisy w tym zakresie obowiązujące na gruncie ustawy Pzp

Projekt ustawy dopuszcza również możliwość ustalenia innego sposobu spełnienia kryteriów kwalifikacji czy sposobu realizacji zamówienia przez konsorcjum, niż to co zostało przewidziane w przypadku zamówień realizowanych przez pojedynczych wykonawców.

Poleganie na zdolności innych podmiotów

Projekt ustawy przewiduje również wdrożenie przepisów dotyczących polegania na zdolności innych podmiotów w odniesieniu do kryteriów kwalifikacji: sytuacji ekonomicznej i finansowej oraz zdolności technicznej i zawodowej.

Wykonawca może powołać się na zdolności więcej niż jednego podmiotu.

W projekcie ustawy wyrażono przy tym wprost pewne ograniczenia, co do możliwości polegania na zasobach innych podmiotów. W ślad za dyrektywą klasyczną 2014/24/UE w przypadku powoływania się w danym postępowaniu na zdolności podmiotów trzecich w odniesieniu do kryteriów dotyczących wykształcenia i kwalifikacji zawodowych lub stosownego doświadczenia zawodowego wykonawca będzie mógł polegać na zdolnościach tych podmiotów jedynie wówczas, gdy te ostatnie będą realizować roboty budowlane lub usługi, odnośnie do których takie zdolności są niezbędne. Powyższe zastrzeżenie jest zrozumiałe, z uwagi na szczególny charakter tych zasobów, które nie mogą być w dowolny sposób skutecznie przenoszone.

Zamawiający będzie mógł również wymagać, by kluczowe zadania zamówień na roboty budowlane, na usługi oraz na prace związane z rozmieszczeniem lub instalacją dostaw, były wykonywane bezpośrednio przez samego oferenta lub, w przypadku oferty złożonej przez grupę wykonawców, przez uczestnika tej grupy. Tego typu zastrzeżenie ogranicza więc możliwość polegania wykonawcy na zasobach innych podmiotów w zakresie wprost zastrzeżonym przez zamawiającego. Określając taki wymóg zamawiający powinien jednak mieć na uwadze, by w ten sposób niezasadnie nie ograniczyć konkurencji. Powyższe ograniczenia stanowią bowiem wyjątek od ogólnej reguły dopuszczalności możliwości polegania na zdolności innych podmiotów, więc nie powinny być interpretowane rozszerzająco.

Zamawiający będzie miał obowiązek weryfikacji, czy podmioty trzecie, na których zdolności zamierza polegać wykonawca, spełniają odpowiednie kryteria kwalifikacji oraz czy nie istnieją w stosunku do nich podstawy wykluczenia. Z tym obowiązkiem będzie wiązał się obowiązek dotyczący przedstawienia stosownych informacji odnośnie tych podmiotów w

jednolitym europejskim dokumencie zamówienia oraz jeśli wykonawca będzie zobowiązany do przedstawienia dokumentów i oświadczeń, przedstawienia takich dokumentów i oświadczeń również w stosunku do podmiotów trzecich.

W przypadku polegania przez wykonawcę na zdolnościach podmiotów trzecich w odniesieniu do kryteriów dotyczących sytuacji ekonomicznej i finansowej zamawiający będzie mógł wymagać solidarnej odpowiedzialności za realizację zamówienia wykonawcy i wskazanych podmiotów.

W przypadku zamówień na roboty budowlane i usługi oraz prac związanych z rozmieszczeniem lub instalacją w ramach dostaw, zamawiający będzie mógł wymagać, aby kluczowe zadania były wykonywane bezpośrednio przez wykonawcę, lub w przypadku konsorcjum - przez uczestnika konsorcjum.

Jednolity europejski dokument zamówienia

Projekt ustawy zakłada, że wykonawcy nie będą zobowiązani do składania dowodów na potwierdzenie spełnienia warunków udziału z chwilą przystępowania do postępowania. Wraz ze składaniem wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub ofert zamawiający będą przyjmować jednolity europejski dokument zamówienia, zwany dalej w projekcie ustawy jako „jednolity dokument”, czyli zaktualizowane formalne oświadczenie własne wykonawcy, który będzie dowodem wstępnym zastępującym zaświadczenia i inne dokumenty wydawane przez organy publiczne lub osoby trzecie. Jednolity dokument będzie potwierdzał, że wykonawca spełnia warunki udziału określone przez zamawiającego, a w przypadku ograniczenia przez zamawiającego, w procedurach wieloetapowych, liczby kandydatów kwalifikujących się do zaproszenia do składania ofert – że spełnia kryteria selekcji. W przypadku polegania wykonawcy na zdolnościach innych podmiotów, jednolity dokument powinien zawierać informacje dotyczące braku podstaw wykluczenia i spełniania kryteriów kwalifikacji, a przy ograniczeniu liczby kandydatów, również kryteriów selekcji przez te podmioty. Jednolity dokument będzie zawierał przekazywane przez wykonawcę informacje na temat organu publicznego lub osoby trzeciej odpowiedzialnych za wystawienie dokumentów potwierdzających spełnianie przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu oraz będzie zawierał formalne oświadczenie, że wykonawca na żądanie i bez zbędnej zwłoki dostarczy wymagane dokumenty potwierdzające. Jeśli zamawiający będzie mógł uzyskać dany dokument potwierdzający bezpośrednio za pomocą bezpłatnej krajowej bazy danych (np. CEIDG, KRS, ew. KRK), jednolity dokument będzie zawierać adres internetowy takiej bazy danych oraz wszelkie inne dane identyfikacyjne oraz, w stosownych przypadkach niezbędne oświadczenie o wyrażeniu zgody na uzyskanie przez zamawiającego informacji na temat wykonawcy. Wykonawcy nie będą zobowiązani do

przedstawiania dokumentów potwierdzających, jeśli zamawiający będzie mógł je uzyskać za pomocą bezpłatnych baz danych. Ponadto, wykonawcy nie będą zobowiązani do przedstawiania dokumentów potwierdzających, jeśli zamawiający, który udzielił zamówienia lub zawarł umowę ramową, już takie dokumenty posiada.

Projekt ustawy zakłada, że jednolity dokument będzie sporządzany w postaci elektronicznej, zgodnie ze wzorem standardowego formularza określonego w akcie wykonawczym Komisji Europejskiej oraz będzie przekazywany przy użyciu profilu nabywcy. Taki formularz ma na celu zmniejszenie problemów związanych z precyzyjnym formułowaniem oświadczeń i oświadczeń o wydaniu zgody, a także z kwestiami językowymi.

Zamawiający, zgodnie z projektem ustawy, będzie wymagał dokumentów potwierdzających warunki udziału dopiero przed udzieleniem zamówienia od tego wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza. Jednocześnie projekt ustawy w ślad za dyrektywami daje zamawiającemu możliwość zwrócenia się do wykonawców na każdym etapie postępowania o przedłożenie wszystkich lub niektórych dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału lub kryteriów selekcji, jeżeli będzie to niezbędne do zapewnienia odpowiedniego przebiegu postępowania. Żądanie dokumentów będzie wskazane w szczególności w postępowaniach wieloetapowych, w których zamawiający ograniczył liczbę kandydatów. W takim przypadku przed zaproszeniem do składania ofert, ofert wstępnych lub do udziału dialogu zamawiający powinien mieć pewność, że wyselekcjonowani kandydaci spełniają postawione warunki udziału. Takim szczególnym przypadkiem są również postępowania, w których przewidziano aukcję elektroniczną, w których przed wysłaniem zaproszeń do aukcji zamawiający powinien się upewnić poprzez zażądanie odpowiednich dokumentów, że wyselekcjonowani kandydaci lub oferenci spełniają warunki udziału.

Katalog dokumentów, jakich zamawiający będzie mógł zażądać na potwierdzenie spełniania kryteriów kwalifikacji, zostanie określony w przepisach wykonawczych, zgodnie z art. 60 ust. 2 i załącznikiem XII dyrektywy klasycznej 2014/24/UE. Katalog ten będzie zawierać również dokumenty potwierdzające posiadanie uprawnień do wykonywania określonej działalności lub czynności, jeżeli przepisy prawa nakładają obowiązek ich posiadania (np. koncesje, zezwolenia).

Projekt ustawy jednocześnie nakłada na zamawiających obowiązek korzystania z systemu e-Certis i wymagania przede wszystkim takich rodzajów zaświadczeń lub dowodów w formie dokumentów, które są objęte e-Certis.

W przypadku, gdy informacje lub dokumenty złożone przez wykonawców potwierdzające spełnianie warunków udziału lub kryteriów selekcji są niekompletne, błędne lub budzą

wątpliwości, zamawiający będzie mógł zażądać, przestrzegając zasady równego traktowania i przejrzystości, złożenia, uzupełnienia, poprawienia lub wyjaśnienia stosownych informacji lub dokumentów we wskazanym przez zamawiającego terminie.

Projekt ustawy nie przewiduje wdrożenia do polskiego porządku prawnego regulacji dyrektyw dotyczącej urzędowych wykazów zatwierdzonych wykonawców z uwagi na szereg ułatwień, które będą przewidywać nowe przepisy w zakresie spełniania warunków udziału, jak również koszty związane z wprowadzeniem tego rozwiązania oraz jego utrzymaniem.

Projekt ustawy w ślad za dyrektywami wprowadza możliwość zastosowania procedury odwróconej. W postępowaniu prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego, zamawiający będzie miał możliwość skorzystania z odwrócenia kolejności dokonywanych w postępowaniu czynności, tzn. będzie mógł najpierw ocenić ofertę biorąc pod uwagę ustalone kryteria oceny ofert, a następnie zweryfikować sytuację podmiotową oferenta, tj. spełnianie przez niego warunków udziału w postępowaniu. Jeśli zamawiający będzie chciał skorzystać z tej możliwości, będzie zobowiązany wskazać to w ogłoszeniu lub w dokumentach zamówienia. Projekt ustawy nie przewiduje natomiast skorzystania z rozwiązania, które umożliwia dyrektywa klasyczna 2014/24/UE i dyrektywa sektorowa 2014/25/UE, tj. wprowadzenia ograniczenia zastosowania procedury odwróconej wobec określonych rodzajów zamówień lub w konkretnych okolicznościach.

Rozdział 8 Udzielenie zamówienia publicznego

Kryteria oceny ofert

W ślad za dyrektywą klasyczną 2014/24/UE projekt ustawy wprowadza zasadę, zgodnie z którą zamówienia publiczne będą udzielane w oparciu o ofertę najkorzystniejszą ekonomicznie. Ofertę najkorzystniejszą ekonomicznie z punktu widzenia zamawiającego będzie można oceniać na podstawie:

- ceny,
- kosztu,
- ceny oraz innych kryteriów,
- kosztu oraz innych kryteriów.

Projekt ustawy, wprowadzając pojęcie oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, zrywa z dotychczas obowiązującą typologią kryteriów: oferty najkorzystniejszej ekonomicznie oraz najniższej ceny, a w konsekwencji - wyborem oferty z najniższą ceną. Mimo to projekt ustawy podobnie jak dyrektywy dopuszcza możliwość wyboru oferty jedynie w oparciu o kryterium ceny. Wybierana oferta powinna być najkorzystniejsza z punktu widzenia

zamawiającego, co może oznaczać możliwość uznania za taką także oferty, w której zaproponowano wyłącznie najkorzystniejszą cenę.

W związku z tym, że dyrektywa klasyczna 2014/24/UE i sektorowa 2014/25/UE daje państwom członkowskim możliwość ograniczenia zastosowania kryterium ceny lub kosztu jako jedyne kryterium udzielenia zamówienia do określonych kategorii zamawiających lub określonego rodzaju zamówień, przewiduje się skorzystanie z tego uprawnienia i wprowadzenie w projekcie ustawy ograniczenia w zakresie korzystania wyłącznie z kryterium cenowego: przy zamówienia, których przedmiot jest powszechnie dostępny i ma ustalone standardy jakościowe.

Projekt ustawy w ślad za dyrektywami wskazuje przykładowy katalog kryteriów służących do oceny ofert z wykorzystaniem podejścia opartego na najlepszej relacji jakości do ceny lub kosztu.

Podobnie jak w ustawie Pzp, projekt ustawy wymienia m.in. jakość, wartość techniczną, właściwości funkcjonalne, aspekty środowiskowe, społeczne i innowacyjne, koszty użytkowania, serwis posprzedażny, termin dostarczenia. Katalog kryteriów został uporządkowany według typologii: kryteria jakościowe, kryteria odwołujące się do właściwości wykonawców oraz kryteria dotyczące obsługi posprzedażnej.

Przykładowe kryteria będą obejmować:

- 1) jakość, w tym parametry techniczne, właściwości estetyczne i funkcjonalne, dostępność; projektowanie dla wszystkich użytkowników; wymagania społeczne, środowiskowe i innowacyjne, handel i jego warunki;
- 2) organizacja, kwalifikacje i doświadczenie personelu wyznaczonego do realizacji danego zamówienia publicznego, w przypadku gdy właściwości wyznaczonego personelu mogą mieć znaczący wpływ na poziom wykonania zamówienia;
- 3) serwis oraz pomoc techniczna; warunki dostawy, takie jak termin dostawy, sposób dostawy oraz czas dostawy lub okres realizacji.

Wśród nowych przykładowych kryteriów oceny ofert projekt wymienia m.in. dostępność i projektowanie dla wszystkich. Kryteria te służą dodatkowemu wsparciu przepisów dot. opisu przedmiotu zamówienia w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych i projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników. Należy bowiem zauważyć, że projekt ustawy ustanawia dużo szersze niż istniejące dotychczas możliwości brania pod uwagę aspektów społecznych w ramach definiowania kryteriów oceny ofert. Zdecydowane poszerzenie zakresu możliwych do zastosowania kryteriów oceny ofert o charakterze społecznym sprawia, że w pełni uprawnione będzie niejednoznacznie interpretowane

dotychczas udzielenie zamówienia publicznego oferentowi, który zagwarantuje zatrudnienie przy realizacji zamówienia największej liczby osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji - na przykład długotrwale bezrobotnych - czy wdrożenie działań szkoleniowych dla bezrobotnych lub ludzi młodych w trakcie wykonania zamówienia. Społeczne kryteria oceny ofert muszą jednak dotyczyć osób faktycznie zaangażowanych w wykonanie robót budowlanych, świadczenie usług oraz produkcję towarów stanowiących przedmiot danego zamówienia.

Nowością wprowadzoną w projekcie ustawy jest również kryterium handlu i jego warunki. Kryterium to wskazuje na ogólne warunki handlowe, takie jak wynagrodzenie i płatność. Wprowadzenie tego kryterium było efektem orzeczenia Trybunału.

Zasadniczo odróżniającym projekt ustawy od obowiązującej ustawy Pzp jest również kryterium oceny ofert odwołujące się do właściwości wykonawców. Należy jednak podkreślić, że zastosowanie tego kryterium służy ocenie zespołu wyznaczonego do realizacji zamówienia a nie wykonawcy, jak ma to miejsce na etapie kwalifikacji podmiotowej. Projekt ustawy jako przykład zamówienia uzasadniającego zastosowanie tego rodzaju kryteriów wymienia świadczenia intelektualne oraz zamówienia w których jakość świadczenia będzie zależała od tego, kto będzie wykonywał usługi będące przedmiotem zamówienia. W takich sytuacjach zamawiający powinien zapewnić, za pomocą odpowiednich postanowień umownych, aby personel wyznaczony do wykonania zamówienia faktycznie spełniał określone standardy jakości i by zastąpienie tego personelu było możliwe wyłącznie za zgodą zamawiającego.

Nowością jest wprowadzenie możliwości wyboru kryterium kosztowego przy wykorzystaniu podejścia opartego na efektywności kosztowej, takiego jak rachunek kosztów cyklu życia. Tak rozumiane kryterium kosztowe wykracza poza kryterium kosztów eksploatacji, do których odwołuje się ustawa Pzp.

Projekt ustawy podobnie jak dyrektywy wprowadza definicję cyklu życia (w słowniczku), która jest bardzo zbliżona do definicji cyklu życia produktu obowiązującej na gruncie ustawy Pzp, z tą różnicą, że odnosi się nie tylko do danego produktu, ale również do obiektu budowlanego lub świadczenia usług.

Pojęcie rachunku kosztów cyklu życia oznacza z kolei wszystkie koszty ponoszone w trakcie cyklu życia robót budowlanych, dostaw lub usług. Obejmuje koszty wewnętrzne, ponoszone przez zamawiających lub innych użytkowników, takie jak koszty zużycie energii, materiałów eksploatacyjnych, koszty utrzymania, koszty demontażu i recyklingu. Ponadto, rachunek kosztów cyklu życia może obejmować koszty przypisane ekologicznym efektom zewnętrznym związane z produktem, usługą lub robotami budowlanymi na przestrzeni ich

cyklu życia, np. koszty emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń oraz inne koszty łagodzenia zmiany klimatu.

Projektodawca nie narzucił obowiązku uwzględniania wszystkich kosztów w ramach rachunku cyklu życia, umożliwiając bardziej elastyczne zastosowanie tej koncepcji w zależności od przedmiotu zamówienia oraz opracowanej metodologii.

Sama koncepcja rachunku kosztów cyklu życia pozwala nie tylko na określenie ekonomiki zakupu produktu, ale również na finansową wycenę wpływu produktu na środowisko. Zewnętrzne koszty środowiskowe są ujmowane w rachunku LCC o ile można określić i zweryfikować ich wartość pieniężną.

Projektowane przepisy wprowadzają fakultatywność w zakresie stosowania rachunku kosztów cyklu życia oraz określenia rodzajów kosztów w niej uwzględnionych. Zamawiający nie mają obowiązku stosowania podejścia kosztowego. Jednakże, jeśli zamawiający zdecyduje się na zastosowanie rachunku kosztów cyklu życia wymaga to od niego uszczegółowienia zakresu wymaganych od wykonawców informacji oraz wskazania metody szacowania wartości kosztów.

Nie dotyczy to jednak postępowań przetargowych, w których przedmiot zamówienia jest objęty wspólną metodologią szacowania rachunku kosztów cyklu życia. W takim przypadku zamawiający udzielając zamówienia z wykorzystaniem LCC, jest zobowiązany do zastosowania w postępowaniu przetargowym określonej metodologii.

Projekt ustawy nie określa jednolitej metodologii szacowania kosztów cyklu życia stosowanej powszechnie w odniesieniu do wszystkich rodzajów zamówień publicznych. Zamawiający mogą zdecydować się na wykorzystanie jednej z istniejących już na rynku metodologii lub wypracować własną metodologię, która mogą stosować na potrzeby określonego zamówienia, określonych typów zamówień lub wszystkich udzielanych przez siebie zamówień uwzględniających metodę kosztową.

W przypadku jednak wprowadzenia obowiązkowej wspólnej metody kalkulacji kosztów cyklu życia na mocy unijnego aktu ustawodawczego przyjętego w określonej dziedzinie, zamawiający będą ją stosować w ramach postępowania przetargowego. Dotychczas, na szczeblu unijnym została wypracowana tylko jedna taka metodologia – dyrektywa 2009/33/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów transportu drogowego wprowadziła obowiązek uwzględniania aspektów środowiskowych w zamówieniach na zakup pojazdów transportu drogowego. Mimo to projekt ustawy odsyła do załączników dyrektyw, odwołujących się do tego aktu unijnego. Taki zabieg ma uchronić przed koniecznością nowelizacji ustawy w przypadku gdy katalog aktów unijnych wymienionych w załączniku XIII do dyrektywy klasycznej 2014/24/UE

lub w załączniku XV do dyrektywy sektorowej 2014/25/UE ulegnie zmianie. Należy bowiem zauważyć, że w dyrektywach podkreślono potrzebę kontynuacji na szczeblu unijnym działań zmierzających do określenia wspólnych metodologii dotyczących rachunku kosztów cyklu życia dla konkretnych kategorii dostaw lub usług. Należy się zatem spodziewać, że tego typu metodologie zostaną wypracowane w przyszłości także w innych dziedzinach.

W celu zagwarantowania przestrzegania przez zamawiających podstawowych zasad udzielania zamówień, tj. równego i niedyskryminacyjnego traktowania wykonawców oraz obowiązku działania w sposób przejrzysty i proporcjonalny, projektodawca określił warunki, które łącznie musi spełniać metoda stosowana do szacowania zewnętrznych kosztów środowiskowych. Metody szacowania zewnętrznych kosztów środowiskowych mogą zostać opracowane na dowolnym szczeblu administracyjnym. Mogą zatem mieć charakter krajowy, regionalny lub lokalny. W celu uniknięcia zakłócenia konkurencji, opracowane metody powinny jednak zachować charakter ogólny, zamiast służyć jedynie na potrzeby konkretnego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Powinny być również opracowane z wyprzedzeniem, w sposób obiektywny i niedyskryminujący oraz dostępne dla wszystkich zainteresowanych stron.

Innym istotnym elementem wprowadzonym projektem ustawy jest doprecyzowanie warunku odnoszącego się do powiązania kryteriów oceny ofert z przedmiotem zamówienia. Dla lepszego uwzględnienia kwestii społecznych i środowiskowych w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, zamawiający ma możliwość stosowania kryteriów oceny ofert w odniesieniu do robót budowlanych, dostaw lub usług, które mają być zrealizowane, we wszystkich aspektach i na każdym etapie cyklu życia tych robót, dostaw lub usług. Dotyczy to zarówno wydobycia surowców przeznaczonych dla danego produktu, jak i innych etapów, na utylizacji kończąc, łącznie z czynnikami związanymi z konkretnym procesem produkcyjnym, dostarczeniem lub obrotem i jego warunkami w odniesieniu do tych robót, dostaw lub usług, bądź też z konkretnym procesem na późniejszym etapie ich cyklu życia, nawet jeśli te czynniki nie są ich istotnym elementem. Zgodnie z wyrokiem Trybunału z dnia 10 maja 2012 r. w sprawie C-368/10 Komisja Europejska przeciwko Królestwu Niderlandów, kryteria odnoszące się do takich procesów produkcji lub dostarczania mogą zakładać, że przy produkcji zakupionych produktów nie stosowano toksycznych chemikaliów lub, że zakupione usługi świadczone są z wykorzystaniem energooszczędnych urządzeń. Obejmuje to także kryteria oceny ofert lub warunki realizacji zamówienia związane z dostarczaniem lub wykorzystaniem produktów sprawiedliwego handlu w trakcie wykonywania zamówienia, łącznie z wymogiem zapłacenia producentom ceny minimalnej i premii.

Wymóg związku kryteriów oceny ofert z przedmiotem zamówienia wyklucza kryteria odwołujące się do ogólnej polityki firmy, których nie można uznać za czynnik

charakteryzujący konkretny proces produkcji lub dostarczania zakupionych robót, dostaw lub usług. Zamawiający tym samym nie może wymagać od oferentów aby prowadzili określoną politykę społecznej lub środowiskowej odpowiedzialności przedsiębiorców. Stawianie tak ogólnie sformułowanych kryteriów naruszałoby podstawowe zasady udzielania zamówień, tj. równe i niedyskryminacyjne traktowanie wykonawców oraz obowiązek przejrzystego i proporcjonalnego działania ze strony zamawiającego.

Projekt ustawy w myśl przepisów dyrektyw formułuje zasady określania kryteriów oceny ofert, stanowiące skodyfikowanie utrwalonej linii orzeczniczej Trybunału. Zgodnie z projektowanymi przepisami kryteria oceny ofert powinny być skonkretyzowane przez zamawiającego. Udzielanie zamówienia na podstawie obiektywnych kryteriów gwarantuje bowiem przestrzeganie zasad niedyskryminacji i równego traktowania wykonawców. Stwarza tym samym możliwość obiektywnego porównania relatywnej wartości ofert, pozwalając na ustalenie w warunkach efektywnej konkurencji, która z ofert jest najkorzystniejsza ekonomicznie. Sformułowanie kryteriów udzielenia zamówienia w sposób obiektywny, powinno wyłączać możliwość arbitralnej decyzji ze strony zamawiającego.

Ponadto w projekcie ustawy znalazły się regulacje dot. sposobu określania wag kryteriów oceny ofert. Zamawiający będzie zobowiązany do wskazywania w dokumentach zamówienia kryteriów oceny ofert oraz względnej wagi, jaką przypisze każdemu z kryteriów służących wyborowi oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, z wyjątkiem sytuacji, gdy ofertę najkorzystniejszą ekonomicznie określać będzie wyłącznie na podstawie ceny. Odstępstwa od powyższego obowiązku wskazania wagi przypisanej kryteriom oceny ofert będą mogły mieć miejsce tylko w uzasadnionych przypadkach, gdy wagi te nie będą mogły być ustalone z wyprzedzeniem, zwłaszcza w przypadku złożonego charakteru zamówienia. W tych sytuacjach zamawiający będzie mógł wskazać kryteria w kolejności od najważniejszego do najmniej ważnego.

Wybór oferty najkorzystniejszej ekonomicznie

W tej części projektu ustawy zostały zawarte regulacje dotyczące uzupełnienia lub doprecyzowania informacji lub dokumentacji zawartych w ofertach, zmiany lub wycofania oferty, terminu związania ofertą, otwarcia ofert, badania i oceny ofert, odrzucenia oferty, oferty rażąco niskiej, unieważnienia postępowania oraz instytucji tzw. standstill.

Projekt ustawy powiela dotychczasowe regulacje ustawy Pzp w zakresie zmiany lub wycofania ofert, a także wyjaśnień dotyczących treści oferty oraz ich poprawiania. Z uwagi na to, że oferty będą składane elektronicznie system (profil nabywcy) automatycznie będzie wysyłał wykonawcom potwierdzenie terminu (data i godzina) dostarczenia ofert do zamawiającego, w tym również informacji o dostarczeniu oferty po terminie. Ponadto z uwagi

na to, że projektowane przepisy dają zamawiającym większą elastyczność w zakresie wyboru procedury zakładającej możliwość negocjacji, w projekcie ustawy zrezygnowano z przepisu znajdującego się w obecnej ustawie Pzp w zakresie niedopuszczalności prowadzenia negocjacji złożonej oferty. Oznacza to, że wybór trybu będzie decydował o tym, czy negocjacje będą możliwe czy nie.

Zasadnicza zmiana w odniesieniu do ustawy Pzp dotyczy terminu związania ofertą. Analiza rozwiązań w innych krajach UE wskazuje, że można wyodrębnić trzy grupy podejść do kwestii regulowania instytucji związania ofertą w przepisach dotyczących zamówień publicznych. Pierwszą grupę stanowią państwa, które w ogóle nie regulują tej kwestii lub regulują ją w bardzo ograniczony sposób. Do nich należą: Dania, Finlandia, Irlandia, Holandia, Słowenia, Szwecja i Wlk. Brytania. Drugą, największą, grupę stanowią państwa, które posiadają przepisy dotyczące związania ofertą, ale zamawiającemu pozostawiają decyzję co do długości trwania tego okresu. Wreszcie trzecią grupę stanowią państwa, które przepisy dotyczące związania ofertą regulują bardzo szczegółowo. Do nich należą, oprócz Polski: Austria, Cypr, Hiszpania i Luksemburg. Dyrektywy nie zawierają przepisów dotyczących związania ofertą, poza wskazaniem w załączniku dotyczącym treści ogłoszenia, że w przypadku procedur otwartych w ogłoszeniu o zamówieniu należy zamieścić informację o przedziale czasu, w którym oferent jest związany ofertą.

Mając powyższe na względzie oraz cel, jakim jest uproszczenie procedur i zmniejszenie obciążeń administracyjnych projekt ustawy wprowadza fakultatywność instytucji związania ofertą, tj. jej zastosowanie będzie pozostawione decyzji zamawiającego. W przypadku skorzystania z niej zamawiający będzie zobowiązany wskazać w dokumentach zamówienia termin związania ofertą, przy czym w przypadku przetargu nieograniczonego termin ten będzie podawany w ogłoszeniu, a w pozostałych trybach - w zaproszeniu do składania ofert lub ofert ostatecznych (negocjacje z ogłoszeniem). Przy ustalaniu wymagań dotyczących terminu związania ofertą zamawiający będzie zobowiązany przestrzegać zasady proporcjonalności.

Projekt ustawy odmiennie reguluje również otwarcie ofert. Wprawdzie termin otwarcia ofert podobnie jak w ustawie Pzp będzie przypadał na dzień, w którym upływa termin ich składania, a samo otwarcie ofert będzie natomiast następowało bezpośrednio po upływie terminu ich składania, to z uwagi na fakt, iż oferty będą wpływać do zamawiającego elektronicznie zrezygnowano z przepisów dot. publicznego otwarcia ofert oraz podawania określonych informacji zawartych w ofertach. Dotychczasowe rozwiązania miały na celu ograniczenie sytuacji, w których mogłoby dojść do niedozwolonych porozumień między zamawiającym a wykonawcą o charakterze korupcyjnym. Wprowadzenie obowiązku elektronicznego składania ofert za pośrednictwem profilu nabywcy, który będzie wyposażony

w odpowiednie zabezpieczenia uniemożliwiające zapoznanie się z treścią ofert przed terminem ich otwarcia wyeliminuje problem potencjalnych zmów między zamawiającym a wykonawcą. Ponadto zmiana reguł jawności w zakresie udostępniania informacji zawartych w ofertach innych wykonawców do czasu wyboru oferty najkorzystniejszej powinna ograniczyć zjawisko manipulowania wynikami postępowania przez wykonawców pozostających w zмовie. Zgodnie z projektem ustawy, zamawiający będzie obowiązany dokonać wyboru oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, zgodnie z ustanowionymi przez niego kryteriami oceny ofert, pod warunkiem, że oferta będzie zgodna z określonymi wymaganiami oraz została złożona przez oferenta, który nie podlega wykluczenia oraz spełnia kryteria kwalifikacji, a także w określonych przypadkach - kryteria selekcji.

Rażąco niska oferta.

W ślad za dyrektywą klasyczną 2014/24/UE projekt ustawy nakłada na zamawiających obowiązek uzyskania od wykonawców wyjaśnień ofert, w których zaproponowana cena lub koszt będzie wydawać się zamawiającemu rażąco niskie w stosunku do odnośnych robót, dostaw lub usług. Zawarty w projekcie ustawy zakres zagadnień, odnośnie których zamawiający będzie mógł domagać się wyjaśnień, ma charakter katalogu otwartego i stanowi odzwierciedlenie przepisów dyrektyw. Tym samym, zamawiający będzie mógł dostosować żądania do przedmiotu zamówienia i danych zawartych w ofercie, i żądać także innych, w jego ocenie istotnych, choć niewymienionych w projektowanym przepisie informacji w zakresie składowych elementów oferty.

Wykonawca będzie zobowiązany przede wszystkim do złożenia wyjaśnień w zakresie wskazanym przez zamawiającego, co nie pozbawia wykonawcy prawa do składania dodatkowych informacji (dowodów) w zakresie wykraczającym poza zakres wskazany przez zamawiającego, który w jego ocenie ma wpływ na poziom ceny lub kosztu, podanych w ofercie. Wykonawca będzie mógł także przedstawiać dodatkowe wyjaśnienia.

Oprócz wskazanego w ustawie Pzp zakresu potencjalnych wyjaśnień odwołujących się do ekonomiczności procesu wytwórczego, technicznych warunków, oryginalności rozwiązań czy też możliwości uzyskania pomocy państwowej, w projekcie ustawy wymienia się również zgodność z obowiązkami wynikającymi z prawa ochrony środowiska, prawa pracy i przepisów o zabezpieczeniu społecznym w odniesieniu do działań zarówno wykonawców jak i podwykonawców. W ramach przykładowego zakresu wyjaśnień w kwestii rażąco niskich ofert, można wskazać na obowiązek przestrzegania regulacji dotyczących ochrony zatrudnienia i warunków pracy, a także miejsca, w którym zamówienie będzie realizowane.

Jednym z czynników mających wpływ na cenę oferty są niewątpliwie koszty wynikające z obowiązku przestrzegania przez wykonawcę obowiązujących go przepisów prawa,

zwłaszcza prawa pracy, w tym przepisów dotyczących wynagrodzenia za pracę oraz bezpieczeństwa i higieny pracy. Rywalizacja wykonawców o zamówienia publiczne nie może prowadzić do naruszania odrębnych przepisów prawa polskiego dotyczących w szczególności minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz obowiązków związanych z zapewnieniem bezpiecznych warunków pracy. Wprowadzenie omawianej regulacji może zatem przyczynić się do zmniejszenia szarej strefy zatrudnienia i poprawy sytuacji ekonomiczno-socjalnej pracowników zatrudnionych przy realizacji kontraktów publicznych. W interesie państwa, dobrego wizerunku organów publicznych, a także dobra systemu zamówień publicznych jest ograniczanie ryzyka występowania sytuacji naruszania norm prawa pracy przy realizacji kontraktów publicznych. Dlatego też zamawiający powinni objąć szczególnym nadzorem kalkulację ceny lub kosztu wykonawcy pod tym względem, zwłaszcza, że mogą być one istotne przy ocenie zasadności szacunków cenowych lub kosztowych oferty.

W projekcie ustawy wyjaśnienia ze strony wykonawców pod kątem przestrzegania obowiązków wynikających z przepisów ochrony zatrudnienia i warunków pracy, zostały dodatkowo rozszerzone o ochronę środowiska.

Projektowane przepisy w jednoznaczny sposób wskazują, iż zamawiający w procesie badania ceny oferty będzie zobowiązany do przeprowadzenia z wykonawcą konsultacji. Zamawiający będzie mógł odrzucić ofertę w przypadku, gdy dostarczone dowody nie będą w dostatecznym stopniu uzasadniać niskiego poziomu proponowanej ceny lub proponowanych kosztów. Zamawiający będzie również zobowiązany odrzucić ofertę, jeżeli stwierdzi, że jest ona rażąco niska, ponieważ jest niezgodna z mającymi zastosowanie obowiązkami z zakresu prawa pracy, ochrony środowiska czy przepisów o zabezpieczeniu społecznym.

W projekcie ustawy wprowadzono rozwiązanie, zgodnie z którym zamawiający będzie zobowiązany powiadomić Komisję Europejską o odrzuceniu oferty, które według niego była rażąco niska z powodu udzielenia pomocy publicznej, a wykonawca w terminie wyznaczonym przez zamawiającego nie udowodnił, że pomoc ta była zgodna z prawem w rozumieniu przepisów o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Odrzucenie oferty.

Podobnie jak ustawa Pzp również w projekcie ustawy uregulowano przesłanki odrzucenia ofert. Wskazany w projekcie ustawy katalog jest zamknięty i odnosi się wyłącznie do odrzucenia ofert lub w przypadku negocjacji z ogłoszeniem - ofert ostatecznych.

Wśród projektowanych przesłanek odrzucenia znalazły się przesłanki przewidziane w obecnej ustawie Pzp, takie jak: niezgodność z ustawą czy nieważność na podstawie odrębnych przepisów.

Pozostałe przesłanki zostały sformułowane w oparciu o definicje oferty nieprawidłowej i niedopuszczalnej jakimi posługuje się dyrektywa klasyczna 2014/24/UE. Należy bowiem zauważyć, że dyrektywy nie zawierają regulacji dotyczących odrzucenia oferty, wskazują jednak jakie oferty nie mogą brać udziału w postępowaniu poprzez określenie ich jako niedopuszczalne i nieprawidłowe.

Biorąc pod uwagę powyższe, odrzuceniu będą podlegać oferty niezgodne z treścią dokumentów zamówienia, złożone po upływie terminu składania ofert, jeżeli istnieją dowody na zмовę lub korupcję oraz ofert rażąco niskie. Takie oferty w świetle dyrektyw są nieprawidłowe. Przesłanką odrzucenia będzie również złożenie oferty przez oferenta podlegającego wykluczeniu lub niespełniającego kryteriów kwalifikacji, lub której cena przekracza budżet zamawiającego, ustalony i udokumentowany przed rozpoczęciem postępowania o udzielenie zamówienia (w dyrektywie są to oferty niedopuszczalne).

Dyrektywy posługują się również trzecim określeniem ofert – oferty nieodpowiednie, czyli takie, które nie mają związku z zamówieniem, ponieważ nie są wyraźnie w stanie, bez istotnych zmian, zaspokoić potrzeb i spełnić wymogów zamawiającego określonych w dokumentach zamówienia. W związku z tym, że to pojęcie pojawia się w dyrektywach, tylko w zakresie przesłanek zastosowania negocjacji bez ogłoszenia oraz przy aukcji elektronicznej, w projekcie ustawy przesłanka odrzucenia takich ofert została zamieszczona bezpośrednio w przepisach regulujących ten tryb oraz aukcję elektroniczną.

Niezasadne jest wprowadzanie w projekcie ustawy nowych pojęć jak „niedopuszczalne”, „nieodpowiednie” i „nieprawidłowe” oferty lub wnioski, gdyż posługiwanie się nimi w przepisach ustawowych może prowadzić do pomyłek i zamiennego ich stosowania. Zdaniem projektodawcy przepisy dyrektyw dotyczące ofert niedopuszczalnych, nieodpowiednich i nieprawidłowych najlepiej wdrożyć poprzez określenie skutku jaki powoduje złożenie takiej oferty. Takie rozwiązanie będzie bardziej precyzyjne a przede wszystkim pozwoli na uniknięcie późniejszych wątpliwości interpretacyjnych. Na takie rozwiązanie wskazują pośrednio przepisy dyrektywy, świetle których, aby oferta była uznana za dopuszczalną musi jednocześnie nie być niedopuszczalna, nieodpowiednia i nieprawidłowa. Wszystkie te przesłanki muszą zachodzić łącznie, czyli wszystkie razem powodują jeden i ten sam skutek w postaci niemożności rozpatrywania danej oferty. Nieważne tym samym, czy oferta jest według dyrektywy nieodpowiednia czy niedopuszczalna, zawsze aby mogła być brana pod uwagę przez zamawiającego musi spełniać określone warunki, a przypadku gdy ich nie spełnia podlega odrzuceniu z postępowania o udzielenie zamówienia.

Unieważnienie postępowania.

Dyrektywy nie zawierają przepisów dotyczących przesłanek unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Analiza rozwiązań w innych krajach UE pokazuje, że kwestia przesłanek unieważnienia postępowania jest uregulowana w mniej lub bardziej szczegółowy sposób. Najbardziej rozbudowane i precyzyjne określenie zasad unieważnienia postępowania występuje w prawie zamówień publicznych następujących krajów: Austria, Bułgaria, Cypr, Czechy, Węgry, Polska, Portugalia oraz Rumunia. Kolejną kategorię stanowią państwa, w których przesłanki unieważnienia są określone w mniej szczegółowy sposób i które niekiedy wykorzystują inne instrumenty regulacyjne niż prawo zamówień. Do tej kategorii należą: Estonia, Włochy, Finlandia (*case law*), Luksemburg (dekret), Słowenia i Hiszpania. Z kolei do grupy państw, które w swoich systemach prawnych nie regulują w ogóle kwestii przesłanek unieważnienia postępowania należą: Dania, Irlandia, Szwecja, Francja oraz Wielka Brytania.

Mając powyższe na uwadze, a także fakt, że katalog przesłanek unieważnienia postępowania w obecnym stanie prawnym nie wyczerpuje wszystkich przypadków, w których unieważnienie postępowania byłoby uzasadnione, w projekcie ustawy wprowadzone zostało rozwiązanie, zgodnie z którym zamawiającemu oprócz obligatoryjnych przesłanek unieważnienia postępowania jak: niezłożenie żadnej oferty lub wniosku albo odrzucenie wszystkich ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, będzie przysługiwało prawo unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w obiektywnie uzasadnionych przypadkach, w szczególności jeżeli wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że prowadzenie postępowania lub wykonanie zamówienia publicznego nie leży w interesie publicznym. Zamawiający przeprowadza postępowania w celu udzielenia zamówienia publicznego, które powinno zostać zrealizowane w określonym terminie, wynikającym z odrębnych przepisów lub uzasadnionym obiektywnymi okolicznościami, np. koniecznością zapewnienia uczniom określonych książek lub przyborów z początkiem roku szkolnego. Z przyczyn niezależnych od zamawiającego związanych np. z przedłużaniem się procedur rozpatrzenia wniesionych w postępowaniu środków ochrony prawnej poza terminy, w których zazwyczaj Izba rozpoznaje odwołania wniesione w postępowaniach dotyczących analogicznych przedmiotów zamówienia, ww. termin upływa lub staje się na tyle bliski, że wykonawcy ubiegający się o dane zamówienie obiektywnie nie są w stanie go zrealizować w wymaganym terminie. W takich okolicznościach udzielenie przedmiotowego zamówienia może okazać się bezprzedmiotowe i niezasadne, a w konsekwencji obiektywnie uzasadnione może stać się unieważnienie takiego postępowania.

Przykładem obiektywnie uzasadnionej przesłanki unieważnienia postępowania w świetle projektowanego art. 112 ust. 2, będzie również sytuacja, gdy środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielonej przez państwa

członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), które zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, nie zostały mu przyznane. Na gruncie ustawy Pzp, ta okoliczność jest wprost wskazana w przepisach ustawy jako fakultatywna przesłanka unieważnienia postępowania. Zgodnie z projektowanymi przepisami, zamawiający również będzie miał możliwość unieważnienia postępowania jeżeli zajdzie ww. okoliczność tyle tylko, że będzie to stanowiło obiektywnie uzasadnioną przesłankę unieważnienia, a nie wypełnienie wprost normy prawnej. Analogicznie do interpretacji dotychczas obowiązującego art. 93 ust. 1a ustawy Pzp, również na gruncie projektowanego art. 112 ust. 2, prawo unieważnienia postępowania zamawiający będzie mógł zastrzec wyłącznie w sytuacji, kiedy na finansowanie realizacji zamówienia zamierzał przeznaczyć, choćby w części, środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej lub niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), o które ubiega się lub planuje się dopiero ubiegać, ale na chwilę wszczęcia postępowania kwestia dofinansowania nie może być rozstrzygnięta. Unieważnienie postępowania z powodu nieuzyskania ww. środków, będzie należało odnosić do sytuacji ostatecznej odmowy zawarcia umowy o dofinansowanie lub innej sytuacji uzyskania informacji o braku dofinansowania.

Decyzja o unieważnieniu postępowania powinna w każdym przypadku zawierać stosowne uzasadnienie, a na zamawiającego zostanie nałożony obowiązek zamieszczenia takiej decyzji na profilu nabywcy.

Zawarcie umowy w sprawie zamówienia publicznego.

Projekt ustawy w ślad za przepisami dyrektywy 2007/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. zmieniającej dyrektywy Rady 89/665/EWG i 92/13/EWG w zakresie poprawy skuteczności procedur odwoławczych w dziedzinie udzielania zamówień publicznych (Dz. Urz. UE L 335 z 20.12.2007, str. 31), dalej „dyrektywa odwoławcza” przewiduje instytucję okresu zawieszenia zawarcia umowy (standstill) w celu zapewnienia wykonawcom wystarczającego czasu na odwołanie się od decyzji o udzieleniu zamówienia podjętych przez zamawiającego. Instytucja ta została wdrożona do polskiego porządku prawnego ustawą Pzp, dlatego projekt ustawy w dużej mierze powtarza dotychczasowe regulacje.

Zasadniczą różnicą jest wprowadzenie jednego terminu zawarcia umowy dla zamówień powyżej jak i poniżej progów unijnych. Projekt ustawy zakłada, że zamawiający będzie mógł zawrzeć umowę w sprawie zamówienia publicznego, w terminie nie krótszym niż 10 dni od dnia przesłania informacji o wyborze oferty najkorzystniejszej ekonomicznie. W związku z faktem, że zasadą będzie elektroniczna forma komunikacji pomiędzy zamawiającym a

wykonawcą, projekt ustawy nie przewiduje wdrożenia drugiego z przewidzianych w ww. dyrektywie terminów dla innych środków komunikacji (tj. 15 dni dla zamówień powyżej progów unijnych).

Wyjątki od okresu standstill zostały określone w projekcie ustawy zgodnie z postanowieniami ww. dyrektywy, podobnie jak miało to miejsce w ustawie Pzp, z tą różnicą, że projekt ustawy nie reguluje odrębnie wyjątków dla zamówień poniżej progów oraz z uwagi na rezygnację z trybu licytacji elektronicznej nie przewiduje takiego wyjątku.

Rozdział 9 Dokumentowanie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego

W ślad za dyrektywą klasyczną 2014/24/UE i sektorową 2014/25/UE, w projekcie ustawy zostały wskazane zasady dokumentowania postępowań oraz treść protokołu postępowania. Podobny wymóg obowiązuje na gruncie ustawy Pzp.

Celem wprowadzenia w projekcie ustawy tych regulacji jest poprawa egzekwowania przepisów poprzez zwiększenie działań monitorujących na poziomie krajowym.

Zgodnie z projektowanymi przepisami, zamawiający będzie zobligowany do dokumentowania wszystkich postępowań o udzielenie zamówienia bez względu na to, czy będą one prowadzone przy użyciu profilu nabywcy czy bez jego użycia. W tym zamawiający będzie sporządzał protokół postępowania. Zakres informacji, jaki powinien znaleźć się w tym protokole projekt ustawy określa zgodnie przepisami dyrektyw.

Protokół nie będzie wymagany w przypadku zamówień udzielanych na podstawie umów ramowych zawartych z jednym wykonawcą lub z kilkoma wykonawcami, zgodnie z warunkami umowy bez ponownego poddawania zamówienia procedurze konkurencyjnej, gdyż w umowie zostaną określone wszystkie warunki dotyczące realizacji zamówienia oraz w dokumentach zamówienia zostaną określono obiektywne warunki wyłonienia wykonawców będących stroną umowy ramowej.

Protokół postępowania nie będzie również wymagany, jeśli zamawiający opublikuje ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zgodnie z zasadami dotyczącymi publikacji ogłoszeń oraz ogłoszenie to będzie zawierać wszystkie informacje, które powinny znaleźć się w protokole postępowania.

Zamawiający będzie zobowiązany przekazać protokół postępowania na żądanie Komisji Europejskiej, UZP lub innej instytucji realizujących zadania w zakresie monitorowania lub kontroli postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

Zamawiający będzie zobowiązany przechowywać protokół oraz pozostałą dokumentację postępowania przez co najmniej 3 lata od daty udzielenia zamówienia, zmiany umowy lub unieważnienia postępowania, w sposób gwarantujący nienaruszalność tych dokumentów.

Ponadto, zamawiający będzie zobowiązany do przechowywania przynajmniej przez cały okres obowiązywania umowy w sprawie zamówienia publicznego, lecz nie krócej niż przez 3 lata, kopii zawartych umów w sprawach zamówień publicznych i aneksów do tych umów.

Dział III Tryby i inne procedury udzielania zamówień publicznych

Rozdział 1 Przetarg nieograniczony

Projektowane regulacje dotyczące trybu przetargu nieograniczonego stanowią transpozycję przepisów dyrektyw i w dużej mierze stanowią powtórzenie dotychczas obowiązujących przepisów.

Zgodnie z projektem ustawy, przetarg nieograniczony to będzie tryb, w którym w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu oferty będą mogli składać wszyscy zainteresowani wykonawcy. Tryb ten będzie obejmował następujące czynności:

- 1) publikacja ogłoszenia o zamówieniu;
- 2) składanie ofert wraz z informacjami na potrzeby kwalifikacji podmiotowej;
- 3) kwalifikacja wykonawców;
- 4) wybór oferty i udzielenie zamówienia.

Ogłoszenie o zamówieniu będzie stanowić zaproszenie do składania ofert. Wraz z ofertą wykonawcy będą składać oświadczenie własne na potwierdzenie spełniania warunków udziału, czyli jednolity dokument.

Minimalny termin składania ofert w przetargu nieograniczonym zgodnie z dyrektywami będzie wynosił 35 dni i będzie liczony od dnia przekazania ogłoszenia o zamówieniu do Urzędu Publikacji Unii Europejskiej. Jeżeli zamawiający nie udostępnił niektórych dokumentów zamówienia na profilu nabywcy termin ten będzie wynosił 40 dni, z wyjątkiem stanu pilnej konieczności. W ślad za przepisami unijnymi projekt ustawy określała również przesłanki skrócenia ww. terminów. Dotyczy to przypadków gdy:

- opublikowano wstępne ogłoszenie informacyjne – możliwe będzie, w przypadku spełnienia pozostałych warunków wskazanych w projekcie ustawy, skrócenie terminu

do 15 dni od dnia wystąpienia ogłoszenia o zamówieniu;

- zaistniał stan pilnej konieczności należycie uzasadniony przez zamawiającego – możliwe będzie skrócenie terminu do 15 dni;

- ofert składane są przy użyciu profilu nabywcy – możliwe będzie skrócenie terminu o 5 dni.

Zmianą w porównaniu do przepisów ustawy Pzp jest wprowadzenie w projekcie ustawy procedury przyspieszonej (stanu pilnej konieczności) również w przetargu nieograniczonym.

Pilność, o której mowa w przypadku procedury przyspieszonej nie powinna być rozumiana tak ściśle jak w przypadku przesłanki pilnej potrzeby w trybie negocjacji bez ogłoszenia, gdy pilna potrzeba jest spowodowana okolicznościami, których zamawiający nie mógł przewidzieć i których nie można mu przypisać. Procedura przyspieszona została przewidziana m.in. na potrzeby sytuacji wynikających ze zwykłych błędów ludzkich, jak np. zamówienie dla szpitala, które musi być zrealizowane w określonym terminie (np. dostawa określonego sprzętu czy leków), w którym zamawiający nie dopilnował, aby opublikować ogłoszenie o zamówieniu w terminie umożliwiającym uwzględnienie minimalnych terminów składania ofert.

Rozdział 2 Przetarg ograniczony

Podobnie jak w przetargu nieograniczonym również projektowane regulacje dotyczące przetargu ograniczonego stanowią powtórzenie dotychczas obowiązujących przepisów z uwzględnieniem różnic wynikających z przepisów dyrektyw.

Zgodnie z projektem ustawy, przetarg ograniczony to będzie tryb, w którym w odpowiedzi na ogłoszenie stanowiące zaproszenie do ubiegania się o zamówienie każdy wykonawca będzie mógł złożyć wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu przedstawiając oświadczenie własne na potwierdzenie spełniania warunków udziału, a oferty będą składać tylko kandydaci zaproszeni przez zamawiającego, po dokonaniu oceny dostarczonych informacji.

Tryb ten będzie obejmował następujące czynności:

- 1) publikacja ogłoszenia stanowiącego zaproszenie do ubiegania się o zamówienie;
- 2) składanie wniosków o dopuszczenie do udziału wraz z informacjami na potrzeby kwalifikacji podmiotowej;
- 3) kwalifikacja wykonawców i zaproszenie do składania ofert (;
- 4) wybór oferty najkorzystniejszej i udzielenie zamówienia.

Projektowane przepisy określą zgodnie z dyrektywami minimalne terminy składania wniosków i ofert oraz przypadki ich skracania lub wydłużania.

Minimalny termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu będzie wynosić 30 dni od dnia przekazania ogłoszenia o zamówieniu do Urzędu Publikacji Unii Europejskiej. Termin ten, jeżeli zajdzie pilna potrzeba udzielenia zamówienia, zamawiający będzie mógł, w uzasadnionych przypadkach skrócić do 15 dni.

Zamawiający będzie zapraszał do składania ofert wszystkich wykonawców niepodlegających wykluczeniu i spełniających kryteria kwalifikacji lub ich ograniczonej liczby - minimum pięciu

kandydatów (jeżeli skorzystał z takiej możliwości). Oznacza to, że na gruncie projektowanych przepisów będzie możliwe przeprowadzenie przetargu ograniczonego bez ograniczania/selekcjonowania kandydatów.

Projekt ustawy zakłada, że termin składania ofert nie będzie mógł być krótszy niż 30 dni (podobnie jak w przetargu nieograniczonym będzie on mógł być skrócony o 5 dni w związku z użyciem profilu nabywcy przy składaniu ofert) i będzie on liczony od dnia wysłania zaproszenia do składania ofert. Termin ten będzie mógł również zostać skrócony do 10 dni z takich samych powodów jak w przypadku przetargu nieograniczonego, tj. publikacja wstępnego ogłoszenia informacyjnego oraz stan pilnej konieczności.

Tak samo jak w przetargu nieograniczonym zamawiający będzie zobowiązany przedłużyć termin składania ofert o 5 dni w przypadku gdy niektóre dokumenty zamówienia nie będą udostępniane na profilu nabywcy. Obowiązek przedłużenia terminu nie będzie miał miejsca w sytuacji stanu pilnej konieczności.

Rozdział 3 Negocjacje z ogłoszeniem

Zgodnie z projektem ustawy, negocjacje z ogłoszeniem to będzie tryb udzielenia zamówienia, w którym w odpowiedzi na ogłoszenie stanowiące zaproszenie do ubiegania się o zamówienia, każdy wykonawca będzie mógł złożyć wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, przedstawiając oświadczenie własne na potwierdzenie spełniania warunków udziału, następnie zamawiający, po dokonaniu oceny złożonych informacji, będzie zapraszał kandydatów dopuszczonych do udziału w postępowaniu do składania ofert wstępnych, prowadził z nimi negocjacje i następnie zapraszał do składania ofert ostatecznych.

Projekt ustawy wdraża przesłankę z dyrektywy klasycznej 2014/24/UE umożliwiającą zastosowanie negocjacji z ogłoszeniem bez publikowania ogłoszenia o zamówieniu, jeżeli tryb ten będzie prowadzony w następstwie unieważnionego przetargu nieograniczonego lub ograniczonego z powodu odrzucenia ofert, pod warunkiem, że w tym trybie wezmą udział wszyscy oferenci, którzy spełnili warunki udziału i którzy podczas wcześniejszych trybów złożyli oferty zgodnie z formalnymi wymogami postępowania o udzielenie zamówienia. Dla przykładu może tak być w sytuacji kiedy dany wykonawca złożył ofertę, która wprawdzie nie spełnia niektórych wymagań technicznych odnoszących się do przedmiotu zamówienia, natomiast jest poprawna pod względem formalnym - zawiera wszystkie wymagane przez zamawiającego elementy, a jednocześnie wykonawca posiada kwalifikacje wymagane w postępowaniu i nie podlega wykluczeniu. Niezgodność z „wymogami formalnymi” może oznaczać natomiast np. brak określonych informacji czy dokumentów wymaganych przez zamawiającego czy też zastosowanie w ofercie innej formy niż podpis elektroniczny, jeśli wymagany był przez zamawiającego.

Tryb ten będzie obejmował następujące czynności:

- 1) publikacja ogłoszenia stanowiącego zaproszenie do ubiegania się o zamówienie;
- 2) składanie wniosków o dopuszczenie do udziału wraz z informacjami na potrzeby kwalifikacji podmiotowej;
- 3) kwalifikacja wykonawców i zaproszenie do składania ofert wstępnych stanowiących podstawę negocjacji;
- 4) negocjacje ofert wstępnych i wszystkich późniejszych ofert (z wyjątkiem ofert ostatecznych);
- 5) ewentualne zakończenie negocjacji i poinformowanie o tym fakcie wykonawców;
- 6) zaproszenie do składania ofert ostatecznych;
- 7) wybór oferty najkorzystniejszej na podstawie określonych kryteriów udzielenia zamówienia oraz udzielenie zamówienia.

W trybie negocjacji z ogłoszeniem zamawiający będzie zobowiązany do określenia w dokumentach zamówienia minimalnych wymogów, które muszą spełnić wszystkie oferty. Opis przedmiotu zamówienia będzie musi być natomiast na tyle precyzyjne, aby umożliwić ustalenie przez kandydatów charakteru i zakresu zamówienia oraz podjęcie decyzji co do złożenia wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu. Minimalnymi wymaganiami, ustanawianymi przez zamawiającego, będą te warunki, które powinna spełniać lub posiadać każda oferta, aby umożliwić zamawiającemu udzielenie zamówienia zgodnie z wybranymi kryteriami udzielenia zamówienia.

Negocjacje będą mogły zatem dotyczyć wszystkich cech zamawianych robót budowlanych, dostaw i usług, w tym na przykład jakości, ilości, klauzul handlowych oraz aspektów społecznych, środowiskowych i innowacyjnych, o ile nie stanowią one wymagań minimalnych. Powinny one służyć poprawie ofert, tak aby umożliwić zamawiającemu zakup robót budowlanych, dostaw i usług dostosowanych do jego konkretnych potrzeb.

Tak samo jak termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu oraz ofert w przetargu ograniczonym, w trybie konkurencyjnym z negocjacjami został określony termin składania wniosków oraz ofert wstępnych a także możliwości jego skracania oraz obowiązek przedłużenia (przepisy dyrektywy klasycznej 2014/24/UE wyraźnie odsyłają w tym zakresie do przetargu ograniczonego).

Zamawiający będzie zapraszał do składania ofert wszystkich wykonawców niepodlegających wykluczeniu i spełniających kryteria kwalifikacji lub ich ograniczonej liczby - minimum trzech kandydatów (jeżeli skorzystał z takiej możliwości). Oznacza to, że na gruncie projektowanych

przepisów podobnie jak w przy przetargu ograniczonym będzie możliwe przeprowadzenie negocjacji z ogłoszeniem bez ograniczania/selekcjonowania kandydatów.

Zamawiający będzie miał możliwość negocjowania z wykonawcami treści ofert wstępnych i kolejnych składanych w postępowaniu, z wyjątkiem ofert ostatecznych, w celu ulepszenia ich treści. Zgodnie z projektowanymi przepisami negocjacje będą mogły zostać podzielone na etapy poprzez zastosowanie kryteriów oceny ofert. W projekcie ustawy została przewidziana także możliwość wyboru najkorzystniejszej oferty wyłącznie na podstawie ofert wstępnych, bez przeprowadzenia negocjacji (jeżeli taka możliwość została przewidziana w ogłoszeniu o zamówieniu), jak również możliwość podziału negocjacji na etapy w celu ograniczenia liczby ofert podlegających negocjacom (warunkiem skorzystania z tego rozwiązania będzie wskazanie go przez zamawiającego w ogłoszeniu o zamówieniu lub innym dokumencie zamówienia). Ponadto liczba ofert uzyskana na ostatnim etapie negocjacji będzie musiała zapewniać konkurencję, pod warunkiem że w postępowaniu weźmie udział wystarczająca liczba oferentów.

Minimalne wymogi wskazane w dokumentach zamówienia i kryteria oceny ofert w ślad za dyrektywą klasyczną 2014/24/UE nie będą mogły podlegać negocjacom.

Projekt ustawy wdraża również przewidziane w dyrektywie klasycznej 2014/24/UE zasady jakich należy przestrzegać w trakcie negocjacji, tj. zasada poufności, równego traktowania wszystkich oferentów, informowania wykonawców w sposób niedyskryminacyjny. Wyrazem tej ostatniej jest przepis zgodnie z którym, w przypadku gdy w wyniku negocjacji doszło do zmian w dokumentach zamówienia zamawiający będzie zobowiązany do informowania wszystkich oferentów, którzy złożyli oferty spełniające kryteria oceny ofert wskazane w ogłoszeniu o zamówieniu oraz do zapewnienia wykonawcom czasu na dokonanie zmian w ofertach.

Po zakończeniu negocjacji zamawiający będzie zapraszał oferentów, z którymi prowadził negocjacje do składania ofert ostatecznych. Oferty ostateczne będą podlegały sprawdzeniu pod kątem spełniania minimalnych wymogów oraz ocenie na podstawie kryteriów oceny ofert wskazanych w ogłoszeniu o zamówieniu. Zamawiający powinien również sprawdzić czy nie zachodzą podstawy wykluczenia.

Rozdział 4 Dialog konkurencyjny

Zgodnie z projektem ustawy, dialog konkurencyjny to będzie tryb, w którym w odpowiedzi na zaproszenie do ubiegania się o zamówienie publiczne, wykonawcy będą składać wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, przedstawiając oświadczenie własne na potwierdzenie spełniania warunków udziału, następnie zamawiający będzie prowadzić dialog

z kandydatami dopuszczonymi do udziału w postępowaniu, a po zakończeniu dialogu – będzie zapraszał do składania ofert.

Dialog konkurencyjny wykazuje wiele podobieństw do trybu negocjacji z ogłoszeniem. Przesłanki zastosowania tego trybu są takie same jak w przypadku negocjacji z ogłoszeniem. W obydwu trybach udzielenia zamówienia minimalny termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu będzie wynosił 30 dni.

Różnice pomiędzy trybem dialogu konkurencyjnego a trybem negocjacji z ogłoszeniem polegają m. in. na:

- celu dialogu, jakim jest uzyskanie przez zamawiającego wiedzy i sprecyzowanie środków, jakie najlepiej zaspokoją jego potrzeby w związku z zamówieniem,
- braku możliwości skrócenia terminu na składanie wniosków o dopuszczenie do udziału,
- braku instytucji ofert wstępnych składanych przez wykonawców,
- braku minimalnego terminu składania ofert,
- możliwości zażądania od oferentów wyjaśnień w toku badania i oceny ofert, doprecyzowania, uszczegółowienia lub zoptymalizowania treści ofert oraz przedstawienia informacji dodatkowych, przy czym niedopuszczalne będzie dokonywanie istotnych zmian w treści ofert lub zmian potrzeb i wymagań w stosunku do określonych w ogłoszeniu o zamówieniu,
- wybór oferty najkorzystniejszej ekonomicznie dokonywany jest wyłącznie na podstawie kryterium najlepszej relacji jakości do ceny,
- możliwości przewidzenia nagród lub płatności dla uczestników dialogu,
- możliwości prowadzenia przez zamawiającego negocjacji z oferentem, który złożył ofertę najkorzystniejszą, w celu potwierdzenia zobowiązań finansowych lub innych warunków zawartych w ofercie, pod warunkiem, że nie będzie skutkowało to istotnymi zmianami w treści oferty lub zmianami potrzeb i wymagań określonych w ogłoszeniu o zamówieniu.

Dialog konkurencyjny będzie obejmował następujące czynności:

- 1) publikacja ogłoszenia stanowiącego zaproszenie do ubiegania się o zamówienie;
- 2) składanie wniosków o dopuszczenie do udziału wraz z informacjami na potrzeby kwalifikacji podmiotowej;
- 3) kwalifikacja wykonawców i zaproszenie do udziału w dialogu;
- 4) dialog z wybranymi wykonawcami;

- 5) zakończenie dialogu i poinformowanie o tym fakcie wykonawców ;
- 6) zaproszenie do składania ofert opierających się na rozwiązaniu lub rozwiązaniach przedstawionych i określonych podczas dialogu;
- 7) ewentualne wyjaśnienie, uszczegółowienie ofert na wniosek zamawiającego;
- 8) wybór oferty w oparciu o kryterium oferty o najlepszej relacji jakości do ceny i udzielenie zamówienia.

Zamawiający będzie zapraszał do składania ofert wszystkich wykonawców niepodlegających wykluczeniu i spełniających kryteria kwalifikacji lub ich ograniczonej liczby - minimum trzech kandydatów (jeżeli skorzystał z takiej możliwości). Oznacza to, że na gruncie projektowanych przepisów podobnie jak w przy przetargu ograniczonym będzie możliwe przeprowadzenie dialogu konkurencyjnego bez ograniczania/selekcjonowania kandydatów.

Dialog będzie mógł zostać podzielony na etapy w celu ograniczenia liczby rozwiązań omawianych na etapie dialogu poprzez zastosowanie kryteriów udzielenia zamówienia, pod warunkiem przewidzenia takiego rozwiązania w dokumentach zamówienia. Liczba rozwiązań uzyskana na ostatnim etapie powinna zapewniać prawdziwą konkurencję, o ile istnieje wystarczająca liczba oferentów, rozwiązań lub kwalifikujących się kandydatów.

Rozdział 5 Partnerstwo innowacyjne

Partnerstwo innowacyjne jest nowym trybem, który został przewidziany w dyrektywie klasycznej 2014/24/UE.

Celem partnerstwa innowacyjnego jest opracowanie innowacyjnego produktu, usługi lub robót budowlanych, a następnie udzielenie zamówienia na dostawę innowacyjnego produktu, świadczenie innowacyjnej usługi lub wykonanie innowacyjnych robót budowlanych, będących wynikiem tych prac, pod warunkiem, że odpowiadają one poziomom wydajności i maksymalnym kosztom uzgodnionym między zamawiającym a partnerami.

Tryb partnerstwa innowacyjnego został opracowany z myślą o takich zamawiających, którzy poszukują innowacyjnych rozwiązań, i są przekonani, że oferowane przez rynek produkty i usługi nie są w stanie zaspokoić ich potrzeb. Zgłaszają oni swoje zapotrzebowanie określając przy tym minimalne, ale jednocześnie precyzyjne wymogi, w odpowiedzi na które zainteresowani współpracą wykonawcy składają wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu. Skorzystanie z partnerstwa innowacyjnego powinno być poprzedzone gruntowną analizą rynku, której celem jest stwierdzenie, czy dostępne na rynku rozwiązania będą w stanie odpowiedzieć na potrzeby zamawiającego czy też istnieje potrzeba stworzenia nowego rozwiązania. Ta analiza powinna służyć m.in. temu, aby zamawiający nie wszczynał

bez potrzeby czasochłonnej procedury, jeśli odpowiednie rozwiązanie już istnieje na rynku lub istnieją przesłanki, aby przyjąć, że w niedługim czasie takie rozwiązanie powstanie. Podkreślenia wymaga jednak fakt, że ocena rynku dokonywana jest w określonym momencie i na ten moment jest ważna. Oznacza to, że jeśli po wszczęciu trybu partnerstwa innowacyjnego pojawi się na rynku rozwiązanie odpowiadające potrzebom zamawiającego, nie musi on unieważniać postępowania.

Istotą partnerstwa innowacyjnego jest nie tylko opracowanie innowacyjnego produktu, usługi czy roboty budowlanej, ale również ich zakup bez konieczności przeprowadzania odrębnego postępowania o udzielenie zamówienia. W partnerstwie innowacyjnym mamy zatem do czynienia z jedną umową, obejmującą zarówno fazę badawczo-rozwojową, jak i późniejsze wyprodukowanie i dostarczenie innowacyjnego produktu, świadczenie usługi czy ukończenie robót budowlanych.

Tryb ten ma prowadzić do wyłonienia partnerów, którzy przeprowadzą prace badawcze lub rozwojowe, i spośród których następnie zostaną zidentyfikowani partner (lub partnerzy), któremu zostanie udzielone zamówienie na dostawę innowacyjnego produktu, świadczenie innowacyjnej usługi lub wykonanie innowacyjnych robót budowlanych, będący wynikiem tych prac. O ile jednak wybór partnerów będzie dokonywał się w wyniku procedury prowadzącej do zawarcia umowy o ustanowienie partnerstwa w oparciu o tryb negocjacji z ogłoszeniem, o tyle identyfikacja tego lub tych z partnerów, którzy dostarczą produkt końcowy będzie następowała w toku samego partnerstwa, w zależności od wyników poszczególnych jego etapów. Zasady, na jakich nastąpi wybór partnera lub partnerów, którzy dostarczą produkt powinny być określone już w dokumentach zamówienia, a następnie w umowie partnerstwa.

Partnerstwo będzie mogło być ustanowione z jednym partnerem lub kilkoma. Organizacja partnerstwa innowacyjnego będzie obejmowała kolejne etapy zgodnie z kolejnością kroków w procesie badawczo - innowacyjnym, które mogą obejmować poszukiwanie rozwiązań i przedkładanie projektów badawczo – rozwojowych, prototypowanie oraz wytworzenie produktów, świadczenie usług lub wykonanie robót budowlanych. W ramach partnerstwa innowacyjnego będzie ustalać się cele pośrednie, które mają osiągnąć partnerzy, oraz przewidywać wypłatę wynagrodzenia w odpowiednich ratach. W każdej z tych faz powinny zostać osiągnięte cele określone przez zamawiającego i po każdej zamawiający powinien zapewnić sobie możliwość zakończenia partnerstwa z wykonawcami, którzy nie osiągnęli wyznaczonych celów lub zakończenia partnerstwa w ogóle. Możliwość taką, jak i określenie warunków na jakich może to nastąpić zamawiający będzie musiał wskazać w dokumentach zamówienia. Zakończenie poszczególnych faz będzie wiązało się każdorazowo z wypłatą partnerom wynagrodzenia, które może uwzględniać jedynie poniesione w tej fazie koszty, ale też może obejmować rozsądny poziom zysku dla wykonawców.

Zamawiający nie będzie mógł stosować partnerstwa innowacyjnego w sposób uniemożliwiający, ograniczający lub zakłócający konkurencję. Uniknięciu zakłóceń konkurencji może służyć ustanowienie innowacyjnych partnerstw z kilkoma partnerami prowadzącymi odrębne działania badawczo-rozwojowe.

Procedura ustanowienia partnerstwa innowacyjnego będzie opierać się na trybie negocjacji z ogłoszeniem, zatem w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu wykonawca złoży wniosek o dopuszczenie do udziału przedstawiając oświadczenie własne na potwierdzenie spełniania warunków udziału. Podobnie jak w trybie negocjacji z ogłoszeniem:

- zamawiający w dokumentach zamówienia będzie zobowiązany wskazać, które elementy opisu definiują minimalne wymagania, jakie muszą spełnić wszystkie oferty. Informacje te będą musiały być na tyle precyzyjne, aby umożliwić ustalenie przez kandydatów charakteru i zakresu wymaganego rozwiązania oraz podjęcie decyzji co do złożenia wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu
- minimalny termin składania wniosków będzie wynosił 30 dni,
- zamawiający będzie mógł ograniczyć liczbę wykonawców zaproszonych do kolejnego etapu,
- oferty wstępne będą mogli składać tylko wykonawcy zaproszeni przez zamawiającego,
- zamawiający będzie mógł negocjować z oferentami oferty wstępne i wszystkie późniejsze oferty, z wyjątkiem oferty ostatecznej, w celu ich ulepszenia; minimalne wymagania i kryteria oceny ofert nie będą mogły podlegać negocjacjom,
- w trakcie negocjacji zamawiający będzie zobowiązany przestrzegać zasady poufności, równego traktowania wszystkich oferentów oraz informowania w sposób niedyskryminacyjny. W przypadku, gdy w wyniku negocjacji dojdzie do zmian w dokumentach zamówienia, zamawiający będzie zobowiązany poinformować o tych zmianach wszystkich, którzy złożyli oferty spełniające kryteria oceny ofert wskazane w ogłoszeniu o zamówieniu oraz zapewnić wykonawcom odpowiednio dużo czasu na zmodyfikowanie i ponowne złożenie poprawionych ofert,
- zamawiający będzie miał możliwość podziału negocjacji na etapy w celu ograniczenia liczby ofert podlegających negocjacjom. W przypadku skorzystania z tej możliwości zamawiający będzie zobowiązany wskazać to w ogłoszeniu o zamówieniu lub innym dokumencie zamówienia.

W odróżnieniu od trybu negocjacji z ogłoszeniem w trybie partnerstwa innowacyjnego zamawiający będzie zobowiązany:

- w dokumentach zamówienia określić rozwiązania mające zastosowanie do praw własności intelektualnej,
- oceniając spełnianie przez wykonawcę kryteriów kwalifikacji, będzie obowiązany uwzględniać zdolności kandydatów w zakresie badań i rozwoju oraz opracowywania i wdrażania innowacyjnych rozwiązań,
- nie będzie mógł skracać terminu składania wniosków z uwagi na pilną potrzebę.

Ponadto, podobnie jak w trybie dialogu konkurencyjnego wybór najkorzystniejszej oferty będzie dokonywany wyłącznie na podstawie kryterium najlepszej relacji jakości do ceny.

Kryteria oceny ofert, z uwagi na fakt, że celem partnerstwa jest opracowanie innowacyjnego produktu, usługi lub robót budowlanych, niedostępnych na rynku, powinny w zasadzie koncentrować się przede wszystkim na fazie badań i rozwoju, bo to jest w stanie na tym etapie postępowania określić zamawiający. Mogą one dotyczyć np. jakości proponowanych projektów i ich wykonalności. W odniesieniu do kolejnej fazy – etap wyboru dostawcy - odpowiednie warunki powinny zostać określone raczej w umowie partnerstwa i powinny się skupiać nie tyle na kryteriach wyboru, bo tu już nie ma procedury wyboru, co na warunkach, które należy spełnić, aby uzyskać zlecenie dostawy innowacyjnego rozwiązania wypracowanego w trakcie partnerstwa. Mając na względzie zasadę przejrzystości i równego traktowania nie powinno się określać kryteriów/warunków stosowanych do dostawców w drugiej fazie partnerstwa w toku partnerstwa. Zamawiający będzie zobowiązany zapewnić, aby struktura partnerstwa, w tym czas jego trwania i wartość poszczególnych etapów odzwierciedlała stopień innowacyjności proponowanego rozwiązania i kolejność działań badawczo - innowacyjnych niezbędnych do opracowania innowacyjnego rozwiązania niedostępnego na rynku. Szacowana wartość dostaw, usług lub robót budowlanych będzie musiała być proporcjonalna do wielkości inwestycji niezbędnej do ich opracowania.

Biorąc pod uwagę powyższe, partnerstwo innowacyjne będzie obejmowało następujące czynności:

- 1) publikacja ogłoszenia stanowiącego zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, w którym zamawiający określa czy zamierza ustanowić partnerstwo z jednym partnerem czy z kilkoma partnerami oraz kryteria oceny ofert;
- 2) składanie wniosków o dopuszczenie do udziału wraz z informacjami na potrzeby kwalifikacji podmiotowej wskazane przez zamawiającego;
- 3) kwalifikacja wykonawców (ocena dokonana w oparciu o kryteria dotyczące zdolności w zakresie badań i rozwoju oraz opracowywania i wdrażania innowacyjnych rozwiązań), a następnie zaproszenie kandydatów (wszystkich, którzy nie podlegają wykluczenia i spełniają

kryteria kwalifikacji lub ich ograniczonej liczby – minimum trzech kandydatów) do udziału w postępowaniu;

4) negocjacje z wybranymi oferentami, których punktem wyjścia są złożone przez nich oferty wstępne, (negocjacje mogą być podzielone na etapy w celu ograniczenia liczby ofert będących przedmiotem negocjacji poprzez zastosowanie kryteriów oceny ofert)

5) złożenie przez wykonawców ofert końcowych, na podstawie których wybrany zostaje partner lub partnerzy;

6) zawarcie umowy partnerstwa określającej m.in. zasady dotyczące organizacji partnerstwa, poszczególnych jego etapów, celów do osiągnięcia po każdym z nich, zasady dotyczące możliwości zakończenia partnerstwa czy zmniejszenia liczby partnerów na poszczególnych etapach oraz warunki, na jakich produkcja i dostawa produktu, wykonanie usługi lub realizacja roboty budowlanej będących wynikiem partnerstwa zostanie powierzona jednemu lub kilku spośród partnerów.

Rozdział 6 Aukcje elektroniczne

W zakresie aukcji elektronicznej projekt ustawy nie przewiduje istotnych zmian w porównaniu do obecnie obowiązujących rozwiązań prawnych, z tą różnicą, iż projekt ustawy przewiduje aukcję zarówno jednoetapową, jak i wieloetapową, jak również nie wprowadza minimalnej liczby ofert niepodlegających odrzuceniu, jako warunku przeprowadzenia aukcji.

Projekt ustawy zawiera definicję aukcji elektronicznej, zgodnie z którą będzie to powtarzalny proces elektroniczny realizowany po przeprowadzeniu wstępnej pełnej oceny ofert i umożliwiający ich klasyfikację za pomocą metod automatycznej oceny, w toku którego przedstawiane są nowe, obniżane ceny lub nowe wartości dotyczące niektórych elementów ofert.

Tak jak na gruncie obecnego stanu prawnego, przeprowadzenie aukcji elektronicznej będzie możliwe w przypadku postępowania prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego, przetargu ograniczonego lub negocjacji z ogłoszeniem. Zgodnie z regulacjami projektu ustawy warunkami przeprowadzania aukcji będzie przewidzenie tej możliwości w ogłoszeniu o zamówieniu oraz możliwość precyzyjnego określenia treści dokumentów zamówienia. Ponadto w projekcie ustawy proponuje się, aby także udzielanie zamówień objętych dynamicznym systemem zakupów oraz ponowne poddanie zamówienia procedurze konkurencyjnej w ramach umowy ramowej mogło zostać przeprowadzone za pośrednictwem aukcji elektronicznej.

Projekt ustawy przewiduje również wprowadzenie możliwości przedłużenia/kontynuowania aukcji elektronicznej w przypadku awarii systemu, na którym prowadzona jest aukcja.

Zgodnie z projektowanym w tym zakresie przepisem, w przypadku, gdy awaria systemu teleinformatycznego spowoduje przerwanie aukcji elektronicznej zamawiający będzie zobowiązany wyznaczyć termin kontynuowania aukcji na następny dzień roboczy, z uwzględnieniem stanu ofert po ostatnim zatwierdzonym postąpieniu.

Rozdział 7 Umowy ramowe

Zasady zawierania umów ramowych zostaną wdrożone zgodnie z regulacjami dyrektywy klasycznej 2014/24/WE, tym samym, w stosunku do obecnie funkcjonujących przepisów ustawy Pzp zmianie ulegnie sposób realizacji umowy ramowej w przypadku, gdy zostanie ona zawarta z więcej niż jednym wykonawcą.

W związku z powyższym w projekcie ustawy proponuje się, aby umowa ramowa zawarta z więcej niż jednym wykonawcą mogła być realizowana na jeden z poniższych sposobów:

- a) zgodnie z warunkami umowy ramowej, bez ponownego poddawania zamówienia procedurze konkurencyjnej, w przypadku gdy w umowie tej określono wszystkie warunki dotyczące realizacji przedmiotowych robót budowlanych, usług lub dostaw oraz obiektywne warunki wyłonienia wykonawców będących stroną umowy ramowej, którzy zrealizują te roboty budowlane, usługi lub dostawy;
- b) poprzez ponowne poddanie zamówienia procedurze konkurencyjnej między wykonawcami będącymi stronami umowy ramowej, w przypadku, gdy nie wszystkie warunki dotyczące realizacji przedmiotowych robót budowlanych, usług lub dostaw oraz obiektywne warunki wyłonienia wykonawców będących stroną umowy ramowej określono w umowie ramowej;
- c) w przypadku, gdy umowa ramowa określa wszystkie warunki regulujące realizację przedmiotowych robót budowlanych, usług i dostaw, częściowo bez ponownego poddawania zamówienia procedurze konkurencyjnej zgodnie z lit. a, a częściowo po ponownym poddaniu zamówienia procedurze konkurencyjnej pomiędzy wykonawcami będącymi stronami umowy ramowej zgodnie z lit. b, o ile taka możliwość została przez zamawiającego przewidziana w dokumentach zamówienia dotyczących umowy ramowej.

W przypadku udzielania zamówienia na podstawie umowy ramowej bez ponownego poddania go procedurze konkurencyjnej przewiduje się uprawnienie zamawiającego do wezwania w uzasadnionych przypadkach wykonawców do uzupełnienia złożonych uprzednio ofert.

Ponadto w projekcie ustawy brak jest zastrzeżenia, że w przypadku kiedy jest więcej wykonawców – stron umowy, musi ich być co najmniej 3.

Podobnie, jak ma to miejsce obecnie, umowy ramowe będą mogły być zawierane w oparciu o tryb przetargu nieograniczonego, ograniczonego i negocjacji z ogłoszeniem, a okres obowiązywania umowy ramowej nie będzie mógł przekroczyć czterech lat, poza wyjątkowymi

przypadkami, które są należycie uzasadnione, w szczególności z uwagi na przedmiot umowy ramowej.

Projekt ustawy przewiduje warunki, które będą musiały zostać łącznie spełnione przy ponownym poddaniu zamówienia procedurze konkurencyjnej. Ponadto oferty na potrzeby umowy ramowej mogą być składane w formie katalogów elektronicznych.

Podobnie jak do tej pory, umową ramową będą mogli być objęci tylko zamawiający, którzy zostali wyraźnie wskazani już na początku procedury. Nie oznacza to jednak, że każdorazowo konieczne trzeba będzie wymienić z nazwy wszystkich zamawiających, którzy mają być objęci umową ramową – można np. wskazać, że będą to wszystkie instytucje określonego typu z danego regionu (np. szpitale) lub też można się odwołać do istniejących rejestrów czy wykazów zamawiających. Istotne jest jednak, aby instytucje te zostały wskazane w taki sposób (niezależnie od tego czy będzie to szczegółowa lista czy odesłanie do kategorii zamawiających czy rejestrów), aby możliwe było ich łatwe zidentyfikowanie.

W przypadku zamówień udzielanych na podstawie umowy ramowej nie będzie obowiązku zachowywania okresu zawieszenia typu standstill przewidzianego w dyrektywie odwoławczej.

Rozdział 8 Dynamiczny system zakupów

Dynamiczny system zakupów będzie mógł być zastosowany przez zamawiającego w przypadku bieżących zakupów produktów ogólnie dostępnych na rynku, których cechy spełniają wymagania zamawiającego. Będzie on realizowany jako w pełni elektroniczny proces i przez cały okres ważności systemu zakupów będzie otwarty dla każdego wykonawcy, który spełnia kryteria kwalifikacji.

System ten będzie mógł być podzielony na kategorie produktów, robót budowlanych lub usług, które będą obiektywnie zdefiniowane na podstawie cech zamówień udzielanych w ramach danej kategorii. Cechy te będą mogły obejmować odniesienie do maksymalnej dopuszczalnej wielkości późniejszych zamówień lub do określonego obszaru geograficznego, na którym późniejsze zamówienia będą realizowane.

Dynamiczny system zakupów został uregulowany w projekcie ustawy jako ograniczony w czasie elektroniczny proces udzielania zamówień publicznych, których przedmiotem będą dostawy powszechnie dostępne, nabywane na podstawie umowy sprzedaży, lub usługi powszechnie dostępne. Dynamiczny system zakupów będzie procedurą, mającą na celu jednorazowe przeprowadzenie kwalifikacji wykonawców, którzy następnie (przez czas trwania systemu) będą zapraszani do udziału w „postępowaniach jednostkowych” objętych systemem. Najważniejszą cechą systemu wskazaną w projekcie ustawie, wyróżniającą go

spośród innych instytucji prawa zamówień publicznych jest uproszczone i krótkie procedury udzielania „zamówień jednostkowych”.

W celu udzielenia zamówień w ramach ustanowionego dynamicznego systemu zakupów zamawiający będzie stosował tryb przetargu ograniczonego z tą różnicą, że nie będzie mógł ograniczyć liczby kandydatów dopuszczonych do udziału w dynamicznym systemie zakupów. Zamawiający będzie zobowiązany zaprosić wszystkich wykonawców spełniających warunki udziału. W dynamicznym systemie zakupów znajdzie zastosowanie tylko pierwsza faza przetargu ograniczonego, a po jego ustanowieniu, przez cały okres jego obowiązywania, będzie otwarty dla wszystkich potencjalnie zainteresowanych wykonawców, którzy będą mogli złożyć w dowolnym momencie wnioski o dopuszczenie do udziału w dynamicznym systemie zakupów.

Jest to zasadnicza różnica w porównaniu do przepisów obecnej ustawy Pzp. Do tej pory bowiem zamawiający w celu udzielenia zamówień w ramach dynamicznego systemu zakupów przestrzegał zasad przetargu nieograniczonego. W związku z tym, że nie stosować się już przetargu nieograniczonego wykonawcy nie będą składać ofert orientacyjnych lecz wnioski o dopuszczenie do udziału. Ponadto zamawiający nie będzie publikował uproszczonych ogłoszeń o zamówieniu lecz zapraszał wykonawców w systemie do składania ofert. Zastąpienie przetargu nieograniczonego ograniczonym miało na celu przede wszystkim wyeliminowanie ofert orientacyjnych, które uznawane były za podstawowe obciążanie w dynamicznym systemie zakupów, dzięki czemu dynamiczny systemy zakupów umożliwi zamawiającym korzystanie ze szczególnie szerokiej gamy ofert, a co za tym idzie, zapewni optymalne wykorzystanie środków publicznych dzięki szerokiej konkurencji w odniesieniu do powszechnie używanych lub gotowych produktów, robót budowlanych lub usług, które są ogólnie dostępne na rynku.

Projekt ustawy wymienia elementy, jakie w przypadku ustanowienia dynamicznego systemu zakupów zamawiający będzie obowiązany zawrzeć w ogłoszeniu o zamówieniu oraz w dokumentach zamówienia. Zgodnie z projektowanymi przepisami, informację o ustanowieniu dynamicznego systemu zakupów zamawiający powinien zamieścić w ogłoszeniu o zamówieniu. Ponadto, w ogłoszeniu o zamówieniu zamawiający będzie obowiązany wskazać planowany okres obowiązywania tego systemu oraz w miarę możliwości, wartości lub rząd wielkości i częstotliwość udzielanych zamówień. W dokumentach zamówienia natomiast należy podać co najmniej charakter i szacowaną ilość przewidzianych zakupów, jak również wszelkie niezbędne informacje dotyczące dynamicznego systemu zakupów, w tym sposób jego funkcjonowania, a także informacje dotyczące wykorzystywanego sprzętu elektronicznego oraz technicznych rozwiązań i specyfikacji dotyczących połączeń, a także

ewentualny podział na kategorie produktów, robót budowlanych lub usług oraz cechy określające te kategorie.

W związku z wprowadzoną zasadą, że dokumenty zamówienia udostępnia się na profilu nabywcy, projekt ustawy zobowiązuje zamawiającego do udostępniania na profilu nabywcy dokumentów zamówienia przez cały okres ważności dynamicznego systemu zakupów.

Projekt ustawy nie wprowadza maksymalnego okresu trwania dynamicznego systemu zakupów, pozostawiając tą decyzję zamawiającemu, niemniej jednak w przypadku zmiany okresu ważności dynamicznego systemu zakupów zamawiający będzie zobowiązany do publikacji ogłoszenia, zgodnie z zasadami określonymi w projekcie ustawy, przy użyciu albo formularza ogłoszenia o zamówieniu wykorzystanego pierwotnie na potrzeby ustanowienia dynamicznego systemu zakupów albo w przypadku zakończenia funkcjonowania systemu - ogłoszenia o udzieleniu zamówienia.

Termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu nie będzie mógł być krótszy niż 30 dni od dnia wysłania ogłoszenia o zamówieniu. Termin ten, tak samo jak w przetargu ograniczonym, będzie można skrócić do 15 dni, jeżeli zajdzie pilna potrzeba udzielenia zamówienia. Po wysłaniu zaproszenia do składania ofert dla pierwszego konkretnego zamówienia w ramach dynamicznego systemu zakupów nie będzie można natomiast wyznaczyć żadnych kolejnych terminów na składanie wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu.

Po otrzymaniu wniosków zamawiający będzie badał, czy dany kandydat spełnia warunki udziału (weryfikacja oświadczeń własnych). Zamawiający będzie mógł w dowolnym momencie okresu ważności dynamicznego systemu zakupów zażądać, aby dopuszczeni kandydaci złożyli nowe i zaktualizowane oświadczenia własne w ciągu pięciu dni roboczych od dnia przekazania takiego żądania.

Projekt ustawy w ślad za dyrektywami wprowadza limit czasowy na weryfikację wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu - 10 dni od ich otrzymania. Termin ten będzie można jednak przedłużyć do 15 dni w przypadkach wskazanych w projekcie ustawy. Zamawiający będzie mógł również wydłużyć ww. termin, o ile zaproszenie do składania ofert w ramach pierwszego konkretnego zamówienia w dynamicznym systemie zakupów nie zostało wysłane oraz pod warunkiem że w przedłużonym okresie oceny nie zostanie wystosowane żadne zaproszenie do składania ofert. W takim przypadku zamawiający powinien określić w dokumentach zamówienia długość przedłużonego okresu, który zamierza zastosować.

Termin składania ofert w przypadku zastosowania dynamicznego systemu zakupów będzie wynosił co najmniej 10 dni i będzie liczony od dnia wysłania zaproszenia do składania ofert.

Podobnie jak w przypadku udzielania zamówień w ramach umowy ramowej, oferty w ramach określonego zamówienia publicznego będą mogły być składane w formie katalogów elektronicznych.

Dział IV Odrębne przepisy dotyczące udzielania zamówień publicznych

Rozdział 1 Zamówienia publiczne na usługi społeczne

Przepisy dyrektywy klasycznej 2014/24/UE i dyrektywy sektorowej 2014/25/UE zastępują aktualnie istniejący podział na tzw. usługi priorytetowe oraz usługi niepriorytetowe, nową kategorią usług, tzw. usługi społeczne i inne szczególne usługi, których zamknięty katalog został określony w załącznikach do dyrektyw, odpowiednio XIV i XVII.

Projekt ustawy w ślad za dyrektywami wprowadza pojęcie usług społecznych i innych szczególnych usług. Szczególny charakter tych usług powoduje, że stanowią one przedmiot zainteresowania wykonawców z innych państw członkowskich dopiero po osiągnięciu relatywnie wysokiej wartości. W związku z powyższym projektodawca zdecydował, że usługi na rzecz osób będą podlegać łagodniejszemu reżimowi oraz wyższemu progowi, niż próg mający zastosowanie do innych usług. Próg ten został określony na poziomie 750 tys. euro – zamówienia klasyczne i 1 mln euro – zamówienia sektorowe.

Dyrektywy nie wskazują szczegółowej procedury udzielania takiego zamówienia pozostawiając państwom członkowskim szeroką swobodę w jej określeniu, niemniej jednak wymagają, aby procedura ta wszczynana była publikacją ogłoszenia o danym zamówieniu, była zgodna z wymogami dotyczącymi zasady przejrzystości i równego traktowania wykonawców oraz aby była zakończona publikacją ogłoszenia

Rozdział 1 reguluje odrębności związane z udzielaniem zamówień na usługi społeczne. Pozostałe przepisy projektu ustawy mają zastosowanie do zamówień na usługi społeczne tylko jeżeli w tym rozdziale zostało to wyraźnie wskazane.

Projekt ustawy wprowadza uproszczoną procedurę dla tego typu zamówień. Zamawiający będzie miał możliwość samodzielnego ustalania elementów procedury udzielenia zamówienia, przy zachowaniu zasad równego traktowania i uczciwej konkurencji, przejrzystości, proporcjonalności oraz unikania konfliktu interesów, a także obowiązkowych elementów postępowania wskazanych w ustawie.

Na procedurę udzielania zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi będą składać się następujące elementy:

1. zamawiający będzie zapraszał do ubiegania się o zamówienie publiczne na usługi społeczne za pomocą ogłoszenia o zamówieniu na usługi społeczne lub inne szczególne

usługi lub wstępnego ogłoszenia informacyjnego publikowanego w sposób ciągły, zgodnie ze standardowymi formularzami;

2. udzielenie zamówienia bez publikacji ogłoszenia będzie ograniczone tylko do przypadków stanowiących podstawę zastosowania trybu negocjacji bez ogłoszenia;
3. przeprowadzanie postępowania będzie odbywać się z zastosowaniem przepisów dotyczących komunikacji między zamawiającym a wykonawcami;
4. zastosowanie będą miały przepisy dotyczące szacowania wartości zamówienia, opisu przedmiotu zamówienia, dokumentowania postępowania, kontroli udzielania zamówień oraz środków ochrony prawnej;
5. zamawiający będzie zobowiązany do określania warunków udziału wykorzystując podstawy wykluczenia i kryteria kwalifikacji określone w projekcie ustawy;
6. zamawiający będzie zobowiązany ustalać terminy składania ofert lub wniosków, z uwzględnieniem złożoności przedmiotu zamówienia oraz czasu potrzebnego na przygotowanie ofert lub wniosków;
7. podstawy odrzucenia oferty będą takie same jak dla zamówień o wartości co najmniej równej progom unijnym, niemniej jednak zamawiający będzie mógł również ustalać własne, dodatkowe przesłanki odrzucenia oferty, o ile wskaże je w dokumentach zamówienia;
8. wybór oferty najkorzystniejszej ekonomicznie będzie dokonywany wyłącznie na podstawie kryterium najlepszej relacji ceny lub kosztu do innych kryteriów, w szczególności do kryterium jakości, ciągłości lub dostępności danej usługi oraz kryterium uwzględniającego szczególne potrzeby użytkownika usługi;
9. ogłoszenia o udzieleniu zamówienia będą mogły być grupowane i publikowane kwartalnie;
10. zamawiający będzie zobowiązany do stosowania przepisów dotyczących umów, zawartych w nowej ustawie.

W projekcie ustawy skorzystano również z uprawnień, jakie dają państwu członkowskiemu dyrektywy klasyczna 2014/24/UE i sektorowa 2014/25/UE, tj. wprowadzenie do krajowego porządku prawnego możliwości zastrzeżenia przez zamawiających, że prawo ubiegania się o zamówienia na enumeratywnie wskazane usługi zdrowotne, społeczne i kulturalne przysługiwać będzie podmiotom, które będą spełniać łącznie następujące warunki:

- ich celem będzie realizacja misji w zakresie służby publicznej związanej ze świadczeniem usług enumeratywnie wymienionych w dyrektywach,
- zyski będą ponownie inwestowane z myślą o osiągnięciu celu organizacji,

- struktura zarządzająca lub struktura własnościowa organizacji realizującej zamówienie opiera się będzie na akcjonariacie pracowniczym lub zasadach partycypacji,
- dany zamawiający nie udzielił danemu podmiotowi zamówienia na odnośne usługi na mocy powyższego przepisu dyrektywy w ciągu trzech poprzednich lat.

Dodatkowo, aby ograniczyć zakłócenia konkurencji na rynku niektórych usług społecznych, zdrowotnych oraz kulturalnych, projekt ustawy przewiduje, że umowa w sprawie zamówienia publicznego udzielonego na podstawie specjalnej procedury zamówień zastrzeżonych nie może trwać dłużej niż 3 lata.

Rozdział 2 Konkurs

Regulacje dotyczące konkursu w dużej mierze stanowią powtórzenie dotychczas obowiązujących przepisów ustawy Pzp.

Konkurs, zgodnie z definicją zawartą w dyrektywach, będzie oznaczał procedurę, która umożliwi zamawiającemu nabycie planu lub projektu wybranego przez sąd konkursowy po przeprowadzeniu postępowania konkursowego z przyznaniem lub bez przyznania nagród, przede wszystkim w dziedzinie urbanistyki i planowania przestrzennego, architektury oraz inżynierii lub przetwarzania danych. Konkurs będzie mógł być wykorzystywany przez zamawiającego do uzyskania planów dotyczących inżynierii finansowej, które umożliwiłyby optymalizację wsparcia dla MŚP.

Zgodnie z projektem ustawy, konkurs będzie mógł być procedurą, w której uczestnicy otrzymują nagrody lub płatności lub częścią postępowania prowadzącego do udzielenia zamówienia publicznego na usługi (negocjacje bez ogłoszenia).

Projekt ustawy przewiduje dwa rodzaje konkursu: otwarty i ograniczony. W przypadku konkursu ograniczonego zamawiający będzie mógł ograniczyć liczbę uczestników konkursu na podstawie jasnych i niedyskryminacyjnych kryteriów selekcji. Liczba kandydatów zaproszonych do udziału powinna być jednak wystarczająca do zapewnienia prawdziwej konkurencji. Do udziału w konkursie i do składania prac konkursowych będą mogli być dopuszczeni tylko uczestnicy konkursu spełniający kryteria kwalifikacji uczestników określone w ogłoszeniu o konkursie.

Zamawiający będzie przeprowadzał konkurs na podstawie ustalonego przez siebie regulaminu, który udostępni na profilu nabywcy od dnia publikacji ogłoszenia o konkursie.

Projekt ustawy wdraża również przepisy dyrektyw dotyczące niezależnego sądu konkursowego oraz jego zadań, które zasadniczo stanowią powtórzenie dotychczasowych przepisów ustawy Pzp.

Rozdział 3 Zamówienia publiczne poniżej progów unijnych

Dyrektywy regulują wyłącznie zasady udzielania zamówień publicznych o wartości równej lub wyższej od tzw. progów unijnych. Zamówienia publiczne o wartościach poniżej tych progów powinny być udzielane zgodnie z zasadami wynikającymi z Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. W związku z tym, w projekcie ustawy zaproponowano rozdział dotyczący udzielania zamówień o wartościach w przedziale od 127 000 zł („zaokrąglona w górę” równowartość obecnego dolnego progu stosowania ustawy Pzp tj. 30 000 euro) do progów unijnych. Regulacje zawarte w tym rozdziale mają charakter uproszczony w stosunku do zamówień o wartościach przekraczających progi unijne, który polega na wyłączeniu stosowania poszczególnych przepisów projektu ustawy do udzielania tego rodzaju zamówień, w szczególności przepisów dotyczących:

- obowiązku publikacji ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (ogłoszenia o zamówieniu oraz o udzielonym zamówieniu będą publikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych oraz na profilu nabywcy, z wykorzystaniem formularzy ogłoszeń obowiązujących przy zamówieniach powyżej progów unijnych ale tylko w zakresie niezbędnym do udzielenia zamówienia);
- minimalnych terminów składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu (zamawiający będzie zobowiązany do wyznaczenia tego terminu z uwzględnieniem złożoności zamówienia publicznego oraz czasu potrzebnego na przygotowanie ofert lub wniosków);
- terminów na wyjaśnienie treści dokumentów zamówienia (zamawiający będzie wyznaczał termin zwrócenia się o wyjaśnienie treści dokumentów zamówienia oraz udzielał wyjaśnień, nie później niż przed upływem terminu składania ofert);
- przesłanek dopuszczalności stosowania trybu negocjacji z ogłoszeniem i dialogu konkurencyjnego (zamawiający będzie mógł zastosować ten tryby bez konieczności wykazania spełnienia przesłanek dopuszczalności jego zastosowania);
- rodzajów dokumentów na potwierdzenie spełnienia przez wykonawców określonych przez zamawiającego kryteriów kwalifikacji, o których mowa w akcie wykonawczym do projektu ustawy (na potwierdzenie, że nie zachodzą wobec wykonawcy podstawy wykluczenia, oraz że wykonawca spełnia wskazane kryteria kwalifikacji, zamawiający będzie wymagał złożenia przez wykonawcę wraz z ofertą lub wnioskiem o dopuszczenie do udziału w postępowaniu oświadczeń własnych zgodnie z formularzem jednolitego dokumentu. Zakres informacji zawartych w jednolitym dokumencie będzie ustalał zamawiający, mając na względzie konieczność uzyskania informacji niezbędnych do udzielenia zamówienia publicznego, zasadę równego i niedyskryminacyjnego

traktowanie wykonawców oraz zachowania uczciwej konkurencji. Zamawiający przed udzieleniem zamówienia publicznego będzie wzywał, w wyznaczonym przez siebie terminie, oferenta, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza ekonomicznie do przedstawienia aktualnych dokumentów potwierdzających brak podstaw do wykluczenia oraz spełnianie kryteriów kwalifikacji określonych przez zamawiającego, o treści i w formie określonej przez zamawiającego, zapewniającej równe traktowanie oraz nieograniczającej konkurencji);

- powoływania komisji przetargowej.

Pozostałe przepisy projektu ustawy będą miały zastosowanie do udzielania zamówień poniżej progów unijnych.

Dział V Realizacja zamówienia publicznego

Rozdział 1 Umowy w sprawach zamówień publicznych

W rozdziale dotyczącym umów w sprawach zamówień publicznych zostały uregulowane podstawowe w tym zakresie zagadnienia dotyczące: formy umowy, okresu, na jaki może zostać zawarta umowa, zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zaliczek na poczet wykonania zamówienia, szczególnych warunków związanych z realizacją zamówienia publicznego, zmian umowy, rozwiązania umowy oraz odstąpienia od niej, przesłanek unieważnienia umowy. W większości projekt ustawy powtarza rozwiązania obowiązujące na gruncie ustawy Pzp.

W zakresie ustalenia szczególnych warunków zamówienia projekt ustawy nie wprowadza również zasadniczych zmian. Zamawiający tak jak do tej pory będzie mógł określić szczególne warunki związane z realizacją zamówienia, pod warunkiem, że będą one powiązane z przedmiotem zamówienia i wskazane w ogłoszeniu lub w dokumentach zamówienia. Warunki te będą mogły obejmować aspekty gospodarcze związane z innowacyjnością, środowiskowe, społeczne lub związane z zatrudnieniem. Tak jak zostało to uregulowane w ustawie Pzp, również projekt ustawy zakłada otwarty katalog możliwych aspektów, do których mogą odnosić się warunki realizacji zamówienia.

Środowiskowe warunki realizacji zamówienia, jak i w przypadku kryteriów udzielenia zamówienia, będą mogły odnosić się do procesów produkcji lub dostarczenia produktów, wskazując przykładowo, iż przy produkcji zakupionych produktów nie stosuje się toksycznych chemikaliów, lub świadczenie zakupionych usługi realizowane jest przy wykorzystaniu energooszczędnych urządzeń. Warunki realizacji zamówienia dotyczące kwestii środowiskowych będą mogły odwoływać się do dostarczenia, opakowania i utylizacji produktów, a w przypadku zamówień na roboty budowlane i na usługi zakładać minimalizację odpadów lub efektywne gospodarowanie zasobami.

Społeczne warunki realizacji zamówienia podobnie jak społeczne kryteria oceny ofert mają na celu ochronę zdrowia personelu biorącego udział w procesie produkcji, wspieranie integracji społecznej osób defaworyzowanych lub członków słabszych grup społecznych wśród osób wyznaczonych do wykonania zamówienia lub przeprowadzenia szkoleń z umiejętności potrzebnych przy danym zamówieniu. Mogą także mieć na celu sprzyjanie wdrożeniu środków służących promowaniu równouprawnienia płci w pracy, większemu uczestnictwu kobiet w rynku pracy oraz godzeniu życia zawodowego i prywatnego.

W tym miejscu należy jednak podkreślić, że przestrzeganie podstawowych konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy może być jedynie warunkiem realizacji zamówienia, gdyż nie można przestrzegać konwencji w mniejszym lub większym stopniu i nie może to podlegać ocenie zamawiającego. Co do zasady, zamawiający będzie miał natomiast wybór, czy uwzględni zagadnienia społeczne jako kryterium oceny ofert czy jako warunek realizacji zamówienia.

Warunki realizacji zamówienia, mimo że nie zostało to wskazane w projekcie ustawy powinny być zgodne z przepisami prawnymi UE. Obowiązek taki wydaje się bowiem oczywisty i niewymagający specjalnego uregulowania w projekcie ustawy. Warunki powinny być również ustalone z poszanowaniem zasady przejrzystości.

Projekt ustawy wskazuje wprost na konieczność zapewnienia związku warunków realizacji zamówienia z przedmiotem zamówienia. W tym miejscu projekt ustawy rozszerza nieco możliwości zamawiającego, ponieważ dotychczas związek z przedmiotem zamówienia rozumiany był dość wąsko jako odnoszący się przede wszystkim do fazy realizacji roboty budowlanej, usługi czy dostawy. Natomiast w projektowanych przepisów, warunki realizacji zamówienia będą uznawane za powiązane z przedmiotem zamówienia, jeśli będą dotyczyć robót budowlanych, usług czy dostaw, które mają być zrealizowane w ramach tego zamówienia, we wszystkich aspektach oraz na wszystkich etapach ich cyklu życia.

Jako, że warunki te mają być związane z przedmiotem zamówienia nie mogą one odnosić się do ogólnej polityki firmy.

Zasady dotyczące modyfikacji rozwiązywania umów zostały wdrożone do polskiego porządku prawnego zgodnie z dyrektywą klasyczną 2014/24/UE i sektorową 2014/25/UE. Problematyka modyfikacji umów do tej pory była przedmiotem jedynie rozstrzygnięć Trybunału. Orzekając w sprawach dotyczących modyfikacji umów o zamówienie publiczne Trybunał uznał, że zmiany w postanowieniach zamówienia publicznego w czasie jego trwania stanowią udzielenie nowego zamówienia, jeżeli charakteryzują się cechami w sposób istotny odbiegającymi od postanowień pierwotnego zamówienia i w związku z tym mogą

wskazywać na wolę ponownego negocjowania przez strony podstawowych ustaleń tego zamówienia.

Okoliczności, w których dopuszczalne będzie dokonywanie zmian postanowień zawartych w umowie lub w umowie ramowej zostały szczegółowo wskazane w projekcie ustawy.

Projekt ustawy przede wszystkim określa wyraźnie, jakiego rodzaju modyfikacje umowy o zamówienie publiczne lub umowy ramowej będą uznawane za istotne i co za tym idzie będą wymagały wszczęcia nowego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Zgodnie z projektowanymi przepisami, za takie uznane zostały modyfikacje umowy dokonane w okresie jej obowiązywania, które powodują, że charakter umowy zmienia się w sposób istotny w stosunku do charakteru pierwotnie zawartej umowy. Modyfikacja zawsze zostanie uznana za istotną, jeśli wystąpi jedna z okoliczności wskazanych enumeratywnie w projekcie ustawy. Jedną z nich jest przypadek gdy modyfikacja znacznie rozszerza zakres umowy w sprawie zamówienia lub umowy ramowej. Pojęcie „znacznie” jest pojęciem dość względnym, każdorazowo zależnym od charakteru umowy. Dla przykładu, w zamówieniu, którego przedmiotem jest nabycie 100 t określonego materiału rozszerzenie zamówienia o dodatkowe 10 t nie będzie raczej stanowiło znacznego rozszerzenia zakresu zamówienia. To czy dana modyfikacja znacznie rozszerza zakres umowy powinno zatem być analizowane na podstawie konkretnych przypadków na zasadzie case-by-case. Dlatego też nie da się wyrazić tego pojęcia w określonej wartości procentowej.

Przypadki, w których dopuszczalna będzie zmiana postanowień zawartych w umowie lub umowie ramowej, projektowane przepisy dzielą na 5 sytuacji:

1) modyfikacje przewidziane w pierwotnych dokumentach zamówienia w jasnych, precyzyjnych i jednoznacznych klauzulach przeglądowych

Z tej możliwości modyfikacji umowy zamawiający będzie mógł skorzystać niezależnie od wartości modyfikacji. Istotne jest, aby modyfikacja i warunki jej przeprowadzenia zostały określone precyzyjnie, a także aby nie powodowała ona zmiany ogólnego charakteru umowy. W klauzulach zmiany umowy powinien zostać podany zakres i charakter możliwych modyfikacji, a także warunki na jakich można je zastosować. Ze zmianą ogólnego charakteru zamówienia będziemy mieć do czynienia np. w sytuacji zastąpienia danego przedmiotu zamówienia innym lub w sytuacji zmiany rodzaju zamówienia. Klauzule zmiany umowy będą mogły obejmować opcje lub klauzule zmiany ceny, np. klauzule waloryzacyjne.

2) modyfikacje spowodowane koniecznością udzielenia dodatkowych robót budowlanych, usług lub dostaw

Zamawiający będzie także mógł dokonać istotnej modyfikacji umowy o zamówienie publiczne w przypadku dodatkowych robót budowlanych, usług lub dostaw, które stały się

niezbędne a nie były przewidywane w pierwotnym zamówieniu i będą wykonane przez pierwotnego wykonawcę. Jednocześnie, aby móc skorzystać z tej możliwości zamawiający będzie musiała wykazać, że zmiana wykonawcy:

- nie może zostać dokonana z powodów ekonomicznych lub technicznych, takich jak wymogi dotyczące zamienności lub interoperacyjności w odniesieniu do istniejącego sprzętu, usług lub instalacji zamówionych w ramach pierwotnego zamówienia; oraz
- spowodowałyby istotną niedogodność lub znaczne zwiększenie kosztów dla zamawiającego.

Ponadto, ewentualny wzrost ceny będący efektem tego rodzaju modyfikacji nie będzie mógł stanowić więcej niż 50% wartości pierwotnej umowy, przy czym w przypadku wprowadzania kilku kolejnych modyfikacji próg ten będzie miał zastosowanie do wartości każdej z nich a nie wartości wszystkich modyfikacji łącznie. Zgodnie z projektem ustawy, kolejne modyfikacje nie będą mogły mieć na celu obejścia przepisów dyrektywy.

Omawiany przypadek dopuszczalnej modyfikacji stanowi po części odwzorowanie jednej z przesłanek, która na gruncie dotychczas obowiązujących przepisów ustawy Pzp umożliwiła zastosowanie procedury negocjacyjnej bez ogłoszenia. W projekcie ustawy konieczność udzielenia dodatkowego zamówienia nie znalazła się już wśród przesłanek umożliwiających zastosowanie procedury negocjacyjnej bez ogłoszenia. Została natomiast uwzględniona wśród dopuszczalnych powodów modyfikacji umowy o zamówienie publiczne. Tego typu zabieg zwiększa możliwości zamawiającego. Na gruncie ustawy Pzp, konieczność udzielenia zamówienia dodatkowego stanowiła przesłankę upoważniającą do zastosowania bardziej elastycznej procedury udzielania zamówienia publicznego, niemniej jednak nadal wymagała zastosowania procedury. Zgodnie z projektem ustawy zamówienie dodatkowe, spełniające warunki opisane powyżej nie będzie wymagało przeprowadzenia nowej procedury – będzie uznawane za dopuszczalną modyfikację umowy o zamówienie publiczne.

Warto ponadto zwrócić uwagę na szerszy zakres przepisu zawartego w projekcie ustawy w stosunku do przesłanki odnoszącej się do dodatkowych zamówień w ustawie Pzp. Zgodnie z dotychczas obowiązującymi przepisami, zamawiający może udzielić z wykorzystaniem procedury negocjacyjnej bez ogłoszenia zamówienia dodatkowego tylko na roboty budowlane i usługi. Natomiast projektowane przepisy dopuszczają możliwość modyfikacji umowy także w przypadku dodatkowych dostaw. Ponadto, ograniczenie wartości procentowej dodatkowych robót i usług w ustawie Pzp odnosi się do łącznej wartości udzielanych zamówień dodatkowych, natomiast projekt ustawy odnosi to ograniczenie do każdej kolejnej modyfikacji związanej z zamówieniem dodatkowym. Należy jednak pamiętać,

że swoboda zamawiającego w tym zakresie nie jest nieograniczona, ponieważ kolejne modyfikacje nie mogą prowadzić do obejścia przepisów.

3) wystąpienie nieprzewidzianych okoliczności

Projekt ustawy dopuszcza modyfikację umowy, jeśli konieczność modyfikacji spowodowana będzie okolicznościami, których zamawiający, działając z należytą starannością, nie mógł przewidzieć. Modyfikacja nie może powodować zmiany ogólnego charakteru zamówienia i nie może przekraczać wartości 50% wartości umowy podstawowej, przy czym projekt ustawy przewiduje te same zasady odnoszące się do wartości każdej kolejnej modyfikacji co w poprzedniej przesłance.

4) zastąpienie wykonawcy, któremu pierwotnie udzielono zamówienia innym wykonawcą

W tym przypadku modyfikacja będzie możliwa, jeśli wykonawca, któremu pierwotnie udzielono zamówienia zostanie zastąpiony innym wykonawcą w wyniku:

- jednoznacznej klauzuli zmiany umowy przewidzianej
- sukcesji uniwersalnej lub częściowej w prawa i obowiązki pierwotnego wykonawcy, w wyniku restrukturyzacji, w tym przejęcia, połączenia, nabycia lub upadłości, przez innego wykonawcę, który spełnia pierwotnie ustalone kryteria kwalifikacji, pod warunkiem że nie pociąga to za sobą innych istotnych modyfikacji umowy i nie ma na celu obejścia stosowania niniejszej dyrektywy lub
- sytuacji, gdy zamawiający sam przyjmuje zobowiązania głównego wykonawcy względem jego podwykonawców. W tym przypadku chodzi o sytuacje, w których zamawiający decyduje się na dokonanie płatności bezpośrednich na rzecz podwykonawców.

5) modyfikacje nieistotne

Projekt ustawy dopuszcza modyfikację umów również w sytuacji, w której modyfikacje niezależnie od ich wartości mogą być uznane za nieistotne.

Ponadto, zdaniem projektodawcy, niektóre zmiany w umowie o zamówienie publiczne, ze względu na ich niewielką wartość, można z góry uznać za nieistotne, w związku z czym w przypadku tego rodzaju modyfikacji dopuścił możliwość ich dokonywania.

Dotyczy to modyfikacji, których wartość jest niższa niż obie następujące wartości:

- progi unijne;

oraz

- 10 % pierwotnej wartości umowy w przypadku zamówień na usługi i dostawy oraz 15 % wartości pierwotnej umowy w przypadku zamówień na roboty budowlane.

W tego rodzaju przypadkach nie ma konieczności sprawdzania czy zmiana ma charakter istotny czy nieistotny, wystarczy, że modyfikacja nie przekracza wartości ww. progów.

Projektodawca podkreślił jednak, że takie modyfikacje nie mogą zmieniać ogólnego charakteru umowy w sprawie zamówienia lub umowy ramowej. Natomiast, w przypadku gdy wprowadzanych jest kilka kolejnych modyfikacji, wartość tę trzeba będzie oszacować na podstawie łącznej wartości netto kolejnych modyfikacji.

Projekt ustawy przewiduje również przepisy umożliwiające zamawiającemu rozwiązanie umowy w okresie jej obowiązywania w następujących sytuacjach:

- gdy nastąpiła istotna zmiana umowy, co wymagało przeprowadzenia nowego postępowania;
- w momencie udzielenia zamówienia w stosunku do wykonawcy zachodziła przesłanka skutkująca obligatoryjnym wykluczeniem z postępowania;
- zamówienie nie powinno być udzielone z uwagi na poważne uchybienie stwierdzone przez TSUE w procedurze, o której mowa w art. 258 TFUE.

Proponuje się, aby w zakresie instytucji wypowiedzenia umowy w projekcie ustawy przyjęte zostały regulacje na wzór przepisów obowiązujących w obecnej ustawie Pzp w zakresie rozwiązania umowy.

Rozdział 2 Podwykonawstwo

Zagadnienia dotyczącego podwykonawstwa zostaną uregulowane zgodnie z przepisami dyrektyw. Regulacje zawarte w tym zakresie w nowej ustawie w dużym stopniu będą się opierać o przepisy obecnie obowiązującej ustawy Pzp. Projekt ustawy istotnie rozszerza jednak zakres regulacji odnoszących się do podwykonawstwa.

Projektowane regulacje dotyczące podwykonawstwa można podzielić na trzy grupy, w zależności od celu, któremu mają służyć:

- przepisy, których celem jest zapewnienie przestrzegania przez podwykonawców obowiązków w zakresie prawa pracy, prawa ochrony środowiska i przepisów o zabezpieczeniu społecznym;
- przepisy mające na celu zapewnienie odpowiedniej przejrzystości w łańcuchu podwykonawców oraz
- przepisy umożliwiające dokonywanie płatności bezpośrednich na rzecz podwykonawców.

Zamawiający będzie mógł żądać od wykonawcy, aby wskazał w ofercie część zamówienia,

której wykonanie zamierza zlecić osobom trzecim w ramach podwykonawstwa.

W przypadku zamówień na roboty budowlane oraz na usługi realizowane na obiekcie pod bezpośrednim nadzorem zamawiającego, będzie on żądał od wykonawcy podania nazwy (firmy) albo imiona i nazwiska, danych kontaktowych oraz informacji o przedstawicielach prawnych proponowanych podwykonawców. Projektodawca uznał bowiem, że niezbędne jest zapewnienie zamawiającemu wiedzy na temat tego kto jest obecny na placach budowy, na których wykonywane są na ich rzecz roboty budowlane czy też na temat tego jakie przedsiębiorstwa świadczą usługi w lub na budynkach, obiektach infrastruktury lub obszarach takich jak ratusze, szkoły, obiekty sportowe czy autostrady, za które zamawiający jest odpowiedzialny lub nad którymi sprawuje bezpośredni nadzór.

Przykładem usługi realizowanej w obiekcie są zamówienia na usługi call-center: tego rodzaju usługi mogą być świadczone gdziekolwiek; projektowany przepis znajdzie zastosowania w przypadku gdy zamawiający może sprawować bezpośredni nadzór.

Wykonawca, który zamierza powierzyć wykonanie części zamówienia podwykonawcy, będzie obowiązany przedstawić jednolity dokument obejmujący zaktualizowane oświadczenie własne podwykonawcy, potwierdzające brak przesłanek wykluczenia. Ponadto, w sytuacji, gdy wskazany podwykonawca będzie miał realizować część zamówienia w stosunku, do której zamawiający określił kryteria kwalifikacji, w jednolitym dokumencie będzie musiało być zawarte również zaktualizowane oświadczenie własne podwykonawcy, potwierdzające spełnianie przez niego kryteriów kwalifikacji. W trakcie realizacji zamówienia wykonawca będzie mógł zmienić podwykonawcę pod warunkiem uzyskania zgody zamawiającego. Zmiana podwykonawcy, którego zdolności były brane pod uwagę przez zamawiającego na etapie kwalifikacji kandydatów, będzie możliwa pod warunkiem wykazania zamawiającemu, że inny proponowany podwykonawca spełnia warunki udziału w stopniu nie mniejszym niż były wymagane w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia. To samo dotyczy sytuacji rezygnacji z podwykonawcy w trakcie realizacji zamówienia. Niezależnie od powyższego należy stwierdzić, że jeżeli wykonawca będzie posiadał niezbędne zdolności, nie ma przeciwwskazań, by sam zrealizował tę część zamówienia, którą zamierzał zlecić w ramach podwykonawstwa; inaczej może być tylko w przypadku gdy polegał na zdolności wykluczonego podwykonawcy: wtedy będzie musiał znaleźć kogoś innego, na czyjej zdolności będzie polegał.

Aby uniknąć przypadków naruszenia obowiązków w zakresie prawa pracy, prawa ochrony środowiska i przepisów o zabezpieczeniu społecznym zamawiający będzie zobowiązany zweryfikować, czy w stosunku do zaproponowanych przez wykonawcę podwykonawców nie zachodzą obligatoryjne przesłanki wykluczenia. W tym celu wykonawca zobowiązany będzie

dołączyć oświadczenia własne w postaci jednolitego dokumentu zaproponowanych podwykonawców. W przypadku przedstawiania podwykonawców na etapie realizacji zamówienia wykonawca będzie zobowiązany przedstawić odpowiednie dokumenty potwierdzające brak podstaw do wykluczenia.

W projekcie ustawy celowo nie wskazano procentowego udziału podwykonawstwa; na gruncie projektowanych przepisów nie będzie możliwe nałożenie ogólnego obowiązku minimalnego udziału procentowego podwykonawstwa w realizacji zamówienia; będzie można wymagać, by określone kluczowe zadania były wykonane osobiście przez wykonawcę.

W pozostałym zakresie przepisy projektu dotyczące podwykonawstwa stanowią powtórzenie regulacji wprowadzonych do obecnej ustawy Pzp w wyniku jej nowelizacji w grudniu 2013 r.

Dział VI Zamówienia sektorowe

Ze względu na występujące podobieństwa w postanowieniach przyjętych na gruncie przepisów dyrektywy klasycznej 2014/24/UE oraz dyrektywy sektorowej 2014/25/UE w odrębnym rozdziale ustawy zostaną uregulowane wyłącznie te kwestie, które wymagają wdrożenia szczególnych rozwiązań w stosunku do przepisów implementujących dyrektywę klasyczną 2014/24/UE.

Zamawiający sektorowi będą mieli do wyboru tryby takie, jak w przypadku zamówień klasycznych: przetarg nieograniczony, przetarg ograniczony, negocjacje z ogłoszeniem, dialog konkurencyjny, partnerstwo innowacyjne i negocjacje bez ogłoszenia. Ale w odróżnieniu od reżimu klasycznego, zastosowanie trybów negocjacji z ogłoszeniem i dialogu konkurencyjnego nie będzie uzależnione od spełnienia ustawowych przesłanek. W sposób odrębny zostaną uregulowane w ustawie przesłanki udzielenia zamówienia w trybie negocjacji bez ogłoszenia.

Przebieg procedury w trybie przetargu nieograniczonego, ograniczonego, dialogu konkurencyjnego i partnerstwa innowacyjnego będzie taki sam, jak w przypadku zamówień klasycznych z następującymi różnicami:

- w przetargu ograniczonym termin składania wniosków co do zasady będzie wynosił 30 dni i nie będzie mógł w żadnym wypadku być krótszy niż 15 dni, natomiast termin składania ofert będzie mógł być ustalany w drodze wzajemnego porozumienia zamawiającego z zakwalifikowanymi kandydatami, przy czym w przypadku braku takiego porozumienia – będzie wynosił co najmniej 10 dni od daty wyłania zaproszenia do składania ofert,
- w partnerstwie innowacyjnym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie będzie mogło mieć formę ogłoszenia o zamówienia lub ogłoszenia o istnieniu systemu kwalifikowania;

minimalny termin składania wniosków zasadniczo będzie wynosił 30 dni od daty wysłania ogłoszenia, lecz nie będzie mógł być krótszy niż 15 dni.

W trybie negocjacji z ogłoszeniem procedura będzie składać się z następujących etapów:

- publikacji ogłoszenia stanowiącego zaproszenie do ubiegania się o zamówienie,
- składania przez wykonawców wniosków o udział w postępowaniu – minimalny termin składania wniosków o udział w postępowaniu będzie wynosił 30 dni, chyba że było publikowane okresowe ogłoszenie informacyjne jako zaproszenie do składania ofert - wtedy minimalny termin może wynieść 15 dni od daty wysłania zaproszenia do potwierdzenia zainteresowania
- kwalifikacji wykonawców z możliwością ograniczenia, czyli zastosowania tzw. krótkiej listy,
- negocjacji z zakwalifikowanymi kandydatami,
- składania ofert, przy czym termin będzie mógł być ustalany w drodze wzajemnego porozumienia zamawiającego z zakwalifikowanymi kandydatami, a w przypadku braku takiego porozumienia – będzie wynosił co najmniej 10 dni od daty wysłania zaproszenia do składania ofert.

Zamawiający sektorowi, podobnie jak klasyczni, będą mogli również korzystać

z innych technik i instrumentów udzielania zamówień, takich jak umowy ramowe, dynamiczne systemy zakupów, aukcje elektroniczne, katalogi elektroniczne, scentralizowane działania zakupowe i wspólne zamówienia. W odróżnieniu od zamawiających klasycznych zamawiający sektorowi będą mieli większą swobodę w udzielaniu zamówień opartych na umowie ramowej, jak również będą mogli zawierać tego typu umowy na okres zasadniczo nie dłuższy niż 8 lat.

W rozdziale dotyczącym reżimu sektorowego odrębnego uregulowania będą wymagać kwestie związane z ogłoszeniami. Zostaną przewidziane trzy rodzaje ogłoszeń: okresowe ogłoszenie informacyjne, ogłoszenie o zamówieniu oraz ogłoszenie o istnieniu systemu kwalifikowania wykonawców. Ponadto odrębnego uregulowania wymagają zagadnienia dotyczące zaproszenia do potwierdzenia zainteresowania w związku z opublikowaniem okresowego ogłoszenia informacyjnego.

Ogłoszenie o zamówieniu jest podstawowym ogłoszeniem, które będzie stanowić zaproszenie do ubiegania się o zamówienie przy zastosowaniu każdego z trybów z wyjątkiem negocjacji bez ogłoszenia. Natomiast okresowe ogłoszenie informacyjne oraz ogłoszenie o istnieniu systemu kwalifikowania wykonawców będzie mogło stanowić zaproszenie do ubiegania się o zamówienie w zależności od zastosowanego trybu udzielenia zamówienia.

Okresowe ogłoszenie informacyjne będzie mogło stanowić jednocześnie zaproszenie do ubiegania się o zamówienie tylko w przypadku zastosowania trybów przetargu ograniczonego oraz trybu negocjacji z ogłoszeniem i po spełnieniu określonych wymogów.

W przypadku, gdy zamawiający zastosuje takie ogłoszenie, wykonawcy, którzy wyrażą swoje zainteresowanie w odpowiedzi na to ogłoszenie, będą następnie zapraszani przez zamawiającego do potwierdzenia zainteresowania.

W przypadku przetargu nieograniczonego okresowe ogłoszenie informacyjne będzie mogło służyć, podobnie jak w reżimie klasycznym wstępne ogłoszenie informacyjne, wyłącznie skróceniu terminu składania ofert, o ile zostaną spełnione określone wymagania.

Ogłoszenie o istnieniu systemu kwalifikowania wykonawców będzie stanowiło zaproszenie do ubiegania się o zamówienie w przypadku zastosowania trybów: przetargu ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem, partnerstwa innowacyjnego, dialogu konkurencyjny, a także w przypadku stosowania specjalnego reżimu udzielania zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi.

W nowej ustawie zostanie w sposób szczegółowy uregulowana instytucja charakterystyczna dla zamówień sektorowych, tj. system kwalifikowania wykonawców.

Co do zasady, zamawiający sektorowi będą mieli swobodę w kształtowaniu warunków udziału kandydatów i oferentów. W stosownych przypadkach będą oni mogli również ograniczyć liczbę kandydatów w przetargu ograniczonym, negocjacjach z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnym lub partnerstwie innowacyjnym pod warunkiem, że liczba zakwalifikowanych kandydatów będzie zapewniać odpowiedni poziom konkurencji. Określając obiektywne zasady i warunki udziału ustalane wobec wykonawców ubiegających się o zakwalifikowanie do systemu kwalifikowania, jak również wobec kandydatów i oferentów w ramach przetargu nieograniczonego, ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego i partnerstwa innowacyjnego zamawiający sektorowi będą mogli wykorzystywać przesłanki wykluczenia i kryteria selekcji stosowane w zamówieniach klasycznych, w szczególności w zakresie ograniczeń odnośnie wymagań dotyczących rocznych obrotów. Niemniej jednak ta swoboda określania warunków udziału będzie ograniczona w przypadku zamawiających sektorowych wchodzących do systemu finansów publicznych, którzy udzielając zamówień publicznych będą zobowiązani stosować przesłanki wykluczenia określone w reżimie klasycznym jako obligatoryjne, a także kryteria kwalifikacji. W przypadku wykorzystywania przez zamawiających sektorowych warunków udziału określonych w reżimie klasycznym, zastosowanie będą miały również przepisy dotyczące jednolitego dokumentu oraz katalogu dokumentów.

Inaczej niż zamawiający klasyczni, zamawiający sektorowi nie będą zobowiązani do uzasadniania decyzji o braku podziału zamówienia na oddzielne części w protokole postępowania.

W przypadku zamówienia na dostawy zostanie w ustawie przewidziana dodatkowa przesłanka odrzucenia oferty mająca zastosowanie wyłącznie w przypadku udzielania zamówień sektorowych. W sposób odmienny zostanie także uregulowana sytuacja, w której nie można dokonać wyboru oferty najkorzystniejszej ekonomicznie ze względu na to, że złożono dwie lub więcej ofert o takiej samej cenie lub przedstawiających taką samą relację jakości do ceny.

Odrębnie zostaną uregulowane odrębności dotyczące dopuszczalnych zmian umowy w sprawie zamówienia sektorowego.

Dział VII Zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa

Na grunt nowej ustawy zostaną przeniesione rozwiązania w zakresie zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, które zostały już wdrożone do krajowego systemu prawnego, z uwzględnieniem koniecznych zmian wynikających z nowych rozwiązań przyjętych w wyniku implementacji dyrektywy klasycznej 2014/24/WE i dyrektywy sektorowej 2014/25/WE.

Konsekwentnie, jak zostało to przyjęte w dotychczasowym Prawie zamówień publicznych, proponuje się uregulowanie kwestii dotyczących zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa w odrębnym rozdziale. Rozwiązanie to pozwoli na stworzenie pełnej, przejrzystej i spójnej regulacji zawartej w jednym akcie normatywnym systemowo regulującym udzielanie różnego rodzaju zamówień publicznych (klasycznych, sektorowych oraz w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa).

Udzielanie zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa nadal podlegać będzie ograniczeniom wynikającym z ich specyfiki. O udzielenie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa będą mogli ubiegać się wykonawcy mający siedzibę albo miejsce zamieszkania w jednym z państw członkowskich Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub państwie, z którym Unia Europejska lub Rzeczpospolita Polska zawarła umowę międzynarodową dotyczącą tych zamówień, o ile zamawiający nie określi w ogłoszeniu, że mogą się o nie ubiegać wykonawcy z innych państw.

Procedury udzielania zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa o wartości równej lub przekraczającej progi unijne będą analogiczne jak w obecnie obowiązującej ustawie Pzp. Zatem, podstawowymi trybami udzielania zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa będą: przetarg ograniczony albo negocjacje z ogłoszeniem, natomiast udzielenie zamówienia w trybie dialogu konkurencyjnego albo

negocjacji bez ogłoszenia będzie możliwe w przypadkach wskazanych w ustawie. Zamawiający będzie mógł również zawrzeć umowę ramową na okres, co do zasady, nie dłuższy niż siedem lat.

Katalog przesłanek wykluczenia wykonawcy nadal będzie zdecydowanie szerszy niż katalog wykluczeń stosowanych do wykonawców uczestniczących w postępowaniu o udzielenie zamówienia klasycznego, gdyż jego podstawowym celem jest wyłączenie z procesu realizacji zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa podmiotów, które nie dają pełnej gwarancji prawidłowego wykonania zamówienia, w tym zachowania bezpieczeństwa informacji oraz bezpieczeństwa dostaw. Wykluczeniu wobec tego podlegać będą także wykonawcy, którzy naruszyli zobowiązania w zakresie bezpieczeństwa informacji lub bezpieczeństwa dostaw, lub których uznano za nieposiadających wiarygodności niezbędnej do wykluczenia zagrożenia bezpieczeństwa państwa.

Przepisy dotyczące udzielania zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa zapewnią także odpowiednią ochronę informacji niejawnych w trakcie realizacji postępowania o udzielenie zamówienia, jak i po jego zakończeniu.

Zamawiający będzie określał w dokumentach zamówienia wymagania związane z realizacją zamówienia, w tym dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa informacji niejawnych.

Udzielając zamówienia w procedurze konkurencyjnej zamawiający będzie zapraszał do składania ofert, ofert wstępnych albo udziału w dialogu wykonawców, którzy spełniają warunki udziału w postępowaniu, w liczbie określonej w ogłoszeniu zapewniającej konkurencję. Zachowana zostanie instytucja zawieszenia postępowania, którą zamawiający może zastosować, jeżeli liczba wykonawców, którzy nie podlegają wykluczeniu oraz spełniają kryteria kwalifikacji w postępowaniu oraz spełniają kryteria kwalifikacji, w liczbie określonej w ogłoszeniu o zamówieniu, zapewniającej konkurencję, nie mniejszej niż 3.

Kryteriami oceny ofert będą cena albo cena i inne kryteria odnoszące się do przedmiotu zamówienia, w szczególności jakość, funkcjonalność, parametry techniczne, zastosowanie najlepszych dostępnych technologii w zakresie oddziaływania na środowisko, koszty eksploatacji, serwis oraz terminy wykonania zamówienia lub kryteria takie jak koszt cyklu życia produktu, rentowność, serwis posprzedażny i pomoc techniczna, bezpieczeństwo dostaw, interoperacyjność oraz właściwości operacyjne, określone w dokumentach zamówienia.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa państwa zamawiający będzie mógł odrzucić ofertę na podstawie przesłanek odrzucenia oferty innych niż określone w przepisach części ogólnej ustawy, pod warunkiem, że przesłanki te określi w ogłoszeniu o zamówieniu

i w dokumentach zamówienia, w sposób jednoznaczny i wyczerpujący oraz zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców.

Zamawiający będzie mógł zobowiązać wykonawcę do zawarcia umowy o podwykonawstwo, określając w ogłoszeniu o zamówieniu przedział wartości obejmujących minimalny i maksymalny procent wartości umowy o zamówienie, który ma być przedmiotem umowy o podwykonawstwo. Podwykonawca będzie musiał zostać wybrany z zachowaniem konkurencyjnej procedury.

Zamawiający będzie mógł również udzielić zaliczek na poczet wykonania zamówienia w dziedzinach bezpieczeństwa i obronności.

W związku z wdrażaniem do krajowego porządku prawnego przepisów dyrektyw w zakresie komunikacji i wymiany informacji pomiędzy zamawiającym a wykonawcami, zagadnienia te zostaną odrębnie uregulowane w odniesieniu do zamówień w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa.

Do zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa nie będą natomiast miały zastosowania uregulowane w części ogólnej ustawy nowe regulacje dotyczące instytucji tzw. self – cleaning.

Ponadto, do udzielania zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa na usługi niepriorytetowe, których wykaz został wskazany w projekcie ustawy poprzez odesłanie do załącznika I i II dyrektywy obronnej, zastosowanie będą mieć zawarte w części ogólnej ustawy przepisy dotyczące opisu przedmiotu zamówienia i ogłoszeń o udzieleniu zamówienia.

Dział VIII Prezes Urzędu Zamówień Publicznych

Rozdział 1 Zakres działania

W stosunku do obecnie obowiązujących przepisów przewiduje się zmiany w zakresie kompetencji i zadań wykonywanych przez Prezesa UZP. Mając na uwadze regulacje dyrektyw, do głównych obszarów kompetencyjnych Prezesa UZP będą należeć:

- 1) kompetencje regulacyjne, tj. opracowywanie projektów aktów normatywnych z zakresu zamówień publicznych,
- 2) monitorowanie stosowania przepisów dotyczących zamówień publicznych,
- 3) przeprowadzanie kontroli;

- 4) opracowywanie i upowszechnianie wzorcowych dokumentów oraz informacji i wytycznych w zakresie stosowania prawa zamówień publicznych, a także upowszechnianie orzecznictwa Izby, sądów oraz Trybunału,
- 5) prowadzenie działań edukacyjnych;
- 6) współpraca międzynarodowa;
- 7) utrzymywanie platformy e-Zamówienia;
- 8) nakładanie kar pieniężnych;
- 9) występowanie z pozwem o unieważnienie umowy.

Do kompetencji Prezesa UZP podobnie jak gruncie obowiązujących przepisów, będzie należał również obowiązek zawiadamiania właściwego rzecznika dyscypliny finansów publicznych o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych. Projekt ustawy przewiduje jednak wyłączenie od tego obowiązku, tj. w przypadku, gdy ustała karalność naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

Zdaniem projektodawcy, uzasadnione jest wprowadzenie tylko jednego wyjątku od obowiązku zawiadamiania rzecznika dyscypliny finansów publicznych, nawiązującego do przepisu art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 168), zgodnie z którym: „Karalność naruszenia dyscypliny finansów publicznych ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęły 3 lata.”.

Zastosowanie ustawy względniejszej dla spraw nie będzie miało zastosowania w regulowanej sytuacji. Zgodnie z art. 24 ww. ustawy, jeżeli w czasie orzekania w sprawie o naruszenie dyscypliny finansów publicznych obowiązuje ustawa inna niż w czasie popełnienia tego naruszenia, stosuje się ustawę nową, z tym że należy stosować ustawę obowiązującą w czasie popełnienia naruszenia, jeżeli jest ona względniejsza dla sprawcy. Jeżeli natomiast według nowej ustawy określone działanie lub zaniechanie objęte orzeczeniem nie stanowi już naruszenia dyscypliny finansów publicznych, ukaranie ulega zatarciu z mocy prawa. Biorąc pod uwagę powyższe, jeżeli w danym przypadku będzie miała zastosowanie ustawa względniejsza dla sprawcy, to nie będziemy mieli do czynienia z naruszeniem dyscypliny finansów publicznych, a tym samym nie będzie zachodziła konieczność zawiadamiania rzecznika, gdyż nie zachodził będzie przypadek ujawnienia naruszenia przepisów ustawy stanowiące czyn naruszający dyscyplinę finansów publicznych.

Podobnie przedawnienie karalności naruszenia dyscypliny finansów publicznych nie może stanowić wyjątku od obowiązku zawiadamiania rzecznika. Instytucja przedawnienia odnosi

się bowiem do kary (por. art. 39 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, zgodnie z którym: „Przedawnienie wykonania kary nie biegnie w okresie wstrzymania z urzędu jej wykonania, wskutek zaskarżenia do sądu prawomocnego orzeczenia zgodnie z art. 169, a w przypadku kary pieniężnej także w okresie odroczenia tej kary lub jej spłaty w ratach.”). Aby ta natomiast mogła zostać wymierzona musi nastąpić wszczęcie procedury o naruszenie dyscypliny finansów publicznych, czyli rzecznik będzie musiał zostać zawiadomiony.

Rozważany był również wariant uwzględnienia w projektowanym przepisie sytuacji kiedy nie dochodzi się odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, zgodnie z art. 27 i 28 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Ostatecznie nie zostało to uwzględnione w projektowanej propozycji. Zdaniem projektodawcy, każda bowiem sytuacja będzie wymagała zbadania i oceny czy zachodzą przesłanki do niedochodzenia odpowiedzialności wskazane ww. przepisach. Ocena ta powinna należeć do rzecznika dyscypliny finansów publicznych, a nie do Prezesa UZP.

Rozdział 2 Rada Zamówień Publicznych

Przepisy dotyczące Rady Zamówień Publicznych odpowiadać będą regulacjom zawartym w tym zakresie w obecnie obowiązującej ustawie Pzp.

Rozdział 3 Kontrola udzielania zamówień publicznych – przepisy ogólne

Z uwagi na konieczność wdrożenia w prawie krajowym postanowień nowej dyrektywy klasycznej 2014/24/UE i sektorowej 2014/25/UE w zakresie monitorowania stosowania przepisów dotyczących zamówień publicznych, w tym prowadzenia kontroli w celu uzyskania właściwego oglądu ewentualnych problemów systemowych i rozwiązywania potencjalnych problemów w bardziej ukierunkowany sposób, proponuje się zmiany w zakresie kompetencji kontrolnych Prezesa UZP. Proponowane zmiany będą również służyły zwiększeniu efektywności kontroli z zakresu zamówień publicznych prowadzonych przez Prezesa UZP. W szczególności zmiany te powinny objąć: umożliwienie objęcia kontrolą wszystkich czynności podejmowanych przez zamawiającego, objętych regulacjami ustawy (przed wszczęciem, po wszczęciu postępowania, po zawarciu umowy), nie zaś tylko czynności podejmowanych pomiędzy wszczęciem postępowania a wyborem oferty, oraz umożliwienie prowadzenia samodzielnej polityki kontrolnej poprzez prowadzenie kontroli planowych, zamiast wyłącznie kontroli uprzednich i kontroli na wnioski podmiotów zewnętrznych.

Projekt ustawy wprowadza również istotne udoskonalenia w zakresie procedury kontroli zamówień publicznych, w szczególności w obszarach:

- wzmocnienia mechanizmów zapewnienia bezstronności

- sporządzania dokumentacji kontrolnej (za dużo dokumentów, niektóre o niejasnym celu ich sporządzania),
- czytelności procedury kontrydktoryjnej (składanie zastrzeżeń),
- rodzajów kontroli,
- doprecyzowania terminów prowadzenia kontroli,
- wydłużenia terminu na składanie zastrzeżeń,
- doprecyzowania przesłanek działań,
- prawa pozyskiwania dokumentów od większej liczby podmiotów.

Projekt ustawy w większym stopniu niż obecnie obowiązujące przepisy zapewnia bezstronność osób zaangażowanych w kontrole, zarówno pracowników i kierownictwa UZP jak i biegłych powoływanych w procedurze kontrolnej. Ponadto w projekcie ustawy wprowadzono regulacje, zgodnie z którymi kontrolerzy i biegli będą składać oświadczenia o bezstronności, a także przewidziano prawo do wyłączenia danej osoby z urzędu (chodzi o takie sytuacje, gdy kontroler lub inna osoba nie zgłasza, że zachodzą wobec niej okoliczności skutkujące wyłączeniem, prezes lub dyrektor o takich okolicznościach natomiast wiedzą, więc powinna być możliwość wyłączenia takiej osoby z urzędu, a nie tylko na jej wniosek).

Zamawiającemu będzie przysługiwać, tak jak dotychczas, prawo wniesienia umotywowanych zastrzeżeń do wyniku wszystkich rodzajów kontroli przeprowadzanych przez Prezesa UZP. W celu wzmocnienia zasady kontrydktoryjności w projektowanych przepisach wskazano na konieczność uzasadnienia opinii Krajowej Izby Odwoławczej o nieuwzględnieniu zastrzeżeń.

Wydłużenie terminu na składanie zastrzeżeń przez kontrolowanego, służyć będzie zabezpieczeniu jego praw oraz wzmocnia realizację zasady kontrydktoryjności.

Rozdział 4 Kontrola planowa i doraźna

Kontrola doraźna

Nowa ustawa będzie zawierała przepisy dotyczące wniosków pochodzących od instytucji zaangażowanych we wdrażanie funduszy UE, w zakresie przesłanek wszczęcia kontroli doraźnej i możliwości wzywania tych instytucji przez Prezesa UZP do uzupełnienia informacji o stanie faktycznym sprawy.

Kontrola doraźna będzie mogła być wszczęta przez Prezesa UZP z urzędu lub na wniosek instytucji zarządzającej, o której mowa w przepisach o zasadach prowadzenia polityki rozwoju lub na wniosek agencji płatniczej, jeżeli z uzasadnienia wniosku będzie wynikać, że zamawiający:

- a) nie zamieścił ogłoszenia o zamówieniu zgodnie z przepisami ustawy,
- b) z naruszeniem przepisów ustawy zastosował tryb negocjacji bez ogłoszenia,
- c) opisał przedmiot zamówienia, warunki udziału w postępowaniu, kryteria selekcji lub kryteria oceny ofert w sposób istotnie ograniczający uczciwą konkurencję,
- d) dokonał zmiany umowy z naruszeniem przepisów ustawy,
- e) naruszył przepis ustawy w sposób mający bezpośredni wpływ na wybór oferty.

Tym samym, proponowane rozwiązanie przewiduje zastąpienie dotychczas obowiązującej i powodującej liczne wątpliwości interpretacyjne, przesłanki wszczęcia kontroli doraźnej w przypadku naruszenia mogącego mieć „wpływ na wynik postępowania”, wskazaniem konkretnych okoliczności faktycznych, które będą mogły stanowić podstawę wszczęcia kontroli i które jednocześnie dotyczą nieprawidłowości stanowiących największe zagrożenie dla zasad udzielania zamówień publicznych.

Dodatkowo, Prezes UZP będzie uprawniony do wezwania instytucji zarządzającej lub agencji płatniczej do uzupełnienia wniosku o kontrolę o wskazanie informacji, których znajomość będzie niezbędna do podjęcia decyzji o zasadności wszczęcia kontroli doraźnej.

Ponadto, proponuje się zawarcie regulacji przewidującej przykładowy katalog przesłanek uprawniających Prezesa UZP do odmowy wszczęcia kontroli doraźnej. Przepis zawierający ww. katalog będzie się odnosił do wniosków pochodzących od innych podmiotów niż instytucje zarządzające lub agencje płatnicze, w tym od wykonawców. Katalog ten zawiera w szczególności następujące okoliczności uprawniające do odmowy wszczęcia kontroli doraźnej:

- a) wniosek o wszczęcie kontroli nie zawiera uzasadnienia wskazującego na zajście co najmniej jednej z okoliczności stanowiących przesłankę wszczęcia kontroli doraźnej,
- b) z wniosku o wszczęcie kontroli nie wynika, że wnioskodawca posiada interes prawny w uzyskaniu zamówienia,
- c) wnioskodawcy przysługiwało prawo wniesienia odwołania lub skargi.

Zgodnie z proponowaną regulacją, informacja Prezesa UZP o odmowie wszczęcia kontroli doraźnej nie będzie wymagała uzasadnienia.

Powyższe propozycje uzasadnione są faktem, że aktualnie do Prezesa UZP często kierowane są wnioski o przeprowadzenie kontroli pochodzące od podmiotu nie posiadającego interesu prawnego w uzyskaniu zamówienia (np. wykonawcy, którego oferta w przetargu nie była najkorzystniejsza), lub od podmiotu zawiadamiającego o popełnieniu przez zamawiającego jedynie uchybień formalnych, nie wpływających na zachowanie

uczciwej konkurencji i wybór najkorzystniejszej oferty, a także pochodzące od podmiotu, któremu przysługiwało prawo wniesienia środka ochrony prawnej na kwestionowaną we wniosku czynność zamawiającego. Prezes UZP ma obowiązek rozpatrzenia wszystkich kierowanych do niego wniosków o przeprowadzenie kontroli, a w przypadku odmowy wszczęcia kontroli ma obowiązek uzasadnić decyzję. Przykładowo w 2013 r. rozpatrzono 1321 wniosków o kontrolę, z czego w 1249 przypadków odmówiono wszczęcia kontroli podając szczegółowe uzasadnienie faktyczne i prawne. W 591 sprawach odmowa wszczęcia kontroli poprzedzona musiała być przeprowadzeniem postępowania wyjaśniającego. W konsekwencji kontrola przeprowadzana przez Prezesa UZP jest mało efektywna, gdyż zasoby UZP w obszarze kontroli są angażowane w większości przypadków do badania wniosków, które okazują się nieuzasadnione lub mają niewielkie znaczenie dla funkcjonowania systemu zamówień publicznych, co ogranicza możliwość prowadzenia samych kontroli, zwłaszcza w obszarach najbardziej narażonych na wystąpienie istotnych nieprawidłowości. Przyjęte powyżej rozwiązanie umożliwi natomiast sprawne załatwianie wniosków niezasadnych oraz efektywniejsze i szybsze przeprowadzanie kontroli postępowań ważnych z punktu widzenia systemu zamówień publicznych.

Kontrola planowa

Proponuje się w projekcie ustawy wprowadzenie możliwości prowadzenia kontroli planowych (systemowych). Kontrole planowe poprzedzone byłyby opracowywaniem planu kontroli, w ramach którego wszczynane byłyby kontrole postępowań o udzielenie konkretnych zamówień publicznych. Przy sporządzaniu planu kontroli, będą mogły być uwzględniane informacje o nieprawidłowościach kierowane do Prezesa UZP.

Zastrzeżenia do wyników tych kontroli byłyby wnoszone na zasadach ogólnych.

Po ostatecznym zakończeniu wszystkich kontroli objętych planem, Prezes UZP będzie sporządzał zbiorczą informację o wynikach tych kontroli.

Prowadzenie kontroli systemowych (objętych planem kontroli) pozwoli Prezesowi UZP wszczynać kontrole w obszarach uznawanych przez niego za najbardziej istotne i dokonywać oceny sytuacji na rynku zamówień pod kątem występujących zagrożeń, problemów, a także zasadności istniejących rozwiązań systemowych.

Rozdział 5 Kontrola uprzednia obligatoryjna

W zakresie kontroli uprzedniej obligatoryjnej przewiduje się podobne regulacje, jakie obowiązują na gruncie obecnej ustawy Pzp. Kontroli tej, wszczynanej przed zawarciem umowy z wykonawcą, będą poddawane zamówienia lub umowy ramowe współfinansowane ze środków Unii Europejskiej, jeżeli wartość zamówienia albo umowy ramowej dla:

- 1) robót budowlanych - będzie równa lub przekracza kwotę 85 mln zł;
- 2) dostaw lub usług - będzie równa lub przekracza kwotę 43 mln zł.

Nie przewiduje się zmian w procedurze przeprowadzania kontroli uprzedniej obligatoryjnej poza poniższymi.

Zamawiający będzie obowiązany do pisemnego poinformowania Prezesa UZP, w wyznaczonym przez niego terminie, o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oraz przekazania kopii dokumentacji postępowania związanej z wykonywaniem zaleceń pokontrolnych, chyba że wniósł zastrzeżenia do informacji o wyniku kontroli w zakresie, w którym zostały wydane zalecenia. Jeżeli zastrzeżenia do informacji o wyniku kontroli w zakresie, w którym zostały wydane zalecenia zostały ostatecznie nieuwzględnione, Prezes UZP będzie wyznaczał zamawiającemu nowy termin poinformowania o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych.

Jeżeli nie wydano zaleceń pokontrolnych, zamawiający będzie mógł zawrzeć umowę po doręczeniu informacji o wyniku kontroli. Jeżeli wydano zalecenia pokontrolne, zamawiający będzie mógł zawrzeć umowę po potwierdzeniu przez Prezesa UZP, że zalecenia zostały wykonane, chyba że zastrzeżenia zamawiającego w tym zakresie zostaną ostatecznie uwzględnione.

Ponadto, jeżeli po doręczeniu informacji o wyniku kontroli, zamawiający będzie podejmował czynności skutkujące zmianą wyboru najkorzystniejszej oferty, nie wynikające z zaleceń pokontrolnych, będzie on zobowiązany przekazać dokumentację postępowania związaną z wykonywaniem tych czynności w celu przeprowadzenia powtórnej kontroli uprzedniej w zakresie ww. czynności. Przepisy odnośnie doręczenia zamawiającemu wyniku kontroli będą miały odpowiednie zastosowanie do wyniku powtórnej kontroli uprzedniej.

Rozdział 6 Monitorowanie systemu zamówień publicznych

Nowymi przepisami dotyczącymi działalności Prezesa UZP będą regulacje w zakresie monitorowania systemu zamówień publicznych. W rozdziale przewiduje się uregulowanie takich kwestii, jak przykładowe elementy systemu zamówień publicznych podlegające monitorowaniu, przykładowy zakres informacji podlegający analizie przez Prezesa UZP oraz sporządzanie sprawozdanie o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych.

Wprowadzenie powyższych przepisów ma służyć realizacji celów wskazanych w motywie 121 preambuły dyrektywy klasycznej 2014/24/UE odnoszącej się do zagadnienia monitorowania, tj. w szczególności powinno przyczynić się do efektywniejszego i bardziej konsekwentnego stosowania przepisów dotyczących zamówień publicznych.

Rozdział 7 Krajowa Izba Odwoławcza

W zakresie przepisów dotyczących Krajowej Izby Odwoławczej, dalej „KIO” przewiduje się następujące zmiany w stosunku do regulacji zawartych w obecnie obowiązującej ustawie Pzp w zakresie wyposażenie zgromadzenia ogólnego Izby w kompetencje do proponowanie Prezesowi Rady Ministrów kandydatów na stanowiska Prezesa Izby, Wiceprezesa Izby oraz Rzecznika dyscyplinarnego.

Dział IX Środki ochrony prawnej

W celu zapewnienia dostępności procedur odwoławczych, służących eliminowaniu przez wykonawców w drodze odwołań wnoszonych do KIO naruszeń przez zamawiających przepisów, regulujących najważniejsze czynności w toku postępowań, od których uzależniona jest rzeczywista możliwość uzyskania zamówień publicznych, przewiduje się rozszerzenie przesłanek – w stosunku do obecnie obowiązujących w ustawie Pzp – wnoszenia przez wykonawców odwołań w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych poniżej progów unijnych na czynności zamawiającego dotyczące: (1) opisu przedmiotu zamówienia, (2) wyboru oferty najkorzystniejszej oraz (3) unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Jednocześnie, w nowej ustawie o systemie zamówień publicznych zostanie przewidziane, że termin wnoszenia przez Prezesa UZP skargi do Sądu Okręgowego na orzeczenie KIO będzie liczony od dnia przekazania orzeczenia wraz z uzasadnieniem stronom postępowania odwoławczego.

Dział X Odpowiedzialność za naruszenie przepisów ustawy

W zakresie przepisów dotyczących odpowiedzialności za naruszenie przepisów ustawy nie przewiduje się zmian w stosunku do regulacji zawartych w obecnie obowiązującej ustawie Pzp za wyjątkiem dostosowania terminologicznego znamion czynów podlegających karze pieniężnej do nomenklatury projektu nowej ustawy oraz wyrażenia w złotych progów, od których uzależniona jest wysokość kary pieniężnej wymierzanej zamawiającemu.

Dział XI Zmiany w przepisach obowiązujących.

Konsekwencją uchwalenia nowej ustawy będzie dokonanie zmian wynikowych w innych obecnie obowiązujących przepisach. Zmiany te będą sprowadzać się przede wszystkim na dostosowaniu odesłań do przepisów o zamówieniach publicznych lub dostosowaniu do terminologii jaką posługuje się projekt ustawy. Konieczność dokonania zmian w ww. zakresie będzie dotyczyć m. in. następujących aktów prawnych:

1) ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 260, z późn. zm.);

2) ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 931, z późn. zm.);

3) ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2011 r. Nr 45, poz. 236, z późn. zm.);

4) ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 168);

5) ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1111 i 1199);

6) ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2011 r. Nr 5, poz. 13 z późn. zm.).

Dział XII Przepisy przejściowe i końcowe

Konieczność uregulowania przepisów przejściowych wynika z jednej strony z faktu wprowadzania do porządku prawnego nowej ustawy regulującej zamówienia publiczne i związanej z tym utraty mocy obecnie obowiązującej ustawy Pzp. Dotyczy to między innymi kwestii zachowania w mocy przepisów wykonawczych wydanych na podstawie obecnie obowiązującej ustawy Pzp – do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie nowej ustawy.

Przepisy projektowanej ustawy nie będą miały zastosowanie do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego wszczętych a niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy oraz do umów w sprawach zamówień publicznych zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy – tych postępowań i umów stosować się będzie przepisy dotychczasowe. Przepisy dotychczasowe będzie się także stosować do umów w sprawach zamówień publicznych zawartych po dniu wejścia w życie przepisów ustawy w następstwie postępowań o udzielenie zamówień publicznych wszczętych przed dniem wejścia przepisów ustawy. Z uwagi na to, iż projektowana ustawa dotyczy również konkursów, w przepisach przejściowych wprowadzono zasadę zastosowania przepisów dotychczasowych do konkursów, wszczętych i nie zakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy.

Data wejścia w życie nowej ustawy uzasadniona jest wyznaczonym państwom członkowskim terminem implementacji dyrektyw, który upływa w dniu 18 kwietnia 2016 r.

Z uwagi na fakt, że przepisy dyrektyw zezwalają państwom członkowskim na odroczenie do dnia 18 października 2018 r. terminu wdrożenia obowiązkowej komunikacji elektronicznej, z wyjątkiem przesyłania ogłoszeń, udostępniania dokumentów zamówienia, oraz instytucji stricte elektronicznych jak: aukcja elektroniczna, katalogi elektroniczne, dynamiczny system zakupów, w przepisach przejściowych nastąpi przesunięcie obowiązku korzystania z profilu nabywcy oraz publikacji ogłoszeń w Biuletynie Zamówień do 18 października 2018 r. Wyjątek

stanowić będą centralne jednostki zakupujące, które będą zobowiązane do stosowania pełnej komunikacji elektronicznej od 18 kwietnia 2017 r. W okresie przejściowym, tj. w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego wszczętych przed dniem 18 października 2018 r., a w przypadku postępowań prowadzonych przez centralną jednostkę zakupującą – przed dniem 18 kwietnia 2017 r., zamawiający będą zobowiązani wyłącznie do elektronicznego przesyłania ogłoszeń do właściwego publikatora, udostępniania dokumentów zamówienia na własnej stronie internetowej, wymiany informacji z wykonawcą i przyjmowania wniosków oraz ofert pocztą albo z użyciem elektronicznych środków komunikacji. Oferty i wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu będą sporządzane zgodnie z zasadami obowiązującymi w ustawie Pzp, tj. w postaci papierowej albo elektronicznej. Na dotychczasowych zasadach będzie odbywało się również otwarcie ofert, wnoszenie odwołań i zawieranie umów w sprawie zamówień publicznych. W przepisach przejściowych uregulowano również termin przekazania Prezesowi UZP rocznych sprawozdań o udzielonych zamówieniach publicznych za lata 2016-2018, których obowiązek przekazywania obowiązuje na gruncie ustawy Pzp. Zakres informacji zawartych w tych sprawozdaniach, ich wzór oraz sposób przekazywania zostanie uregulowane w akcie wykonawczym.

Projektowana ustawa nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiotowy projekt ustawy jest zgodny z obowiązującymi regulacjami Unii Europejskiej w tym zakresie.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej UZP. W przypadku zgłoszenia zainteresowania pracami nad tym projektem w trybie przewidzianym w tej ustawie dokonane zgłoszenia zostaną udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej jako dokument dotyczący prac nad projektem.

Jednocześnie, zgodnie z § 52 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979), projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt ustawy został ujęty w Wykazie prac legislacyjnych pod numerem UC 158.